Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Fasciculus temporum

Rolevinck, Werner

[Köln], 1480

Sexta etas mundi durans usque ad finale iudicium

urn:nbn:de:bsz:31-333157

Visual Library

Roma in flore. Et nūerati ſūt ciues eius et deſcripti nonageſies trecētena milia et .8. milia. Mūdus deſcribit̄ vniuerſus de mādato Auguſti qd̄ miſterio n̄ caruit. q2 ille naſcit̄ in mūdo q̄ electos ſuos aſcribere venit in eternitate. vt dic Greg.

Valerius maximus fuit hoc tēpore vir magne fame.

Imperatores romani per hāc lineam ꝯtinuātur q̄ oīs auguſti dicūtur ꝓpter ſingularē huius auguſti excellentiā. Juſtū equidē eſt vt ille omnibus nomē tribuat q̄ cūctis viuendi formā ⁊ regendi normā ꝯſtituit. Tāta ſiquidē in eo ꝓbitas ac ſtrenuitas emicuit vt vix credibile ſit ꝙ vnꝗ̄ deſtituta natura hūani diſcurſus talē edere potuerit. q̄d vltra: xp̄m cū benedcā mrē ſua videre meruit q̄ñ ipſe primicerius extiterit vocatōis gentiū ⁊c̄. nec vnꝗ̄ poſt hec dn̄s vocari voluit. Arā ei prim⁹ extruxit. hūilitatis. clemēcie. ciuilitatis. pacie. diſcipline ⁊c̄. q̄ rariſſime in tāta ſblimitate ꝯueniūt exēplar ipſe fuit. Bellū non niſi coactus accepit. Ait eni. Magnū eſt diſpendiū aureo hamo piſces capere. q2 hami pditi dāno nulla p̄t captura piſcium ꝯparari. Detrahentibus ſibi ait. In libera ciuitate liberas decet eſſe linguas. Milites ociari nequaꝗ̄ aut deliciari pmittebat quoꝝ ꝓfeſſio inſtituta eſt ad laborē.

Procuratores Iudee.

Archelaus an. 9 filius herodis. Sub eo dn̄s redijt ex Egypto.

Compomius.

Marcus

Hic loco Archelai ſubſtitutus eſt.

Sub iſto moritur Salome ſoror Herodis

Chriſtus naſcitur. 5200.

Linea xp̄i.

Anno domini. j.

Hic incipit ſexta etas

nos quot nouit de⁹ mūdi durās vſq ad finale iudiciū dn̄s ē

Xp̄s dn̄s ex maria vgine naſcit̄ anno mūdi. 5199. completo.

Vltima cumei venit iam carminis etas
Magnus ab integro ſeculorū naſcitur ordo.
Iam noua ꝓgenies celo dimittitur alto
Iam redit et virgo. redeunt ſaturnea regna
Tu modo naſcenti puero: quo ferrea p̄mum
Deſinet: et toto ſurget gens aurea mundo
Caſta faue lucina Tuus iā regnat apollo

Natus eſt circa hec tēpora dn̄s noſter ih̄s xp̄s de virgine pura nouo ordine ſm̄ ꝓphetica ꝓmiſſa. Et hec eſt plenitudo tēporis de quo apl's dicit q̄ñ miſit deus filiū ſuum in mundū. Ob h̄ incipit h̄ ſexta etas mūdi cuius finem ſolus deus nouit. Et dicit Aug. ꝙ h̄ etas d2 ſenect⁹ q̄ ſepe extēdit̄ vltra oīs p̄cedētes etates. q2 pleriq3 hoīm viuūt etiā vſ3 ad centū viginti ānos aut vltra ⁊ notū eſt ꝙ ſexagenarios ſenes vocam⁹. Vñ fatuū eſt velle determinare q̄titatē eius. Plures eni hoc attētarunt q̄ oīs fuere decepti ſicut ꝓbat doctor ſcūs ⁊c̄.
Era xp̄ianoꝝ p̄ncipaliſſima oīz eraꝝ notiſſima celeberrimaq3. Ipſe eſt ānus Octauiani .42. Olimpiadis centeſimenonageſimetercie. Et ſm̄ Bedā ann⁹ mūdi .5199. ꝯpletus. vñ verſus. Vnū tolle datū ad milia q̄nq3 ducētis Naſcēti dn̄o beda dat a ꝓthoplaſto Itē Ante xp̄m duo. cc. minus vno milia q̄nq3 Et h̄ tāꝗ̄ ꝓbabilior mod⁹ ab eccā ſeruat̄ et ē magis vulgat⁹. Sūt et alij diuerſi mōi ſupputationū. q̄dā bniores vt hebreoꝝ q̄dā longiōes vt methodij et alioꝝ. de q̄bo imēſus ē laboꝝ tractatē. vtilitas vero modica. Vide ſingula locis ſuis ⁊c̄.

De principatu romano ſic dicit cicero in li. de officiis. Certū eſt fuiſſe aliqd̄ tēpus quo ſine regibꝫ viuebat̄. At poſtꝙ̄ iure gentiū poſſeſſiones ceperūt diuidi n̄ alia de cā reges inſtituti ſūt niſi iuſticie ſeruāde. Nam cū in īicio p̄meret̄ multitudo ab hijs q̄ maiores opes hēbant ad vnū aliquē viꝝ ꝯfugiebāt virtute p̄ſtātē; q̄ ꝓhiberet iniuriari teniuores eq̄tatē ꝯſtituendo ſumos cū infimis pari iure ꝑtingeret. Cūq3 adhuc regnātibꝫ regibꝫ d̄biliōes n̄nūꝗ̄ opp̄merēt̄ leges ꝯſtitui placuit q̄ ad iudicādum n̄ odio aut grā ducerent̄. h̄ tales inopi q̄les potēti p̄ſtarēt aures. Quo fit vt leges n̄ ſolū ꝑplm̄ h̄ regeꝫ q3 obligare ſciam⁹. At ſi regem ꝯtēnere leges. rapere bona ſbditoꝝ. violaē virgines. ſtuprare matronas et cetera illicita facere videam⁹. Nunqd̄ illo ſumiſſo altius ſblimabit̄ q̄ et bñ gubnare et legibꝫ nouit obtēperare:

Celeberrimo cultu ſci tres reges munera precioſa regi celi xp̄o nato deuotiſſime offerunt. auꝝ. ſc3 thus et mirrā.

¶ Hic fuit vir magnaꝝ virtutū et piꝰ pater in ſbiectos ſibi· Aiebat nāqꝫ q̄buſdā principibꝰ q̄ grauare cupiebāt plebem · Boni paſtoris eſt tōdere pecus: n̄ deglutire· Itē cū ſuaderēt ſibi vt baliuos mutaret dixit· Vidi quē dam muſcas egri vulneribus inſidētes fugare quē eger inculpauit dicēs· q̄m venture ſunt ſitibūde vt fugāt· iſte tm̄ q̄ plene ſunt locū occupabāt· quaſi diceret Cōſulti? ē vt locupletes retineam? q̄ȝ illis amotis denuo ditare tenues coga mur· O magnū prudētiſſimi viri ꝯſiliū· Taliter em̄ quidā fraudulēti ſolent inſidiare principibꝰ· vt ſcȝ cōem ppl̄m ꝯtra eos ꝓuocēt quo facto ſciūt q̄m neccāri ſūt eis: cogentes deinceps eoſdē viȝ tā principes q̄ ppl̄m ſic voluūt ac ſuis aſtucijs magis magiſqꝫ inuoluētes· Maxima prudētia principū eſt vt ſe taliť agāt ne plebibus exoſi ſiāt· omneſqꝫ ꝯtrariū ſuadētes abijcere ſtatim dn̄t vt famā ſuaȝ dilatēt q̄ȝ cōita tē diligāt Hoc tā paganorū q̄ȝ ſcīſſimorū virorū ꝯſiliū ſemꝑ fuit· Exēpla ſunt q̄tidiana ⁊c̄ Hic etiā Tyberius bn̄ de xp̄o ſentire cepit et eū ꝓ deo coluit ⁊c̄· Dicūt quidā q̄ȝ tandē cru delis factꝰ ſit ꝯtra potētes · Si hoc veꝝ eſt q̄s ſcit quo iudicio actū fuerit Magnū vtiqꝫ pietatis argumentū fuit q̄ȝ ſbiectis et pauperibus ſēper gracioſus extitit· pacē etiam hūit cūctis diebus ſuis· Oīms xp̄i ac xp̄ianoꝝ ꝯtradictoēs ſine vlla miſeratōe deleuit· Pylatum exilio damnauit· Moritur tandē cum ingenti gaudio mul torū· ſꝫ peior eo ſucceſſit ·

¶ Impatores·

Tiberiꝰ ꝓuignꝰ octa uiani et ad opcōe ſiľ ·

an · 23 ·

Amminius Rufus ·

Valeriꝰ Gracus

ā · 11.

Poncius Pylatus

Sub h̄ moritur Auguſtꝰ

Iſte palā vēdidit ſa cerdociū Qui plꝰ de dit ille obtinuit ⁊ ſic plures in b̄ui fuerūt·

Sb h̄ iohes baptiſta cepit ꝑdicare et dn̄s paſſus ē quē ipſe ob timorē ceſaris iniuſte dānauit ad mortē crucis et io̅ poſt miſerabiľr perijt ſeipſū occidēdo · De funere āt huius mirabilia narrātur·

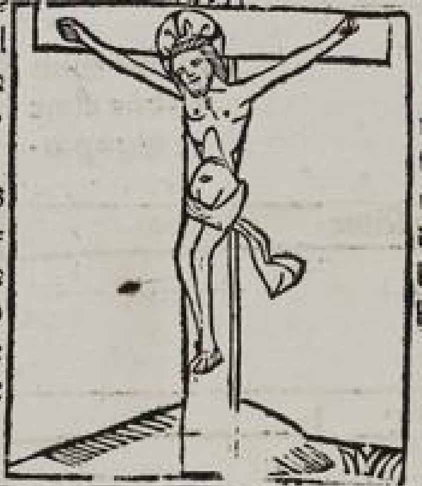

Super omnia bone ihe ſu amabileȝ te mihi red dit calix quē bibiſti · bern hardus ait ·

5211. 5229· 5232·

Ihs xp̄s anorū · 12 in tēplo doctores audit·

Ihs xp̄s dn̄s nr̄ i iordane baptiſatus eſt ·

Ihs xp̄s dn̄s oim̄ ꝓ ſeruis moritᷣ annoꝝ · 33 · et triū menſium·

12· 30· 33·

¶ Nota q̄ȝ nihil repeɼit de infancia ſaluato ris et operibꝰ eius vſꝫ ad baptiſmū Iohis apud euāgeliſtas niſi q̄ȝ duodēnis remāſit in Iherlm audiens doctores ⁊c̄ · Hoc aūt q̄d dr̄ et erat ſbditus eis · tan q̄ȝ granū ſalutare multipliť creuit a do ctoribꝰ et deuotis pſonis vſꝫ hodie co nātibus pſuadere q̄ fuerit ꝯuerſatio xp̄i in illis · 18 · ānis · Ille aūt liber q̄ de infācia ſaluatoris intitulatᷣ q̄ iam diu in ter apocripha deputatus eſt nil autori tatis affert· nec ē veriſiľe q̄ȝ talia diua opera ⁊ glorioſa miracula puerililter in ter pueros fecerit q̄ vix tp̄e debito ad huiōi facienda potuit etiā a mr̄e ſua bn̄dcā inclinari et ſiľr aplis ⁊c̄· dixit em̄· Nōdū venit hora mea et n̄ ſū miſſus niſi ad oues q̄ perierūt domꝰ Iſrł· Igitᷣ oībꝰ credere et nulli credere eq̄ vitioſū ē·

¶ Circa h̄ tp̄a grāde ſpectaculū mūdo innotuit a ſeculis n̄ audi tum· reuelatio ſcȝ apta beatiſſi me trinitatis· pater in voce· fili us in carne· ſpūſſcūs in columbe ſpecie· Et h̄ vngitᷣ nob̄ verus xp̄s ſaluator in lege ꝓmiſſus q̄ eſt via veritas et vita et ꝑter quē n̄ eſt ſalus· Iam h̄ texitᷣ hyſto ria triū annoꝝ doctrine ipſiꝰ ſa lutifere cū miraculis plurimis et glorioſis q̄lia nunq̄ȝ viſa ſūt ·

¶ In āno · 33 · xp̄i mlta mirabilia facta fue runt · nā ipſo die paſſionis eius terra tre muit · petre ſciſſe ſunt · ſol obſcuratus ē · vt patet in euāgelio Die paſche dn̄s re ſurrexit cum multis ⁊c̄ · deinde poſt dies 40 · glorioſe in celū aſcendit cū preda ma gna ⁊c̄ · In die pētecoſtes venit ſpūſſcūs ſuꝑ aplos ⁊c̄ · Et hec omnia nr̄e ſalutis eterne ſūt ſacramēta in q̄bus deuote men tes q̄tidianā inueniūt refectōem Btūs qui verſatur in hijs quoniam fructū per cipiet ſempiternum·

¶ Iohes baptiſta ſciſſimus ab Herode decol latur · q̄ arguit eū ꝓpter adulteriū· Iſte fuit herodes antipa tetrarcha Galilee q̄ ꝓpter h̄ crimē et tp̄aliter et eterna liter eſt punitus cū Herodiade ⁊c̄ ·

* Filias ſuas i Lanificio fecit inſtrui ꝓpter mutabilitatē tp̄aliū · nēdi texendiqꝫ nonſolū artē ſed vſu hēbāt · nec ad ſe niſi vultu maturo ſine oī veſtiū curioſitate accedere pmittebat Regna q̄ iure belli q̄ſierat ꝑter pauca reddidit aut alienis benigne tribuit Teſtē ſe i iudicijs interrogari et repelli eq̄miſſimo animo patiebatᷣ · Plures hūit ſibi maxie familiares qui cū melius poterāt eum extinguere cēā publicis bellis intebantᷣ · Alij ter q̄terqꝫ piurí cū grām poſcerēt vitā et bo na ab ipſo īpetrarūt · O q̄ȝ multi fuerūt qui ſe de tā nobili ſāguine ꝓgenitos gloriabantᷣ · ſed mores n̄ imitabantᷣ ·

SAncta mater ecc̃a ꝯpat̃ ciuitati de q̃ glorioſa dc̃a ſunt·v t dr in pſ̃·86·Quid glorioſi⁹ ea ·eſſe poterit quã glorifi cauit tota ſimul btã trinitas quã defendit diña maieſtas·quã illuſtrat diña claritas·quã regit diña bonitas·cui⁹ caput xp̃s ihs verus deus et hõ·cuius ciues oĩs electi ſũt·cuius miniſtri angeli·illi btiſſimi ſpũs excubãtes ſupra mu ros eius die ac nocte·Hec eſt quã edificauit vnigenitus dei ſupra firmam petrã·nec porte inferi ꝑualebunt aduerſus eam·Hec eſt ſyon illa dilcã cuius portas diligit dñs ſuper omnia tabnacula Jacob·Hec eſt ſponſa illa immaculata non hñs maculam neq3 rugam·quam non vili clenodio· ſꝫ precioſo ſãguine ſbarrauit dñs·Hec eſt mater pulcre dile ctionis et agnitionis et ſancte ſpei q̃ filios generat in eternũ regnaturos Hanc prenũciauerunt patriarche·✱

Petrus· Credo i vnũ deũ
prẽm omnipotẽtẽ
creatorẽ celi et t̃re
Andreas· Et in ihm xp̃m
filiũ eius vnicum
dominũ noſtrum
Johes· Qui ↄceptus ẽ de
ſpũſancto natus ex
Maria virgine
Jacobs· Paſſus ſb põcio
pylato crucifixus
mortu⁹ ꝛ ſepult⁹
Thomas· Deſcẽdit ad in
feros tercia die re
ſurrexit a mortu·
Jacobs· Aſcẽdit ad celos
ſedet ad dexteraz
di patris oipotẽ·
Philipp⁹· Inde venturus
eſt iudicaṙe viuos
et mortuos·
Bartho· Credo in
ſpiritum
ſanctum
Mathe⁹· Sanctam
eccleſiam
catholicam
Symõ· Sanctorum com
munionẽ ẽmiſſio
nem peccatorum.
Judas· Carnis re
ſurrectio-
nem
Mathias· Et vitam
eternam
Amen·

Jeremias·z· Prẽm vocab me
et poſt me ingre-
di non ceſſabis
Abacuc vlti· Ego autẽ in dño
gaudebo et exul·
in deo ihu meo·
Yſayas·7· Ecce vir·ↄcipi· et
pari·fi·et voca·no
men e⁹ emanuel·
Zacharias·12· Aſpicient ad me
quem confixerunt
et plangent eum·
Ozee·13· Ero mors tua o
mors mor·tu·ero
ifer.i di·3·ſuſci·ꝛc̃
Amos·ij. Qui edificat in ce
lo aſcenſionez ſuaz
dñs nomen illi·
Malachias·3· Aſcẽdã ad vos
in iudicio et ero te
ſtis velox·
Johel·z· Effundam de ſpũ
meo ſuper omnez
carnem·
Dauid i pſ̃ 35· Confitebor tibi
in eccleſia
magna·
Micheas·7· Deponet oẽs iniq̃
tates nr̃as et ꝓijci-
et i ꝓfũdũ maris·
Ezechiel·37· Aperiaz tumulos
vr̃os et educã vos
de ſepulcris veſtris
Daniel·12· Multi de hijs q̃ dor
miũt in terre puluẽ
euigilabũt·alij i vi
tã alij i obprobriũ vt videãt ſp·

¶Exodi·20·Nõ habebis deos alienos corã me·yſa·45
Ego dñs et ñ eſt alter creãs tñebras et formãs lucẽ·pſ̃·
113·De⁹ autẽ noſter in celo omnia q̃cũq3 voluit fecit ꝛc̃
¶Pſ̃·2·Dixit dñs ad me filius meus es tu ego hodie
genui te·Joh·10·Ego ꝛ pater vnũ ſum⁹·Col·j.Qui ẽ
imago inuiſibilis dei·pſ̃·Verbo dñi celi firmati ſunt·
¶Jeremie·3j.Mulier circũdabit viꝝ·Gala·4·Miſit
deus filium ſuum factũ ex muliere·Ezech·44·Porta h̃
clauſa erit et ñ aperietur et vir non trãſibit p eam ꝛc̃·
¶Yſaye·53·Tanq̃ ouis ad occiſionem ductus eſt·
Vere languores noſtros ipſe portauit·j.petri·3·Xp̃us
ſemel paſſus eſt pro nobis:iuſtus pro iniuſtis·
¶Pſ̃·15·nec dab ſcm̃ tuũ videre corrupcõez·Ephe·4·
Deſcẽdit p̃mo in inferiores ptes t̃re·Act·2·ñ ẽ delict⁹
in inferno·Roma·6·Xp̃s reſurgens ex mortuis iã ꝛc̃·
¶Pſ̃·67·Iter facite ei q̃ aſcẽdit ſup occaſũ·et ibidẽ·
Aſcendit in altum captiuam duxit captiuitatẽ·Mich·2·
Aſcendit iter pandens ante eos·
¶Pſ̃·95·Judicabit orbez terre in equitate et populos
in veritate ſua·Job·19·Fugite a facie gladij·qm̃ vltor
iniquitatis erit gladius·et ſcitote eſſe iudicium
¶Job·26·Spũs eius ornabit celos·Sapiencie·j.
Spiritus domini repleuit orbem terrarum ꝛc̃·Pſ̃·142·
Spũs tuus bonus deducet me in terram rectam·
¶Soph·3.Inuocabũt oĩs nomen dñi et ſeruient ei hu
mero vno·Mat·18·Si peccauerit in te frat̃ tu⁹ dic ecc̃e
ꝗ ſi eccãm ñ audierit ſit tibi tanq̃ ethnic⁹ et publican⁹·
¶Pſ̃·118·Particeps ſum omnium timentiũ te·ꝛ cuſto
dientium mandata tua·Ezechie·18·Viuo ego dicit dñs
nolo mortem peccatoris ſed vt conuertatur et viuat·
¶Job·19·In nouiſſimo die de t̃ra ſurrecturus ſũ et in
carne mea videbo deũ ſaluatorẽ meũ Phyl·3·Reforma
bit corpus humilitatis noſtre configuratum corpori ꝛc̃·
¶Pſ̃·6j.Tu reddes vnicuiq3 iuxta opera ſua·Math·25
Ibunt hij in ſupplicium eternũ·iuſti autẽ in vitã eternã
2·Corin·5·Domum habemus:nõ manufactã in celis·

IHeſus xp̃s verus de⁹ et verus hõ vnica ꝓles intemerate ac ꝑpetue virginis marie ſcḋm hũanitatẽ deſcẽdẽs de ſeie abrahe p lineã regalẽ et ſacerdotalẽ ſpõſus vnicus et caput imediatũ ſancte vlis ecc̃e rex regũ et dñs dñanciũ eternus põtifex et iudex viuoꝝ et mortuoꝝ·33·ãnis et mẽſibꝰ·3·peregrinari dignatus eſt in hac lacrimarũ valle:docens primũ opere viã vite·poſt eciã verbo vt euãgeliſta teſtat̃·Cũ aũt eſſet ãnorũ·30·a ſũmo prẽ omniũ deo baptiſatus iã in iordanis fluuio vnctus fuit nob in primũ ac ſummũ pontificẽ ac ep̃m animaꝝ noſtrarũ per ſpm̃ſcm̃ qui corporali ſpecie tanq̃ colũba in ipm̃ deſcendẽs teſtioniũ ſibi ꝓhibuit qm̃ ipſe eſt vere ſaluator mũdi iuxta vaticiniũ yſaye ꝓphete ſancti·

*Hanc p̄dixerūt p̄phete· Hāc sil' omnis illa veteris testamēti laboriosa seruilisq; obseruātia dn̄am recognoscit · et q̄d vltra? Celū terra mare q; cū omnib; q̄ in eis sunt nōne huic famulant' misterio? Igit' gloriosa dc̄ā sunt de te o ciuitas dei· Btā tu Iherlm q̄s filis tu⁹ q̄ saluaris in dn̄o· Negabūt te inimici tui et tu eor̄ colla calcab· Pro patrib; tuis nascē tur tibi filij· nec deficies in sepiterna secula· Bn̄dic dn̄e fortitudini eius et opera manuū eius suscipe· Percute dorsa inimicorū eius et q̄ oderūt eam n̄ ɔsurgāt· Audi dn̄e vocē eius et ad pplm suū introduc eā· Deus virtutū ɔuertere res spice de celo et vide et visita vineā istaz et p̄fice eā quaz plātauit dextera tua· Fiat man⁹ tua sup vir̄ dextere tue ⁊ sup filiū hoīs quē ɔfirmasti tibi ihm xp̄m dn̄m nostr̄ q̄ tecū viuit et regnat i vnitate sp̄ussc̄ī de⁹ in oia secula bn̄dc̄us amē·

scripsit in Asia greco sermone In pncipio erat verbum·

Iohes·

Ego su lux mūdi Qui sequit' me n̄ ābulat in tēbris s; hēbit lum vite Ego suz q̄ testioniū phibeo de meipo et testioniū phib; de me pr̄ Ego sū pastor bon⁹ et cog̃sco oues meas et cog̃scūt me mee Ego sū via veritas et vita· nēo venit ad prēm nisi p me Ego sum vitis vera et pat' meus agcola ē

Lucas·

scripsit in Grecia sermone greco· Fuit in dieb; herodis regis Iudee sacerdos ⁊c

Amē amē dico vob celū et terra trāsibūt verba aūt mea nō trāsibūt· Qui crediderit et baptisatus fuerit saluus erit· q̄ vero n̄ crediderit ɔ̄dēnabitur· Quod vobis dico: omnib; dico· vigilate· nescitis em̄ qn̄ dn̄s veniet· Sol ɔtenebrabit et luna n̄ dabit splendorē suum· et tunc videbunt filium hominis venientē in nubib; ⁊c·

Data ē mihi oīs potestas in celo et in terra· Ite in orbem vniuersum et p̄dicate euangeliū omni creature· et ecce ego vobiscū sum vsq; ad consummationem seculi·

Ego rogaui p̄ te petre vt n̄ deficiat fides tua et tu aliqn̄ conuersus ɔfirma fratres tuos· Qui maior est in vob fiat sicut minor· Ego autē in medio vestr̄ sum sicut qui ministrat· Videte ne seducamini· Multi em̄ venient in nomine meo dicētes q: ego sum· Nolite ergo ire post illos· In patientia vestra possidebitis animas vrās·

scripsit in ytalia sermōe tn̄ greco Iniciuz euāgelij ihu xp̄i·

Marcus

Ecce ego mitto vos sicut oues in medio luporum· Estote ergo prudētes sicut serpentes et simplices sicut columbe· Nolite timē eos q̄ occidūt corp⁹ aīam aūt n̄ pñt occidere s; poci⁹ eū timete q̄ pt et aīaz et corp⁹ pdē in gehēnā Qis qui ɔfitet̄ me corā hoīb; ɔfitebor et ego eū corā prē meo·

Mathe⁹

scripsit in iudea hebrayce· Liber generationis ihu xp̄i·

*Hic elegit discipulos ·72· quos misit an̄ faciem suam· et ·12· ap̄los quos misit in orbez vniuersuz ad p̄dicandū euangeliū nec ām̄plius q̄ hos duos ordines inter discipulos dn̄i esse cognouimus quor̄ formā nūnc in ecc̄ā tenent presbiteri et ep̄i· Nam ap̄lis succedūt ep̄i· et ·72· discipul' p̄sbiteri· q̄bus duob; ordinib; tota ecc̄ā ɔmissa est tāq̄ gerarchis · vt patet in decreto Damasi pape· q̄d habet' ·68· distin· ca· corie pi· Tandē pius dn̄s p grege suo morit' acerbissima passiōe ɔ̄summatus omniū martir̄ caput et ipse martir Postq̄ autē a mortuis resurrexit in celū ascendit et sp̄msc̄m misit· Et tunc primū cultus xp̄iani nominis cepit qui ad finem vsq; durabit·

¶ Iſte Gaius nepos Tyberij erat ſm carnē ſed nō moribꝰ· q2 totus pue rſus fuit et tyrannus · Q ait vtinā pp̄ls rōanus vnā ceruicē hrēt· Conq̄ſtus eſt ſepe q tp̄a ſua pacifica fuerūt· et bella libenter hūiſſet: occaſiones etiā q̄ſiuit· tandē a ſuis occidit᷑ 9ſilio ſenatorū cū gaudio magno vniuerſoꝝ· et ſenatus reſtituere nitebatur regimen ſicut ante fuit· ſed non preualuit ꝛc̄·

¶ Iſte Claudius incōſtans animo fuit et totus obliuioſus et guloſus· Bellādi occaſionem libenter habuiſſet· ſed tū paruꝫ pugnauit et facile quoſdā paucos hoſtes ſuperauit· Tandē cum· 35· ſenatores occidiſſet· cū· 300· equitibus p minimis cauſis: veneno mortuus eſt·

¶ Impatores·

Gaius ā nis· 3· mē ſibus· 10

Claudius ā· 13· mēſi· 7·

Hyſtoria actuum apoſtolorum hic texitur·
Sp̄uſſcā̄s venit ſup apl̄os in linguis igneis·
Et h̄ oritur cultus xp̄iani noīs· ſ· in die pentecoſtes ſm Aug̃·
Stephanus lapidatur et p̄thomartir inclitus dn̄o conſecratur·
Saulus p̄ſternitur et paulus egregius predicator erigitur qui abundantius omnibus laborauit·
Phylo diſertiſſimꝰ cuius libri inter ecclāſticos 9putātur clarus habetur natione iudeus·

¶ Iacobo maior apl̄s martirio coronat᷑ ab hēode agrippa ꝛ pētrus incarcerat᷑· vtꝫ Actuū· 12· Corpus autē beati Jacobi miraculoſe trāſfert᷑ in Galeciā Hyſpanie· et ibi eſt ſedes patriarchalis poſt facta quaſi a ſiniſtris reſpēcu rome·
Helena regina Abigenoꝝ 9uerſa ad fidē ſuſtētauit pauperes xp̄ifideles in Jh̄rl̄m tēpore famis ſb Claudio·
Petronilla filia ſc̄i petri virgo ſacra fuit·
¶ Aſſumptio Marie virginis glorioſe matris dei facta eſt· 12· annis lapſis· poſt aſcenſionem xp̄i ſm Jheronimū·

¶ Anno mundi· 5233· 5292·

Iudeus primus·
Petrus papa·

¶ Hec eſt ſeries romanorū pontificū per quā fit ſupputatio annoꝝ ſubſeq̄ntium cuius principalis era eſt ipſa xp̄i benedcā natiuitas concurrentibus nihilominus annis mūdi· vt patet aptiſſime in hijs duabus lineis cū figuris numerorū annotatis

¶ Anno domini· 38· 88·

¶ Beatiſſimus petrus glorioſus apl̄s iħu xp̄i prefuit ecc̄e catholice ſm Jero· annis· 37· ſm Bedā· 39· Tenuit nāq3 pōtificatū in ptibꝰ orientis ānis· 5· ſm Jero· ſm Bedā· 7· Deinde Anthiochiā veniens ſedit ibidē annis· 7· docēs ppl̄ꝫ viā veritatis· et Symonē magū fugauit· Inſup p̄dicauit diſperſis ex circūciſione fidelibꝰ qui erāt in ponto Galacie· Capadocia· Aſia· Bythinia· q̄bus poſtea de rōa tanq̄ p eum 9uerſis direxit ep̄lam primā Audiens aūt ſymonē magū rōanos deludere zelo fidei romā adijt āno ſcꝫ· 2· Claudij· Cūq3 ibidē verbū dei p̄dicaret et ſymonis maleficia detegit et multos ad fidē 9uertit· diſcipulos ecc̄ p diuerſas p̄uincias miſit p quos xp̄iana fides glorioſe dilatata ē Euangeliū Marci tanq̄ ex ore ſuo ſcriptū approbās fidelibꝰ tradidit Jeiuniū quadrageſimale inſtituit an̄ paſca· et an̄ natale dn̄i tres ebdomadas· et quartā impfectā venerari ab omni populo xp̄iano in memoriā primi et ſecūdi aduentus· Tandem poſt plura ſc̄itatis inſignia cū iam in rōana ſede ānis· 25· men· 7· die· 8· ſediſſet martirio coronat᷑ a Nerone· Alia eius opera plurima ac miracula ſtupenda vide in actibus apl̄oꝝ et in libro Clemētis· et in hyſtorijs tam ſcolaſtica ecclāſtica Bede q̄ alijs ꝛc̄·

¶ De pſecucōibus ecc̄e eſt diligenter aduertendū q ſicut in antiq̄ teſtamēto inimicus hūani generis ſēper electos m̄ltiplicibus machinacōibus pſecutus eſt: ita imo multo āplius in nouo· h̄ eſt tpe grē qn̄ iam cognitio ꝛ cultus veri dei in toto orbe terraꝝ radiare ceperat· et primo per gladiū ſicut ptꝫ in pſecutōe ſtephani et iacobi ac aliorū innūerabiliū in q̄ exercebat᷑ ecc̄e pacia Secūdo per falſā doctrinā in quo exercebat᷑ ecc̄e pacia· et hoc multipl̄r· primo per falſos iudeos q̄ ſunt ſynagoga ſathane· vtꝫ in diſputatōe petri· ſtephani· pauli ꝛc̄· q̄ oīs clare informauerūt ſimplices q Jh̄s eſt xp̄s in lege p̄miſſus 9tra friuolas aſſertōes peruerſoꝝ iudeoꝝ· et h̄ vſ3 in finē durabit et tēpoē antixp̄i grauiſſima erit Secūdo per magos et incātatores· Vidēs nanq3 antiquꝰ hoſtis q per xp̄i noīs diuulgacōem cultus ſuus abolendus eſſet: impleuit vaſa iniq̄tatis ſue· q̄ per magicā artē rudes deciperēt· ne in xp̄m crederēt· cū et ipſi p aliq̄bus magnis iactarēt quaſi filij dei eſſent in ſignis et p̄digijs mēdacibus· vtꝫ in ſymone mago Meandro Aroes et Arfaxat ꝛc̄· Tercio per falſos xp̄ianos ſuperbie ſp̄ū tumentes· q̄ inſtigante inimico plures hereſes ſeminarunt· vtꝫ in Hebione: Cherintho ꝛc̄· et q̄d plura· Dicit btūs Bern· q totus iſte mūdus 9iurauit 9tra xp̄m· et Aug̃· Qui non hūit perſecucōem nō eſt xp̄ianus· Omnia g̃ fidē impugnant· h̄ firmū fundamētum eius ſtabile perſeuerat hn̄s ſignaculū hoc· Nouit dn̄s q̄ ſunt eius· nec eſſet aliq̄ modo poſſibile· q fidei ſacramētum inter tot inſidiatores ſic floruiſſet niſi cultores eius diuina maieſtas p̄texiſſet· dīna ſapia illuminaſſet· dīna bonitas fouiſſet iuxta xp̄i p̄miſſionē firmiſſimā qui cū eiſdē ſemper fuit· et in finem perſeuerat· Hinc Hylarius ait· Propriū eſſe ſolet ecc̄e vt tūc vincat cū leditur· tūc intelligat cū arguitur· tūc ſecura ſit cū deſeritur· tūc obtineat cū ſuperata videtur·

¶ Seneca ſtoycus clarus habet̃ magiſter Neronis a quo poſt coactus eſt ſeipſum occidere.
Perſius.
Juuenalis poeta.
Lucanꝰ poeta patruus ſenece.

¶ Refert Seneca de Nerone q̄ erat naturalr̄ ab infancia ſep̄et clementiſſimus et ita gracioſus q̄ nemo vnq̄ ꝑ ꝓlo rō̄no gracioꝛ fuit ita q̄ in obliuionē venerunt ceteri principes propter fauoris magnitudinē. Veruʒ p̄tās multos ꝓbiſſimos fecit atrociſſimos.

¶ Pax illa vrbis tocius orbis quā rōāni habuerūt p̄ ānos ferme.70.ꝑpaucis bellis exceptis ac puis circa h̄ tēpora ꝑpter ſeuiciā Neronis turbata eſt et ꝑuincie q̄dam receſſerunt ab obedientia rōanoꝝ.q̄ꝛ fidē xp̄ianam ꝑſequi ceperāt.

¶ Impatores.

Nero. ānis 13. men. 7.

Jſte Nero oim̄ hoim̄ ſceleratiſſimꝰ fuit. adeo vt nome eius vſ hodie p̄ aliquo peſſimo poni ſoleat. et q̄ꝛ ipſe ɔtra optimā xp̄i legem primā ſuſcitauit ꝑſecucōem merito antixp̄i figurā tenuiſſe deſcribit̃. tandē a ſenatu hoſtis ꝓnūciatus cū turpiſſime fugeret ſeipm̄ occidit. et letata eſt roma quaſi victoriā obtinuiſſ; contra aliqueʒ peſſimū inimicū cucullatibuſq; veſtibꝰ ſe induentes epulati ſunt ꝛc.

¶ Jacobꝰ mioꝛ apl's ac Joſolimoꝝ ep̄s a iudeis occidit̃ an.6.neronis

¶ Beatiſſimꝰ xp̄i euāgeliſta Marcus martirio coronat̃ anno neronis.5. vt dicit Philo ɔtēporaneus eius apud Alexandriā Egypti vbi ep̄s erat ɔſtitutus a btō petro ſepultus ibidē miracul' claruit. et ſucceſſit ei Amanus vir ſcūs.

¶ Symō magus multas ſupſticiōes rome exercuit. et q̄ꝛ ſibi applaudet ſuo ſiliſideo peſſimus nero ſpreto conſilio ſenece viri doctiſſimi hunc peſtiferū ſibi ſociauit. tandē vterq; poſt infinita ſcelera in baratrū damnacōis eterne turpiſſima morte deſcendit.

¶ Judea et Jherlm̄ grauiſſimis ꝑſecucōibꝰ et inteſtinis bellis attrita eſt ꝑpter pctm̄ illud maximū quod in filiū dei ɔmiſerunt. et circa hec tēpora etiā in foribꝰ tēpli ipſo feſto paſcali.30.milia necati ſunt. Et ɔtinue durauit diſſenſio donec penitus deleti ſunt. Barrabam eīn petierunt et non Jhm̄ mitē et hūilem.

¶ Anno mundi. 5257. 5263.

¶ Pape.

Annꝰ Chriſti. 55. 60.

¶ Paulus apl's egregius p̄dicatoꝛ raptus ſublimis q̄ euangeliū non ab hoie neq; p̄ hoiem didicit ſ; per reuelacōem ihū xp̄i cū eſſet ferme annorū.27.vel circa atrociter cepit eccleſiam ꝑſequi zelo iudayco ſ; mox a dn̄o correptus immutat̃. Et factus eſt de lupo agnus. de ꝑſecutore fideliſſimus p̄dicatoꝛ. Anno autē.30.ɔuerſionis ſue apoſtolatū cū Barnaba ſuſcepit a ſp̄ūſancto in gentibꝰ. vt dicit̃ Actuū.13. Anno.27. venit Jheruſalem vbi capitur. vt patet Actuū.21. Anno.30.romam venit vt patet Actuū.vltimo. Anno.38.vel circa cū beato petro a nerone martiriū paſſus eſt. ſ; inter ſanctos tā in altitudine ɔtēplacionis q̄ in feruore actionis p̄rogatiuā obtinuit q̄ꝛ vltra omnes viatores clarius deū vidit et archana verba audiuit q̄ non licet homini loq̄ et tanq̄ totū mundū genuiſſ; ſeſtinabat̃ omnem hoiem introducere in regnū celoꝝ. Quis ſic cucurrit? q̄s ſic laborauit? euāgeliū gratis ponens? Quis afflictus.paſſus.periculis infinitis exercitꝰ? Quis ſic gloriari poterit vt dicat.plus ōibꝰ laboraui. Et in ſapia mūdana et ɔſiliis huius ſeculi ſalua omni iuſticia et fide q̄s ſic eminuit vt etiā ampliſſimo ſenatui mirāda ɔtulerit. Eius laudes Johēs criſoſtomꝰ deſcribit.

¶ Potēciana virgo.
Praxedis virgo.
Hee fuerunt ſorores thymothei et nouati.
Conſtancia martir.
Vitalis martir.
Nazarius martir.
Celſus martir.
Proceſſus martir.
Martinianus martir.
Prothaſius martir.
Geruaſius martir.
Torpes martir.
Felix martir.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

¶ Iſte Veſpaſianus mediocris parētele obſcureq̧ natꝰ ſepe᷑ glorioſe triūphauit· naꝫ ſb Claudio et Nerone quociēq̧ mittebat᷑ laude digna patrabat· Tricies et bis cū hoſtibus ɔflixit· periclitāte aūt republica ꝓpter diſcordiā precedētiū impatoꝝ hic inuitus ē creatus· Et redyt trāquillitas priſtina pax inſup in toto orbe ꝓnūciata ē iuxta tpa Octauiani ꝓpter q̄d in imenſū reſpublica creuit· Morit᷑ tandē ꝓ fluuio ventris ſtādo· Aiebat eni· Stantē decet impatorē e terris recedere· Eiꝰ virtutes multe ſunt diligenter ɔſcripte.

¶ Imperatores·

Galba· Otho· Vitelliꝰ — Iſti tres in diuerſis ꝓuincijs imperarē cupientes in vno anno ſeſe interfecerunt·

Veſpaſianꝰ ā· 9 m· 10· d· 12·

¶ Iheruſalē deſtruitur anno· 2. Veſpaſiani a Tyto filio eius: interfectis · ij· c· milibus venditiſq̧ 80· milibus· Extūc defecit regnū iudeoꝝ nec conſurget an̄ tēpus antixp̄i· De hac horrenda ſtrage mira legūtur· vide Ioſephū· Nota ꝙ propter hanc vltionem legitime factam dicūt doctores ꝙ in toto mundo chriſtus pacē tribuit ſicut in natiuitate fecit·

¶ Ioſephus hyſtoriographoꝝ nominatiſſimus clarus habetur natione iudeus· Verum libri eius in multis locis vitio ſcriptorum ac longitudine tēporum corrupti ſunt·

Appollinaris ſcūs martir occiſus ē Rauēne vbi eps a btō petro miſſus fuit· Eiꝰ feſtū agit᷑ ·23· kl· Iulij· Et nō ꝙ nec veſpaſianꝰ nec titus quicꝗ̄ ɔtra ecclām fieri iuſſerūt· ſꝫ aliq̄ iudices inferiores pſeq̄bant᷑ fideles p̄textu poꝝ mādatoꝝ·

Perſecutio · j· fit rome iuſſu neronis in q̄ btiſſimi p̄ncipes xp̄iani ppl̄i· ſ· pe· et pau· martirio coronati ſūt cū alijs pluri mis·

Prodigia plura terruerūt iudeos an̄ excidiū Iherl̄m Vide mirabilia in eccāſt· hyſto·

Petrus ſupato ſymōe mago et īfeliciter mortuo iuſſu neronis crucifixus ē et in Vaticano ſepultus vlti· neronis anno·

Paulus glorioſus apoſtolus cū beato petro eodē tpe ſꝫ non eodē loco capite plexus eſt ad aq̄s ſiluias in via oſtienſi·

¶ Anno mundi· 5273·

Pape·

Martir· Linus· ā· 10· m· 3· die· 12· ytalicus·

Scocia gens oritur ex pictis et Hyberis in Albania que eſt pars Anglie·

¶ Anno Chriſti· 70·

¶ Sanctiſſimꝰ papa Linus tāte pfectōis fuit vt eccāſticaꝝ reꝝ diſpenſacōeꝫ etiā adhuc btō petro viuēte meruerit diſpēſatoꝛ ab eodē ɔſtitui· Hic ſtatuit vt mulier velato capite ecclām intraret· Tandem martirio coronatus: ſepultus eſt in Vaticano iuxta magiſtrum ſuū ac prēm beatū petrum·

Marcialis epiſcopus Lemouicenſis·

Sauinianus epus Zenon̄·

Potencianꝰ
Albinus
Eodaldus
Serotinus·

Hij oīs diſcipuli ſcī petri fuerunt martiriſati ſb nerone tyranno· Et multi alij quoꝝ noīa ſcripta ſunt in libro vite·

Flauiꝰ ɔſul qui et clemens eps Nerēſis patruus Clementis·

Menniius epiſcopus Cathalaunenſis·

Eucharius epiſcopus Treuerenſis·

Sinicius epiſcopus Sueſſionenſis·

Domicianus ſubdyaconus a btō Mēnio a morte ſuſcitatus·

Tecla ſancta virgo pauli diſcipula·

Trophimus epiſcopus Arelatenſis·

Tytus epiſcopus Cretenſium·

Oneſimus epus Epheſiorum·

Creſcens epus Galatenſis·

Capaforas epiſcopus Coloceñ

¶ Thomas q̄ pthos in ſortē accepit martiriſat᷑ in India omniū orientāliū apoſtolus·

Andreas q̄ et Scythiā accepit in ſortē in Achya martiriſat᷑·

Matheus q̄ Ethyopes ſortitus fuerat in Ethyopia martiriſatur·

Symō et Iudas martiriſati ſūt in regionibꝫ pſidis

Bartholomeus q̄ Indiā accepit in ſortē poſtq̄ p̄dicauit Lycaonie antiq̄oribꝫ in Albano vrbe maioris Armenie martiriſatus ē·

Phylippꝰ ꝑ ſcithiā· 20· ānis p̄dicās ierapoli q̄euit in dn̄o· ſꝫ in paſſionali dr̄ ꝙ fuit crucifixus·

Solus ipſe et Iohes euāgeliſta non ſunt martiriſati Ceteri apoſtoli oīs occiſi fuerunt·

Mathyas in Iudea vel egypto coronat᷑· de tēpore et loco et modo martirij eius diuerſe ſunt ſentēcie

Barnabas apoſtolus pauli Cyppris occiſus eſt·

Lucas diſcipulꝰ pauli in Bythinia migrauit ad dn̄m

Tytus dyaconꝰ pauli diſciplꝰs apud pauū q̄euit·

Euodius epus Anthyochie ibidē eſt martiriſatus·

Syleas apud Macedoniam martiriſatus eſt·

Marcus quintilianus pꝭus et oratoꝛ libri de oratoria inſtitutione et librorum cauſarū ꝛc·

¶ Hic Titus fuit mire benignitatis ⁊ triūphator maxim⁹ ſupra modū larg⁹ toto corde ſuis ſe inimicis crebro recōciliauit p̄cz ſuū v̄tutib⁹ ſuperās deliciē hūani generis dici meruit. Mira diſpēſatio ſuperni rectoris. nūc optimus nūc peſſim⁹. nūc parcus. nūc p̄digus. nūc ſic. nūc aliter inſtitutus ad regni gubnacula p̄uehit̄ q̄s abiſſuꝫ tantorū iudicioꝝ ſcrutari p̄ualet. Morit̄ titus āno. 3. et tātus luctus in vrbe fuit vt morituros eos pariter putares ꝛc̄.

Tit⁹ fi. Veſpaſia ni. ā. 3.

¶ Iſte Domician⁹ filius Veſpaſiani et frater titi p̄mo q̄dē clemēs fuit et multa rome ↄſtruxit ſcꝫ pātheon ꝛc̄. ꝭ mox defecit et crudeliſſim⁹ factus ē ac ſupbiſſim⁹ ita vt tanq̄ͣ de⁹ coli vellet. ſenatoēs quoſdā interfecit. In xp̄ianos ſecūdā pſecucōem ſuſcitauit. tandē omnib⁹ odioſus in palacio a ſuis occiſus ē. et cū dedecore ſepultus

Domicianus frat titi. ā. 15

¶ Pax vniuerſal̄ tocius orb̄ iterꝫ turbata ē p̄pter ſeuiciā Domiciani eo q̄ xp̄i eccām toto orbe pſeq̄ret̄. Multe nacōes ſe rōanis oppoſuerūt. Vide hyſtoriā Cornelij taciti.

¶ Marcus agrippa p̄fect⁹ vrb pſas deuicit et ob ꝭ pātheon extructū eſt. i. tēplū oīm deorum iuſſu Sibille ipſe ec̄ agrippinaꝫ ſup̄ renū ↄpleuit q̄ ātea fuit ab agrippa ↄdita. Hec ē colonia ꝭm quoſdā.

Nerua anno. j. men. 3.

Iſte Nerua ſenex adoptauit traianū in filiū primoq̄ꝫ edicto omīa forefcā Domiciani retractauit

¶ Meāder ſamarites ſupbiſſimus nigromāticus ſimonis magi diſcipul⁹ xp̄m negauit et ſeip̄m ſaluatorē mūdo deſtinatū aſſerunt incredibilia figmēta ↄpoſuit et multos non p̄deſtinatos decepit cū q̄b⁹ et ipſe periit Vide. hyſt. eccāſ. li. 3.

¶ Perſecutio. 2. eccē fit rome iuſſu Domiciani. Iam enī prima ceſſauit tēpore titi.

In hac plures coronati ſunt in diuerſis p̄uincijs.

Hereſis nicolay q̄ indifferēter vxorib⁹ vtunt̄ dicētes omnia debere eſſe cōia inter xp̄ianos.

Cherinthus hereſiarcha ſurrexit crapuloſus ac libidinoſus totus a quo dcā eſt heres̄ Cherintiana. ꝭ dicit legalia ſeruanda.

Hebyon hereſiarcha a quo Hebyones heretici dcī ſunt q̄ dicūt xp̄m purū hominē fuiſſe et paulū apoſtatā legis.

¶ Iohēs euāgeliſta adduct⁹ iuſſu Domiciani ab Epheſo romā cū ſacrificarē nollet p̄dol̄ porte in doliū feruētis olei ꝭ cū nil leſionis ſēſiſſet relegatus eſt in pathmos inſulā ibiq̄ꝫ apocalipſiꝫ ſcripſit. Rediens autē Epheſum tēpore Traiani in pace q̄euit.

¶ Anno mundi.	5283.	5293.
¶ Pape.	Cletus mar. ā. 12. m. j. d. 11	Clemēs j. mar. ā. 9. m. 2. die. 10. Romanus. de regione celio monte ex p̄re Fauſtino.
Anno Chriſti.	83.	93.

¶ Iſte Cletus nacōe rōanus de prīncio p̄re Emiliano prim⁹ inuenit̄ ſcripſiſſe in ſuis literis Salutē et ap̄licā bn̄dcōēꝫ Ordinauit p̄ſbiteros. 25. in rōana vrbe mēſe Decēbri Peregrinacōes ad ſcōs approbauit. dicēs q̄ validior ē ad ſalutē ſancti petri viſitatio q̄ᷓ duorum annoꝝ ieiuniū. excōicauit inſup q̄ hm̄oi viſitatoēs īpediūt ā diſſuadēt. tandē martirio coronat̄ ſb̄ Domiciano. 6. kl̄. Maij. ſepl̄tus in Vaticano.

Maria magdalena et ſoror eius Martha migrauerūt ad dn̄m in ptib⁹ Marſilie Martella pediſſeq̄ Lazarus eaꝝ frater fuit ep̄us Marſilienſ̄. Et btūs Maximinus ep̄s Aquen̄. ꝭ viaticū dedit magdalene ſāctiſſime.

Iulianus qui et Symon leproſus ep̄us Cenomanenſ̄.

Iulianus alius qui vtrunq̄ꝫ parentē neſcius occidit.

Ariſtarcus et priſcus martires.

Paulus ep̄us Narbonenſis.

Saturninus ep̄s Tholoſanus.

Marcialis ep̄us Lemouicen̄.

Eutropius ep̄us Aquitan̄.

Auſtregiſilus ep̄us Luthuricenſis.

Cancianus ep̄us Thuronenſis.

Georgius Vellac̄. ep̄us.

Hyreneus ep̄us Lugdunenſis.

Feruncius ep̄ūs Viſuncion̄.

Eutropius ep̄ūs Antiſitan̄.

Fronto ep̄ūs petragoricen̄.

Dyoniſius ep̄ūs pariſienſis.

Hij venerādiſſimi patres ſortiti ſunt regiones Frācie a domino. Omnes ſancti.

¶ Sanctus Clemēs primū a beato petro vt d̄r ordinatus fuit ſibi ſucceſſor ꝭ p̄pter periculū voluit an̄ ſe btm̄ Linū et Cletū pōtificari. ne vi ꝭ exēplo p̄lati ſbſtituerēt ſibi q̄s vellet. Hic fecit geſta martirū p regiones ↄſcribi Sic̄ et ipſe multos libros edidit. ſtatuit etiā vt cathedra ep̄al̄ in eminētiori loco poneret̄. et q̄ baptiſatus p̄ut ocu⁹ poterit cōfirmetur. tādē martiriſat̄ ſb̄ Traiano ſumerſus i mari. et de eius funere mira ſcripta ſunt. Corp⁹ e⁹ tēpoē nicolai p̄mi repertū fuit ⁊ rome trāſlatū

¶ Dyoniſi⁹ ānoꝝ. 90. ariopagita venerabil̄ p̄ſ lum̄ orb̄ martirio coronatur in Gallia cū Eleutherio et ruſtico vbi miſſi fuerāt a b̄tō Clemente.

¶ Eutropius ep̄us Xanctonenſ̄ martir.

Sanctinus ep̄us Meldēſis cū Anthonio a morte ſuſcitato diſcipulus Dyoniſij.

¶ Ionius Athenienſis preſbiter et martir diſcipulus Dyoniſij.

Carannus mar. Carnotēſiū p̄dicator rōanus.

Lucianus Beluacen̄. p̄dicator mar. diſci. pe.

Regulus ep̄us Arelat̄.

Eugeni⁹ toletan̄ mar.

Maron martir.

Euthyces martir.

Victorinus martir.

Symō cleophe fi. frat̄ Iude ep̄s Iheroſolimoꝝ 120. ānoꝝ crucifix⁹ eſt martir glorioſus.

Plutarcus nobiliſſimus phoꝝ claret magiſter Trayani cui epl'am optimā ſcripſit ·

¶ Iſte Trayanus optimus dicit' fuiſſe inter oīs auguſtos. hoc ſolū in eo culpat' q zelo falſoꝝ deorū xpi fidē extinguere niſus eſt: arbitrās ſe in hoc obſeqūm pſtare deo · dicit q̄dam q non per ſe ſed per ſuos: fideles pſeq̄batur · Forte hoc ad tēpus veꝝ fuit · qꝛ cſtat q aliqn̄ ipſemet iuſſit quoſdā tormētari et occidi · In fine mitigauit edictū vt nō occideretur niſi q̄ caſu inueniretur aut ſe offerret · ſed paꝝ hoc pfuit · qꝛ inuida plebs per huiōi nihil arcata fuit · eius laudes p nihilo ducerē niſi ſcūs Grego · eius pietate cmotus lacrimas fudiſſet et eū ab inferno liberaſſet · An autē ſaluatus ſit vſq hodie dubioſū ē et grādis altricatio doctorū · de hoc etiā diuerſe reuelationes deuotaꝝ pſonaꝝ reperiunt' que oīs quas ego vidi hoc intēdunt q nō velit dn̄s aliud niſi vt cū timore nr̄am ſalutē operemur et de huiōi curioſis q̄ſtionib' q̄eti ſim' eo q non ſine cā hec et ſi lia eccām ſuam vult latere ·

¶ Impatores · Hyſpanus

Trayan' ānis · 19 · diebꝰ · 15 ·

Iſte idē trayanus apud Agrippinā Gallie inſignia imperij inuitus ſumpſit · Germaniā reſtituit · orientales puincias Babiloniā · Seleuciā · extremaqꝫ In die ſcōdus poſt Alexandꝝ pdomuit ꝛc̄ · In omnibꝰ hijs adeo pius et hūilis pmanſit vt omnibꝰ gratus nulli exiſteret grauis · quod de paucis legitur ꝛc̄ · Hec inſignia ſunt vere et non ficte nobilitatis · Ita ſemp vixit vt imperio digniſſimus haberetur · Ita principatū fugit quaſi nullus foret ineptior ·

¶ Perſecutio tercia eccleſie a trayano exercet' in q̄ pempti fuerunt infiniti Tandem cohibita fuit interuentu plinij ſcōdi ſed non totaliter ·

Thymotheus eṗs Epheſioꝝ diſcipul' pauli martiriſatur ibidem ·

¶ Ignacius doctor glorioſus eṗs Anthiochie diſcipulus Iohānis martirio coronat' nobiliſſimo · huius coꝛ ſciſſum in ſe aureis literis hoc dulce nomen Ihs inuentū eſt habuiſſe deſcriptū · Ait eīn in epl'is ſuis Amor meus crucifix' eſt · Btām virginē in carne vidit · eiqꝫ epl'as ſcripſit in q̄bus ſic hēt' · Xpifere marie ꝛc̄ Et illa dulciter rn̄dit ſcribens ei Ignacio dilcō cdiſcipulo · hūilis ancilla ihu xpi ꝛc̄ · Ueniā ad te ꝛc̄ ·

¶ Taurinus eṗus Eboracen̄ · et Gangericus eius frater eṗus Cameracen̄ · diſcipulus Dyoniſij ·

¶ Anno mundi · 5303 ·

¶ Pape ·

Martir Anacletus ā · 9 · m̄ · 2 · die · 10 · Grecus de regione Athenienſ · ex patre Antiocho ·

Martir Euariſt' ā · 10 · m̄ · 7 · di · 2 · Grecus

¶ Anno Chriſti · 105 ·

¶ Anacletus beatiſſimus fideles monuit per epl'am vt pſbiteri pre omnibus honorarētur dicēs · q deo ſacrificātes n̄ dent vexari ſed portari atqꝫ ab omnibus venerari Et pſbiteri qn̄ ſacrificāt: teſtes ſecū habeant et marie epi vt dn̄o pfecte ſacrificare pbent' · Itē ſtatuit vt clericus nec barbā nec comā nutriat · Ipſe memoriā beati petri cſtruxit · Ordinauit etiaꝫ 7 · dyaconos cardinales in vrbe · Itē q eṗs a tribus deat epis cſecrari Itē q ordinatio clericoꝝ palam celebret' Tandē · 12 · āno trayani martirio coronat' · ſepultus in Vaticano apud corpus beati petri

Hic ſcus Martir ſtatuit vt eṗus a plebeis non accuſetur · Et ſeptem dyacones ordinauit vt aſſiſterēt epiſcopo predicāti ꝑpter honorē verbi dei ne ab Emulis detraheretur ei q falſa predicauerit · Item q coniuges publice ſponſentur a parentibus et a ſacerdote ſolenniter benedicātur · tandē martiriſatur anno · 2 · Adriani ſepultus apud corpus ſancti petri ·

¶ Domicilla Eufroſina Theodora Sulpicius Seruilianus martires ſb trayano ·

¶ Plinius ſcōdus orator et phus multa ſcripſit · Mitigauit etiam trayanum vt retractaret ſentētiam latam contra xpianos: ſcribens ei q nihil mali facerēt · ſed virtutibus inſiſtentes chriſtum tanq̄ deum ante lucem ſurgentes laudarent ·

¶ Iudei deuaſtant prouincias multas · et quaſi amentes incredibili motu ſub vno tēpore per diuerſas mundi partes exarſerunt nulli parcentes ciuitates plures deſolauere · nec tamē preualuerūt vt regnū adipiſcerētur · quia primo per Trayanū ſecūdo per Adrianū deleti ſunt · Sic xp̄us vtrobiqꝫ vindicat · Nunq̄ ēm romani impune perſecuti ſunt eccl̄am · ſed nec vnq̄ honore aut emolimento caruerunt · quocienſcūqꝫ fideles honorauere · de hoc plenius vide Oroſium ·

¶ Secūdus ph̄s in ſilencio deget et ad interrogata Adriani ſcripto rn̄dit ·

Adrianus helius ā · xj.

¶ Iſte Adrianus in multis commendat xp̄ianis ſatis graciosus extitit · quoſdam tn̄ nolentes ſacrificare puniri iuſſit et occidi · Vlis quaſi fuit in omni ſcia · pacē omni tēpore hūit · pater patrie dcīs eſt · leges multas condidit · phibuit etiā ne xp̄iani ſine proceſſu iudiciali dānarētur · Iherusalem funditus deſtruxit et poſt reinſtaurauit omnino phibens ne Iudei intromitterētur ſꝫ xp̄iani · Inuitus ad imperium venit · ſꝫ optime rexit Cunqꝫ ſenatus obſecraret vt filiū ſuum ceſarē appellaret: ſufficere inq̄t dꝫ vt ego inuitus regnauerim cū non merear · principatus ēm non detur ſanguini ſꝫ meritis · Et inutiliter regnat q̄ rex naſcit̄ et non meretur · Excedēdi prius ſunt virtutibꝫ q̄ regnare dēnt et cū in eis pfecerint adeo vt pbentur illos virtutibꝫ āncedere q̄s dēnt honoribꝫ anteire mutati aſcendant · et ſe ciuiū ſuorū votis non ſbtrahant ·

¶ Euſtachius alio noīe Placidus et Theoſpita eius vxor et duo filij eius Agapitus et Theoſpites quorū miri actus leguntur circa hec tēpora fuerūt qui oīs iuſſu Adriani glorioſe martirio poſtea coronati ſunt ·

¶ Focas martir paſſus eſt vltimo tempore trayani cū ſpū p̄hetico dixit · Trayane perge ad vlterioris abiſſi loca et ad parata tibi tormēta feſtina · vbi nocte ppetua et ſeuo exurēdus es incēdio · triduo hac in luce verſaberis quo emerſo caligo te mortis excipiet · nec ēm multus innocētium ſāguis diutius eſſe p̄t · et Trayanus die · z · expirauit ventris pfluuio ·

¶ Quadratus ep̄s Athenieñ · diſcipulus aplorū et Ariſtides ph̄s apolegeticū p xp̄ianis fecerunt · quē vidēs Trayanus placatus eſt ·
Hermes martir prefectus vrbis ·

¶ Anno mundi ·	5312 ·		5323 ·	
¶ Papē ·	Alexāder martir · j. ā · 8 · mē ·	Rōanus ex prē Alexandro de regione capitaui 5 · die · z ·	Sixtus · j⁹ martir ā · 10 · m̄ ·	Rōan⁹ ex Paſtore prē de rēgiōe Via lata · z · die · zj.
¶ Anno Chriſti ·	118 ·		129 ·	

¶ Iſte Alexander maiorē partē ſenatorum vrbis cōuertit ad dn̄m Hic ſtatuit aquā benedcām cū ſale aſpergi in domibꝫ fideliū · vt de cōſe · di · z · Aquam · In canone addidit memoriā paſſionis · ſ · Qui pridie q̄ pateret̄ zc̄ · Itē vt vinū ſit mixtū cū aqua in calice pp̄ter repſentandā vnionem xp̄i et eccē · de cōſe · di · z · ca · j. Et vt oblatio fieret ex azimo in modica q̄titate Tandē martiriſat̄ ſub Adriano cū multis quos ad fidem conuerterat · ſepultus in via Numentana · poſtea tranſlatus fuit ad eccleſiam ſancte Sabine ·

¶ Quirinus martir tribunus ·
Theodolus martir et dyaconus ·
Euencius martir et preſbiter ·

¶ Iſte Sixtus ſtatuit vt diceret̄ Scūs ſcūs ſcūs zc̄ · et q̄ miſteria ſacrata non tangerētur niſi a miniſtris de cōſe · di · j. In ſancta Itē vt corporale non fieret ex ſerico ſed ex puriſſimo lino contexto et non tincto Et vt mulier ſacra vaſa altaris et pallas non tāgeret · Itē vt q̄cunqꝫ ep̄us vocatus ad ſedē ap̄licam rediens ad eccām ſuam non ſuſciperetur niſi cum literis apoſtolicis · Itē vt miſſa non niſi ſuper altare celebretur · Ipſe etiam miſit Peregrinum ep̄m genere romanū cum alijs fidelibꝫ in Galliā Tandē martirio coronatur extra portam Domine quo vadis · ſepultus in Vaticano ·

Iherl'm reſtaurat᷑ per Adrianū et noie eius Helia vocata fuit et āpli ficata fuit ita vt locus paſſiōis eſſ; intra muros q̄ prius extra fuit. Et hec eſt tercia r̄ſtauratio. q: ter deſtructa fuit. ſ. a Caldeis tpe Sedechye. ab Anthyocho tpe Machabeoꝝ. et a Tyto tpe Veſpaſiani.

Galienus medicus Pergameoriūdus interpres ypocratis rome claret.

Pōpeius trog⁹: nacōe hyſpanus hyſtorias tocı⁹ orb a Nino vſ; ad Octauianū deduxit

Ptolomeus rex mirabil'r in mathematicis oīm aſtronomoꝝ p̄cipuus plus addidit q̄ ante ſe inuentū reperit et plura ſcripſit.

Thaurus nobiliſſim⁹ ph̄s Athenis claruit. h̄ ait. In publico mos populi: in priuato natu re ius gentiuūq; ſeruetur.

Valētinus hereticus dixit xp̄m celeſte corp⁹ attuliſſe ꝛc̄.

Cerdo hereticus h̄ fuit magiſter Marcionis.

Anthonius pius ānis. 22.

Iſte Anthonius gener Adriani fuit et filius adoptiuus vir atq; pe ritiſſimus et natura benignus qd̕ non facile in vno hoie reperit᷑. prudētia p̄cellentes cōiter non ſunt excellenter benigni et trāquilli ex natura p̄cipue. et cōtra excellenter benigni ſunt cōiter minus induſtrij. Vir autē iſte vtriſ; excellenter dotatus fuit. Ob hoc multe ꝓuincie q̄ ab alijs impatoribꝫ receſſerāt. ſub iſto volūtarie redibant. q: vere pater patrie fuit. omnibꝫ carus: nullis acerbꝫ: fidelibꝫ clemētiſſimus erat. Pius et pius dcūs eſt. et ab eo ſeq̄ntes impatores appellati ſunt pij. ait em̄. malo Scipionis exēplo vnū ciuē ſeruare q̄ mil le hoſtes occidere. q̄ autē aliq̄ martires ſub eo coronati ſunt n̄ ex ſuo h̄ prioꝝ mandato ꝓceſſit. Tanta ſiq̄dem crudelitate aeree ꝑtāteſ mundā plebem ꝯmouerunt. vt nec ſūmi impatores poſſent eā ſedare ad plenū. Ita exoſum fuit xp̄ianum nomen apud ydolatras et maxime apud pontifices et ſacerdotes tēploꝝ. qui principes et populū ꝓuocabāt ad ūerſus eoſdē xp̄ifideles. q: viderūt q̄ ſtatus et q̄ſtus diminuebat᷑ quotidie. et ad ꝯtēptū eſſet venturus tātus faſt⁹ coꝝ. q: xp̄iani dicebāt q̄ indifferēter oīs dij demones eſſent a q̄bus tota ſil' cōitas ſperabat tpalē ſil' et eternā felicitatē. et ideo non eſt mirū q̄ etiā pacato principe adhuc inferiores pſeq̄rent᷑ xp̄ianos tanq̄ blaſphemos.

Decēmilia martiꝝ crucifixi ſunt in Armenia in monte maximo Arath. quoꝝ feſtū celebre colitur 10. kl'. Iulij cū magna deuocōe ꝛc̄. q: multa obtinuerūt cultoribꝫ ſuis a dn̄o. Aquila genere Ponticus orator floret q̄ ſcd̕us interpres moſayce legis fuit. primo enim fuerūt. 70. de Hebrayco in Grecū trāſferētes. ſcd̕o iſte de Greco in latinū primus interpres fuit.

Marcion hereticus quē policarp⁹ dixit eē primogenitū dyaboli.

Anno mūdi 5333. | 5383.

Pape.

Teleſphorus martir ā. 11. m. 3. die. 22.

Romanus ex Anachorita.

Iginus martir ā. 4. mē. 3. die. 8.

Grecus de Athenis p̄tē ph̄o.

Anno Chriſti 139. | 189.

Iſte Teleſphorus ſtatuit cātari ymnū angelicū. ſ. Gloria in excelſis et euāngeliū ante ſacrificiū et in natali dn̄i cantare tres miſſas. ꝓpter mltas cās ꝛc̄. Itē q̄ clerici ieiunare dēnt p ſeptē ebdomadas plenas. q: ſicut dēt eſſe diſcreta vita clericoꝝ: ſic et ieiuniū. Etiā ſtatuit vt nullus miſſam añ terciā preſumat canere Tandē martirio coronat᷑. ſepultus apud ſcm̄ petꝝ in Vaticano.

Iſte Iginus cleꝝ ꝯpoſuit graduſq; diſtinxit. ꝛ vt patrinus et patrina infantē ſuſciperet in bap̄mo: confirmatione et cathecíſmo. Scripſit etiā vnā ep'lam generalem omnibꝫ fidelibus de vno et trino deo. Itē q̄ nullus epiſcopus Metropolitanus excepto romano pontifice audeat ſuffraganeū ſuum condēnare niſi cā in cōcilio ꝓuinciali ſuoꝝ epoꝝ fuerit ventilata. Tādē martirio coronat᷑ ſepultus in eccā ſancti petri.

Peregrinus epus Antiſiodoŕſis martir.
Serapia martir et virgo.
Sabina mar. ꝛ nobil' vidua
Iobita martir.
Calocerius martir.
Maria mater et virgo.
et plures alij crediderunt.

Iuſtin⁹ ph̄s diſcipulus pōpei libros eius abbreuiauit. h̄ etiā libꝝ de xp̄iana religiōe edidit quē Anthonio tradidit. et benignū xp̄ianis fecit.
Sophia nobil' matrona cum hijs tribꝫ filiabꝫ
Fides.
Spes.
Caritas.
martirio coronata eſt.

¶ Perſecutio .4. fit iuſſu Anthonij veri in qua innumerabiles vtriuſ ſexus coronati ſunt. ſed non impune. lues enim magna .i. peſtilentia ſecuta eſt per totam ytaliam et reliquas prouincias. bella. terremotus. inundationes fluminum. agmen locuſtarum. etc. Itemque exercitus romanus vbique conſumptus eſt.

¶ Bellum Marcomannicum vt dicit Oroſius grauiſſimum fuit. quia Barbare nationes exercitum inde romanorum in Gyro circumdederant ſed militibus quibuſdam xpianis clamantibus. xpe adiuua nos. ilico fulgura terruerunt Barbaros ita vt fugerent. Ob hoc xpianum nomen celebre factum fuit. et imperator non ſibi ſed xpo victoriam tribuit et ſententiam mitigauit.

Marcus Lucius annis .19.

Anthonius verus.
Aurelius comodus.

¶ Iſti duo imperium ſumpſerunt poſt Anthonium pium. et extunc bini imperare ceperunt. Sed Lucio mortuo Anthonius ſolus imperium tenuit qui bonus et victorioſus fuiſſe deſcribitur niſi hoc quod xpianos quartam perſecutionem iuſſit inferri. dicitur quod tante ſeueritatis et conſtantie fuit quod ad nullum euentum vnquam vultum mutauerit. ſiue ex leticia. ſiue ex merore. etiam dum adhuc puer eſſet. Tante fuit humanitatis vt quadam vice cum iam exhauſto erario nihil haberet quod militibus daret nulli volens eſſe moleſtus magis elegit vaſa aurea et ornamenta vxoris. et aliam ſuppellectilem vendere quam ſenatum vel prouincias pergrauare ſed victoria habita et illa recuperauit. et prouincijs tributa relaxauit.

¶ Policarpus epiſcopus Epheſinus Iohannis apoſtoli diſcipulus romam venit et plures ab heretica labe reuocauit. Magnus labor ſanctorum et ingens triſtitia tunc erat quando foris materialis gladius intus ſerpentinum virus erroris eccleſiam corrupit. et hec duplex perſecutio diu durauit. Si quandoque ceſſauit gladius: hereticorum tamen perfidia magis ac magis inualeſcebat et multiplicabatur. Tandem idem vir ſanctus martirio coronatus fuit ſub Anthonio vero cum alijs .12. ex philadelphia

¶ Iuſtinus phs ad fidem conuerſus multa ſcripſit contra hereticos et martirio coronatur.
Iuſtus epiſcopus Vienenſis martiriſatus eſt.
Fotinus Lugdunenſis epiſcopus cum multis alijs martirio coronatur.
Alexander medicus et Ponticus puer martires.

¶ Anno mundi. 5253. 5263.

¶ Pape.

Pius primus mar. an. 11. m. 4. di. 21.

Ytalicus de ciuitate Aquileya ex patre Rufino.

Anicetus mar. an. 9. m. 3. die. 4.

Syrus ex patre Iohanne de vico Mirea.

¶ Anno Chriſti. 154. 164.

¶ Hic ſtatuit penam contra negligentias que acciderent preter circa ſanguinem xpi. vt de conſe. di. 2. ca. Si per negligentiam. Item quod feſtum paſce ſemper in dominico die celebretur. Item quod hereticus veniens de iudeorum hereſi recipi debeat et baptiſari. Hic fecit ordinationes .5. Et tandem martirio coronatur ſepultus apud ſanctum petrum in Vaticano.

¶ Iſte Anicetus plures canones edidit que in decretis in diuerſis locis habentur ſicut aliorum ſanctorum patrum qui ſanguinem ſuum pro teſtamento dederunt. et ob hoc ſacri canones dicti ſunt. quia primum ab apoſtolis deinde a martiribus et doctoribus ſcis quales pene omnes prelati in primitiua eccleſia fuerunt et a ſacris conſilijs conſtituti ſunt. nec humana admunitione ſed ſpiritusſancti vnctione ac iuſſu dictati ſunt. Et qui temerarie eos reprehendit in ſpiritumſanctum blaſphemare prohibetur. vt in ca. Violatores. 25. q. 1. Multa ſtatuit iſte ſanctus de ſtatu epiſcoporum ac conſecratione. tandem martirio coronatur ſub Anthonio ſepultus in via Apia in cimiterio ſancti Calixti

¶ Hermes doctor fidei plura ſcripſit cui etiam angelus apparuit dicens quod paſca dominica die celebrari debeat. poſtea martiriſatur.

¶ Pappas Iohannis auditor Ierapolitanus epiſcopus claruit. Fecit librum explanationum ſermonum domini.

¶ Felicitas cum .7. filijs paſſa eſt mirabile ſpectaculum ſicut olim ſeptem Machabeorum matre.
Poncianus glorioſus mar.
Flocellus puer martir.
Siminicus preſbiter martir.
Nouatus cum alijs .22. martir.
Praxedis oratione fuſa quieuit in domino poſt longiſſimos labores

¶ Victor miles et Corona vxor eius martires
Concordius ſubdyaconus martir.
Marcellus martir.
Valerius martir.
Gagius martir.
Egeſippus .5. libros fecit de hyſtorijs apoſtolorum et martirum vſque ad tempus ſuum.
Attalus de pergamo fundamentum eccleſie martir.
Blandina ſanctiſſima mulier paſſa eſt.

Iſte Cōmodus filius Anthonij veri totus infamis et lubricus fuit et adeo incōmodus vt inimicus humani generis diceref. Interfecit q̄plurimos ſenatores et maxie quos aīaduertit nobilitate induſtria q3 excellere. tante fuit ſupbie atq3 iactantie vt ſepe leonis pellem induens oſtēderet ſe eſſe regē hoim ſicut leo beſtiarū. Vere vbi ſplēdet ꝯſtātia martirū tedet āpliꝰ de carnalitate hoīz mūdanoꝝ ſermonē texere.

Quinta pſecutio ecc̄e fit iuſſu Seueri quā ilico diuina vlcio ſbſecuta eſt ꝓpter ciuilia bella in q̄bus romani nimis attriti fuerunt.

Iſte Helius vir grādeuus inuitus accepit principatū: nunq̄ accepit munera. nunq̄ ad vlaſcendū ſeductus eſt. Sexto menſe interemptus eſt a Juliano ābiente imperiū ſed n̄ pfecit. q2 ſicut fecit ſic factū eſt ei a Seuero ꝛc̄.

Impatores.

Cōmodꝰ ā. 13. Aureliꝰ cū Lucio Anthonio.

Heliꝰ Pertinax Seuerꝰ ā. 18. m. 6.

Iſte Seuerus genere Afer deſtitutū imperium adeptus tria ciuilia bella ꝯfecit. pmo nanq3 Julianū inuaſorē imperij expugnādo occidit Rome. ſecūdo ꝯtra Piſcenniū. tercio in Gallia ꝯtra Albinū ſocium Juliani cū multo vtriuſ3 ptis ſāguine bellauit et vicit. Hic natura ſeuus mltis ſemp bellis laceſſitus fortiſſime q̄dem rēpublicā ſed laborioſe rexit. Parthos ꝛ Arabes Adiebmos Judeos et Samaritas ſupauit et multa toto orbe romano imperio recuperauit. In ſtudijs ciuilibꝰ et pꝰia clarus fuit. Quintā pſecucōez in xpianos ſuſcitās multa infortunia paſſus eſt. In Britannia poſt grauia ꝓlia firmiſſimum vallum muniuit. 132. paſſuum cum turribus crebris a mari vſ3 ad mare perduxit. ibiq3 apud Eboratum oppidum morbo obijt.

Theophilus epus Anthiochie.
Appollinaris Jerapolitanꝰ epſ
Narſus patriarcha Jhoſolioꝝ
Dyoniſius epus Corinthioꝝ.
Phylippus epus Cretēſis.
Catafrige hētici exorti ſūt de Frigia qui dicūt ſe ſolūmō hrē ſpmſcm̄ nec apl'is nec alijs datū. Montanꝰ Priſca et Maximilla autores eoꝝ fuerūt.

Phylippus pfectus Alexādrie martir. hꝰ filia Eugenia et Eunuchi eius.
Prothus et Jacinctus de q̄bus mirabilis habetur hyſtoria.
Teraullianus Affricanus in ecc̄a inſignis habetur.
Prima pax ecc̄a data eſt ſ3 non diu ſtetit.
Theodocion tercius diīne legis interpres.

Symachus quartus diuine legis interpres.
Clemens Alexādrinus phus.
Panthenus ſtoycus Affricanꝰ hyſtoricus.
Alexāder Marcāſi ſucceſſor magiſter Origenis.

5373. Anno mundi. 5383.

Pape.

Sother j. martir ā. 9. m. 3. die. 21. Cāpanus ex pr̄e Concordio de ciuitate Fondana.

Eleutheriꝰ mar. ā. 15. m. 6. d. 6. Grecus ex pr̄e Habūdo de oppido Nicopoli.

179. Anno Chriſti. 189.

Iſte Sother ſtatuit vt monacha velū portaret. ſ3 pallas ſacras non tāgeret nec incenſuz poneret in ecc̄a. Et q2 multa pericula ſolebāt circa matrimoniū ꝯtingere. ideo ꝯſtituit q̄ legitima non habeat' vxor niſi p ſacerdotē fuerit bn̄dc̄a et a parētibꝰ ſolenniter tradita et a paranimphis cuſtodita. tandē poſt ſcām vitam ſactiori morte migrauit ad dn̄m coronatus martirio et ſepelierunt eum fideles in Vaticano in ecc̄a ſancti petri. Et ceſſauit epatus diebus. 22.

Iſte Eleutheriꝰ iuxta ordinacōem apl'oꝝ ꝯſtituit vt nulla eſca vſualis repudiaret' a xpianis q̄ rationabil' eſſet et hūana. Itē q̄ nullus a ſuo gradu deijceret' niſi primo accuſatus ꝯuinceret' exēplo dn̄i qui Judam non accuſatū ſuſtinuit. et quicq̄d interim inter apl'os egit ꝓ dignitate miniſterij ratū pmanſit. Itē vt abſente eo cuius cā ventilatur ſentēcia nullatenus ꝓferat'. Miſit etiā legatos Lucio regi Britonuz q̄ eum cū populo ſuo baptiſauerunt. tandē martirio coronatus ſepelit' in Vaticano apud ſcm̄ petꝝ.

Anglia ad fidē ꝯuertit' ſolenniter rege Lucio primū baptiſato. deinde ſbiectus populus eius exemplo fidei colla ſūmiſit pacifice Fuganus ꝛ dimianus quos Eleutherius papa miſit primo illic p̄dicauerūt.

¶ Nota h̄ diligenter q̄ ſm ſactos doctores imperiū ſepius ɔtra ecc̄am fortiter egit · ſ̄ nunq̄ prudēter · Vn̄ cum ſit tota cohors ſapientū dicat · nobile vincēdi genus eſſe paciam : patet q̄ eccā per paciam nobilr̄ ſibi imperiū ſubegit · Hoc ſi quidem tempore imꝑatores dixerunt · Nolum⁹ vt precipiat̄ nobis cū nos vniuerſis ꝑ̄pere habeam⁹ · doctiores om nibus hoībus ſoli romani ꝑ̄dicamur · poſtea ſine gladio aut fuſte cū longanimiter ſuſtineret eccā ad hoc deuentum eſt ut maieſtas romani imperij ſolenniter ac humilr̄ ꝓfiteretur q̄ iꝑeriales leges non dedignarēt̄ ſacris canonibus obedire · Hec eſt mutatio dextere excelſi · Igitur vincere ſi vis : diſce pati · Signū ꝑfecte prudētie eſt īprudentē ac inſufficientē ſe eſtimare · Ipſa em̄ tꝑaliū rerū continua mutabilitas omnē humanā ꝓudētiam deridere ſolet ·

¶ Lucius rex Britānie q̄ poſt dcā eſt Anglia ad fidē cum populo ſuo ɔuertit̄ · ⁊ baptiſati ſūt a duobꝫ religioſis viris q̄s ei miſit Eleutherius papa q̄ dicebant̄ Fuganus et Damianus ·

¶ Leonides pater Origenis ꝓ xp̄o decollat̄ ⁊ martir efficit̄ · Et Origenes tūc · 17 · ānorum ſe cū patre martirio obtulit · ſ̄ pia matris fraude īpeditus totū patrimoniū perdidit eo q̄ xp̄ianus eſſ̄ ⁊c̄ · Ipſe autē docendo ſcolares grāmaticā : mrēm et ſeptē fratres ſecū de precio paſcebat ·

¶ Hyrēneus Lugdunenſis ep̄us cū magna multitudine cleri et populi martirio coronatur ·

Audecius ſubdyaconus diſcipul⁹ Policarpi martiriſatur ·

¶ Heu heu vbi māſit antiquorū romanoꝝ tāta ꝓbitas · ſtrenuitas · legalitas ac incōparabilis prudētia et honeſtas ? Siqdem hoc tēpore imperiū ad manus ſtultoꝝ deuenit · Nota q̄ ſtultus ſi ſe ſtultū putat adhuc aliq̄d de lumine naturalr̄ intelligentie habet · Sed ſi ſe ſapientē eſtimat : tūc cōpleta eſt ſtultitia eius nec erudi p̄t · ſed ſapientes ꝑſequitur ſimileſq3 ſibi ſociat ·

Arthemonis hereticus dicit xp̄m eſſe purꝫ hominē et abſ̄ deo plures habuit ⁊c̄ · q̄ hāc hereſim tenuerunt ·

¶ Anno 5393 · mundi · 5402 ·

Pape · Afer ex prē Felice · (Victor j. mar · ā · 10 · m̄ · 2 ·) die · 12 · (Zepherinus mar · ā · 9 · mē ·) Romanus ex patre Habundo · 6 · die · 10 ·

¶ Anno 199 · Criſti · 208 ·

¶ Iſte Victor p̄ter diſſenſiōe3 de termino paſcali celebrauit ɔcīliū in Alexādria Paleſtine cui ipſe interfuit et Narciſſus et Theophilus et Hyreneus ⁊c̄ · viri ſacti Vbi ſtatutū eſt q̄ ſemper die dn̄ico paſca celebrari dēt obſeruata luna · 14 · Aprilr̄ vſ̄ ad · 21 · q̄r tantus vel circa eſt ſaltus lune et poſtea reditus Hoc autē factū eſt ne iudaiſare videat̄ eccā · plures tūc ep̄i Aſie et orientis cū iudeis paſca celebrabant Itē ſtatuit q̄ exigente neccītate vbiq3 et in omni aqua naturali poſſit conferri bap̄ma Tandē martirio coronatur · ſepultus apud ſcm̄ petꝝ in Vaticano ·

¶ Iſte Zepherin⁹ ſtatuit vt om̄s xp̄iani · 12 · annoꝝ in die paſce ſacramētum eucariſtie accipere dēant in publico · Et vt omnia vaſa altaris vel vitrea vel ſtannea eſſent : non lignea ſicut antiq̄tus fiebat ɔſecratio p̄cioſi ſanguinis in ligneis vaſis · Vn̄ creſcente tꝑe ſuccreuit decus eccē · q̄r vitrea poſt ꝓhibita ſunt · vt3 de ɔſe · di · j. ca · Vaſa · Et multa alia ſtatuit ſalubria · Tādē martirio coronat̄ · ſepultus in pace xp̄i ·

¶ Iſte Anthonius p̄re aſperior vixit libidinis ipatientiſſimus fuit vt nouercā ſuam duceret in vxorē. Papimanū iuriſcō ſultum et doctrine legal' theſaurū occidit. Et ſicut fecit factū eſt ei. q2 ab hoſtib9 circūuētus occiſus eſt peſſimus ipſe cū gaudio multoꝝ. non q2 h̄ mos ſtultoꝝ ſēper fuit. ſi potētes ſūt ſapiētes pſequūtur. q̄b9 ſblatis neccē eſt vt ipſiq3 pereāt. Solus em̄ intelligens gubnacula poſſidebit. pū. j.

¶ Iſte Alexāder habuit mrēm xp̄ianam noīe Mameas cū qua Origenē preſbiterū audiē curauit. Hic fuit iuuenis virtuoſiſſim9. ⁊ rēpublicā ſalubriter gubnauit conſilio. Vlpiani vſus q̄ fuit legal' ſcīe princeps Xerſen regem Perſaꝝ maximo bello oppſſit et corpus ſci Thome apl̄i iuſſit trāſferri de India ad Syriā et ſic venit ad Ediſſaꝝ ciuitatē Abagari in qua lrā ſcripta habebat̄ de manū ſaluatoris. Tandē e tā iſte Alexander tumultu militari occidit̄ apd̄ Magonciatū.

Impatores. (Anthonius caracalla ā. 7) Baſian9 filius Seueri (Macrin9 Antonī9 Aurelī9) an. j. an. 3. (Alexander Mamee ā. 13)

¶ Iſte Macrinus cū filio ſuo Opadumeno inuaſit imperiū et militari tumultu occidit̄
Iſte Anthonius obſceniſſime vixit et ideo cū mrē occiſus fuit tumultu militū ſicut Macrinus.

¶ Origenes doctor egregius ac vite ſcitate incōparabil' clariſſim9 hētur in ecclā dei. De h̄ pene ſēper extrema repperimus ſcripta. q̄dam dicūt eum optimū: quidā peſſimū fuiſſe Supra modū mirꝫ eſt q2 viri grauiſſime autoritatis ac ſciſſime vite ita otradictone de ipſo ſcripſerūt. Vide in hyſto. ecclāſt. li. 6. et alibi ⁊c. Concordiā ſuper hijs reperire n̄ potui. an autē ſit ſaluatus an n̄ dn̄o cognitū relinq̄mus ⁊c. Grādis laborintus a diuerſ' texit̄ de ſāpſone ſalomone trayano et iſto origene an viz ſaluati ſint an n̄. q̄ q2 ſine periculo neſciunt̄ nec ecclā certificata eſt de hijs: dn̄o total'r omittēda ſunt.

¶ Vlpian9 iuriſlegal' oſultus maxim9 vtꝫ in corpore iuris ciuil' per totū.

¶ Quinta editio repta eſt hoc tēpore in Ihetico cuius autor ignorat̄. et ideo dicitur cōiter vulgata.

¶ Felix martir
Calopedi9 mar.
Aſtorius martir.
Priuatus martir.
Anelmus martir.
Tyburcius martir.
Valerian9 martir.
Cecilia martir.
Maximus martir.
Palmacius martir cū vxore et familia.

¶ Iulianus martir.
Cyriacus martir
Iulita martir.
Mertina martir.
Barbara.

¶ Anno mundi. 5913. 5923.

Pape. Romanus ex prē Demetrio (Calixtus martir. j. ā. 5. m̄. 2. die. 10.) Romanus ex prē Ponciano (Vrbanus martir. j. ā. 8. mē. 11. die. 21.) Romanus ex prē Calphurnio. (Poncianus mar. ā. 5. mē. 2. die. 2.)

¶ Anno Christi. 219. 229.

¶ Iſte Calixtus inter cetera q̄ fecit bona cimiteriū in via appia extruxit vbi multa martiꝝ milia ſepulta ſunt. Hoc iā dicit̄ cimiteriū beati Calixti. Iſtē ſtatuit ieiunia q̄tuor tēporum obſeruari. Ipſe fecit ecclām beate Marie trās tyberim. Iſtē celibatū vniuerſis ſacerdotib9 indixit. Tandē martirio coronat̄. ſepultus in cimiterio ſuo.

¶ Iſte Vrbanus genere nobilis ab infācia xp̄ianus multos ad fidē cōuertit. omnia ſacrata miſteria fecit argentea vel aurea vel ſtannea. Tandem martirio coronat̄ ſepultus cū ſancta Cecilia ⁊c. p̄dia cepit ecclā poſſidere tēpore huius de q̄bus clericis et notarijs ſumptus deputabat qui geſta martiꝝ oſcripſerunt. antea viuebant more apl'ico qui in actibus apoſtolorū ſcribitur.

¶ Iſte Poncianus vt dicitur ſtatuit vt pſalm die noctuq3 per oīs ecclās cātarentur. Et vt ante celebrationem miſſe ſacerdos confiteor premitteret. Hic in exiliū miſſus in inſulam Sardine ibidē martirio coronatur. Sanctus Fabianus corpus eius reduxit romā et ſepeliuit in cimiterio Calixti

¶ Sexta pſecutio ecclē facta eſt iuſſu Maximi-
ani · ſ; non euaſit īpunitus · q2 ſtatim interfectus fuit poſtq̄ pſequi
xpianos ceperat · Hec ſpāpue ɔtra plātos et cler2 fuit ·

¶ Iſte Maximian9 nulla ſenatus volūtate impatoꝛ fact9 ab exercitu deuictis Germanis et Parthis tercio anno occidit̄ ·

Maximianus annis · 3 ·

¶ Iſte Gordianus adhuc puer deuictis Parthis a ſuis fraude interfectus ē ·

Gordianus annis ſex ·

Philippus xpianus ā · 7 ·

¶ Septima pſecutio ecclē facta eſt iuſſu Decij acerba nimis ſ; non diuturna · q2 ſicut ɔtigit priorib9 ſic et iſti · q2 ſtatī occaſus fuit

¶ Iſte Decius totus tyrānus īuaſit imperium interfectis · 2 · philippis dn̄is ſuis ⁊ ſicut fecit factu3 ē ei · q2 cū filio ſuo occaſus ē ·

Decius annis tribus

¶ Mirū ſpectaculū circa hec tpa fuit videre de duplici genē martirū · ſ · xpi et demonū · Martires xpi fuerūt ſacti pape et alij plati cū fidelib9 ſbditis ſuis q̄ p xpiana republica · i · fide ſcā trucidabant̄ Martires dyaboli fuerunt impatores et pncipes cū militib9 ſuis qui p republica et demonum cultura ſe et ſuos interficiebant vt regnaē poſſent · par pena · ſ; diſpar cā · Non mir2 eſſe dēt q xp̄s habet martires · ſ; valde mir2 eſt q dyabolus habet martires · Verū martires dyaboli et mūdi quotidie inueniūtur ⁊ in magno nūero: xpi autē non ſic Quot hodie p mūdi pōpa carnis delicijs terrenis diuitijs libenter agoniſant ⁊ tandē nemine cogente volūtarie ſuccūbunt Sed xp̄s nemini pcepit vt ſide occideret licet ad breue tēpus h fieri pmiſerit · Vide quō non eſt gloriandū ſanctis martirib9 noſtris qſi aliqd dignū geſſerint p eterna gloria qn̄ ſic omni tpe videmus decertaſſe vanos p īfamia falſa vt2 p Aug̃ · de ci · dei li · 5 · Vide pulcra illic 2c

¶ Iſte phylippus · 28 · ab auguſto impatoꝛ creatus eſt et filium ſuum phylippū conſoꝛtē regni fecit · Hij ābo xpiani fuerunt et primus omniū xpianoꝝ impatoꝝ · ſ; captus eſt et poſt terciū annū imperij ſui ad gloriā xpi celebrauit cū ingentib9 ludis milleſimū annū vrbis ɔdite · tandē fraude Decij occiditur ·

¶ Alexander ep̄s Iheroſolimoꝝ martir ·
Moyſes preſbiter et martir ·
Maximus preſbiter et martir ·
Proximus prebiter et martir ·
Eucoſtratus dyaconus et martir ·
Apolonia virgo et martir ·
Serapyon martir ·

¶ Anno mundi · 5933 · 5992 ·

Pape ·

Greciis ·

Anteros mar · an · 3 · m̄ · j · d · 11 ·

Fabian9 martir ā · 13 · mē · 11 ·

Moān9 ex prē Fabiano ·

Saiſma · j · in eccā dei fuit circa hec tēpora · q2 Nouatus ɔtra Corneliū tenuit ſe p papa licet nō eſſet ·

¶ Anno Chriſti · 239 · 298 ·

¶ Iſte Antheros cōſtituit q epi de ſede in ſedē poſſint trāſferri · et vt geſta martiꝝ ɔſcriberēntur Tādē martirio coronat̄ · ſepultus in cimiterio ſacti Calixti · Nota q in q̄buſdā hyſtorijs hēt̄ q Cyriacus ſucceſſit pōciano imediate et papatū dimiſit vt cū virginibus martirio coronaret̄ · ſed rō tpis hoc non pmittit · vt patet in legenda · 11 · miliū virginū ·

¶ Hic ſciſſim9 Fabianus cū defuncto papa cū ceteris fidelib9 expectaret futuri pape electōem ſbito colūba candida ſuper caput eius deſcendit dicēs · Rome ep̄s ordinaberis Ob hoc ſtatim elcūs fuit · Hic ſtatuit vt criſma ſingul̄ annis in cena dn̄i ɔſecret̄ · vt3 de ɔſe · di · 3 · capitis · Ipſe etiā diuiſit regiōes dyaconis q̄ geſta martiꝝ integre colligerēt · Tandē poſt multa q̄ ſanctiſſime geſſit martirio coronat̄ ſb Decio · ſepultus in cimiteno Calixti · cuius feſtū agit̄ · 20 · Februarij

¶ Affricanus iulius floruit: in ſcripturis eccāſticis nominatiſſimus ·

¶ Porphyrius pħus q̄ ſcripſit pdicabilia maximus hoſtis fidei ſtolide ɔtra veritatē catholicā latrauit cuius veſaniā ſancti doctores ɔpeſcuerūt · nec vltra pfecit · neq3 intellexit de q̄bus affirmauit ·

¶ Dyoniſius Alexandrinorum ep̄us: diſcipulus Origenis multa ſcripta reliquit ·

¶ Ciprianus glorioſus doctoꝛ et ep̄us Cartaginenſ clarus habet̄ et poſtea martirio coronat̄

¶ Agatha virgo et martir ·
Septē doꝛmientes ·
Trifon puer q̄ demones eijciebat: in Nicea paſſus eſt ·
Abdon et Sennes martires ·
Anatholia virgo et martir ·
Victoria virgo et martir ·
Et alij plures paſſi ſunt ·

¶ Nouatus pſbiter ecclē romane · ambiens ep̄atum factus eſt hereticus lapſis ſpem venie denegando · Conciliū autē · 60 · ep̄oꝝ contra eum tēpore Decij fuit congregatū: in quo dānatus eſt ·

¶ Octaua ꝑsecutio eccē facta est iussu Valeriani · ꝓpter quā grauissime pl · gati sunt rōani · Jam enī sb Decio cōis pestilentia fuit in omnibꝫ mūdi ptibꝫ quocūqꝫ edita nepharia dispersa fuerāt · Sed h vltio grauioꝛ totū romanū imperiū corripuit · quousꝫ nedū factores ħ etiā ꝯsentientes tāto facinori delerētur · nā vndiqꝫ bella surrexerūt ⁊c̄ et Dacia trās Danubiū in ꝑpetuū aufert̄ et videt̄ esse prima diminutio iperij q̄ non fuit recuperata

¶ Iste Valerianus primū satis bellicosus fuit et victoriosus · ħ postq̄ xp̄ianos ꝑsequi ceperat statim captus fuit a rege persaꝝ et in vilissima seruitute apud eū ꝯsenuit · Ob h tercius Galienus pacē eccījs restituit · ħ qꝛ nō plene vindicauit xp̄ianoꝝ sanguinē pluribꝫ bellis attritus fuit romanoꝝ exercitus Tandē pius dn̄s non dimisit rēpublicā : iā pene desperatā omnino periclitari · qꝛ multi tyrāni ilico fuerunt iterfecti et ꝓspertas redijt insperata · Vide Orosiū

Imperatores

Gallus cū Volusiano ā · z

Valerian⁹ Galien⁹ · annis · 15 ·

Claudius Quintill⁹ ā · z · di · 17

Iste Gallus cū Volusiano ciuile bellū molientes cōtra Emilianū interfecti sunt · et Emilianus · z · mense occidit̄

¶ Iste Clau · ꝯtra Gothos nobilissime triūphauit q̄ iam ꝑ · 15 ānos Illiricū Macedomā vastarant et iō statuā aureā meruit et morbo interijt ·

Sabellius hereticus negat xp̄m filium dei esse ·

¶ Manicheorū heresis ipissima et grossissima exorit̄ a quodā Manes ꝑso barbaro moribꝫ ⁊c̄ · h ponit duo prima principi ·

¶ Priscus martir ·
Malchus martir ·
Marinus martir ·
Patricius martir ·
Fructuosus martir ·
Prothus martir ·
Iacinctus martir ·
Eugenia martir ·
Claudia martir ·
90 · mar · rome · 300 · mar · in Affrica Et alij infiniti passi sunt in hac persecutiōe ·

Laurēci⁹ mar · gloriosissim⁹ ·
Felicissimus martir ·
Agapitus martir
Roman⁹ martir
Ypolitus martir ·
Concordia martir ·
Yreneus martir ·
Habundus martir ·
Cyrilla filia Decij virgo et mar · et · 46 · milites ·
Triphonia vxor Decij ⁊c̄ ·

¶ Quirinus mar ·
262 · martires rome
Abacuck martir ·
Cesarius dyaconus martir ·
Leoncius consularis martir
Iulianus martir ·
Felix martir ·
Eusebius monachus mar ·
46 · marti · 121 · martires ⁊c̄ ·

¶ Anno mundi 5453 · … 5462 ·

Pape

Corneli⁹ mar · ā · 3 m̄ · z · di · 10 · — Rōn⁹

Lucius · mar · ā · 3 m̄ · 3 · 8 · 3 · — Rōn⁹

Stepha n⁹ mar · 3 ā · 3 · m̄ · z die · 15 · — Rōn⁹

Sixtus mar · z · ā z · m̄ · 11 · die · 6 — Rōn⁹

Dyonisi us mar · 1 · ā · z · m̄ · z · — Rōnus

Felix mr pri · ā · z · mēsi · 10 ·

¶ Anno Christi · 259 · … 269 ·

Iste Cornelius celebre nom̄ sanctitatis hȝ et super morbuȝ caducuȝ singulariter ptātē accepit a dn̄o Hic corpora scōꝝ petri ⁊ pauli leuauit ⁊ honorificētiꝰ reposuit i locis decētibꝫ cū btā Lucina ⁊c̄ · tādem cū multis alijs martirio coronat̄ · Ipse sāxiuit vt sacdotes ꝑ certa cā iurare possent si vellent ·

¶ Iste Lucius statuit vt duo presbiteri et tres dyacom sēper cū ep̄o sint et sequātur eū in omni loco ꝓpter testimoniū ꝓbitatis qꝛ licet ꝯsciēsecuritas sufficeret sibi ꝓ sua salute · tn̄ ꝓpter maliuolos oꝫ ep̄m hrē nom̄ bonuȝ apud eos q̄ foris sūt vtꝫ de ꝯse · di · j. Iubemus · tandem martirio coronat̄ sub Valeriano ·

¶ Iste Stephan⁹ statuit ne vestibꝫ sacris p̄trq̄ ad cultū dei q̄s vtet̄ vtꝫ d ꝯse · di · j. De stimta · Tandem martirio coronatur in celebratōe misse · qꝛ templū martis orōne sb uertit ·

¶ Iste Sixtus fuit pater spūal' sci Laurencij Et statuit q̄ missa super altare fieret q̄d an̄ non fiebat · Tandē martirio coronat̄ cū alijs pluribus sb Galieno qui alio noīe dicit̄ Decı⁹ sm Vincēciū et alios et h est verior positio vtꝫ i legenda sci Laurēcij ·

Iste Dyonisius distinxit parrochias mādās q̄ pastores ꝯtēti eē dēnt terminis suis · Cimiteria cō struxit i vrbe ꝓpter penitēcias et baptismata · vtꝫ · 13 q · j. Ecclās · Tandē martirio coronatur · sepultus i pace xp̄i ·

¶ Iste Felix statuit sup memorias martiꝝ missas celebrari Iste festū dedicacōis eccē singulis ānis statuit agi · tandē martirio coronat̄ sepultus in eccā sua ·

¶ Nona pſecutio fit iuſſu Aureliani in qua multi paſſi fuerunt. Fulmenq; de celo cadēs icte diuine ſignū principē terruit: et ad reuocādam ſentētiam monuit. ſ; q2 noluit ideo ſtatim periit.

¶ Iſte Aurelianus p̄mo xpianis benignus fuit: q̄re vbiq; glorioſe triūphauit p̄apue ɔtra Gothos. ſ; prauorū ɔſilio deceptus cū xpianos ſeuiſſime pſeq̄retur nunq̄ poſt bonū diem habuit. et ſtatim occiſus eſt.

¶ Iſte Dyocleciā9 obſcure natus ſupbiſſim9 fuit. plura bella ɔfecit. Maximianū p̄mo ceſarē deinde auguſtū fecit ꝓpter neccītatē bellorū et Galeriū et Conſtanciū ceſares. Tandē per multā ſanguinis effuſionez reſtituto regno iuxta terminos priores ambo purpuram depoſuerūt vt iuniores ſbſtituerētur et ipſi in priuato ocio cō ſeneſcerēt. Tandē Dyoclecianus veneno obiit.

Aurelianus an. 5. menſi. 6.

m. 6 Florian9 menſi. 3. Tacitus

Probus āns. 5. men. 9.

Numeriano Carus ā 2. cū filiis Carino et

Dyoclecianus. Maximianus.

¶ Iſte Tacitus bonus fuit ſ; parū regnit occiſus in Ponto. ¶ Iſte Florianus n̄ fuit imperator. ſ; forte ceſar rc. occiſus in Tharſe.

¶ Iſte Probus victorioſus fuit mīta bella ɔfecit. Boſonum et Proculū apud Agrippinā interfecit. ipſe aūt a militibꝫ apud Syrmiū occiſus ē.

¶ Iſte Carus bellū cū Parthis geſſit. poſt fulmine percuſſus interiit.

¶ Colūba vir. et mar. ¶ Quirin9 mar.

¶ Maria egypciaca q̄ peccatrix fuit mirabilē pn̄iaz egit in deſerto per ānos. 47. hoc tpe fuit. vel ſm alios āno dn̄i. 380. Vitā eius ſcripſit abbas Zozimas et hoc magis videt̄ rc.

¶ Patroclus martir
Symphorianus mar.
48. martires.
Agapitus martir.
Leonilla mar. cū tribꝫ
Priſcus martir.

¶ Theodora martir.
Baſilides et plures alii coronati ſunt. vide in ſpeculo.
Paulus primus heremita clarus hētur rc.
Cōſiliū Anthiocenū ɔtra paulū ſamoſetanū hereticū in quo dānatus idē fuit et epatu puatus.

¶ Maurus.
Victorinus.
Victor.
Nicoforus.
Claudianus.
Dyoſcorus.
Serappon.
Pappas.
Babillus.
Carpoforus.

¶ Mauricius.
Gereon.
Victor.
Alexander.
Longinus.
Felicianus.
Sempronianus.
Quatuor coronati.
Sebaſtianus.
Marcellianus.

¶ 392. martires. 5473. 5487.

Tuſcus.

Euticianus mar. an. 8. m. 10. die. 9.

die. 9 Gaius mar. ā. 11. m. 4.

De Dyocleciani genere ex Dalmacia prē Gallo.

Romanus ex prē Proiecto. die. 22. Marcellinus mar. ā. 8. m. 2

279. 289.

¶ Iſte Euticianus ſāctiſſimus ac deuotiſſimus per diuerſa loca. 399. martires ſepeliuit manū ſua. Hic ſtatuit vt fruges ſup altare et fabe bn̄diceretur. Tandē martirio coronatur. ſepultus in cimiterio Calixti.

¶ Iſte Gaius ɔſtituit vt nemo epos vel alios clericos apud iudicem ſecularē audeat accuſare et q2 paganus vel hereticus xpianū accuſare nō poſſit vel notā ei infamacōis inferre. Itē q2 gradatim q̇ dignus eſt ad ordines aſcendat. vt. ſ. primo fit hoſtiari9. deinde lector. exorciſta. acholitus. ſbdyaconus. dyaconus. demū pſbiter. ſ; fugiens pſecucōem in Criptis habitando. Tandē martirio coronat̄ ſb Dyocleciano Eius feſtū agit̄. 10. kl. Maii.

¶ Iſte Marcellinus ob ſeuiciā pſecucōnis ɔphenſus tria grana thuris in ſacrificium ydolis impoſuit. poſt publice penituit et capitalez ſentētiam ꝓ fide ſuſcepit. Corp9 autē eius inſepultū. 30. diebꝫ iacuit ꝓpter timorē anathematis. ſ; poſtea iuſſu ſci petri a Marcello humatū eſt iuxta pedes eius Ei9 feſtū agitur. 16. Ianuarii.

¶ Marcus confeſſor ſm quaſdam hyſtorias ponitur in linea paparum. et q2 poſt Felicem tenuit ſedem annis. 8. Hic ſolus euaſit martirium inter tot continuas perſecutiones. ſepultus in eccleſia ſua i media roma Sed Damaſus et Vincencius et Martinus non faciunt mentionē eius.

Hylaria.
Criſantus.
Daria.
Claudius.
Iaſon.
Maurus.
Dyodorus
Marianus cū aliis pluribus paſſi ſunt ꝓ xpo.

Marcus.
Nycoſtratus.
Zoe vxor eius.
Policarpus.
Tranquillinus.
Cromatius.
Tiburcius.
Vincencius.
Troncius.

Decima pſecutio eccē fit iuſſu Dyocleciani et Maximiani: q̄ omnibꝰ p̄cedētibus gravior fuit et decē ānis duravit. intantū feruebat vt in .30. diebꝰ viginti milia coronarent̄. ecclesijs et sacris libris ꝯbuſtis

Isti duo Galerius et Constancius pacifice diviſerūt ſibi romanū iperiū ſed n̄ diu vixerūt. Et grādis altricatio et civilia bella plura poſtea oriūtur: q̄ omia n̄ ſine grādi laboꝛe cū ctis tyrānis extinctis ſb Conſtātino magno ꝙeuerunt. Aliq̄ etiam ceſares tūc creati fuerunt q̄ xp̄ianos maxie pſeq̄bant̄ quoꝝ Maxencius vnus fuit. vide Oroſiū.

Iſte Conſtātinus impatoꝛ glorioſiſſim⁹ celebre nom̄ reliq̄r. in bellis victorioſus. in gubernāda republica prudēs. in negocijs fidei incōpabiliter devotus. Eius pietas et ſanctitas ex multis ſanctoꝝ doctorū libris adeo emicat ꝙ indubie inter ſcōs annumerādus ē. Greci dicūt eū in fine vite ſue mōachū effectū agentes feſtū e⁹ 21. Marcij. Et Euſe. et Oro. et alij diligenter e⁹ facta deſcripſerūt.

In Anglia pene tota fides exterminata eſt hoc tēpore a Maximano.

Galeius Cōſtāc⁹ fil. Cōſtā cij ā. 2.

Conſtātinus magn⁹ ā 31

Victorianus.
Symphorianus.
Caſtorius cū vxore.
Caſtulus.
Ceſarius.
Mennas.
Nobilis.
Dorotheus.
Gorgonius.
Petrus.
Innūerabiles martires
Eraſmus.
Bonifacius.
Trigintamilia martiꝝ.
Iuliana.

Coſmas Damianus.
Leoncius.
Baſilius cū. 7.
Dorothea.
Theophylus.
Theodoſia.
Vitalis.
Agricola.
Aſcha.
Phylemon.
Hyreneus.
Ianuarius.
Feſtus.
Deſiderius.
Gregori⁹ ſpol.

Agapes.
Chyonia.
Hyrenea.
Theodora.
270. martires.
Florianus.
Prim⁹ et Felician⁹
Vitus et Modeſtus
Creſcencia.
Albinus.
Rogacianus.
Donacianus.
Pancracius.

Katherina.
Margareta
Iulia virgo et Antheas rex.
Trigintaſeptē milia martires.
Simplicius. Fauſtinus. Beatrix.
Panthaleon. Georgius.
Iuſtus. Leocadia.
Treueris pene tota martiriſata ē p Ricciouaꝝ.
Chriſtoferus.
Anthonia et alij infiniti nūero paſſi ſunt in hac pſecutione: quorū nomina de⁹ ſcripſit in libro vite.

5893. Anno mundi 5502.

Pape.

Marcellus mr̄ j. ā. 5. d. 22.
Iohān⁹ et prē ſb̄ndꝯ

Euſebi⁹ martir ā. 2. mē. 2.
Orcius. die. 25.

Melchiades mr̄ ā 2. mē. 6.
Afer. diebꝰ. 8.

Silueſter j. ā. 22. m̄ 10. d. 21.
Iohān⁹ ꝯfeſſor.

289. Anno Chriſti. 309.

Iſte Marcellus magnā habuit cū Maxencio altricacōem dicēs Romi principis eſt eccās ꝯtitas reparare et dei ſacerdotes honorare. vt3. 96. di. Iſtē ſtatuit ꝙ ꝯciliū generale n̄ poſſit celebrari ſine autoritate pape vt3. 17. di. c. Synodū. Itez elegit 15. cardinales in vrbe ꝓpter ſepulturas et baptiſmū 7c. tādē poſt longā cuſtodiā iumētorū in cuſtodia publica recluſus moriť tyrāmide Maximiani. ſepultus in cimiterio Priſcille via ſalaria.

Iſte Euſebius ex layco in papā aſſumptus eſt. fuit ei medicus quod ſe pe factū ꝯſtat tēporibꝰ anterioribꝰ. H ſtatuit ꝙ laycus ſuum ep̄m accuſare non poſſit niſi a fide exorbitaret. vt3. 2. q. 7. c. Laycos 7c. tandē martirio coronať ſub Maxēcio 7c.

Iſte Melchiades ſtatuit ꝙ die dn̄ico et feria q̄nta nullo mō deberet ieiuniū obſervari ꝓpter reuerētiam dn̄i vel ꝗ illos dies Pagani q̄ſi ſacrꝝ ieiunii celebrāt de ꝯſe. di. 3. ca. ieiuniū. tādē martirio coronať ficut omnes predeceſſores ſui. Et nota ꝙ hic eſt vltimus martir a ſcō petro. 33⁹ in ordine pōtificū romanoꝝ qui oēs ſanguinē fuderūt ꝓ teſtamēto ſcō. Et tūc laudabile fuit ſm Grego. ep̄atū appetere.

Iſte Silueſter glorioſus ꝯfeſſor xp̄i multipl̄r eccām decorauit taz in ſcripturis ꝙ in miraculis admirabil̄ fuit. decreta multa ꝯſtituit. hereſes dānavit. cardinales ordinauit. patrimoniū beati petri. ſ. regnum ytalie cū tota vrbe a Conſtātino ſuſcepit et ad cultum eccē ꝯuertit. Helenā cum iudeis baptiſauit et alia infinita ſcō fine ꝯſūmauit.

Felix.
Victor cū parentibꝰ.
Lucia vidua.
Geminianus cū 79.

Sabinus.
Anaſtaſia
Criſogonus.

Felix et Adauctus.
Adrianus.
Nathalia.
Eugenia.

Agnes. 13. annoꝝ paſſa eſt.

Romani pontifices vsq ad hec tempora omnes Martirio coronati Nuo 33

¶ Pax eccleſie reddita eſt per Conſtantinū et intantū firmata vt quicunq̧ lederet xpianū puniretur. Hec reuera eſt mirabilis mutatio dextere excelſi. iuxta illud pſ. Filia Babilonis miſera. btūs qui retribuet tibi retributonem tuam quam retribuiſti nob.

¶ Templa ydolorū iuſſu Conſtantini clauſa ſunt et ꝓhibita ſacrificia iuxta illud yſaye ꝓphe. Dij qui non fecerūt celum et terrā pereant de terra. Incredibile fuit hoc ſuſpicari ꝙ vnq̄ hūanū genus ab h̄ errore poſſꝫ abſolui: in quo a dieb9 Nini regis Aſſyriorū vſ ad hec tēpora p annos duomilia trecētos erat miſerabilr̄ implicatū. Verꝫ digitus dei eſt hoc et magna mīa eius non hoīs meritū.

¶ Euſebius Ceſaree Paleſtine epūs in diuinis ſcripturis ſtudioſiſſim9 fuit.

Anthonius abbas ſanctiſſimus potens in opere et ſermone clariſſimus in vniuerſo orbe habetur.

Paſuncius diſcipulus ſancti Anthonij.

Et multi heremite et monachi in deſertis locis claruerunt.

¶ Helena regina mater Conſtātini mulier ſcā et admirāde deuocōis et actiuitatis. Crucē xpi reppetit. ſeptuaginta duo collegia fundauit totūq̧ ſtatū eccleſie incōparabili feruore glorificauit.

¶ Nicolaus epūs Mirree ciuitatis ſcūs p omnia et venerabilis.

Athanaſius epūs Alexandrinus doctor glorioſus et conſtātiſſimus cōfeſſor edidit ſymbolū Quicūq̧ vult ſaluus eſſe ꝛc̄.

Patricius epūs Egyptiorꝫ oculū in pſecutione amiſit.

Alexander epūs Alexādrinus notabiliſſimus in ↄcilio Niceno.

¶ Arrius hereticus peſſimus totus ypocrita aſſerit trinitatē pſonarū. ſed vnitatē eſſentie negat. Supra modū iſta hereſis afflixit eccām.

¶ Zozimas abbas qui Mariam Egypciacā reppetit. tamen q̄dam libri dicūt ꝙ fuerunt ambo tēpore Valentiniani.

5513.　　5529.

¶ Silueſter papa anteq̄ alia concilia celebrarentur conuocauit ducētos ſeptuaginta duos epōs et Caſtim et alios hereticos condēnauit et plura conſtituit decreta.

318.　　329.

¶ De poſſeſſionib9 eccē quas p̄lati circa hec tpa hr̄e inceperūt: grādis altricatio ſepe inter doctores fuit. q̄buſdā dicētib9 ꝙ iuſtū et vtile eſſꝫ vt eccā in tpalib9 abūdaret et honorē terrenū hr̄et. alijs ecōtra ꝙ nō. nec mirū. Quicq̄d em̄ eccā facit vel dicit aut habet: ſignū ē cui ↄtradicit ꝛc̄. Elegit diu in pauptate et penuria viuere: ſignū eſt cui ↄtradicit. Suſcepit deinde gratis oblata tpalia: ſignū eſt cui ↄtradicit ꝛc̄. Sed ſi diligenter aduertimus tūc apte inuenimus ꝙ criſtus dn̄s hoc p̄dixit et promiſit dilectis ſuis. ſ. ꝙ eēnt recepturi agros cū pſecutionib9 vtꝫ Mar. 10. Et dicēte beato Petro. Ecce duo gladij h̄. dn̄s rn̄dit. Sufficit. Vbi btūs Bernh̄. ſcribens ad Eugeniū papā dicit. ꝙ vtrunq̧ gladiū chriſti in ordinatōe papa ſuſcepit. alioq̄n non dixiſſꝫ Sufficit. ſꝫ nimis eſt. Gladiū ſpūalē per ſeipſū. ſecularē ſiue materialem per alios regit. ſ. per pſonas laycales. Scūs autē Thomas talem format rōem ex dictamine iuris naturalis et diui. Ex quo tota chriſtiana vita ordinat̄ principalr̄ ad finem ſpūalem et non tēporalem. ideo ſūmus pontifex q̄ eſt vicarius chriſti in terris cui ↄmiſſa eſt huiōi ordinatio dꝫ hr̄e plenam ptātem precipiendi chriſtifidelib9 p cōſecutōe huius finis tāq̄ architector. q: ei ad quē ptinet vltimi cura finis: ſbdi dn̄t illi ad quos ptinet cura anteceđentiū finiū et eius imperio dirigi. Qui em̄ dꝫ vti armis: imperat fabro q̄lia dꝫat facere arma. Et q: finis iſte eſt digniſſimus. ſ. ↄſecutio celeſtis glorie: ideo ſacerdociū eccē eſt ſblimius cuiuſcūq̧ ptāti terrene. q̄re etiam dꝫ ſcīm regale ſacerdocium cui oīs reges xpiani populi opꝫ eſſe ſbiectos ſicut ipſi dn̄o ihū xpo a quo hoc regale ſacerdociū deriuat̄. Tāto ſiq̄dem eſt regimen ſblimius q̄nto ad finem altiorē ordinat̄. Vn̄ patet ꝙ in lege xpi reges dn̄t ſacerdotibus eē ſubiecti. Quare mirabilr̄ diuina ꝓuidētia factū eſt vt in romana vrbe quam deus preuiderat xpiani ſacerdocij principalem ſedē futurā. h̄ mos paulatim ineleſceret vt ciuitatis rectores ſacerdotibus ſbderētur. Sed ſi xpiana religio principalr̄ eēt inſtituta ꝓpter tpalia ↄq̄renda: tūc reges eēnt ꝑponendi ſacerdotibus ſicut olim fiebat in veteri lege et in paganiſmo. vbi totus cultus demonꝫ tendebat ad illū finem vt tēporalibus bonis ditarētur. Hec thomas. Bonauē. dicit i ꝯ. ſcripto ſuper ſentētias ꝙ ſanctiſpūs ordinatōne actum eſt vt eccā in temporalibus abūdaret. q: pauci ſunt tante perfectionis vt ſine adminiculo temporalium onera eccleſiaſtica ſuſciperent. et ſic periret magna pars fidelū eo *

¶ Conſtācia filia Cōſtātini magni virgo ſcā cū multis alijs in ſcō ꝓpoſito dn̄o ſeruiuit Hec leproſa fuit ſicut pater eius ·ſed meritis ſcē Agnetis mūdata fuit·

¶ Perſecutio · ij · ecce fuit iuſſu Cōſtācij Arriani in q̄ gradi tur bine fides ſbuerſa fuit: multi martirio coronati· m̄lti exilio dānati et xp̄iani tanq̄ oues ſup altaria mactabant̄ ſicut p̄dixit ſanctus Anthonius·

¶ Cometa apparuit an̄ mor tē Cōſtātini · vij dieb̄ mar ꝗ mors Cōſtātini denū- ciata eſt p ſtellā cri nitā inſitate magni tudinis quā Greci co- metā vocāt · Sequū tur mala infinita q̄ lōgo tpe durabāt·

Imperatores

Cōſtātin⁹
Cōſtācius
Conſtans
annis ·24·

¶ Iſti tres frēs fuerūt filij Cōſtātini magni · ſ3 nihil paterne virtutis in eis fuit ꝗꝓpter tā ſtatus reipublice ecce valde turbatus fuit Regnū em̄ diuiſerūt · et ciuilia bella geſſerūt in q̄bꝰ Cōſtātin⁹ et Cōſtās perierūt · et ſic totū regnū Cōſtācio ꝓueit Qui Arriana heresi deprauatus catholicos pſeq̄tur · et m̄lta bella ſurgūt ita vt nullā deinceps q̄etē hrēt Tandē inopinata morte p̄uētus īfeliciter obijt·

¶ Symeon archiep̄s Seleucie martiriſat̄ in Perſide· Sedecimmilia martirū et alij infiniti paſſi ſunt· Ducēti et · 50 · clerici cū alijs monachis a ſacratis vir ginibus ab Arrianis interfecti ſunt
Amos pater triū miliū monachoꝝ et alius Amon ·
Pachomius vir ſāctiſſimus pater innumerabiliū mo nachorū et monialiū qui indifferēter oīs recepit iux ta regulā ab angelo ſibi datam in Egypto fuit ·
Donatiſte heretici oriūtur in Affrica ſic dicti a quodā Donato: dicūt eccām tm̄modo in Affrica mānſiſſe apō ſe et rebaptiſabant catholicos: diu durant ·

Synod⁹
Nicena · j ·
de · 4 · eaꝝ
autoritas

eſt ſicut · 4 · euāgelioꝝ.

¶ Hylari⁹ Pictauienſ ep̄s claret doctrina et vite ſan ctitate in Gallia ·

¶ Hybernia ꝯuertit̄ ad fidē p quādā ancillā captiuā·

¶ Maximinus ep̄s Treue rēſis magnus confeſſor·

¶ Iſta ſacroſcā ſynodus iuſſu Sil ueſtri et Cōſtātini ꝯgregata fu it in Nicena ciuitate Bithinie et fuerūt in ea · 318 · ep̄i catho lici viri ſāctiſſimi miraculis glorioſi qui oīs vnanimi ꝯſenſu Arrium etiam ibidē p̄ntem et ꝯtumacē damnarūt et ſym bolum ediderunt et fidē exponētes plurima ſtatuerunt · vt patꝫ · 16 · di · c · Sexta ſynodus·

¶ Anno mundi · 5523 · 5543 ·

¶ Iſte Marcus ꝯſtituit vt ſymbolū publice in eccā cantaret̄ ⁊c̄ Itē ꝙ ep̄s Hoſtiē · papā ꝯſe crare: et pallio vteret̄

Pape

Marcus
ā · 2 · mē ·
8 · di · 20 ·

Iohan⁹ Iohan⁹

Julius ā
ms · ij · m̄ ·
2 · die · 8 ·

Iſte Julius multas pſecucōes ſuſtinuit a Cōſtācio arriano et p · 10 · ānos ſuſtinuit exiliū · tādē mortuo Cōſtācio ad ſedē redijt et duas Baſilicas extruxit · ſ3 m̄lta ꝯſtituit Tādē btā morte potitus ſepelit̄ in cimiterio

¶ Anno Chriſti · 339 · Calipodij · Ei⁹ feſtū agit̄ · 2 · yd⁹ Aprił ·

* ꝙ non eēnt q̄ adminiſtrarēt ſp̄ualia · Scā Brigitta li · 4 · ca · 76 · ſcribit ꝙ btā virgo Maria h̄ verba ſibi dixerit in q̄dam reuelacōe · Eccā dei primis tēporibꝰ paup erat in tēporalibꝰ volūtarie · ꝓceſſu vero tēporis vt amici dei feruētio res et expeditiores eēnt ad p̄dicandū verbū dei vt ſciret̄ ꝙ non diuitie male ſint ſ3 abuſus eaꝝ · ideo ſb Silueſtro et alijs bona tēporalia ecce data ſunt q̄ viri ſancti longo tēpore ad neccītatem ſuā ſolam: et amicoꝝ dei et paupeꝝ ſuſtē tacōem diſpenſabāt · Ergo tales ſcito amicos dei q̄ contētant̄ de diſpoſicōe dei: et ipſe videt eos · Hec illa · Dicūt q̄dā ꝙ nedū tpalem ſuſtentacōem neccāium fuit eccāſticos hrē · ſed etiā tpalem iuriſdcōem ad ꝯpeſcendā iniquā audaciā volentiū bona eccāſtica ſuis vſibꝰ appropriare · nec decuit vt platus ptāte ſp̄uali p̄ditus: ptātem tēporalem cui impet ab alio mēdicet · ſ3 ꝓpriam eam poſſideat · Hec omnia firmiſſime ꝓbant̄ ex legendis et dc̄is ſcōꝝ patꝝ qui tēporalia dominia et poſſeſſiones terrenas latiſſimas iuſte habuerūt · Quis em̄ audeat dicere ꝙ tot ſācti pōtifices viri vtiq3 ſū me pfectionis et literature miracul̄ glorioſi · q̄ omnia tēporalia arbitrabant̄ vt ſtercora quoꝝ doctrina fulget eccā ſicut ſol et luna · quoꝝ ſcripta ſuos lectores ſāctiſpūs igne accēdunt · quoꝝ plures ꝓpriaꝫ vitā p defenſione libertatis eccāſtice tradiderunt martirio coronati: Quis inq̄ audeat dicere tales ac tātos tam multos ſic deliraſſe vt huiōi tpa lia ꝯtra iuſticiā ac dei voluntatē detinuiſſent: An non pocius vſ3 hodie ꝯtradictores eoꝝ formidabili vidimus morte ꝯſummatos iuxta quod imp̄catus fuit eis Conſtātinus q̄n paginā imperial̄ teſtamēti ꝓprijs manibꝰ ſup venerandū corpus beati Petri poſuit: di · 96 · Conſtātinus · Quis vnq̄ temerator niſi penituiſſ3 hanc maledcōem euaſit: Reuera poſſumus adducere illud Gamaliel̄ Actu · 5 · Si a deo eſt non poteritis diſſoluere ⁊c̄ · Tanta ſiq̄dem p huius mundi potētes pariter et ſapientes facta legimus ꝯtra patrimoniū ecce pene in omnibꝰ finibꝰ totius xp̄ianitatis vt nequaq̄ credibile ſit ꝙ hūano modo potuiſſ3 inſultus hiuōi toleraſſe ſiue aliq̄d recuperaſſe poſt tā crebras deſperataſq3 expo liationes · ſed q2 de celo dimicatū eſt ꝯtra eos · ideo vt fumus perierunt vniuerſi hoſtes ecce vſq3 in p̄ns · Vbi Cōſtā tinus Arrianus Julianus apoſtata: valens Haytanaricus Halaricus Ganſericus Honoricus Attila Beuo Totila Theodericus Conſtātinus · 3 · et · 5 · Leo · 3 · et · 4 · Henricus · 3 · et · 4 · Fredericus · j · et · 2 · Otto · 4 · Ludowicus · 4 · et ceteri p̄ſumptores cum ſuis ꝯplicibꝰ qui q̄ſi hora vna eccām priuare nitebant̄ aut ſuffocare · vbi ſunt: Nunq̄d p̄ualuerunt: Ecce hodie floret cultus dei cū gloria · Et illi ſi p̄niam non egerunt apud inferos ꝯtremiſcūt · Sed nunq̄d huma- *

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

¶ Perſecutio · 12 eccē fuit iuſſu Juliani peſſimi apoſtate q̄ ſanguinē xpianorū pdolis vouit ſ; n̄ ipune qr diuinit⁹ occiſus fuit per Mercuriū ſcm̄ martirē iubente dn̄a nr̄a Maria ·

¶ Jouinianus iſte catholic⁹ ⁊ bon⁹ fuit ſed paꝝ regnauit ·

¶ Iſte Valentinianus deuotus totalr̄ fuit et in fide ſtabil' diuina ordinatōe ad iperiū peruenit qr eni ſb Juliano maluit tribunatū amittere et exiliū perpeti q̄ꝫ fidē abnegaē · ideo retribuēte xpo meruit ad imperiū ſblimari · ſeper victorioſus fuit · Saxones et Burgundiones vicit ·

¶ Iſte Julianus p̄mo xpianus · deinde monachus · tūc magus · denuo apoſtata · tandē ceſar et dolo auguſtus fuit · totalr̄ fidē intebat' deſtruere ·

¶ Eunomius hereticus corpore et aīa leproſus a q̄ Eunomiana hereſ dicī filiū non natura · ſ; grā filī'em patri ·

Julian⁹ an · vno men · 8 ·

Jouinianus octo menſib;

Valentinian⁹ ānis · 11 ·

Catholicus ·

Lana de celo pluit ·

¶ Grādo maxia interfecit hoīes et iumēta apud Cōſtātinopolim

¶ Macedonius hereticus negat ſpm̄ ſcm̄ eq̄lē patri et filio hēs magna ·

Paulus ſimplex diſcipul⁹ Anthonij q̄ merito obie cito ad perfectionē venit ·

Hylarion ·

Victorinus ·

Macharij duo ·

Donatus grammaticus magiſter Jheronimi ·

Paulinus ep̄s Treuerēſis ·

Flauianus et Deodatus · hij choros pſallentiū in duas partes diuiſerunt et vigilias ad ſepulcra martirū inſtituerunt ·

Baſilius magnus ɔfeſſor ⁊ ep̄s Ceſarieñ claruit ·

Gregorius Emiſenus ep̄s frater Baſilij et petrus ·

Apoſtata · Catholicus ·

Jo̅hes et paulus martires ·

Quiriacus ep̄s martir ·

Gallicanus martir ·

Donatus martir ·

Juliana martir ·

Theodericus martir ·

Gordianus martir ·

Epymach⁹ martir ·

Et alij multi ·

Juſtina īperatrix Arriana ſecrete tēpoē viri ſui ſ; poſt ⁊c̄ ipſi vxor piiſſimi Valētiniani īperatoris poſt · multū perſeq̄tur catholicos et pāpue

¶ Ambroſium ·

Didim⁹ cecus ad infancia diuinitus factus eſt doctor magnus et ep̄s Alexandrinus ·

Burgundi fiunt xpiani ·

¶ Jheronimus p̄ſbiter cardinalis incepit clareſcere in ecc̄ia dei de Dalmacia oriūdus · ſemper ſāctiſſime vite fuit · hereticoꝝ malleus · ac tocī⁹ xpiane veritatis ſolidiſſimū fundamētū Doctor principal' ·

¶ Ambroſi⁹ romanus doctor principal' mittitur a Valētiniano ad Mediolanū · Et ſtatim in ep̄m diuinitus eligit' vt ipſe teſtat' in li · de of · Rapimur de tribunalibus ad infulas cogimur ſil' diſcere et docere

¶ Martinus ep̄s Turoñ · claruit in Gallia vir admirāde ſāctitatis de pannonia oriūdus extitit ·

5552 · 5563 ·

Romanus ·

¶ Pape ·

Liberius ā · 16 · m̄ · 7 · die · 2 ·

Scisma eccē · 2 · inter Liberiū et Felicē euenit ꝓpter Arrianos q̄bus fauebat Liberius · Et ideo tanq̄ꝫ hereticus a catholicis deiectus fuit et Felix in papā aſſumptus ⁊c̄ ·

Rōn⁹

Felix 2⁹ mr̄ an · 1 · m̄ · 1 · 8 · 2

Damaſus cōfeſ · ā · 18 · m̄ ·

Hyſpanus · 2 · die · 30 ·

353 · 363 ·

¶ Iſte Liberius p̄mo catholicus fuit et feruide ɔtra Arrianos ɔceſſit ob hoc Conſtancius Arrianus eū; in exiliū miſit ⁊ clerus de ɔſenſu eiuſdē Liberij Felicē p̄ſbiterū in papā ordinauit. Qui amplius Arrianos expugnauit intantū vt Arriani ipſi Conſtāciū rogarēt vt Liberius reſtitueret' tanq̄ꝫ eis magis fauorabil' et ſic Liberius reuocatus fuit et Felix deiectus · Sed qr Liberius Arrianis fauebat · id̄o Felix cū catholicis eū admonitū et ɔtumacē tanq̄ꝫ hereticū de ecc̄a eiecerūt et tūc ſciſma factuz fuit et perſecucio magna fideliū ·

¶ Gregorius Nazanzen⁹ etiā doctor ſicut duo predcā in oppido Nazāzo ep̄s l' Conſtātinopol' ·

Jo̅hes Criſoſtomus ep̄us Conſtantinopol' vir magne ſtrenuitatis et ſanctitatis · multa ſcripſit et paſſus fuit ab Arrianis perſecuciones plures ·

¶ Moyſes abbas ·

Synclete · Copres ·

Effrem · Pambus ·

Serapion pater decemiliū monachoꝝ · et alij plurimi heremite fuerunt ·

Barlaā heremita et Joſaphat filius regis Indie hijs fuere tpib; ·

¶ Iſte Felix vir ſcūs Conſtanciū Auguſtū hereticū declarans de papatu eiecit' et tandē capitis abſciſione martir xpi ɔſecrat' ·

Et h̄ nota q̄ꝫ primū rōana ecc̄a circa hec tēpora infamē papaꝫ habuit · qr om̄s añceſſores huius Liberij fuerunt ſācti et exēplares vt ſ̄ p; p ānos · 350 · ⁊c̄ ·

Jo̅hes heremita ſactiſſimus q̄ Theodoſio triūphū predixit ·

Alexius vir ſcūs et mire paciē Rome claruit ·

Jo̅hes damaſcen⁹ doctor egregius multa ſcripta reliq̄t ·

Rufinus p̄ſbiter multa ſcripſit et hyſtoriā ecc̄ſticā trāſtulit ·

¶ Iſte Damaſus glorioſus ɔfeſſor · m̄lta laude digna patrauit · adiutus flordiſſimoꝝ viroꝝ ſtudijs quorum grādis nūerus tēpore ſuo claruit · Choros cantātū ordinauit in ecc̄a · Gloria patri ⁊c̄ · poſt ſingulos p̄s dici iuſſit : rogatu beati Jhero · In verſib; dictādis excellētiſſimus fuit · pluri maq; ſcripta reliq̄t et pāpue hyſtoriā paparum et martirum ·

¶ Conciliū etiā · 2 · vl' e · 1 · Cōſtātinopolitanū ɔtra Macedoniū celebrari fecit E⁹ feſtū agit' · 11 · Decēbris ·

*na virtute id actū credimus? Minime · Igit' ſi deus ꝓ nob̄ q̄s ɔtra nos? Ecce regnat fides ſcā videtib; et inuidētib; inimicis detib; ſuis fremētib; · nil ɔtra manū oipotētis facere valentib; iuxta ꝓpheciā p̄s · dictis · Dixit dn̄s dn̄o meo ⁊c̄ · Et iterū · Sepe expug · me ⁊c̄ · Et qr grādia mala ɔtigerūt aliq̄n ꝓpter huiōi diſputacōes : ſuggerētibus q̄buſ= *

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

¶ Iſte Theodoſiꝰ immēſe religioſitatis extitit: xpo et
eccē fideliſſimus fuit et ideo in omnibꝰ adiutus eſt a dño miraculis etiã aptis hoſtes ſuperãs ſibi et omnibꝰ principibꝰ
¶ Iſte Gracianus vidēs rēpublicã oñdit: q̄ꝫ tm̄ valet ad victoriã obtinendã orõ deuota
pene iam deſolatã Theodoſiũ ceſarē fecit qui vbiqꝫ victor exñs cũ lacrimis ab innũeris barbaris circũdatus xp̄m
multa reſtituit. Tandē per maximũ tyrãnũ dolo occidit᷑ et ille ſuppliciter inuocãs glorioſus victor ñ ſuis manibꝰ
non longe poſt iuſte a Theodoſio morte punitus eſt. ſꝫ diuinis triũphauit auxilijs. Nã tela q̄ hoſtes ꝯtra

Arrianus — Catholicus

Imperatores. — (Valens cũ Graciano et Valētiniano) ã. 9 — (Gracianus cum Valētini) ano ã. 6. — (Cathol. Theodoſius ã. 11.)

eũ miſerãt retrorſuꝫ acta. in ipſos atrociter reuertebant᷑. Quod videtes barbari pauore nimio ꝓſtrati ꝯtinuo ſeſe xp̄ianiſſimo principi ſbdiderūt. vñ et poeta Claudianꝰ licet paganꝰ hoc idē teſtat᷑. dicēs. O nimiũ dilcē deo tibi militat ether Et ꝯiurati veniũt ad claſſica vēti. q̄ꝫ hũiliter ſe hũit in correp̄cõe Ambro. pꝫ in legenda eiuſdē. Vide Aug. li. vlti. de ci. dei. Et qũo ydola ſbuerti aꝫ tēplis iuſſit. Et qũo conſuluit Iohem heremitã ꝛc. Et qũo flagrabat magis bñfaciendi caritate q̄ꝫ dominandi cupiditate. Moritᷣ tandē bñ diſpoſita republica quã deſolatã inuenit. pmo ſtabulariꝰ fuit. ſꝫ ꝓpter virtutes ꝓmotus eſt.

¶ Iſte valēs frater fuit Valētiniani et cũ eo diu regnauit. ſꝫ timore eiꝰ ꝯceptã maliciã exercere nequaq̄ꝫ auſus fuit. ſed eo mortuo cũ ſolus regnaret catholicos pſeq̄batur et monachos ad militandũ reuocauit. Tandē poſt multa infortunia impia morte periit. tñ cũ aliq̄ pñia

¶ Priamꝰ quidã nobilꝭ de ſemine Troianoꝝ q̄ in Longobardie ptibus venerãt rebellauit ꝯtra imperiũ. ſꝫ mox interfectus ab exercitu romanorũ fuit. Sed filij eiꝰ fugiētes: regnũ Francie inchoarunt inuitis romanis. Et Coloniam extruxerũt et ibidē vt coloni habitare ceperũt.

¶ Martirēs multi facti ſũt in Egipto p Valentē iſtũ q: Arrianus fuit.

Marcomirus filius pdicti Priami fuit dux eoꝝ. ſꝫ Pharamũdus filius eiꝰ fuit pmus rex Frãcie. Colonia enim ante hec tpa dicebat᷑ Agrippina.

(Synodꝰ Conſtãtinopoli.)

¶ Auguſtinꝰ Cartagineñ de Affrica rethor maximus et in omni phia et poetria incõparabilis. inſup oĩa ſcibilia q̄d vnq̄ꝫ phi reperire potuerũt in iuuētute ſine magna difficultate adeptus circa hec tpa ad Mediolanũ mittit᷑. vbi ſtatiꝫ ab Ambroſio ꝯuertit᷑ et in xp̄i noĩe poſtpoſita Manicheoꝝ hereſi bꝫ ptiſatur. Hic creuit in doctorē eccē precipuũ et hereticoꝝ malleum valentiſſimuꝫ. Non longe in epm yponenſem ſblimatus totam eccãm: ſuaꝝ fonte doctrinaꝝ per annos. 37. abundantiſſime irrigauit.

¶ Anno mundi. 5573. — 5587.

Scisma eccē. 3. inter Damaſum et Viſinuꝫ euenit ꝓpter diſcordiam eligentiũ. tñ Damaſus obtinuit. q: maior pars ſecũ erat.

Pape. — Romanus. — (Syriciꝰ ã. 15. m. 11. di. 5.)

¶ Synodus vlis ſcḋa. 150. epoꝝ contra Macedonium hereticũ.

¶ Anno Chriſti. 379. — 389.

¶ Tpe iſtius Damaſi pape vaſtas illas Egypcias ſolitudines hactenuſqꝫ diffuſas q̄s ꝓpter ſitiꝫ et ſterilitatē periculoſiſſimãqꝫ ſerpentũ abundantiã ꝯuerſatio hũana non nouerat habitatio monachoruꝫ ꝯpleuit. ſ. Arſiſius Perichius Pemenes Paſtor Zozimas Marina Eufroſina Ioſeph Syrus Agathon Achillis Iuſtrion Iohãnes Breuis Beſſarienſ Zacharias Syſoy Mochoys Gebalõ Egladius Gelaſius Arſenius Lucius Et alij innũerabiles quoꝝ eſt digna memoria.

¶ Baytanaricus rex Gothorũ pſequit᷑ xp̄ianos i terra ſua vbi multi martirio coronati ſunt.
Priſcillianus eps Hyſpanie cadit in hereſiꝫ peſſimã. inde hereſis Priſcilliana.
Firminus eps Ambianenſ.
Honoratus et Sabinus ibideꝫ oĩs ſancti ꝯfeſſores.
Cronica Ieronimi finit ħ circa annos dm̄. 380.

¶ Iſte Syricius ſtatuit vt de impia ſecta Manicheoruꝫ nullus reciperet᷑. niſi cũ tali pacto q̄ꝫ in monaſteriũ recluderet᷑ ibiqꝫ pñiam ageret cunctis diebꝰ. et in fine vite tm̄mõ viaticũ ſumeret. Oĩs et illius ſecte q̄s repperit: exilio dãnauit.
Placcilla vxor Theodoſij: de pauperibus maximam curã habuit q̄bus ſuis manibꝰ officioſiſſime ſeruiuit.
Marcellus epus Appamie martir.
Theophylus epus Alexandrie.
Seruacius Tungroꝝ epus qui dicitur fuiſſe cognatus xp̄i floret.

Seuerinus eps Colomenſ magne autoritatis et ſãctitatis fuit.

Paula vidua ſãctiſſima et filia eius Euſtochiũ virgo claruerunt quaꝝ btũs Iero. ſepius meminit vitãqꝫ paule dignis laudibꝰ ꝯſcripſit.

* dam ipſis in aures principũ q̄ꝫ eccãſtici terrena dñia licite ñ poſſiderẽt. ideo ap̄lica ſedes inhibuit ne amodo fiant. Neqꝫ vlli liceat de inceps in dubiũ reuocarē. q̄d tãtis ſcĩſſimorũ viroꝝ doctrinis et exēplis ꝯſtat roboratũ. Aduertãt ſcĩſſimi principes q̄d eis vtile ſit et ſalubre: poſt tot annorũ curricula ac varios reꝝ euētus vbi nullꝰ vnq̄ꝫ ꝓſperatus ē. neqꝫ ſibi ꝓmittãt inconſulte poſſe imutare q̄d ſpũſcõ dictante ſtatutũ eſt. ac tot patronos et inſpectores celo p̄ſidētes iam hꝫ.

¶ Roma capit͛ a Gothis et incēdit͛. Et fit illa famoſa altricatio inter paganos et fideles. q᷑ pagani cū grādi blaſphēia mīebant͛ fidē extinguē et culturā deoꝝ reſumere. ſ; non ꝑualuerūt. q᷑ Hylarius rex Gothorū met xp̄ianus fuit et pe percit omnibꝫ ꝯfugiētibus ad ſacra loca et ſic ꝯfuſa fuit īpietas paganoꝝ. eo ꝙ ū potuerūt ꝓbare diffortuniū euemiſſe ex eo ꝙ rōa abiecilſet ydolatriā et fidē recepiſſet. De h̄ Aug. in li. de ci. dei. et Oroſius abundanter tractant.

¶ Iſte Honori᷒ clemētiſſim᷒ fuit Cūq; diceret ei cur rebelles ū occide ret: ait. Vtinā eſſet mihi poſſibile ad vitā mortuos reuocare Et ob piā fidē quā in xp̄o hūit multos tyrānos obtinuit ſine ſāguinis effuſione Et periculoſa illa tēpora paulatim ſub eo ꝗeuerunt Et h̄ finit͛ hyſtoria pauli oroſij p̄ſbiteri q̄ h̄ tēpore claruit.

Archadius filius theodoſij cū Honorico annis 13.

¶ Iſte Archadius puer adhuc fuit q̄n pater e᷒ defūctus fuerat Et q̄dē ſatis bonus fuit. ſ; plu res aduerſitates cū frē ſuo Honorio ꝑpeſſus eſt. q᷑ multa pīcula et tyrām de gentibꝫ Bar barias Sathis Gothis Wandal͛ et Hunis ſurrexerunt q̄ multas ꝓuincias depopulati ſunt Et niſi xp̄i grā ſingulariter fidelibꝫ principibꝫ ſuccurriſſet total͛r periſſent.

Honori᷒ filius theodoſij cū theodoſio minore ā. 15.

Macezel comes Archadij meritis ſcōꝝ q̄s ſecū duxit exēplo theodoſij cū 5. milibꝫ ꝑterruit hoſtiū. 70. milia beato etiā Amb. ſibi in viſione appa rēte ꝛc̄. Sed poſt elatus ſcōs viros pſeq̄ cepit et eccām temerare auſus ē et ſtatim occidit͛. ꝓbauitq; in ſe vno ad vtrūq; ſeper diuinū vigilaē iudi ciū q̄n et cū ſperauit adiutus ē cū ꝯtēpſit occaſus ē. De h̄ ſunt infinita exē pla etiā quotidie.

¶ Conſtācius comes Honorij mirabili felici tate in breui multos tyrānos et barbaros ꝓſtrauit xp̄i adiutorio ſuffultus. Et nota ꝙ ſicut dicit btūs Jero. rōam in principio erāt fortiſſimi ſic in fine debiliſſimi Nam ad ꝓpulſandum hoſtes neceē eſt quotidie barbaros ꝯuocare.

Claudianus poeta Rome.
Prudēcius poeta xp̄ianus.
Patricius magn᷒ pater Hybernoꝝ ap̄ls circa hec tēpora in Hybernia venerat͛ cum ſuis ſororibꝫ. angeli ſepe colloq̄o fruit͛.
Sanctus Heraclides q̄ ſcripſit Vitaſpatꝝ ad Lauſum ep̄m.

Oroſius.
Dorotheus.
Yſidorus primus.
Alexandria.
Melania.
Dyocles.
Anolla.
Nathanael.

Ticonius Afer multa ſcripta reliquit.
Donatus ep̄us.
Epifanius ep̄us.
Sulpicius ſeuerus.
Tholomacus martir.
Siſinnius. Martirius. Alexāder.
Iſti ſunt in ytalia martirio coronati.

5593. 5603.

Romanus.

¶ Pape.

Anaſtaſius. j. ā. 2. diebꝫ. 26

Innocēcius. j᷒ Albanenſ. ā. 15. mē. 2. die. 20.

399. 409.

Iſte Anaſtaſi᷒ ſtatuit ꝙ cū ſcm̄ euangeliū le geretur oīs ſtare deberent. Et q̄ caret aliq̄ mē bro non deberet fieri clericus. Hic fecit fieri vnā baſilicā ꝓpe ſcolam Mamertini.

¶ Iſte Innocēcius ſtatuit ꝙ non ſolū p̄ſbiteri. ſ; oīs xp̄iani deberent vngi oleo infirmorū et ſabbato ieiuniū celebrari et ad miſſam oſculū pacis dari. pluresq; regulas de eccā et monaſterijs et iudeis et paga nis tradidit. vt; 26. q. j. Nunq̄d. Hic dānauit ad inſtanciā concilij Affricani hereſiz pelagianā cū ſuis hereſiarchis. Vide. 24. q. j. de hac materia in quāta reuerētia olim ſancti doctores et p̄res et principes et ꝯcilia habuerūt ap̄licā ſedē vt nihil auderēt ſine ꝯſenſu dn̄i pape diffinire. De hac ſunt plures ep̄l'e ſancti Aug. et alioꝝ ſcripta.

¶ Pelagius hereticus et Celeſtius et Julianus ep̄s a q̄bꝫ peſſima hereſis pelagiana dic͛ hoīem ſine grā poſſe mereri et bap̄mū et orōes eccē irritas eē ꝛc̄. Aug. multū contra eam laborauit.

¶ Stulta.
Ammon.
Pachomius

¶ Maximus ep̄s Nolanus ꝑphetie ſpū claruit.
Briccius turonenſis.
Oſſa Samuel ꝓphe trāſlata ſunt Cōſtātinopolim ab Archadio.

¶ Johes Criſoſt. exilio dānat͛ ab Eudochia re gina vxore Archadij. ibiq; moritur ardore ſolis. et Archadius excōicatur ab Inno. eo ꝙ ꝯſenſit ꝛc̄.

¶ Thalmud iudeoꝝ quod ſonat apud eos doctrina: ꝯponit͛ circa hec tēpora an. 400. a duobꝫ ſumis rabbi. ſ. rabina et rabaſſe. liber vtiq; grādis et maior decē biblijs In eo ſunt inextricabilia mēdacia. turpia. fatua. abhominabilia ꝯtra legē dei. ꝯtra legē nature. ꝯtra legem ſcriptā. Videntes nanq; iudei legē ſuā quotidie deficere et fidē xp̄ianā ꝓficere in toto orbe etiā cum gloria tēporaliū hos duos deceptores inſtigarunt q̄tenus hūc librū ꝯponerēt et tanq̄ Moyſi ſcriptus fie tiam adhiberēt fidē. ꝓhiberētq; ſb pena mortis ne q̄s aliq̄d negaret de hijs q̄ in eo ꝯtinent͛. Factū eſt ita ad ſuam in felicē excecatōem et ſuorū ꝑpetuā damnatōem Ne autē ſimplices habeant occaſionē recedēdi a tāta falſitate inuiterūt eis vt interrogati de difficilibꝫ rn̄deant. Nos hec non intelligimus. ſ; rabbi noſtri poterunt rn̄dere vob. Sic traditi ſunt in reprobū ſenſum. vt plus hijs nugis credant q̄ Moyſi aut xp̄o. Verūtamen plures in diuerſis mūdi partibus ꝯuerſi crebro leguntur et aliq̄ ꝓ fide magna fecerunt et vtiliſſima ſcripta reliq̄runt.

Thalmud

¶ Ganſericus rex Wādaſorū infinita mala facit p longū tps in diuerſ mūdi ptibꝰ tyrannus peſſim⁹ et arrianus. ꝑcipue religiom xpiane et nobilitati infeſt⁹ fuit Romā cepit Affricā deſtruxit. ſb q̊ Aug. morit. 990.

¶ Hic Theodoſius totus catholicus fuit ⁊ deuotus princeps nec tñ valuit ꝓhibere Barbaros qn multas ꝓuincias vaſtaret ꝑmittēte deo. Grādis nāqꝫ exercitus Gothorū totū romanū imperiū in ptibꝰ occidētis vaſtauit. ſed in oriente tranquilla pax fuit et ſanctitas.

¶ Attila rex Hunorū flagellū dei tyrānus atrociſſimus longo tēpore pſeq̄tur humanū genus. Tandē confoſſus moritur peſſime more tyrānorū. Alibi dicitur ꝙ ꝓprio ſāguine ſuffocatus fuit.

¶ Impatores.

Theodoſius 2⁹. filius Archadij. an. 7. et cū Valentiniano.

¶ Johēs Caſſianus heremita eiect⁹ a Criſoſtomo de Conſtātinopoli venit Marſiliā: collacōnes ſcripſit ⁊ alia. et fuerūt infiniti ſancti heremite et monachi ⁊c. Thymothe⁹ hereticus dicit xpm verū deū et hominē quidē eſſe. ſed addidit falſū dicēdo diuinam naturā conuerſā eſſe in humanā.

¶ Amanus eps Aureliacēſis ciuitatē ſuam liberauit ſuis meritis ab Hunis.

¶ Conciliū Cartaginēſe fuit. 218. patrū contra Pelagiū hereticum in quo ſcūs Auguſtinus ſolennis triūphator contra hereticos apparuit cūctos vincendo.

¶ Predeſtinatorū ſecta heresis que dicit nil ꝓdeſſe ad vitā ꝙ ſancti virtuoſe agūt.

¶ Hoc tpe Saxones Angliā intrare ceperūt et paulatī creſcētes Tandē totū regnū et dyademа obtinuerūt.

¶ Cirillus Alexādrinus eps fuit in cōcilio Epheſino.

¶ Neſtori⁹ eps Conſtātinopolitan⁹ dicit xpm purum hoim nō deū. Hereſ magna.

Sinod⁹ Epheſina vlīs ducētorū prīm cōtra Neſtoriū hereticū.

¶ Jheronim⁹ obijt miraculis inauditis clarus Euſebi⁹ diſcipulus Jheronimi claret poſt eum.

¶ Patrici⁹ fili⁹ ſororis ſci martini mittit in Hyberniam: a Celeſtino papa vir mirabilium operū Vixit annis. 120. Germanus eps Antiſiodorēſis tres mortuos ſuſcitauit et etiam aſinum ſuum defunctum. Omnium pedes lauit ſine exceptione.

¶ Anno 5613. mundi. 5622.

Pape. Zozim⁹ ānis. 7. men. 8. Grecus. Boniſacius 1⁹ ā. 8. di. 8. Romanus. Celeſtinus 1⁹ ā. 8. die. 9. Romanus. Sixtus 2⁹ an. 8 die. 9. Romanus.

¶ Anno 418. xpi. 427.

¶ Iſte Zozimus ſtatuit ne clerici tabernas teneant aut vina vēdant. et vt cereus bñdicatur in ſabbato ſancto. et ꝙ ſeruus non fiat clericus niſi pri⁹ libertatus ſit a dño ſuo.

¶ Ipſe miſit legatos ad cōciliū Cartaginenſe pro roboracōe eiuſdem

¶ Iſte Boniſacius ſtatuit ne mulier tāgeret pallā altaris aut lauaret. Ipſe habuit ſciſma cū Eulalio preſbitero qui ſecū clericis fuit et ꝑualuit. q̄ maior et ſanior ps ſecū erat et imperator etiā cū vxore ſua ſibi magis fauebat.

¶ Iſte Celeſtinus inſtituit dici ps ante miſſam. et ex hoc ex ordium ſūpſit vſus quē poſt ecclā ſeruauit de introitu ⁊ gra. et tractu tēpore eius celebrata eſt ſacra ſinodus Epheſina ōtra hereſim Neſtorij epi Cōſtantinopolitani q̄ negabat beatam Mariam veram eſſe matrem filij dei.

¶ Iſte Sixtus vir ſactus erat totus humilis et miſericors ecclām ſancte Marie maiorē edificauit. habuit quēdam Emulū nomine Baſſum qui eum diffamauit de quo cū ſe in concilio purgaſſet ſtatim poſt Baſſus moritur. quem tñ ꝓprijs manibꝰ ſepeliuit.

¶ Sciſma quartum quod fuit inter Boniſacium et Eulaliū causa fuit diſcordia eligentium et obtinuit Boniſacius quia ſanior et maior pars erat ſecum.

¶ Palladius epiſcopus mittitur ad Scotos.
Lupus Trecaſſinus eps floruit qui Attilā mirabiliter a preda compeſcuit.
Paulinus eps ¶ Nolanus vir ſcūs de quo dicit Gregorius in dyalogo ſuo.

¶ Tota Gallia etiã Affrica Hyſpania ꝛc̃ interijt permiſſione diuina ab incurſu Barbaroꝝ .500. miliũ et om̄s pene ciuitates in terrã ꝓſtrate fuerũt exceptis paucis q̄ ſanctos ep̄os habuerũt. ob quod diuinitus ꝓtecte ſunt. et fuerunt tẽpora horrẽda. Ciuitas Metẽſis hũit muros inſuperabiles. ſ; corruerunt ꝓpter pctã ciuiũ et ſic exuſta fuit.

¶ Eccã dei iſto tẽpore tribulat᷑ et ꝑcipue in Affrica. nã Auguſtino mortuo totus clerus aut martiriſat᷑ aut expellit᷑ a ſedibꝰ ſuis in exiliũ. nec fuit filijs perſecutio ibi vſq; tũc ꝓpter Ganſericũ regem Wandaloꝝ et Honoricũ filiũ eius q̄ fuerunt Arriani et eccãs clauſerũt. tandẽ etiam ipſi male perierunt more ſolito.

Mamertinus abbas in monaſterio ſacti Germani et Allodius fuit ante eum.

¶ Merlinus de Incubo genitus claret in Britania ſpũ ꝓphie. cuius inſtinctu Wortigon⁹ rex Britonũ valde dilatauit fidẽ xp̄i. huic ſucceſſit Vter pandagron frater eius q̄ fuit pater Arturi de quo ꝓphauit idẽ Vter. i. caput draconis q; per draconem in ſtella eſt ꝓnunciatus.

¶ Feſtũ ſancti petri ad vincula inſtituit᷑. et ſtupenda miracula per eius cathenã fiunt.

¶ Judei plures ſumergunt᷑ in mari decepti per dyabolũ q̄ eis apparuit in ſpẽ moyſi q̄ſi vellet eos introducere in terrã ꝓmiſſionis q̄dã eua dẽtes fidẽ xp̄i receperunt. ¶ Septẽ dormiẽtes euigilant q̄s Decius añ .200. annos in ſpelunca recluſit. ¶ Petronius ep̄s Bonomienſ fec̄ vitaſpatꝝ. vir ſacte vite ab infancia.

¶ Hylarius ep̄s Arelatẽſis claret in Gallia.

¶ Iſte Marcianus catholicus fuit et cũ Valentiniano imperauit. ſ; poſt apud Conſtãtinopolim peremptus fuit conſpiracõne ſuorũ. hic in ſomnis vidit arcũ attile ꝯfractũ ex h̄ ipſum intelligens mortuũ et ſic factũ eſt.

Marcianus cũ Valentiniano ã .7.

¶ Codex edit᷑ qui liber Theodoſianus appellat᷑ qui oĩm ꝑncipũ legitimoꝝ h; fines.

Nichaſius Remenſis ep̄us martirio coronat᷑ cũ Eutropia ſorore ſua ab Hunis trũcatus ait. Dñe viuifica me ſm̄ verbũ tuum.

¶ Genoueſa virgo claet᷑ Parĩ. fuit velata a ſcõ Germano.

Euthycen abbas Conſtãtinopolitanus hereticus dixit vnam eſſe naturam verbi dei et carnis. Et Dyoſcorus olim ep̄us Alexãdrinus defenſor illius fuit.

¶ Iſte Leo ſm̄ quoſdã fuit verus catholicus. ſm̄ alios autẽ dicit᷑ q̄ nimis impudẽter imagines ſcõꝝ iuſſit ꝯburi ꝓpter quod a papa excõicatus fuit. Videt᷑ tñ q̄ hoc non leo .j. ſ; Leo .2. fecit tẽpore Gregorij pape tercij. et fuerũt tp̄a turbulẽta et inq̄eta.

Leo .j. ã .17.

Synodus Calcedonẽſ q̄rta vniuerſalis .630. patrum contra Euticem hereticum.

Vndecim miliũ virginuꝫ cohors apud Coloniã agrippinã martiriſatur ab Hunis. Et Colonia etiã ſtatim poſt deſtruitur.

5633. | 5643. | 5653.

Leo .18. ã .2j. mẽ. j. die .28.

Tuſcus confeſſor.

¶ Beatiſſimus Johannes baptiſta caput ſuum reuelat duobus monachis qui Iheruſalem venerant. Gothi autem quia eundem patronum ſibi elegerant inuicti permanſerunt diu.

833. | 888. | 858.

¶ Iſte Leo ſactiſſimus longo tẽpore cũ multiplici fructu ꝑfuit eccẽ tunc infinitis periculis laborãti ꝓpter tyrãnides ꝑncipũ et hereſes varias falſoꝝ doctoruꝫ. Plures ſermones et ep̄las ſcripſit ita egregie vt inter om̄s catholicos doctores florẽ dictaminis reportaſſe dicat᷑. et quecũq; dixerit ſic ſunt approbata vt nulli fas ſit vel in minimo ab illis diſſentire. Ipſe ſuis meritis Attilã a Roma et ytalia auertit. Manũ ſibi ãputauit ꝓpter tẽptacõem quãdã ſed btã virgo ipſã reſtituit. In canone addidit ſcm̃ ſacrificiũ immaculatã hoſtiã. Synodũ calcedonenſẽ iuſſit celebrari mediante Marciano imperatore. Tandẽ poſt plures agones btã morte potit᷑. ſepultus apud ſcm̃ petꝝ. Feſtũ eius agitur in vigilia ap̄ſorũ petri et pauli. Quidã dicũt .jj. aprilis. Tẽpore huius miſteriũ beatiſſime trinitatis euidenti miraculo in partib; Gallie declarat᷑. Cũ eñ quidã ep̄s celebraret. vidit ſuper altare tres guttas clariſſimas eq̄lis magnitudinis cadere q̄ ſil᷑ defluẽtes et in vnũ coniũcte gemmã pulcerrimã effecerunt quã cum ep̄s in medio crucis auree poſuiſſ; om̄s alie ceciderunt.

¶ Terremotus maximus apud Conſtãtinopolim per .x. menſes et infans dixit vt cantarẽt Sctũs deus. ſcũs fortis. ſcũs et immortal᷑ miſerere nob̄. et ſic ceſſauit. Hoc poſtea in Calcedonenſi ſynodo ꝯfirmatũ eſt.

¶ Eucherius Lugdunenſis epiſcopus doctor.
Seuerus Treuerenſis epiſcopus ſanctus.
Marianus monachus et plures alij ſancti et docti viri floruerũt.
Eutropius preſbiter ſcripſit plura.
Victorinus Maſſilienſis.
Maruchas ep̄s filiũ regis Perſaꝝ a demone liberauit. et multũ ibi fides creuit.

¶ Walleranus ep̄s ſanctus.
Marinus ep̄s Epheſiorũ.
Iuuenalis epiſcopus Iheroſolimitanus.
Anatholius Conſtãtinopolitanus epiſcopus.
Hij duo fuerunt in concilio Calcedonenſi principales.

¶ Echius princeps contra Attilã pugnat et fugans euꝫ et ceſa ſunt ibi ſc; in territorio Aurelianenſi .180. milia pugnatorum.

¶ Terremotus ꝯtinui et ſigna plura fuerunt. Celũ ab aquilone efficitur quaſi igneum et fulgurãtes haſte apparent. luna offuſcatur. cometa apparet. et poſt pauca apud Tholoſam Gallie cuius ſanguis longiſſimus fluxit tota die.

¶ Arcturus rex Britanie nominatiſſimus in victorijs · 960 · viros gladio ſuo interfecit · ecce dei ſubuenit et fide valde ampliauit · Omneſqꝫ terras Frācie Dacie Norwegie ꝛc · ſibi ſeruire coegit · ꝑditur tandē nec vſqꝫ hodie ſcitur vbi manſerit ·

¶ Dubricius pimas Anglie, vir ſcūs miraculis clarus poſt heremita: coronauit Arcturꝫ ·

¶ Iſte Zeno fuit Arrianus et totaliter crudelis · contra catholicos fedus init cum Gothis et filiū Leonis interficere volens alter ſimul ei offertur · Ipſe Theodericū pueruꝫ poſtea regeꝫ Gothoꝝ a prē ſuo in obſidē accepit

Zeno · āńis · 17 ·

¶ Impatores ·

¶ Helyzei prophete oſſa transferuntur de Samaria in Alexandriam ·
Marci euangeliſte corpus transfertur ad Venecias de Alexandria ·
Letanie minores inſtituuntur aſſ Namerto epiſcopo Viennenſi ·
Remigius Remenſis eps q̄ poſt Clodoneū regeꝫ Frācie conuertit ·
Perpetuus epiſcopus Turonenſis ·
Proſper eps vir clarus ſcientia et ſāctitate vite de Aquitanie terra ·
Theodorus epiſcopus Syrie ſcripſit cronicam et plura alia ·
Cyprianus Aphilienſis epiſcopus vir ſupra modum miſericors totum quod habuit fratribus i neceſſitate dedit
Heresis Acephalorū fuit que impugnauit concilium Calcedonenſe ·
Meretrix quedam peperit infantes ſeptem vno partu et in piſcinā proiecit · quorum vnus factus eſt rex Longobardorum ·

¶ Etthicius ſenator in Burgūdia tēpore famis · 9 · milia pauperꝫ ſuſtentauit et celeſtis ꝓmiſſionis vocē audiuit ·
¶ Fulgencius eps Ruſpenſis claret luculentiſſimꝰ doctor: ſcīa et fide plenꝰ. Afer · Anglia in flore tpe Arcturi cui ter dena regna ſeruierunt · ſed tēpore puo · Et nota ſignū infallibile qn̄ videlicet militaris celſitudo bellū delcābiliter appetit ꝯ occaſionē q̄rit · tunc ſeq̄tur finis cōiter miſerabilis · iuxta illud ꝓphete Diſſipa gentes q̄ bella volūt · O ſi hoc tpe Britones q̄ nūc dicitur Angliā ꝓrudētia verā gubernaſſent totiꝰ Europe dn̄i fuiſſent · ſ; dū volūt fortiter ꝯtra fortes agere: pariter cū fortibꝰ in quos impegerūt ceciderunt · Et ſiquidē miſerabilis victoria qn̄ victor paucos aut nullos milites retinet · Unde audacia plurimū nocet qn̄ ꝓuidentia non gubernat · Sic Arcturo contigit ·

¶ Anno mundi · 5667 ·

Pape ·

Hilarius j · ā · 6 · m̄ 3 · die · 6 — Sardus ·

Simplicius · ā · 15 · m̄ · 2 · d · 7 — Tiburtinꝰ ·

¶ Anno christi 969 ·

¶ Iſte Hylariꝰ dedicauit eccām beati Stephani iuxta Baſilicam beati laurencij · Hic conſtituit vt nullus pontifex ſibi ſucceſſorē conſtituat · vt habet · 8 · q · j · Pleriqꝫ · ſepelitur in monaſterio ſancti Laurēcii · quod ipſe conſtruxit ·

¶ Iſte Simplicius diuiſit vrbem in · 5 · regiones et plures eccās dedicauit · Hic conſtituit vt clericus inueſtiturā non recipiat a layco · quod fuit poſt p alios magis roboratum · vt patet · 16 · q · 6 · Per totū · Sepelit in Vaticano ·

Veneciaꝝ ciuitas inclita conditur aut pocius ampliat circa hec tēpora anno · 950 · non a paſtoribus ſicut Roma · ſed a potētiorībꝰ et ditioribꝰ ꝓuinciaꝝ aduenis · illic ꝓpter pſecucōem Attile confugientibꝰ · Mirꝫ eſt: et ſummo extollendum laudis p̄conia potuiſſe a tot tanqꝫ diuerſis vrbiū et oppidoꝝ populis conditam ciuitatē per annos mille cum tali incremento ac glorie ſplendore vnanimiqꝫ ſagacitate conſeruate ·

¶ Diſputatio illa famoſa facta eſt apud Cartagmem cõtra Arrianos iuſſu Honorici regis cuius ſcripta hñtur. ſed ꝑualentibꝫ catholicis rex impius Arriana heresi plenus eos vſqꝫquaqꝫ perſeqtur ſed non impune. Nam. 8. anno regni ſui percuſſus a dño ſcatẽs vermibꝫ miſerabiliter expirauit.

Achacius eps Conſtãtinopolitanꝰ in herefim cecidit et damnatus et famoſus hereticus fuit.

Eugenius eps Cartaginen̄. Et Felix eps Abritanenſ cũ alijs epis preſbiteris et clericis et ecce membris nũero. 4976. miſerabiliter tractant̄ et in exiliũ mittunt̄ ab Honorico rege Wandaloꝝ. Et totus clerus Affricanus fortiter ꝓ xpo agoniſauit vſqꝫ adhuc.

¶ Dyoniſia cuꝫ filio Maioricio et Germana Datina Leoncia filia ſacti Germani epi Emilius medicus Bonifacius martires et alij multi martires et cõfeſſores abſqꝫ numero. Multi manibꝫ et linguis abſciſis recte loquuntur

¶ Gũtaramũdus rex Wandaloꝝ qui poſt Honoricũ rexit Eugeniũ ab exilio reuocauit. ſed Caſtrimũdꝰ q̇ poſt. 9. ãnos ei ſucceſſit iteruꝫ eccãs claudit. 215. epõs exiliãdo erga q̊s Simachus papa clementiſſimus fuit Theodericus q̄ Arrianus fuit rex Gotoꝝ totã Ytaliam poſſedit longo tẽpore et quaſdã tyrãnides cõtra fideles fecit. ob q̊ fuit ꝓiectus poſt mortẽ in os Vulcani per Johem papam et Symachum patriciũ: quos iniuſte necauit ſm Gregoriũ in dyalogo.

¶ Iſte Anaſtaſius malũ habet teſtimoniũ qꝛ fauis fuit hereticis per Achaciũ Conſtantinopolitanũ epm. et cũ a papa Hormiſda moneret̄ per ſolennes legatos vt ab Arriana perfidia diſcedẽt: rñdit Nos cum ſimus imperator iubere volumꝰ. nõ autẽ nobis iuberi. q̊ arrogantie verbum eterne humiliacõis licet inutilis ſbſecuta ẽ vltio. qꝛ paꝝ poſt iuſto dei iudicõ fulmine percuſſus interiit ſenſatis principibꝫ ſue veſanie horridũ relinq̄ns exemplũ. Ipſe etiã miſerabilis fuit nec vnq̄ meruit victoriã: deo pariter odibilis et hominibus.

Anaſtaſius annis. 26.

¶ Inuentio ſacti Michaelis in monte Gargano facta fuit ħ. Solennis eps Carnotẽſis vir ſcũs inſignis habetur. Paſcaſius vir ſcũs de quo facit mencõem Gregorius in Dyalogo: ꝙ graue ſuſtinuit purgatoriũ. qꝛ in ſciſmate pertinaciter adheſit Laurencio vſqꝫ ad finem vite. ſed ante mortẽ penituit. Sancta Brigida in Scocia claret.

¶ Victorianus ꝓconſul martir mirabilr̄ cruciatus ẽ. Et Victoria honorabil̄ matrona et alij ꝛc. Fames incredibilis facta eſt que totam Affricam vaſtauit et alias regiones: occaſione cuius plures ſancti et ſacte facte creduntur ꝓpter elemoſinas ſuas.

5673. — 5683.

¶ Romanꝰ ex patre Felice de regione Faſciole — Felix 3ꝰ ã. 8. mẽ. ij. di. 19

Gelaſiꝰ Afer 1ꝰ ã. 8. m̄. 8. die. 18.

Bonus — Anaſtaſius 2ꝰ ã. 3. m̄. ij. die. 23.

479. — 489.

¶ Iſte Felix ſcũs eſt vt patet ex ſermone beati Grego. vbi narrat de tribꝫ ſororibꝫ matris ſue Fuit em̄ atauus eius. ħ damnauit Achaciũ eo ꝙ ad cõionem receperat petꝝ Alexandrinũ epm Hic ſtatuit ꝙ accuſato dande ſunt inducie vt ad rñdendum ſe parare poſſit. et ꝙ accuſatoẽs et iudices tales eſſe deant ꝙ omni careant ſuſpicõne et macula. de ipſo fit mentio. 56. di. Oroſius.

¶ Iſte Gelaſius canonẽ miſſe ordiauit prefacõez. hymnos. tractus. orões. ſicut Ambro. fecit et inter libros autenticos et apocrifos diſtinxit. 15. diſt. Sacroſcã Ipſe eã imperatorẽ excommunicauit ꝙ et excõicari poſſit oñdit. 96. di. 2.

¶ Iſte Anaſtaſius primo bonus fuit. ħ poſtea ſeductus eſt ab Achacio et cõicauit ei et ob hoc clerus ſe parauit ſe ab eo. Et qꝛ voluit reſtituẽ Achaciũ occulte: licꝫ ñ potuit diuo iudicio paſſus ẽ inteſtina eijciendo. 19. di.

¶ Johes damaſcenꝰ ſm q̊ſdã fert̄ hijs fuiſſe tẽpoibꝫ. Alij dicũt ꝙ poſt Grego. manũ ſibi iniuſte ãputatã btã virgo ſibi reſtituit Multa ſcripta ſbtilia reliq̄t.

¶ Anaſtaſius. et ħ videtur ſecũdus infamis papa de toto cathalago pontificũ vſqꝫ huc qꝛ primus. ſ. Liberius fauebat Arrianis iſte neſtorianis. vtrobiqꝫ cõcurrente veſania imperatoꝝ.

¶ Clodoneus primus xpianꝰ rex Frācie circa hec tēpora baptiſatus eſt a ſācto Remigio· habuit enī vxorē xpianiſſimā noīe Clothildis q̄ fuit filia regis Burgūdie· q̄ ſepius monuit eū vt relicta ydolatria in verū filiū dei crederet· ſed nō adq̄euit· poſtea cū bellaret aduerſus regem Almanie cornuere cepit exercitus eꝰ· et infuſus lacrimis ait· Jhu xpe quē regina mea p̄dicat eē filiū dei· q̄ ſbueīs in tribulacōe et das auxiliū in te ſperātibꝰ· tuū deuotus poſtulo auxiliū. Et ſic habita victoria venit cū tribꝰ milibus ad baptiſmū· Et colūba celitus āpullam cū criſmate attulit· vn̄ reges Frācie vſq3 hodie inungi ſolent· Exēploq3 eius totū regnū fidē ſuſcepit· Et deinceps ſēper victorioſus fuit et Gothos ſuparuit zc· cepitq3 extūc deuotus eſſe erga deū et ſāctos eius et p̄cipue erga ſcm̄ Martinū cui p̄cioſum equū cum alijs muneribus obtulit· Cūq3 vellet eū redimere iuſſit dari centū ſolidos argenti· ſ3 nullatenus equus ſe mouit· At rex date inq̄t adhuc centū· et tūc equus ſolutus abijt ad nutū regis· tunc cū leticia rex dixit· Vere btūs Martinus bonus ē in auxilio· ſ3 carus in negocio· Et h̄ videt̄ quaſi ſecūdus Conſtātinus et ſecūda Helena rememorari·

¶ Simachus princius martir clarus hētur· vir ſcūs et ſtrenuus q̄ regi Theoderico iniuſto ſepe obſiſtit ob q̄d tandē ab eo martiriſatus eſt cū Jobe papa·

¶ Boecius vir ɔſolatus incōparabilis ſcie ⁊ in omni virtute pſpicuus fuit gener predicti Simachi et poſt multa q̄ glorioſe geſſit tādem exul iugulat̄ ꝓ iuſticia a Theoderico ſepultus papie· dicit quidā canoniſatū ſb noīe Seueri· Quāta autē ſcripſit tota xpianitas teſtis eſt· hūit vxorē prudentiſſimā noīe Elpe q̄ fecit ymnū Olive bine· de petro ⁊ paulo·

¶ Dignſſimus et Gordianus et alij multi martiriſati ſunt a Laurēcio ſciſmatico·

¶ Genebaldus primus eps̄ Laudunenſ· vir ſcūs· hūit primo vxorē quā dimittēs ⁊ iterato admittēs genuit ex ea ſcm̄ virū·

¶ Latro qui ei in epatu ſucceſſit mirabilem fecit pn̄iam·

¶ Tibrianus ſcotus cum ſuis fratribus et ſororibus claret ſāctitate·

Vedaſtus Atrabatēſis·

Leonardus Louocēſis· et Liphardus diſcipuli Remigij·

Seuerinꝰ abbas Agaunen̄· Clodoneum ſanauit·

Cancianus Rethonenſis·

Maxēcius abbas pictauienſ·

¶ Arnulphus eps̄ Turon̄· martir·

Melanius ɔſiliarius regis·

Albinus vir ſcūs cū alijs

Victor cū pluribus illuſtribus qui qui tūc floruerūt in Gallia·

Marſus·

Lantonus·

Auitus abbas Aurelian̄· qui orabat dn̄m ꝓ filijs Clodonij zc·

Cōcilīū Aurelian̄· celebrat̄ iuſſu Clodonei q̄d ſcūs Melanius congregaſſe dicit̄· Et nota q̄ multa fuerunt ɔcilia Aurelian̄·

Euuodius Titicenſis epūs·

Karilephus vir valde ſcūs q̄ nū q̄ voluit videri a mulieribus· nec a regina deuota Frācie·

¶ Anno 5693· mundi· 5702·

Capanus·

Pape· Sardus Symachus an· 15· mē· 7· die· 28· Hormiſda an· 9· die· 17·

¶ Anno ·499· Chriſti· 508·

¶ Iſte Symachus vir bonus: cleri et pauperū amator fuit electus cū Laurēcio· et bis hūit contētioſum ſciſma cū eodē· ſed preualuit iudicio ecc̄e et Theoderici regis· 17· di· Cōcilia· ſ3 ɔpleuit ymnū angelicū Gloria in excelſis deo et cātari inſtituit et multa vtilia ſtatuit· Verū cū Laurēciū ex mīa feciſſet epm̄ Nicerinū non reddidit ſibi vicē iuxta bn̄ficia preſtita· ſ3 iterato erexit ſe ɔtra eū nec ſic pfecit· q2 cū Symachꝰ ſe plene purgaſſ3 corā ſynodo de obiectis criminibus cū gloria reſtituit̄ et Laurēcius cū ſuis dānatus fuit·

¶ Iſte Hormiſda vir miſericordiarū fuit eccleſijs multa ornamēta contulit pauperū elemoſinis intētus fuit Ipſe clerū ɔpoſuit et Grecos recōciliauit q̄ fuerāt excōicati ꝓpter hereſim Neſtorianā· Sepultus ē apud ſcm̄ petrū·

¶ Sciſma ·5· quod fuit inter Symachū et Laurēcium: cā fuit diſcordia eligentiū· ſ3 Symachꝰ obtinuit iudicio concilij in quo Theodericus rex pſonalr̄ fuit· q2 maior pars erat ſecū· Sed poſt annos ·2· ſurgit iterū altricatio in clero ꝓpter crimina obiecta Symacho· Et factū eſt ſciſma ·6· ecc̄e· ſed cū Symachꝰ ſe purgaſſet corā concilio et rege: reſtituit̄ cum gloria· et Laurēcius dānatus fuit·

¶ Iſte Iuſtinus totus catholicus fuit et omnia q̄ Anaſtaſius ↄtra eccām fecit retractauit ſummū pontificē deuote requiſiuit. ſ. venerabilez papam Hormiſdā ⁊ libenter eidē obedire velle intimauit quod et factū eſt. q: cū German⁹ ep̄s Capuanus ad eū veniſſ; ex pte pape vt ep̄os de exilio reuocaret ſtatī fecit cū magna leticia eū ſuſcipiēdo. Ipſe magis feciſſ; ꝓ fide niſi eū tyrannidis Theoderici impediuiſſ;.

¶ Iſte Iuſtinianus excellentiſſimus fuit p omnia. Naz in ipſo ↄcurrerunt tria q̄ principē glorioſuz faciūt. ſ. ſapia: potētia: et religioſa mēs ad diuinū cultū. Per primū hoſtes ſupauit. p ſecundū iuſtis legib9 ordinauit. p terciū deum glorificauit eiuſq; miniſtris eccās edificādo opes plurēs donauit. Nota q̄ leges ciuiles q̄ romane dicūtur ante iſtū inſignē viꝝ nimis ꝓlixe fuerunt. quas ipſe admirabili breuitate correxit et ad. 12. libros coartauit et de oib9 vnum codicē ordinauit. quem codicē Iuſtinianū appellari voluit.

Iuſtinus prim⁹ annis. 9.

Iuſtinianus pm⁹ ānis. 38.

¶ Germanus Capuanus ep̄us claret. vide in Dyalogo Gregorij.
Vigor Boiacēſis ep̄s qui mortuū ſuſcitauit.
Auitus etiaz ſanctus abbas Carnotēſis hijs floret tēporib9.
Solinus Sydonius doctor magnus multa ſcripſit.
Claudius ep̄us Vienēſis nobiliſſimus inter doctores.
Caſſiodorus glorioſus vir et doctor luculentus fuit p̄mo ſenator cācellariuſq; regis theoderici: deinde monachus plura ſcripſit.

¶ Arator poeta floret.
Priſcianus grāmaticus.
Totila rex Gothorū multas exercet tyrānides et pene totā ytalia deſtruit.
Victor Capuanus ep̄s q̄ Ciclos paſcales ſcripſit.
Gregori⁹ ep̄s Lingonenſ de ſenatorib9 pri⁹ habuit vxorē.
Niceciꝰ treuerēſis.
Domicianus tungrēſis.
Clodoaldus filius regis Frācie presbiter ſcūs monaſteriū condidit.

¶ Belliſari⁹ princeps comes Iuſtiniani mirabiliter de Perſis triūphauit deinde miſſus ad Affricā Wandalorū gentē deleuit. Dehinc Romā liberauit a Gothis que per totū annum obſeſſa fuit. regem etiam Gothorū cepit et ad imperatorē duxit. Et roma ſeptiꝰ capitur a Gothis et quaſi ad nihilū redigitur.

5713.　　　　5722.

¶ Pape — Johānes martir j. ā. 2. mē. 9. di. 18. tuſcus. — Felix. 4. ā. 4. m. 2. d. 13. Samn⁹. — Bonifacius. 2. ā. 2 die. 26. Roman⁹. — Johes. 2. an. 2. m. 4. di. 6. Romanus.

518.　　　　529.

¶ Iſte Johes ſcūs eſt martiriſatus a theoderico arriano cum Symacho et alijs eq̄ catholicis viris cuius feſtū agit̄. 27. May. Rex autē breuiter poſt a dño percuſſus morit̄. et in os vulcani ab eiſdē ꝓijcitur. Hic in cuſtodia afflictus morit̄.
¶ Scūs Bn̄dcūs pater maxim⁹ claret. tocius eccē fundamētū et norma religionis. Hic vir venerād⁹ incliſſimos habuit diſcipulos et plures nūero et obtinuit orbez terraꝝ ꝛc̄. Cuius vitā ſcribit btūs Gre. in. 2. Dyalogoꝝ.

¶ Iſte Felix iuſſit infirmos inungi an̄ trāſitū. Vn̄ p3 q̄ vnū ſepe ſtatuitur q: nō ſemꝑ fit execucio. et q̄ neccē eſt ſepius replicari. aut forte inoleuit q̄d prius ſtatutū fuit. Verū p̄ncipalr̄ p xp̄m inſtitutū eſt q: oia ſacm̄eta p xp̄m tradita ſūt eccē.

¶ Iſte Bonifaci⁹ ſtatuit vt clerici ſint diuiſi a laycis in celebracōe miſſe. Hunc q̄dam libri dicūt electuz in diſcordia cū Dyoſcoro ⁊ fuit ſciſma 28. dieb9. ſ; mortuo tūc Dyoſcoro Bonifacius obtinuit. alij dicūt q̄ h̄ fit factū tpe Siſinnij vt infra patebit.

¶ Iſte Johes cū Iuſtiniano impatore magnā hūit concertacōnem an in xp̄o vna l̄ due eēnt nature ꝓbāte aūt papa q̄ due. impator ait. aut ↄſenti noꝰ aut in exiliū ibis. tunc papa gaudenter dixit. Ego ad Iuſtinianū impatorē xp̄ianiſſimū venire deſideraui. ſed vt video Dyocleciānū pſecutorez inueni. tū minas tuas ī nullo timeo. tūc imperator humiliauit ſe ꝓſtratus in terrā ante papā:.

¶ Perſecutio iteꝝ in Affrica fit catholicis a Wandal' Arrianis ep̄is q̄bus ſ̄ā lingue abſcindebant̄ et tn̄ licite loq̄bantur.
Anthemij abbatis corpus inuenit̄ et in Alexandriā transfert̄.

*Fecit ecīā libꝝ Inſtitutionū quem in .4. diſtinxit libros Nouas qꝫ leges q̄s ipſe fecerat in vnū volumen redactas nouellas vocari voluit que cōiter autētice appellant᷑ · et ſunt per collatōes diſtincte · Oīm ecīā magiſtratuū et iudicuꝫ ſeu iuriſconſultoꝝ leges quarū duomilia libroꝝ eſſe dicebant᷑ grādi labore abbreuiari fecit · et ad numeꝝ libroꝝ · 50 · redegit · et ipſum libꝝ digeſtorū ſeu pādectarū appellari mādauit Et dꝫ ſcribi per d ḡ · ſ hodie mirabili errore apud oīs per duplex ff ſcribit᷑ quaſi per miſteriū dicat᷑ quaſi cōis error faciat legem · Cā autē eſt · qꝛ d ḡ antiqt᷑us quandā ſilitudinem in ſcribendo habebant cū ff duplicato · Hijs legibus totus mūdus ex tūc et deinceps vſ nūc ordinat᷑ et regitur paucis exceptis q̄ per ſacros canones ſunt ꝓhibite tanq̄ mortifere · qꝛ cū lege diuina non poterāt concordari · aut n̄ conueniūt xp̄ianoꝝ moribꝰ · Et hoc idē tanq̄ verus catholicus deſiderauit ab ecclā fieri dicēs Non dedignant᷑ leges hūane ſacris canonibꝰ obedire · Plurime ecīā leges ſunt canoniſate per quod ecclā ſummā oſ̄dit explantatē hūilr ſe ſumitēs legibꝰ hūanis inq̄tū non īpediūt ꝯſecutōem ſui finis q̄ eſt vita eterna quā ꝓmiſit deus cuſtodiētibus legeꝫ ſiue mandata ſua ·

Caſſius Narnienſis epiſcopus · Neolardus Nouionenſis · Maurus diſcipulus ſcī Bñdcī · Romanus ſimiliter ꝛc̄ · Gyldardus ep̄s Rothomagenſis frater ſancti Medardi · Germanus pariſienſis · Eleutherꝰ Tornacenſis in Gallia claruerunt · Theophylus q̄ omagiū dyabolo fecit · ſ per btām virginē Mariam reconciliatus eſt · Bñdcus iunior q̄ a Totila multa paſſus eſt ·

Signa horribilia apparuerūt · quedam ſtella contra lunā veniens intrauit · vue de ſabuco naſcuntur · hyems grauis fuit vt aues manū caperētur · Fames validiſſima vt mrēs pueros ꝓprios māducarēt Celū ardere viſum eſt in Gallijs et ſāguis ſtillauit a nubibus · Theodobertus rex Frācie fuit q̄ beato Mauro tūc abbati Andegauenſi plura dedit · Silr̄ et Clotariꝰ filius eius · Magnis eīn miraculis claruit btūs Maurus per cūcta ſicut Bñdcus magiſter eius venerabil᷑ ·

Synodꝰ · 5 · Conſtātinopolitana cōtra Theodorum et oīs hereticos alios · Hec eſt ſil'is autoritate ſicut quatuor · Iſta ſynodus dānauit hereſiꝫ Theodori q̄ dixit aliū eſſe deū veꝝ et aliū xp̄m · et q̄ btā virgo non ſit dei genitrix ſ hoīs tm̄ ꝛc̄ · Satis cū Neſtorio concordabat Et nota q̄ ſepius hereſes variant nomē iuxta hereſiarchas ſuos · qꝛ hec dcā fuit in primitiua ecclā Hebiomtaꝝ · et ſepius fuit deſtructa et iteꝝ machinatōe dyaboli reſuſcitata · Et ſic de alijs ſilr̄ intelligenduꝫ eſt · Sepe tm̄ aliq̄d variāt aut apponūt vt n̄ ſit omnino ſil'e · vtꝫ ꝛc̄ · De h̄ vide · 24 · q · 3 · ca · Quidā ·

Anno mundi · 5733 ·			5793 ·	
	Romanꝰ ·	Campanꝰ		Romanus ·
Pape ·	Agapitꝰ ꝯfeſ · 1 · ā · 2 · mē · 11 · die · 18 ·	Siluerīꝰ martir ā · 2 · mē · 5 · die · 11 ·	Vigilīꝰ · an · 17 · m̄ 6 · di · 26 ·	
Anno Chriſti · 539 ·			599 ·	

Iſte Agapitus plene euocauit Iuſtinianū ab errore Euticetis · Hic ꝯſtituit ꝓceſſiones fieri diebꝰ dnīcis · Morit᷑ Conſtantinopoli et relatus ē romā et ſcūs eſt · cuius feſtum agitur · 22 · Aprilis ·

Iſte Siluerius martir eſt qꝛ ꝓ fide in exilio interfectus fuiſſe dicit᷑ ꝑ pauratōe Theodore īperatricis · qꝛ Anthemiū ep̄m deſtitutū et ꝯdēnatum ꝓpter hereſim reſtituere noluit · Hic factus eſt papa ꝑ vim · Rex eīn Gothoꝝ Theodatus corruptus pecunia minas clero et populo intulit · niſi in eius elcōnem ꝯuenirēt · Cuius feſtū agitur · 20 · Iunij ·

Iſte Vigilius male papatū intrauit ſ tm̄ bene ſe rexit et ꝑſecutōem ſuſtinuit ſicut Siluerius Gothos ſuperauit glorioſe · Tandē in exilio morit᷑ poſt graues paſſiones in Conſtantinopoli ꝑpeſſas a Theodora · Et credit᷑ martir · Feſtūqꝫ eius agit᷑ · 26 · Iunij · Ipſe iuſſit ꝯcilium Conſtantinopoli celebrari · Et fuit p̄mo archidiaconus Siluerij et cupidus ad papatū dedit modū impatrici q̄liter Siluerīū amoueret · q̄ eum poſtea peius tractauit · et fune collo eius miſſo ꝑ totā ciuitatē trahit᷑ a mane vſ ad veſperā ꝛc̄ · Hoc p̄dixit Belliſarius patricius romanus q̄ Siluerīū inuitus exiliauit ſic inq̄ens Hꝰ machinator ſceleris n̄ effugiet irā iudicis cūcta cernētis ſ de oībꝫ plene poſtea penitēs et fortiter ꝓ fide agoniſās feliciter vitā finiuit

Feſtū purificatōis inſtituit᷑ apud Conſtantinopolim ad ſedandā peſtem grauem · Et nota q̄ ſepius legunt᷑ eadē feſta inſtituta a diuerſ non ſine cā · qꝛ aut n̄ ſunt recepta vel inoleuerunt vel aliq̄d ſupaddit᷑ · ꝛc̄ · Dicit᷑ q̄ etiam Sergius īſtituit vel forte ſupaddidit luminaria ferēda

Heraclianus ep̄us Perſinus a Totila ſecto capite martirisat᷑ ·

¶ Iſte Iuſtin⁹ bonus fuit in principio et bñ catholicus. ſ; ſuaſu vxoris degenerauit in crudelitatē et auariciā. et factus omnib; odioſus: amens efficit̃. Et Narſes q̄dā Eunuchus vir ſtrenuus et totus deuotus et miſericors erat patricius e⁹. q̄ merito ſue ſctitatis vbiq; triūphauit. Totilā interfecit et oēs Barbaros deuicit. totāq; ytaliam q̄etam reddidit. Sed dyabol⁹ inuidēs ei q̄ cūcta b̄n diſponeret ſuſcitauit cōtra patricium Sophye ōtra eū ita vt etiā impator incōſulte alienaret ſe ab eo. et ob illā ingratitudinē et iniuriā vltus ſe fuit et introduxit longobardos et auertit ytaliā vt eſſet ſub imperio vſ; ad tpa Karoli. Notabile exemplū eſt h̄ ne princeps audiat inuidas mulieres p̄ q̄s dyabolus ſepe ſolet facere qd̄ p ſe non p̄t.

Iuſtinus ſecund⁹ ānis. ij.

Tēplū ſcē Sophie maximū in Conſtātinopoli extruit̃ p Iuſtinianū. Putat̃ q̄ a ōdicōne mūdi non ſit tale opus ita ōplete factum. Ibi eſt imperator ſepultus in pace xp̄i.

¶ Tpa ſatis turbulenta et mōrtalitas mag̃ in ytalia q̄ diu fuit imperiū bipticū: fuerunt turbacōes ōtinue. Et btūs Gre. ſepius facit mentionē de hijs

¶ Puer q̄dam iudeus circa hec tēpora cū alijs pueris xp̄ianorum cōionem accepit quapropter pater indignatus: ipſum in fornacē p̄iecit. ſ; illeſus exiuit. dicēs Mulier illa q̄ in ecc̄ā eſt depicta puerū tenens in brachijs. pallio ſuo ignem excuſſit.

¶ Iudeus q̄dā iſto tpe imaginē crucifixi telo traffixit occulte et ſāguis exiuit et iudeum tinxit. ſed xp̄iani hoc ōperto ipſum lapidibus ōtinuo obruerūt

¶ Stephani ſci p̄thomartiris oſſa delata ſunt Romā et in vna tūba cū ſancto Laurēcio locata.

Machutes diſcipul⁹ ſancti Brandani mirabilia fecit.

¶ Sampſon ep̄s Dolēn.
Ethbin⁹ Britānicus.
Similanus abbas.
Baſolus abbas.
Sindulphus p̄ſbiter.
Vingalotus p̄ſbiter et alij ſancti floruerunt.
Gaſimūda regina Frācie vxor Hylpia regis q̄ in nocte iugulauit eā ſancta mulier miraculis claret.
Paulus Leonenſ ep̄s.
Gregorius Turonenſ ep̄s expoſitiones ſacre ſcripture fecit.

Maglorius ep̄s Dolenſ ſacti Sampſonis ſucceſſor
Amandus vir ſcūs. poſt ep̄s Traiectenſis.
Fortunatus poeta ytalic⁹ et ep̄s Picta. mlta ſcripſit.
Leander Gothos ōuertit poſt ep̄us Hyſpalenſ cui Gre. miſit libros Iob.
Gregorius filius Gordiani ſenatoris clarus habet̃ q̄ ſex monaſteria i Sicilia fundauit et vnū in vrbe fit monachus ex pretore et poſt diuinitus papa eligitur.

5752. 5763.

Pape

Pelagi⁹ j. ā. x. m̄ 10. di. 18

Rōn⁹ Rōn⁹

Iohēs 3⁹ ā. 12. m̄. ij. 8. 27.

¶ Ytalia tēpore huius pōtificis abſolut̃ a iugo Cōſtātinopolitano Et cepērūt romani dn̄ari per patricios. Et fit regnū ytalie habitatio Lōgobardorum

559. 569.

¶ Iſte Pelagius ſtatuit q̄ heretici et ſciſmatici ōceant per ſecularē ptātē arceri. 23. q. 5. Relegentes. et plura alia. Hic diffamatus et culpatus fuit de morte Vigilij. ſ; corā omni populo tāgendo crucē et euangeliū ſacramēto ſe purgauit.

Agericus Virdunēſis ep̄us clarus habetur.

¶ Radegūdis Francorum regina vxor lotharij claret ſanctitate que poſt monaſteriū intrauit.

Brādanus in Scocia claret vir ſanctus pater triūmiliū monachorum.

¶ Leonardus heremita ſcūs Cenomanenſis fuit.

Colūbanus pater venerabil̃ clarus habet̃ in Hybernia. et poſt venit in Burgundiā: conſtituens ibi monaſteriū Luxouienſe. et factus eſt in gentē magnā.

¶ Mons magnus in Gallijs mugitū dedit diſciſſus ab alio monte. et cū hominib; et eccleſijs in Rodanū precipitat̃.

¶ Iſte Iohēs reſtaurauit cimiteria martirum et ecc̄am beatorum apl̄orum philippi et Iacobi. In dieb; ſuis multa apparuerunt p̄digia et ſigna iſolita ſignificātia cladē futurā q̄lis nunq̄ fuiſſe putat̃. Tandē poſt mlta bona opa morit̃. ſepultus apud ſcm̄ petrum.

¶ Pugna ſcā oritur inter Germanū ep̄m pariſienſē et Childebertū regē Frācie quorum q̄libet certabat ad ſbuemendū debilib; et pauperib;. Et q̄ vnus alium p̄uenit non modica certatio erat inter eos O vbi manſerunt hec?

¶ Acies ignee viſe ſūt in celo de q̄bus Gre. in ome. Et de veſtib; quorundam verus ſāguis effluxit. domus etiā cuiuſdā aſperſa ſāguine apparuit. et ſigna in vaſis q̄ non potuerunt ablui.

1 Sanguis [illegible] veſtibus [illegible]

¶ Iſte Tiberius vir ſanctus fuit miſericordiſſimus mul tas eccleſias reſtaurauit. Eratq; tam ꝓfuſus in mu neribus largiendis vt vxor eius ſibi diceret ꝙ dila pidator eſſet bonoꝝ imperij. Cui ille. Confido in dño ꝙ fiſco noſtro non deerit pecunia ſi de hijs que dñs nobis cõtulerit elemoſinas faciendo theſauros congre gamus in celo. Et ſta tim poſt cũ vidiſſet cru cem ſculptã in pauimẽ to ait Leuate tabulam q: indignũ eſt vt crux pedibus cõculcetur que debet cum reuerẽtia in pectori bus et frontibus fideliũ poni Ibiq; maximũ repperit theſaurum Ipſe Perſas vicit.

¶ Impatores.

Tiberius ſecundus annis .7.

¶ Iſte Mauricius habuit filiam Tiberij nomine Conſtanciã quam ei pater eius tradidit cũ imperio dicẽs. Sit tibi impe rium meuz cũ hac puella vxore eo feliciter et habe in mente equitatẽ et iuſticiaz precipua eſſe inſignia optimi imperatoris quibus dictis pijſſimus Tiberius expirauit. Mauricius autẽ ſupto imperio multũ vtilis fuit reipublice. Tandẽ cum bea to Gregorio nimis detraheret et mortem cõ minaretur: cõtra ſe diuinam ꝓuocauit irã. me ritis tamen beati pontificis ꝓ punitus fuit eo ꝙ quotidie pro ſe oraſſet. Fuit enim expulſus de regno fugatus ad inſulam quandã et ibi cũ vxore et duobꝰ filijs per focã interemptus eſt Si bene ſer uaſſet doctrinam ſoceri ſui illum ante pedes ſuos habuiſſꝫ ꝓ ſtratum. quem nunc ſup ſe ſenſit leuatũ. Tamen de eius ſal uatione bona ſpes eſt ꝓpter cauſam dictam

Mauricius grecus an. 22.

¶ Hermingildis filius regis Wiſegothorum et Hyſpa norum conuertitur de infidelitate Arriana ad catholi cam fidem a patre ſuo rege martirizatus eſt.

¶ Anthiochia ſubuertitur per angeluz dei qui in veſte alba ap paruit. Et tñ vnus vir elemoſinis vacans liberatus fuit. Quidam dicunt ꝙ medietas ciuitatis ſubruta fuit et aliam vir ille precibus ſuis ſaluauit.

¶ Hoſpitius et quidam winnatus Brito claruit in Gallia ſanctitate.

Iohannes elemoſinarius clarus habetur epiſcopus Alexandrinus ſic dictus ꝓpter elemoſinas quas facie bat. Quid vltra? Quod habuit hoc totũ dedit

Tunica dñi inconſutilis reperta eſt in Zaphat et in Ieruſa lem poſita.

Inundatio pluuiarũ maxima fuit ita vt ſecundũ diluuiũ cre deretur iterum venturum Et ſequitur mortalitas maxima in ytalia que dicitur Inguinaria

¶ Retharedus rex Gothoꝝ quem hyſtorie tradũt vi rum fuiſſe virtuoſũ cum eſſet Arrianus in concilio To letano .78. patrũ conuerſus eſt ad verã fidem et cuz eo tota gens Gothoꝝ monitũ et induſtria Leandri epi Hiſpalen ſis. Magna grã in populo barbaro. qui huiuſq; malam habuere famam et nunc ſanctos habere incipiunt.

Anno mundi. 5773. 5782.

Pape.

Benedictus p. an. 9. mẽ. j. di ebus. 19. Romanus

Pelagius 5. ã. 12. mẽ. j. di ebus. 10. Romanus

Anno Christi. 579. 588.

¶ Iſte Benedictus multas ſu ſtinuit pſecutiones quia vidit mala gentis ꝓpter famam peſti lentiam et hoſtes. quia Longobardi totam ytaliam inuaſerũt In quibus laboribꝰ mortuus eſt ſepultus apud ſcm Petꝝ.

¶ Iſte Pelagius ordinatus fuit abſq; iuſſiõe principis et Longobardi obſederũt romam et vaſtatio magna fuit et quod male inchoatũ fuit ſub eo in peius ꝓficiebat ꝓpter tyrannidẽ Barbarorum et peſtem Ipſe miſit Gregorium ſanctum virum ad diuerſa loca in nego cijs eccleſie experientiſſimum. Tandem in peſte Inguinaria moritur. ſepultus apud ſanctum petrum

¶ Mirabilia quedã circa h̄ tẽpa otigiſſe narrant̄. Cometa apparuit. puer q̃drupes et alt̄ duos v̄tices h̄ñs nati ſūt biſacii ſanguinee haſte et lux clariſſima p̱ noctẽ totã videbãt. Puer naſcit̄ ſine ocul̄ ꝛ maibꝰ q̇ a lūbis īfra erat ſic̄ piſcis. In Nilo apud egiptū duo aīalia apparuerūt hūane forme vir et mulier horribilia aſpcū q̄ſip vnū diem. ſol a mane vſqꝫ ad meridiē mīnoꝛat⁹ ē de tertia p̱te. q̄ oīa aliq̄d noui ſolēt ſignare. Quidã putãt ꝙ p̄figurarūt beſtialē et mōſtruoſã ſectã ſaracenoꝝ: q̄ q̄ſi tertiã partē ꝛp̄iamtatis in breui corrupit. Et nō longe poſt hec tẽpora ſurrexit.

¶ Letania maioꝛ inſtituit̄ a ſc̄o Gregorio ꝛ angel⁹ apparuit ſuper caſtꝝ adriam Regina celi angeli cantarūt p̱mū et c̄. Et grandis illa plaga ceſſauit.

¶ Auguſtin⁹ venerabilis monachus vir ſanct⁹ cum Johanne et mellito et aliis mittit̄ ad ãglicos conuertendos. Nota ꝙ ſepe ſit mencio de diuerſis regnis et p̱uinciis ꝙ crebro conuerſe ſint ad ſidem. quia non ſemper in eis permanſit fides p̱pter diuerſas cauſas. Sic de Anglia Francia. perſia Judea. In hoc ſingulariter roma p̱uilegiata fuit: quia nunq̄ ibi deſicit fides petri.

¶ Furſeus vir ſanctus filius regis Hibernie clarus ſuit habitus hoc tempore.
Gangericus camerarenſis epiſcopus claret.
Maraulpus abbas Boꝛcacenſis.

Goar vir ſanctus ſuper renū claret. Et multi alii vtriuſqꝫ ſexus homines fuerunt digne memorie. Vide in regiſtro Gregorii.

¶ Iſte Focas tumultu militū factus ĩpatoꝛ dñz ſuū mauricīū occidit et alios plures. Et q꞉ male incepit: pei⁹ p̱fecit ꝛ peſſime opleuit. q꞉ tẽpore ſuo romani g̃uiſſime ɔtra perſas p̄liãtes fugati ſūt ꝛ m̄ltas p̱uincias perdiderūt Et tandē ipe ſuperat⁹ ab eraclio occiſus fuit. ſic̄ fecit ſic factū ē ei more ſolito.

Focas annis. 8

¶ Coſdras rex perſarum ih̄rlm cepit et alias multas ciuitates et valde attriuit chriſtianos. occiſis nonagīta milibꝰ et crux cum zacharia patriarcha capiuntur et c̄. Poſt aūt ſe deum putaret interficitur ab eraclio. dicitur ꝙ tãte foꝛtitudinis eraclius fuit ꝙ leones ſepe p̱ſtrauit in arena.
Phara virgo ſancta et nobilis et frater eius.
Pharo comes et poſt Meldenſis epiſcop⁹ et frater eius
Carnealdus epiſcopus Lugdunenſis: claruerunt.
Deſiderius epiſcopus Viennenſis martir ſanctus.
Walbert⁹ vir ſanct⁹ etiã frater pharonis diſcipul⁹ ſancti Colūbani Et ſc̄ã Blidethildis vxoꝛ pharonis. et plures diſcipuli eiuſdem ſancti Colūbani floruerunt. ſ. Gallus Euſtachi⁹. Attilia. walaricus et c̄. Andoen⁹ Hildemar⁹

5793. — 5803.

Pape. — Cōfeſſoꝛ. — di. 10.

Gregorius p̄. an. 13. mē. 6.

Romanus ex patre Gordiano ſenatore nobilis genere: nobilioꝛ virtute. ſed ſanctitate nobiliſſimus. ordinis ſanctiſſimi patris Benedicti monachus digniſſimus. Seruus ſeruorum dei. titulus tota⁹ humilitatis ſummis pontificibus hic inſtituitur et permanet vſqꝫ hodie.

595. — 605.

¶ Iſte Gregorius dicitur magnus propter plura que excellenter habuit. ſ. potentiam. diuitias. virtutes. nobilitatē. ſapientiam. ſanctitatē. famã et experientiã. Nihil eū in omni ſtatu latebat puta qui pene in omni ſtatu exercitatus fuit. Sub eo paulatim mala preteritorum temporum quieuerunt. De eius incomparabili vtilitate qua eccleſie dei vigilantiſſime prefuit plures conſcripti ſunt libri. Sed et ipſe doctoꝛ principalis vnus de quatuoꝛ quanta ſcripſerit tota ſit̄ teſtis eſt eccã. Ipſe deniqꝫ ſolus cum beato Fabiano poſt ſanctum Petrum diuinitus in toto cathalogo pontificū romanorum ad papatū eſt aſſumptus. Ipſe plura inſtituit vt patet in eius regiſtro. in canone addidit. Dieſqꝫ noſtros in et c̄. Deus in adiutorium ante inicia horarum dici iuſſit. Totum officium eccleſiaſticum ſtilo pulcrioꝛi et ordinacōri et compendioſioꝛi modo renouando compoſuit q̄d permanet vſqꝫ hodie. Et dicitur Gregorianum de omnibus officiis tam epiſcoporum q̄ꝫ aliorum inferiorum prelatorum ſiue ſubditorum. Quid vltra: Quanta gracia emicuerit q̄nto ſcientie lumine preditus fuerit quantum preſentibus et futuris exemplo operis et ſcripturis p̱deſſe ſtuduerit. moꝛtalis lingua aut vix aut omnino nō poſſet explicare.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

¶ Iſte Eraclius ex parte bonam et ex parte malam habet in cronicis famam. q2 in q̄buſdam valde ſacte ſe habuit. vt patet in legenda de exaltatiõe ſancte crucis q̄uo miraculoſe etiã vicit Perſas et Coſdrã occidit. ſꝫ poſt victoriã cõuerſatus cũ patriarcha iacobitarũ cũ ipſo de fide diſceptauit: volens eũ ad rectã fidẽ reuocare. ſꝫ ꝓ ch dolor ab eo deceptus fuit et incidit in hereſiȝ monachelitaꝝ in q̄ et mortuus fuit. Vñ patet q̄ſtultũ ſit cuilibet xpiano excedere ſibi a deo ↄſtitutam regulã. Qñ em̃ layci intromittere ſe volũt de illis et ſi libꝫ periculoſꝫ q̄ſtionibꝫ fidei et qñ clerici bellis ſe vltro ingerunt. raro aut nunq̄ bonum ſortiũt effectũ. Maneat q̄libet in vocatiõe ſua et exerceat ſe i hijs q̄ ſũt ſui officij. alioq̄n ſi inordiate ꝓcedit ſpũſſcũs aufert ſe. ſine quo nemo q̄cq̄ boni pt pficere. Sic̃ de Ozia rege iuda. vtꝫ. 2. Paral. 26. Et ſũt exempla plurima q̄tidie. Vex iſta maledictio venit ſuper Eracliũ ꝓpter ſupbiã ſuam. q2 poſt illam victoriã pauperes ſibi ſbiectos nimis inhumaniter oppſſit q̄d deo ſẽper diſplicet. Et fuit etiã poſt ꝭ nimis infelix et plura pdidit. Morit̃ tandẽ infeliciter ydropiſi et hereſi maculoſe infectus.

¶ Impatores.

Eraclius an. 13. ꝭ leones ſepe percuſſit in arena.

¶ Cunibertus epiſcopus Colonienſis. Auſtregiſilus Biturienſis. Sulpitius Biturenſis. Johannes Tungrenſis. Oĩs ſancti Salaberga abbatiſſa mulier ſancta duo monaſteria conſtituit. Braulio Ceſarauguſtanus epiſcopus et doctor clarus habetur.

¶ Feſtum omnium ſanctoruȝ inſtituitur a Bonifacio quarto.

¶ Iſidorus Yſpalenſis eps inter doctores nobiliſſim? mlta ſcripta reliquit grauida ſententijs et auctoritate. Hic vir ſtudioſiſſimus vltra. 70. ſectas hereticoꝝ enumerat que contra eccleſiam dei ſucceſſu tẽporis ſurrexerunt et damnati ſunt a ſãctis patribus viciſſim vſq3 ad tẽpora ꝭ. vide. 22. q. 3. ca. Quidã. Ipſe etiam machometũ qui in hyſpaniam venit capi iuſſit. ſed admonitus a dyabolo fugit.

¶ Anno Mundi. 5813.

Pape. — Sauini an? an. j. mẽ. 5 — Tuſcus — Bonifacius 3 men. 8. die. 28. — Roman? — Bonifac? 4 an. 6. mẽ. 8 die. 12. — Marſus — Deuſdedit an. 3. die. 20. — Romanus

¶ Anno xpi. 612

¶ Iſte Sauinianus ſtatuit pulſum campanaꝝ ad horas diei. Et q2 tenax fuit et ſãcto Gregorio detrahere non timebat. ab eo paſſus interijt. Et ꝭ eſt tercius de toto cathalogo pontificũ qui formidabili morte et culpabili vita notatus eſt vſq3 hic.

¶ Iſte Bonifacius ſtatuit vt mũd? pannus ſuper altare poneretur.

¶ Iſte Bonifacius conſecrauit pantheon. i. tẽplum omniũ deoꝝ. vbi xpiani periclitabant̃ a demonibꝫ Et eſt pulcra ſilitudo q̄uo ſpũſſcũs ex mal̃ inſtitutis paganoꝝ ſcit eligere ſcm̃ exerciciũ deuotiõis. quaſi medicĩa fiat ex veneno vbi impij colebant omnes demones. ibi xpiani colũt omnes ſanctos. ſic ars deluditur arte.

¶ Iſte Deuſdedit fuit vir ſanctiſſimus dũ quendam leproſum oſcularetur. ſtatiȝ mũdatus eſt multa bona ſtatuit.

¶ Machometus deceptor orbis· propheta falſus· nuncius ſathane· precurſor antichriſti· complementum hereſium ac totius falſitatis prodigium circa hec tempora veſaniam ſuam oſtentare incepit· Fuit enim magnus et mercator viliſſimus Et factus princeps latronum ſubtiliter· Arabes ſibi attraxit qui tunc valde ab Eraclio grauabantur Perſas vicit et gentes alias multas quibus dedit legem ſuam dicens ſe eſſe prophetam ſanctum a deo miſſum etc· Hoc eum docuit quidam Sergius apoſtata tam a fide quam a conuerſatione monaſtica qui ipſam legem compoſuit· Hic velut alter Jeroboam decem partes abſtulit domui Dauid·i· eccleſie chriſti· quia pene totum mundum decepit· Et niſi Karolus et alij quidam principes iuuante deo cultores eius cohibuiſſent totaliter fidem exterminaſſent· Sepius creuit et decreuit vſque hodie· ſ· 1460· Finem nouit deus·

¶ Dagobertus vir omnibus bonis moribus compoſitus rex francie fuit cuius tempore eccleſia ſancti Dyoniſij Pariſius diuinitus dedicatur·

¶ Sigibertus filius regis Dagoberti cum baptiſaretur a ſancto Amando Traiectenſi epiſcopo reſpondit Amen clara voce infans adhuc quadraginta dierum·

¶ Era Machometi ipſa eſt Alhigere a qua vtuntur precipue Arabes et alij Saraceni eſt ſecundum Campanum anno christi· 623. cum duodecim diebus poſt conceptionem eiuſdem christi domini noſtri Ita quod inter christi conceptionem et hanc eram concurrerunt dies· 226932· Incepit feria quinta· quia chriſti conceptio erat feria ſexta· Et nota quod Saraceni vtuntur annis lunaribus quorum quilibet continet duodecim lunationes equales hoc eſt· 354· dies: ſaluo biſextili Nam in triginta annis habent vndecim biſextiles quorum quilibet habet· 355· dies· et tunc redit ſicut a principio·

¶ Nota lunatio precise triginta annos habens lunares reducit medias lunationes ad conſimile temporis inicium·
Magnobodus Andegauenſis epiſcopus vir ſanctus claruit·
Oſwaldus rex Normannorum Anglorum Scotorum Britonum fuit vir valde ſanctus et operibus miſericordie deditus Et vndique triumphauit glorioſiſſime· Eius brachium cum dextera manu quibus elemoſinas fecit integrum perſeuerat apud vrbem Bembamburch· Fuit enim interfectus a Penda Merciorum rege· Sed poſtea Oſomi frater Oſwaldi eundem Penda interemit et gentem Merciorum ad fidem christi conuerti fecit et victos regno ſuo·i· Anglie ſubdidit·

¶ Anno mundi· 5823

Pape·

Campanus·

Bonifacius quintus a· 5· di· 13·

Campanus·

Honorius· j· an· 12· men· 11· diebus· 26·

¶ Anno Christi· 619·

¶ Iſte Bonifacius conſtituit vt nullus de eccleſia extrahatur Et vt acholitus non audeat reliquias leuare Vnde patet quanta fuit olim deuocio in chriſtianitate Hoc tunc clericis prohibebatur quod nunc mulieres etiam indifferenter faciunt et ceteri quicumque etc·

¶ Iſte Honorius fuit vir largiſſimus· pauperibus quotidianas elemoſinas dedit multas· eccleſias in argento et auro ornauit· Hic ſtatuit apud ſanctum petrum fieri letanias et clerum erudiuit et ipſum honeſtiſſime ordinauit·

¶ Alchoranus liber componitur a machometo et tribus magiſtris ſuis quibus dyabolus et auctoritatem et induſtriam miniſtrabat· Primus magiſter erat quidam iudeus aſtronomus maximus· Secundus Johannes de Antiochia hereticus· Tercius Sergius Arrianus· Hij legem abhominabilem confinxerant· reſecantes quicquid arduum erat in credendo et difficile in operando· concedenteſque omnia ad que mundani homines proni erant. ſ· gulam· luxuriam rapinam etc· Vnde factum eſt vt per potentiam et dolum deciperent in breui maximam multitudinem hominum beſtialium· Et quia lex iſta nimis inhoneſta et confuſa erat quidam humana verecundia permoti plura retractarunt· ac velut expoſitores rationabiliter interpretabantur aliqua nimis mendoſa· Vnde quidam chriſtiani etiam literati hoc colludio decepti fuerunt qui hyſtorias transmarinas non viderunt / Quare autem tam infamis homo legifer factus ſit et talem tradiderit legem: deſuper duplex ratio redditur· Prima quia deus non permiſit vt aliquis bone fame homo a dyabolo aſſumeretur et legem ſaltem humano modo rationabilem traderet· ſicut nec olim niſi ſerpente vti permiſſus fuit quando Euam temptauit· Secundo quia Machometus ſumme arrogans fuit· ideo quicquid deſiderabant carnales conceſſit· iam ſic iam aliter diſpenſando· Et ex hac colluſione doctrinarum variarum et contrariarum totus liber confuſus eſt nec aliquo modo concordabilis Demum idem quidem coactus reſpondit quod duodecim milia verba eſſent in Alchorano que mendacium continerent· cetera in veritate perſiſterent·

¶ Imperiũ romanoꝝ circa h̄ tēpa vbiq̄ʒ in orbe terraꝝ cepit deficere irrecupabiliter. Naʒ in oriēte Saraceni. et in occi dēte Gothi dominia ſibi aſſumpſerūt et deinceps tenuerūt. Itez Saraceni de exercitu ipatoris interfecerūt centūquīq̄ gin ta milia pugnatoꝝ. Et. h̄ iteꝝ maximū hōim⁹ exēplū q̄ nil ſtabile ē ſb ſole q̄n etiaʒ tāta deficiāt ptās et prudētia. Cauſa hui⁹ diuerſimode aſſignat̄. Quidā dicūt q̄ h̄ fecit inſatiabil̄ romanoꝝ auaricia q̄ ſibi ſubditas naciōes iugo ſuitutis intolerabili opprimebāt qd oīb⁹ pncipib⁹ et p̄latis timenduz ē. q̄ʒ q̄diu romani odiebāt auariciā et dilexerūt equitatem dominiū orb̄ habuerūt. Alij dicūt q̄ hereſis orientaliū h̄ fecit. vbi cōiter ipatoēs habitabāt et ſepe cū p̄ſiis puerſi facti ſūt. Nec ē quicq̄ q̄ ita neq̄at occaſui ſubiacere q̄ vera religio. h̄ neq̄ʒ in pncipe aliq̄d lucidi⁹ q̄ recta fides. Alij dicūt

¶ Impatores. q̄ cā hui⁹ defcīs fuit ſupbia dñoꝝ: q̄ ſubiectos deſpiciebāt. canes aut aſinos nūcupando vel ſilr ꝓpter qd pudore et dolore incitati:erexerūt ſe et fecerūt q̄d cernim⁹. Forte oēs hec ſimul ſūt vna cā. q̄ʒ p q̄d ali q̄d naſcit̄ per ei⁹ oppoſitū deſtituit̄. Et ſic iaʒ oēs q̄tuor monarchie defecerūt:et ñ reſtat alia niſi antixpi cui⁹ aduentū de⁹ nouit. Interim dominia diuerſimode hīnīnde variantur in particulari etc̄.

¶ Dagobertus rex francie interfecit anglicos:qui tūc ſaxones dicebant̄. oēs excedentes menſurā gladij ſui. Putant qui dam q̄ hec crudelitas francoꝝ fuit cauſa eterne inuidentie et diſſenſionis angloꝝ contra francigenas:nō ſine damno vtriuſq̄ʒ vſq̄ʒ hodie. Mittat pacis dominus ſpiritum pacis inter eos et alios.

¶ Aidanus epiſcopus claret in anglia ſanctitate:diſcipulus ſancti Columbani.

¶ Eligius aurifex ſanctus vir pater fuit ſpiritualis iſtorum qui multa monaſteria fundauit in Francia. omnes ſancti. Te puit fides in oriente et feruet hic in occidente.
Ado. Rado Dado.
Remaclus.
Agilis abbas ſanctus reſbacis monachus primus.
Aurea ſancta abbatiſſa pariſius claret. Prefuit. 300. puellis iuſſu Eligij viri ſancti.
Erubertus rex anglie primus ydola ibi deſtruxit. Et Girebotus Gothorum rex iudeos ad fidem conuertit

¶ Anno mundi. .5833.

Romani⁹ — de dalmacia. — Greci⁹.

Pape. — Seuerin⁹ an. 1 mē. 8. di. 28. — Iohēs q̄rt⁹ an 1. mē. 9 die. 18. — Theodor⁹ p̄. an. 6. mē. 5. di. 3.

¶ Anno xpi. .643.

¶ Iſte Seuerinus fuit vir benignus et ſanctus. ama tor cleri. erga pauperes largus. erga regimē eccle ſie diligens:quam in predijs et ornamentis mirabi liter ampliauit. Suo tempore quidam Mauricius cum ſuis ſatellitibus eccleſie theſauros diripuit. in felix ſacrilega non veritus miraculū grande. Nam cum totam vrbem incitaſſet cōtra eraciuʒ latrianen ſe. nullus potuit epiſcopum non dico infringere:h̄ nec intrare quidem. Quod videns pace ſimulata tā dem perfecit qd intendebat accipiendo qd pro ſuſtentacōne pupillorum et viduarum et pauperum chriſtianiſſimi im peratores illic poſuerant:ſed omnia infeliciter perierunt. Eraclius fuit particeps ſacrilegij huius factus cui miſit par tem de pecunijs delatis. Sed o q̄ multipliciter pro huiuſmodi dampnificati fuerunt

¶ Iſte Johannes multa milia hominū de ſeruitute redemit eccleſie theſauris pia motus intentione per Hyſtriam et Dalmaciā. Hic fecit adduci reliquias ſanctorum Vincen cij et Anaſtaſij et alioꝝ mar tirum et rome collocauit.

¶ Iſte Theodor⁹ ſuper omnes mi ſericors fuit et largiter benign⁹ amator pauperuʒ. Iſte ſtatuit ce reum benedici in ſabbato ſancto Et Paulum cōſtantinopolitanū epiſcopum qui aperte catholicos cruciauit anathema pertulit.

¶ Nota diligenter ꝙ multa mala ſequuntur qñ dominium turbatur. Hoc ſupra de aſſirijs et Medis et Perſis clare patuit et Grecis et alijs ſil'r et crebro de romanis. ſed h precipue. Nam Saraceni Affricā et Siciliam inuadētes cum non eſſet ꝗ tyrannidi eorū reſiſteret. etiam Hyſpaniam ſibi ſbiugarunt. vndiq3 xp̄ianum nomen delendo in qua turbine multi martires effecti ſunt ꝗ conſtantes pmanſerunt. Et fuit tribulatio magna. Turbato em̄ dominio mali homines aſſumunt audaciam malefaciendi et ſe et alios deprauandi in vita et doctrina et ad populos et ad principes corrūpendos. Et eſt reuera horrēdum ſpectaculū qualiter miſerabilis iſte mundus agitatur ſine intermiſſione. An non ſatis durꝫ eſſet poſt labores et erūnas tandez mortis dominio ſbiacere niſi etiam tot cladib⁊ et terribilib⁊ plagis continue lacerari. Non ſufficit hūano generi ſemel a deo dānationis dirā accepiſſe ſentētiam niſi et plurimas ſibi peccādo ſupaddat. Solū igitur pctm̄ eſt cā miſeriaꝝ harꝝ. diuina ſeueritate iuſte ſe vindicāte. Ver nemo ſic cogitet ꝗſi hec digna ſit retribucō ꝑ tantis piacul'. ſed reſpcū futuroꝝ que peccatorib⁊ debent' iſta ſūt quaſi ꝗdam ſuauia pluuia. O ꝗs finis illoꝝ qui non credūt ſi etiā tanta h patiunt' electi.

Conſtātinus 3⁹ ānis. 27

¶ Iſte Conſtantinus fuit filius Conſtātini filij Eraclij ꝗ quarto menſe imperij ſui a nouerca ſua: veneno extinctus fuit et ideo ꝗꝛ breue tēpus rexit non fit mentio de ipſo. Iſte autē Conſtantinus ſucceſſit ei. nouerca illa cū ſuis eſt exiliata Et fuit peſſimus tyrānus et hereticus doloſus et totus inuidus et catholicis infeſtus nec Martino pape pepcīt. Contra Longobardos exercitū ducēs ſuperatus eſt. Et romam veniens cum reuerēter eſſet a Vitelliano papa et ciuib⁊ ſuſceptus: non retribuit iuxta beneficia ſibi impenſa debitam viciſſitudinem ſicut decet principem. inſuper et tyrannidez magnam et ſacrilegia ꝑpetrauit omnia pulcriora deijciendo et trāſportando. Quare tandem in balneo a ſuis militib⁹ qui eius maliciam noluerunt diutius tolerare interfectus fuit Et ſic miſerabiliter viuens infeliciſſime mortuus eſt more ſacrilegorū et tyrannoꝝ: deo iuſte iudicāte ſuos.

¶ Iudocus filius regis Britānie heremita ſanctus claret.
Iheruſalē capta fuit a Machometiſtis quibus Humarus prefuit qui in loco antiqui templi nouum erexit ſupſticioſum et ꝓphanum ablata prius cruce.
¶ Londoaldus vir ſcūs claret. ꝗ beatū Lambertū docuit.

Reginulpha virgo ſancta claret in Gallia.
Seuera abbatiſſa ibidem ſoror eius.
Ghertrudis cognata eorum.
Et ſāctus Forſeus cū duob⁊ fratrib⁊. ſ. Foliano et Vltano. oēs filij regis Hibernie venerūt ī Gallijs: ſācti.

¶ Arnulphus vir beate vite pater pippini. dux Lothoringie. deinde heremita. poſt eps̄ Metenſis. Eius vxor ſācta Doda Treueris incluſa xp̄o vacabat. Et ſcūs Clodolphus eius filius eps̄ Metenſis. Dicūt quidā ꝙ fuit auus Karoli magni. ſed hoc mare non admittit nec ratio temporis conſonat. ſed karolus Marcellus fuit pater pippini illius qui erat karoli magni pater.

5893. — 5853.

Tuſcus. — Romanus. — Campanus.

Martinus pri. an. 6. mē. j. die. 26.

Eugeni⁹ pri. an. 2. mē. 8. di. 22.

Vitellian⁹ an. 14. mē. 8. dieb⁊. 2.

659. — 659.

¶ Iſte Martinus ſanctus eſt et fortiter ꝓ fide agoniſauit. Dum ꝗdam eum extracto gladio interficere vellet adhuc ante altare ꝯſtitutū. ſtatim cecus efficitur. Ipſe ꝯuocata ſynodo in vrbe dānauit Cyrꝝ. Sergiū Alexandrū Pirꝝ et Paulū hereticos. Quare Conſtātinus eum in exiliū miſit. Eius feſtū agitur. 10. nouēmbris.

¶ Iſte Eugenius ſanctiſſime vite fuit. omnibus amabilis et benignus. ſepultus apud ſanctum petrum.

¶ Iſte Vitellianus cantū romanoꝝ ꝯpoſuit et in organis ꝯcordauit Ipſe etiam habuit grām imperatoris ꝗ ſuis ꝑdeceſſorib⁊ offenſiuus fuit. tn̄ poſtea non ſic permanſit. Nec vſq3 huc potui inuenire ꝙ vnꝗ ecclīa romana habuit plene poſt mortē conſtantini magni dominiū vrbis et aliorum ꝗ ipſe ꝯtulerat niſi forte tēporib⁊ quorundam pſſimoꝝ principū paucoꝝ. imo iſte Vitellianus pro magna gracia accepit ꝙ imperator iſte peſſimus priuilegia ecclesie confirmaret et tamen poſt infregit.

¶ Rodoaldus epiſcopus Treuerenſis.

¶ Forſius latiniacum cenobium fundauit. Et Foillanus Foſſenſe monaſterium erexit dono ſancte Ghertrudis. vbi idē martirio coronatus quieſcit.

¶ Sigibertus rex Frācoꝝ duodecim monaſteria fundauit. Et fit magn⁹ fructus in Frātia et Anglia per ſcōs viros.
Nauta ꝗdā negādo pauperi panē: hac pēa punit' vt oēs e⁹ panes in lapides ꝯuerterent. ſic idē pauper ei imp̄cabat'.

¶ Ignis cecidit de celo et iris magna apparuit · vt putarent homines conſummationem ſeculi aduenisse · et ſigna ingentia fiunt · ita q arescebant viuentes p timore propter tonitrua et fulgura et ict⁹ eorū maximos et aquarum inundacões incompabiliter exceſſiuas · et perijt innūera hoim et aīalium multitudo · Et ſequitur peſtilētia grauiſſima cū ſigno ire dei · Cūctis enī viſibiliter apparuit q vnus angel⁹ bon⁹ et vnus malus romā nocte circuierūt · et q̄t vicib⁹ domus aliq̄ percuciebat̄ : tot ex ea ſequēti die interibāt · Tot tūc moriebant̄ vt etiā parētes cū filijs frēs cū ſororib⁹ vnanimit̄ in feretro poſiti ad tumulū portarētur · Sepe huiōi ſigna oñdit dñs piiſſimus ad terrorē pccōrū · Sz vtinā exēplis aliorū terreremur vt a peccatis deſiſteremus · Dicit quidā q h peſtilētia fcā ſit tpe Bñdicti ſcđi ·

Impatores · ¶ Clodoneus rex Francorū irreuerēter corpus ſancti Dyonisij diſco operiēs et os brachij eius fregit et furnue deportauit · ob qđ in amenciā verſus fuit

Coſtantinus quartus annis 17 · filius Conſtantini ·

¶ Iſte Conſtantinus fuit catholicus et bonus · zeloſus per oīa ↄtra hereticos : eccās reparauit et Greciam romane ecclesie recōciliauit · Synodū ſextā ↄgregauit in qua pmiſſum eſt grecis presbiteris vxorib⁹ legitimis vti ac ceteris orientalib⁹ ſed occidētalib⁹ nequaq̄ · qr celibatū voluntarie tēpore Gregorij et añ ſuſceperunt · Et h eſt mature aduertēdum q̄tum bonitas principis valeat ad bonū et q̄etum eccē ſtatum et fidei pmocōem · Et econtra q̄tū malicia principis noceat : hoc iſti duo Conſtātini ſcz pater et filius clariſſime oñdunt · Verū pmittēte deo Saracenis et Bulgaris reſiſtere ñ valuit · ſz cū eis pacē fecit ānua tributa ſoluēdo ita inualuit illa maledcā ſecta · Tandē bona potitus morte trāſiuit ad xpm ſepultus in Conſtā ·

¶ Nota q ſex ſunt ſynodi principales quarū auctoritas eſt par euangelijs · qr euangelica veritas per eas declarata eſt contra ſex principales hereſes · q̄ nimis inualuerūt cōtra eccām propter hereticorum ſubtilitatē ad decipiendū ſimplices et tyrannidē ad affligendū conſtantes et terrēdum puſillanimes · Iſta autē ſexta damnauit hereſim monechelitarum qui vnam volūtatem et operacōem in xpo dixerūt ·

Sex ſynodus cōſtātinopo · 289

¶ Ceſaria regina Perſarum clam ad Conſtantinopolim venit et ſe baptizari fecit · Qđ rex audiens mādauit vt rediret · ſed illa noluit donec pacifice veniens cum quadraginta milibus baptiſma ſuſciperet · Nouit dominus qui ſunt eius · Maluit mulier ſancta gloriam tantam abiicere q̄ chriſti paupertate non inſigniri · Quis eam hoc docuit in medio nationis praue ?

¶ patrū ↄtra hereſiz monechelitarū · Par in auctoritate q̄tuor principalib⁹ prehabitis ·

¶ Anno 5862 · mūdi · 5873 ·

Pape · Adeodatus ā · 9 · mēſi · 2 · Kön⁹ · die · 5 · — Domnus annis · 3 · menſi · 2 · Kön⁹ · die · 5 · — Bonifaci⁹ ā · 9 · men · 2 · Kön⁹ · — Agatho ānis · 2 · men · 6 · Sicul⁹ ·

¶ Anno 669 · Chriſti 679 ·

¶ Iſte Adeodatus tante fuit benignitatis vt omnem hominem a magno vſq3 ad minorē a ſe conſolatū dimitteret · ſepultus apud ſanctū Petrum · Eius tempore corpus ſancti Benedicti et corpus ſororis eius ſancte Scolaſtice trāſferunt̄ de monte Caſſino ad monaſteriū Floriacenſe · Hoc Gallici dicūt · ſz ytalici omnino ↄtradicūt q adhuc ſit in Caſſino monte · Maneat pietas · et reuelabitur veritas ·

¶ Iſte Domnus decorauit illum locum ante baſilicā ſancti Petri qui dicitur paradiſus · ſepultus ibidem ·

¶ Iſte Bonifacius non habetur in q̄buſdam libris et ſequens dicitur Bonifaci⁹ ſextus · Hic dicitur ſcđm quoſdā pfeciſſe paradiſum apud ſanctū petrum · Rationez huius diuerſitatis non reperi ·

¶ Iſte Agatho vir ſcūs fuit dum leproſū quendam oſcularet̄ ſtatim mundatus eſt · Ipſe recōciliauit eccām Rauennatam q̄ diu rebellis fuit a nunc ad obiam romane eccleſie redijt edocta q non eſt leue contra ſtimulum calcitrare · Ipſe etiā de ↄſenſu principis iuſſit celebrari ſextā ſynoduz vbi Greci redierūt ad obedientiā apoſtolice ſedis poſt plagas varias · qr tale vnuſquiſq3 reperit ſuuz inferius qualem ſe ſuo exhibet ſuperiori · Qui bene obedit deo et platis ſuis : ille ſil'r bonam in ſubiectis ſuis habet obedientiam et econuerſo · Hec eſt lex diuine iuſtitie

¶ Iſte Iuſtinian⁹ fuit bonus prudēs et largus et romanū imperiū nō modice āpliauit · eccaſtica officia q̄ plurimū honorauit · multas leges ↄdidit · ſ; p⁹ea depuat⁹ cū ſextā ſynodā infirmare voluiſſ; et ecc̄a; turbare decio āno ſui ipi a leone patricō et tyberio et gallimito p̄riarcha capt⁹ fuit · p̄uatuſq; naſo et lingua reḡ expellit̄ et apd̄ criſonā exilio religat̄ Et fit mag̃ turbatio in ecc̄a xp̄ī ſciſmaticos et h̄eticos Nō q̄ q̄n in ſūmis dn̄is fiūt violētie · tūc errorēs multiplicātur · q: n̄ eſt q̄ errātes corrigat et a malo cohibeat · Hoc valde ſepe experta eſt ecc̄a · Vn̄ fc̄a eſt altricatio inter leonē et tyberiū et p̄ualuit tyberi⁹ et leonē abſciſo naſo: exiliauit āno tercio ipi ſui et regnauit p eo Iuſtian⁹ autē fugit ad ſaracenos et bulgaros qui eum reſtituerūt impeio occ̄iſis leone et tyberio qui hereticis fauebant Et tūc idē Iuſtian⁹ recōciliauit ſe gremio ſc̄e matris ecc̄e et valde penituit · ſ; q: nimis crudeliter vindicauit ſe ↄtra aduerſarios ſuos ita vt etiam innocētes pueros eo; vellet interficē · ideo interfcūs fuit cū filio a philippo quem exulauerat ·

Iuſtinian⁹ 2⁹ an · nis · 10 · filius Conſtātini ·

Bulgarorū regnū exorit̄ qd̄ valde attriuit ipiū A ſcithia em̄ egrediētes · Traciam inuadunt ·

Callinitus marinū ignē inuenit Et romani naues ſaracenoꝝ cōbuſſerunt ·

Theodericus rex frācorum multas facit tyrānides · poſt victus eſt a Pippino ·

Stella magna appuit in oriēte et magna peſtilētia ſeq̄tur Et mōs quidā in cāpania eructauit ignē ·

Sancta berta martir et abbatiſſa in gallia claret ·

Bathildis regina francie: poſtea monacha ·

Geneſius lugdunenſis ·

Preiect⁹ et marin⁹ martires cum ſeruo ſuo ·

Marcelēdis v̄go et mr̄ · p v̄gitate miracul̄ claruit ·

Rex adiulfrid⁹ fit mōch⁹ p⁹ ep̄s Ludifridenſ

Amathus exulatur ·

Theodorus archiep̄s Angloꝝ ·

Leodegarius Auguſtudunenſis ·

Chilianus epiſcopus ſanctus ·

Ediltrudis regina anglie q̄ tribꝫ viris nupta virgo p māſit · et alii plures ſci · Vide i ſpeculo ·

¶ Vigilius Autiſſiodorenſis ·

Andoenus Rothomagenſis ·

Iufredus heremita ·

Willibrord⁹ cū · 12 · ſocijs venit de anglia poſtea ep̄s traiectenſ ·

¶ Pippin⁹ p̄m⁹ dux frācorū m̄ltas victorias h̄uit a friſones ſupauit Fuit fide catholic⁹ a ecc̄e dei ſpeal̄ defenſor Verū in vno exceſſit q̄ adulteriū ↄmiſit ad tēpus · hic h̄uit caſtrū colonie qd̄ deīn fuit capitoliū a ē nūc ecc̄a b̄te marie quā venerabil̄ Plectrudis regina frācie vxor ipſius fundauit a cultu regio exornauit Ipſe pippinus friſones ad fidē duxit · Floruit etiā hoc tp̄e ſacra virgo Noitburgis filia ipoꝝ cuius corpus colonie quieſcit multis miracul̄ coruſcans ·

¶ Iſte ſergi⁹ reduxit ad vnitatē ſynodū Aq̄legienſē q̄ noluit recipe ſextā ſynod ↄſtātiopolitanā et fuit ḡnde ſciſma i ecc̄a q: duo vniuſalia ↄcilia contra ſe diſſētiebant ·

5883

Leo · 2⁹ ā · 3 · mē · 10 · di · 17	Sicul⁹	Benedict⁹ · 2⁹ · an · 2 men · 10	Roman⁹	Iohes q̄nt⁹ an · die · 10 ·	Syrus	Zeno ā · 2 · mē · 11 · die · 9 ·	Roma n⁹	Sergi⁹ p ā · 9 · m · 8 · d · 23 ·	Syrus

5893

689 · 689

¶ Iſte leo vir ſc̄us fuit greca a latina lingua ſuffiāēter eruditus · eloq̄ntie q̄ȝ ſingularis erga paupes non ſolū mētis pietate · ſ; etiā ſtudij labore ſolicitus hic ↄſtituit pacē dari p⁹ agnus dei Et p vſu pallij archiep̄s nihil perſoluē teneat̄ Eius feſtū agit̄ · 3 · Iulij · ſepultus in eccleſia ſancti petri ·

¶ Iſte bndcūs fuit p oīa virtuoſus a vita eius ↄcordat cū nomine Ei⁹ tp̄e fuit maxima peſtilētia Hic ab ip̄atore p̄riſſimo fac̄us eſt papa · ſepe em̄ iſte honor factus eſt impatoribꝫ ab ecc̄a ꝑpter cauſas varias p tp̄e occurrētes ·:

¶ Iſte iohēs fuit vir ſtrenu⁹ mo deratiſſim⁹ et ſcientia redimit⁹ de antiochia ·

¶ Iſte zeno fuit vir valde ſc̄us q̄ nec vnq̄ ſe cauſis actibꝫq; ſecularibꝫ immiſcuerat erat ei aſpc̄ū āgelicus · canicie venerād⁹ moribꝫ q̄etus · religioſe vite · ſermōe veridicus: āiō ſimplex · Hic elc̄us fuit ↄcorditer etiā laycis ↄſentientibꝫ Magna ei diſſentio erat q̄a clerus intendebat in petꝛ archip̄ſbm · et exercitus in theodoꝛ p̄ſbiteꝛ · ſed ſp̄ūſſanctus omniū tandē vota ↄcordauit in iſtum digniſſimum

¶ Iſte ſergius magne ſcītatis a ↄmēdabil̄ vite fuit Et i elc̄oe eius mag̃ diſſenſio fuit Nā vna ps cleri elegit theodorum archip̄ſbm · altera paſcalē ſ; volēte dn̄o · tādē in h̄uc venerabilē viꝝ ↄuenerūt · Hic corpus ſci leonis p̄mi tranſtulit wirſenburch reuelante ſibi deo Ipſe etiā inuenit magnā partē ſacte crucis in loco obſcuro · Et regem anglie qui et ſaxonum baptiſauit · Agnus dei ter cantari iuſſit ad miſſam Sepultus apud ſanctum petrum ·

¶ Hiſpani circa hec tempora magnifice ↄtra ſaracenos bellare incipiunt et diuinitus adiuti terrā patriā reſpectiue ↄtra totā affricā defenſarūt · gl'oſo apl'o iacobo eos adiuuāte vſq; in p̄ns · vide generalē hiſtoriā hiſpanie et repeties ſolēnē cathalogū militū xp̄ianoꝝ ·

¶ Sanctus Lambertus filius Apri comitis poſt multa opera ſanctitatis martirio conſumatus eſt a Dodone duce Arauie·quia dixit q ſoror eius Alpayda non eſſet legitima vxor Pippini·quia eam duxit contra fas viuente adhuc Plechtrude·Hic eſt zelus Helye et Johannis·

¶ Weſtphalia incipit conuerti ad fidem circa hec tempora·vbi primu predicti duo Ewaldi·ſ·Albus et niger pdicauerunt·qui poſt martiriſati fuerunt in comitatu de Hoya prope Bremenſem ciuitatem·Corpora eorum tranſlata fuerunt Colonie· Ide q ſup iterato

¶ Imperatores·

Leo·3us· inuaſor imperij ā·3·

Tiberius 3us·inuaſor imperii an·7·

Juſtinianus fi·cō ſtā·ā·6·

¶ Beda venerabilis preſbiter et pater grauiſſime autoritatis claret in Anglia·multa ſcripta et hyſtoriā valde famoſam reliquit·Fidelis laborator in eccleſia vſq; in ſenectam zc·Rex Anglie qui et Saxonū·quia Saxones Angliam obtinuerunt·et ideo nomē inſule mutatū fuit·Hic venit romam et a Sergio bapiſatus·ſtatiz moritur euolando ad Chriſtum.

¶ Ewaldi duo ſancti preſbiteri pdicationis grā de Anglia venerunt in Weſtphaliam et in villa quadam Laer dcā ſuis precibus fontē de rupe traxerunt·et campū ſanctum ſic dictum vſq; hodie ꝯſecrarunt in vſus paupez vbi ſepe mira cōtigerunt cōtra teſtamentū ſanctorū volentibus facere et horribiliter plagati ſunt Et vocantur ibi vulgariter dm noſtri de ſancto cāpo vel prato·

¶ Friſia conuertitur ad fidem Chriſti vbi primum predicauit ſanctus Willibrordus epus Traiectenſis·
Sancta Oda duxiſſa Aquitanie claret·

¶ Romani multos Saracenos interfecerūt h tpe·Michaelis ſancti archangeli templum in mari conſtruitur ſicut in Gargano·

¶ Sanctus Hubertus tranſtulit ſedem epiſcopalem cum corpore ſancti Lamberti ad Leodiū·

¶ Ciſma ſeptimum eccleſie fuit inter Syſinnium et Diſcotium qd fuit continuatū per ſucceſſores eorū·Et fuit grādis pturbatio in eccleſia q; tam in imperio q in papatu fuit altricatio ſcandaloſa·

¶ Anno mundi· 5903·

Pape·

Leo 3us· annis·2· menſi·ij.

Roman9·

Johes·6 martir ā· 3·mē·2·

Grec9·

Johes· 7·ā·3· mēſi·7·

Roman9

Syſinnius die· 20·

Conſtātinus p· ā·7·di· 15·

Syrus

¶ Anno Chriſti· 709·

¶ Iſte Leo factus fuit papa per patrocinium romanorum et non ponitur in cathalogo pontificum forte propter malum introitū·et ſequēs dicitur Leo tercius nihil tamen male egiſſe ſcribitur nec papa fuiſſe·

¶ Iſte Johannes ſextus vir ſanctus fuit et martirio coronatus eſt·ſed a quo aut propter quam cauſam nō inuenitur in hyſtorijs·Putatur tamen q a ducibus Longobardorum ſcz Beneuentano aut Spoletano pro defenſione iuriuz eccleſie·Vterq; enim iſtorum vexabat eccleſiam et terras eius quia vicini fuerunt et multos ceperunt·ſepultus apud ſanctū Sebaſtianum ad Catatumbas·

¶ Iſte Johannes ſeptimus eloquentiſſimus fuit facūdia et eruditus ſcientia Oratorium beate Marie conſtruxit·in quo ſepultus ē·

¶ Iſte Syſinnius parū ſuperuixit·et habuit ſciſma cōtra Diſcotium·Et continuatur nihilominus poſt inter Bonifaciuz et Diſcotium Tandē mortuo Diſcotio qui per vim tenebat papatum Bonifacius reſtituitur·Nec fit de hijs memoria·q; forte propter ſciſma in dubiuz venit an eēnt veri ſucceſſores beati Petri·Et fuit tribulatio in eccleſia vndiq;·Intus pugne·foris timores et econtra·

¶ Iſte Conſtāntinus fuit vir mitiſſimus et ita benignus q ab omnibus amabatur Ipſe iuit vltra mare Conſtātinopolim ad Juſtinianum impatorē a cū magno honore receptus fuit a philippū tanq hereticum excōicauit·q; ymagines ſcōrū deleuerat·Sepultus apd ſcm petrū

¶ Iſte Philippus fuit hereticus et prefuit modicis diebus. Et q̄r interfecit dn̄m ſuum ipſe etiā male periit. Sicut fecit factum eſt ei.

¶ Iſte Anaſtaſius fuit vir bene fidelis et catholicus Et quia Philippū excecauit. ideo Theodoſius contra ipſū pugnans deuicit. Et ordinatus eſt preſbiter quiete viuendo.

¶ Iſte Theodoſius tōtus catholicus et humilis fuit. Et preciſe ſicut fecit: factum eſt ei. q̄r Leo eum depoſuit et in preſbiterum eſt ordinatus.

Philipp⁹ inuaſor anno vno men. 6. — Hereticus.

Anaſtaſius an. tribus. — Catholicus.

Theodoſius āno vno. — Catholicus.

¶ Heresis ymaginū ſerpit que ſic dicitur. quia ymagines ſanctoꝝ que ſunt libri laycoꝝ auferre voluerunt quaſi ydolatrie cultum Videtur ꝙ moti fuerunt ex inſtinctu Saracenorū. Et ſic patet q̄m̄o eccleſia exercetur continue.

¶ Karolus Marcellus filius Pippini immenſas victorias habuit cōtra infideles diuinitus adiutus. Fuit victor glorioſus per omnia. Sed quia bona eccleſiaſtica ſibi vſurpauit propter neceſſitatem bellorum. ideo in penis infernalibus anima eius viſa eſt cruciari ab Eucherio viro ſancto. O quid?

¶ Duo reges Anglie veniunt Romam et fiunt monachi immortali domino deinceps militantes.

¶ Aripertus Longobardorum rex vir pius et miſericors et iuſtus. Hic ſecrete per regnum ſuum ſolitus fuit ire et de ſingulis inquirere et qualem iuſtitiam ſui vaſalli populo faciebant. Bonum exemplum.

5913.

Syrus.

¶ Pape. — Gregorius ſecundus annis 17. menſib⁹. 8. dieb⁹. 20.

718.

¶ Iſte Gregorius fuit vir caſtus. diuinis ſcripturis eruditus. loquela facundus. conſtans animo. rerum eccleſiaſticarum defenſor ſolicitus. et hoſtiū eccleſie impugnator fortiſſimus. ¶ Et nota ꝙ circa hec tēpora inceperūt dn̄i pape plus ſolito etiam in tēporalib⁹ ſe opponere imperatorib⁹ ꝓpter ꝑfidiam eoꝝ et etiam trāſferre imperiū de gente in gentē ꝓut tp̄s poſtulabat. Hic Leonē anathematizauit eo ꝙ ymagines ſāctorum exureret. Idē nanq; Leo iuſſit iſti Gregorio vt etiam cōbureret. ſed non curauit. imo cōtra eum audacter iuſſit oppoſitū. Et ſic patet ꝙ deſtructionis imperij principalis cauſa fuit hereſis. Nam ob hoc fideles populi vnanimiter cum ſuis prelatis adheſerunt dn̄o pape et coegerunt imperatores ceſſare a tyrannide heretica.

¶ In orientalibus regionib⁹ circa hec tēpora valde defecit vera fides ꝓpter impiam ꝑfidi Machometi legem et per cōñs omnis virtus ſapientia et honeſtas. De qua lege execrabili tot turpia et carnalia ꝓdiderunt ficticia. vt nulli vnq̄ ſapientes in reb⁹ diuinis et hūanis exercitati a principio ei crediderunt. ſed hoīes beſtiales in deſertis morātes omnis doctrine ꝑſus ignari. per quorū multitudinē aliquos armoꝝ violentia in ſuam legem peſtifer ipſe coegit. vt dic̄ doctor ſanctus Thomas in ſūma ɔtra gentiles li. j. ca. 6. Nulla etiam diuina oracula precedentium ꝓphāꝝ ei teſtimoniū phibent neq; documēta veritatis attulit niſi q̄ de facili naturali ingenio cognoſci poſſint nec ſigna ſupnaturalr̄ facta ad hibuit. q̄n potius vera que docuit fabulis et falſiſſimis doctrinis immiſcuit carnales voluptates ꝓmittēdo et eiſdem ɔformia ꝑcepta tradēdo. Et q̄r voluptati carnali habenas relaxauit. idcirco mobile vulgus facile poſt ſe traxit deo ipſis irato q̄ talē legiſlatorē occulto ſuo. ſed ſemꝑ iuſto iudicio ſup eos cōſtituit. Per aſtuto conſilio libros veteris et noui teſtamenti ſuis ſequacibus non reliquit legendos nec diſpu✱

Iſte leo cum eſſet potēs Theodoſiū depoſuit et ꝓ ipſo regnauit Et fuit ſeductꝰ per quedaz aroſtatam vt ōnes imagines ſcōꝝ auferrꝫ et exureret Quare etiā tam bellꝭ ꝙ peſtilētijs ac alijs diffortunijs punitus fuit. Et qꝛ correptus a gregorio. 2. ꝑtinax manſit. iō totū regnū occidētis ab eo abſtulit: mādans ne ſibi obedirꝫ aliqs vectigalia interdicēdo Et qꝛ hereticꝫ vixit: ſācti viri ei ꝯtradixerūt. et martiriſati et exulati ſunt ab eo plures. Tandē in perfidia miſerabiliter defunctus eſt.

Pelagius rex hiſpanie grandi miraculo regnū illꝰ cepit recuperare

Imperatores

Leo 3ꝰ cū Cōſtantino filio

ſuo ā. 25

Saraceni ꝓficiunt in peius ⁊ totā hiſpaniā ſibi ſubijciunt Et niſi karolꝰ marcellꝰ occurriſſꝫ galliā ſiſꝫ inuaſiſſent Et nota ꝙ pluries eos deuicit. et ſemel. 300. milia et vltra de ipſis occidit De ſuis. 1500. tm̄modo proſtratis.

Cōſtātinopolꝭ a ſaracenis obſeſſa fuit ſꝫ ꝑ btāꝫ virginē liberatꝭ Et cuidā heremite viſio oſſa ē de ioſeph q̄ dn̄m ſepeliuit Et poſt paucos ānos. 300. milia hoīm in peſtilētia obierunt ibidē ⁊c.

Cirꝰ ꝯſtātinopolitanꝰ eps exul ꝓ fide

Ceſarius Arelatenſ docet monachos.

Albinus eps Andegauenſis.

Egberch ſanctus de hibernia venit in galliam.

Bonifatius epiſcopus qui germanorū gentem ad fidem ꝯuertit. poſt martiriſatur a friſonibꝰ

Tranſlacō ſci auguſtini de Sardinia in papiā ſolēniſſiē fcā ē ꝑ lūpardū regē lōgobardorū deuotū.

Egidius abbas ſanctiſſimus clarus habetur ex grecia venit in galliam.

Germania ad fidē xpi ꝯuerſa ē hoc tēpore. vbi ꝑmo ꝑdicauit Bonifacius miſſus a gregorio. 2

Monaſteriū ſācti bn̄dicti rꝭformatꝭ i mōte caſſino a q̄daz ciue Brixiano. et filꝫ q̄daz monaſteria diuiſſima fundantꝭ in almania. ſ. Wuldēn. ⁊c.

Germanus exulatur.

Herminꝰ epus Lobienſis

Petrus eps damaſcenus.

Petrꝰ maniꝰ martires.

Lebuinꝰ ꝑſbiter ſcūs āglicus ꝑdicat in Velua et pꝰ in ſaxonia ātiqua. i. weſtphalia Eiꝰ corpus in dauētria colitur glorioſe.

Magnꝰ archieps Maguntie Wolfrannus eps Senonenſis Guericus epiſcopus Veronenſis.

Eucherius epiſcopus Aurelianenſis.

Agilolphus epiſcopus Colonienſis martir.

Rachbodus dux friſonum maluit eſſe in inferno cum pluribus ꝙ cum paucis in celo. non enim nouit preſſuras eius malus iocus. ſed filius morte eius ſubita territus conuerſus fuit.

Anno mundi. 5923.

5923

Pape.

Grego riꝰ 3ꝰ ā. 10 m̄. 8. di 29.

Romanus

Conciliū generale fit in vrbe āno ꝓmo huiꝰ greḡ. ꝯtra hereticos in quo imaginū ſcāꝝ veneracō approbatur et ꝯtradictores excōmunicauit.

Anno xpi. 729.

729.

Iſte gregorius digne ſucceſſit predicto et nomine et opere eiuſdem zeli et conſtantie Et animoſe contra imperatorem proceſſit et obtinuit intentum. Concilium celebrauit in vrbe contra hereſim iſtam: Et karolum vocauit in ſubſidium eccleſie contra Longobardos In canone addidit quorum hodie ſolennitas Vienne archiepiſcopum inſtituit:

*tationem permiſit iniquam faciendam ne hac occaſione ſua falſitas detegeretur. Quin potius ſe dixit in armorum potētia miſſum. nō in ſignis aut miraculꝭ aut doctrina ſupnaturali Q̄d vtiqꝫ vroꝝ leonū ferarū latronū ac tyrānorū rabiei magis eſt ꝓprium ꝙ ſpūali legiſlatori. Hic heu terra olim fructifera atqꝫ illuſtriū virorū fecūda nunc tribulos ꝓfert et ſpinas eternis incendijs exurēdas: ꝙuis em̄ vſqꝫ hodie ſaraceni infinitis diuitijs abūdent et pōpis ineſtiabilibꝰ atqꝫ delicijs vacēt. tam ita pueriliter deſipiūt et pertinaciter adherent hijs que ſūt ꝯtra rationē: vt ōnis vir doctus ac timoratus eorū ꝯſortium fugiat et eos velut caninos ac beſtiales cū ſūmo tedio abhominetur atqꝫ deuitet

Iſte Conſtantinus totus puer-ſus et hereticus peſſimus fuit ita vt etiã demonijs immolaret · eccleſiam pſequebatur et nihil dignũ memorie egit Et ſic pmittente deo eccleſia longo tempore afflicta eſt more ſolito · quia in hoc mundo preſſuram habebit et agros cum pſecutionib₉ ·

Conſtãtinus quintus an · 35 · hereticus:

Mirabilia contigerunt circa hec tẽpora Nam terremotus mirabilis fuit · Et ciuitates quedam montane diuiſ montib₉ vna cũ illis trãſmigrarũt ad loca cãpeſtria vltra ſex miliaria et non ſunt fracte · In Meſopotamia terra dirupta ẽ ad duo miliaria et animal Mulinũ loquit' hũana voce · Cinis de celo cecidit · In mari Pontico glacies fuit in ſpiſſitudine · 30 · cubitos hñs p centũ miliaria · et mix viginti cubitoꝝ ſic mõs cecidit ſup illũ tã grãde frig₉ fuit · Stelle ceciderũt de celo · i · Aſub et territi ſunt hoies eſtimantes finem mũdi adeſſe · Vide in ſpeculo q̃ mirabilem immutationem hec ſigna pꝛoſtentarunt ſequentia declarant ·

Pippinus filius Karoli Marcelli fit rex Frãtie p papã Zachariã · Et fuit vir catholicus et p omnia victorioſus et eccie romane ſpẽalis defenſor et in nullo degener a paterna ſtrenuitate ·

Karolamanus frater dicti Pippini diuino tact₉ timore dimiſſo regno fit monachus ·

Rachis rex Longobardoꝝ per Zachariam admonitus vt a pſecutione romanoꝝ ceſſaret adquieuit · inſuper et monachus efficitur

Hyldericus rex monachus effic' · Forte moti fuerunt ꝓpter horrendã illam damnacõnem Karoli Marcelli q2 periculoſũ eſt eſſe in ptãte et pauci euadunt ſecuri · Quanta fecit p fide idẽ Karolus et tñ ꝓpter vnã illam cãm eternalr dãnatus ẽ

Remigius Rothomagenſis archiepus claret ſãctitate ·

Cenobium in Caturcenſi territorio dedicatur a domino preſente Stephano papa et Pippino rege ·

Corpus ſancti Silueſtri transfertur Monaculum fundatũ ab Anſelmo ·

Lullus vir ſanctiſſimus et ſucceſſor beati Bonifacij in archiepiſcopatu Maguntinenſi: miraculis claret ·

Tranſlatio trium martirum ſolenniter eſt facta a roma in Galliam · Nam Gorgonius in Gorzia · Nabor in Hilliriaco · et Nazarius in Loſriſhan ponitur ·

Sanctus Saturnus primus abbas Vuldẽſis monaſterij clarus habetur ·

Caput ſancti Johannis baptiſte in Aquitaniam venit et plures amici pippini in bello interfecti redinim ſubito reſederunt ·

5947 · 5953 ·

Zacharias an · 10 · mẽ · 2 · die · 15 ·

Stephanus 2us ã · 5 · dieb₉ · 28 · Romanus ·

Paulus ãnis · 10 · men · j. Romanus ·

748 · 754

Iſte Zacharias vir fuit benignus et omni virtute ornatus · omnib₉ amabilis ꝓpter mititatẽ ſuam · Ipſe regem Frãcoꝝ · ſ · Hyldericũ depoſuit et in locum eius pippinũ inſtituit · q2 vtilior fuit Et hic patet poteſtas eccleſie q̃ta fuerit hoc tempore qui regnum illud famoſiſſimum tranſtulit de veris heredibus ad genus Pippini propter legitimam cauſam · vt habet' · 15 · q · 5 · Alius

Iſte Stephan₉ p omnia vtilis fuit eccẽ tam in verbo q̃ doctrina · ſpiritualia et tẽpalia ſtrenue gubernando · pauperꝝ amator et dfẽſor erat Hic pippinũ vnxit in regem Frãcoꝝ et ↄtra Lõgobardos miſit vt eos ↄpelleret ad reſtituendũ eccleſijs qd multo tẽpore minus iuſte detinuerãt · Qd et factũ eſt ·

Iſte Paulus vir ſanctus fuit et manſuet₉ Fecit conſtitucõez de diuino officio ſeruando in q̃dragefima · Ipſe nulli malũ ꝓ malo reddebat · ſed paucis familiarib₉ ſuis de nocte per cellas infirmoꝝ et pauperũ incarceratorũ circuibat · eis neccãria miniſtrãdo · viduis et pupillis et aliis egenis papale debitum exhibuit opem ferendo tanq̃ verus imitator ſancti pauli ·

Ipſe etiã trãſtulit imperiũ de Grecis ad Frãcos · vtz de elect · venerabil' · extra Quã Leo tercius poſt executioni mãdauit ·

Trãſlatio ſãctiſſime Marie magdalene a ciuitate Aqueñ ad monaſteriũ verſiliacũ facta ẽ a Gherardo duce Burgũdie ·

¶ Martires infiniti facti ſunt a Conſtantino iſto peſſimo heretico. Putatur q' vix fuerit aliquis imperatorum etiam paganorum qui tot trucidauerit. Et afflicta etiam eſt eccl'a valde et ſatis p'cioſe emit venerac'onem ymaginum ſanctarum p'pter ſanguinem effuſum largiter. Verum imperator impiiſſimus n' manſit impunitus. Nam co'pleto miſterio iniq'tatis p'ſumte horribiliter clamans. igni ſu' iextiguibili traditus: ſp'm exalauit

¶ Tempora ſanguinolenta et multum turbulenta fuerunt vndique q' ſaraceni et pagani et etiam xp'iani inter ſe plurima bella geſſerunt: quorum karolus magnus diuina virtute adiutus p'ncipalis actor fuit et triumphator glorioſus licet non ſine magna ſtrage ſuorum per longa tempora. Vide in geſtis eius.

¶ Imperatores.

¶ Imperium bipartitum fit circa tempora iſta quia Stephanus papa tranſtulit ytaliam etc. in karolum adhuc iuuenem quem leo tertius poſtea infeudauit. Conſtantinus autem greciam cum aliis regionibus tranſmarinis laborioſe retinuit

Gengulphus martir claret miraculis In Gallia fontem emit quem in burgundia duci fecit. Fuit itaque ſeparatus ab vxore ſua adultera cuius anus cantauit eo q' derideret miracula eius.

Sanguis de ymagine xp'i emanauit et omnes ſanauit. et iudei qui ipſam pupugerunt conuerſi ſunt. Pulchre pius dominus oſtendit miraculum grande tempore iſto pro confutatione hereſis et co'fortac'one fidei.

¶ Petronille ſancte corpus tra'ſfertur cum titulo quem petrus ſcripſerat Auree petronille dulciſſime filie.

¶ Karolus adhuc iuuenis ſed egregie indolis incipit regnare ſuper francos. et fuit filius pippini: mater eius berta vocabatur

¶ Turci qui de montib' caſpys exiſſe dicuntur armeniam maiorem infeſtant et vaſtant. Et cum peſtilentia eos attereret ſuaſi ſunt a xp'ianis vt in modum crucis ſe tonderent: et ſic ceſſauit. Et ex tunc illum ritum ſeruarunt.

¶ Alchwinus vir doctiſſim' et ſancte vite claruit: magiſter karoli multa ſcripſit et reformauit.

¶ Horribile factum contigit turonis q' cum monachi eccleſie ſancti Martini delicijs et pompis vacarent omnes vno excepto ab angelis ſuffocati ſunt. Et alcwinus illud reformauit plene

¶ Ludgerus vir ſanctus velut alter moyſes ab vtero matris ſue domino conſecratus innumeras gentes ad fidem conuertit. Friſonum Saxonum ap'lus et primus ep'us Monaſterienſis fuit: pluribus miraculis claruit et cenobia fundauit. obijt tandem in Billerbeke: ſed tranſlatum fuit corpus eius in Werdenam et ibi ſepultum anno. 809.

¶ Sergius epiſcopus a deo plagatus eſt eo q' indignum papatum co'ſecrauit. quia os et manus eius aruerunt.

¶ Anno 5963. mundi 5973.

Romanus. Siculus.

Pape.

Conſtantinus. 2. an' 2. me' 1.

Stephanus 3. an' 3. me' 5 die. 28.

¶ Anno 769. xp'i 779.

¶ Iſte Conſtantinus fuit laycus et ſubito factus preſbiter tyrannice papatum inuaſit. et magno ſcandalo prefuit co'pus parum: ſed zelo fidelium eijcitur et oculis priuatur. Et iſte videtur fuiſſe quintus infamis papa inter tot vſque huc: ita ſpiritus ſanct' illam ſanctam ſedem apoſtolicam in omni honore et ſanctitate cuſtodiuit.

¶ Iſte Stephanus omnia errata Conſtantini emendauit degradatis hijs quos ille ordinauit in ſynodo generali. Sepultus in vaticano.

Lamina aurea

Signum + apparuit in veſtibus hominum

¶ Iſte Leo etiam perverſus fuit minus tamen q̄ pater eius. Hic cupiditate victus coronā quandam cuiuſdam eccleſie abſtulit et capiti ſuo impoſuit. ſtatimq; febre corripitur et ſpiritum exalavit. Habuit vxorē peſſimam nomine Hyrenam q̄ regnavit ſtatim poſt eum cū filio

¶ Iſte Conſtantinus bonus et pius fuit et matrē ſuā amovit a regno vt ſuis negocijs femineis interdiceret ſed illa ſimulato rācore poſtea ipſm excecavit et etiā filios ipſius et iterū regnavit trib⁹ annis. Demū cū greci percepiſſent q̄ karolo magno nubere voluiſſet ipſaz ceperunt et in quodam monaſterio incluſerunt nicheforum aſſumentes.

Imperatores.

Leo q̄rtus ānis quinq;

Cōſtantin⁹ ſextus cū Hyrena annis. 10.

¶ Saxonia convertitur ad chriſtum: populus olim duriſſim⁹ et gallorum inimicus perpetu⁹: ſed a karolo ſuperati colla ſummiſerūt. Et eſt mirabilis diſpenſacio iudiciorum dei et inſcrutabilis quomō proficiat et deficiat fides pro diverſitate locorum et temporum. Iam Egiptus et Affrica etc̄. a Saracenis vaſtate fuerunt et ecce quaſi fides volaſſet ad populū paganum perveniet. Et huius ſimile ſepe reperitur

¶ Francia in flore et tota gallia ſimul vbiq; triunphatrix etiam vltra montes et mare ſicut olim roma etc̄.

¶ Et gothorum regnū et longobardorum ceſſare facit quod incepit anno domini. 250. vel circa

Lamina aurea invēta eſt in cōſtantinopoli ſuper corp⁹ cuiuſdā defuncti in quodā ſepulcro: in qua ſic ſcriptum erat. Chriſtus naſcetur de virgine Maria et ego credo in eū. O ſol iterū videbis me ſub cōſtantino et hyrene

Sol obſcurat⁹ nō apparuit. 17. dieb⁹. Signū crucis apparuit i veſtib⁹ hoim. Et ſaguis de celo i terrā pfluxit

Synod⁹ ſeptima celebrat̄ cōſtantinopoli cōtra hereſim ymaginū in q̄ iterū greci reconciliati ſunt poſt plagas ſolitas confitentes ſpūmſanctū ex patre et filio procedere

Studium vniverſale qd̄ olim fuit tranſlatum de athenis ad romam circa hec tempora per karolum trāſfertur pariſius.

¶ Hereſis feliciana a felice autore condemnatur. Dicit chriſtum eſſe filium dei adoptivū.

¶ Anno mundi. 5983.

Adrianus primus annis 23. menſibus. 10. diebus. 18.

Romanus.

alias 24.

¶ Anno xp̄i. 789.

¶ Iſte Adrianus fuit vir preclariſſimus et nobiliſſimus genere atq; potentiſſimus et multa magnifice patravit et vt videtur ante eū non fuit ſibi ſimilis in gloria temporali ac divicijs. diruta recdificavit. turres et muros extruxit. regnū longobardorum ceſſare fecit per karolum. Synodus duas ſolenniter celebravit. eccleſias et monaſteria multa inſtituit et ius karolo ſuper ordinacōne ſedis apoſtolice et inſtitutione epiſcoporum. abbatum et cetera in generali conſilio dedit propter violencias tyrannorum coercendas. vt patet. 63. diſtin. per totū. Tandez hic beatus pontifex poſt laudabilem vitam ſepelitur apud ſanctum petrum.

Ihe̅r̅l̅m cu̅ctaq̄ hec t̄pa recupata̅ ꝑ karolu̅ cu̅ tota t̄erra̅ ſca̅ Et ſaracenoꝝ ſecta vbiqꝫ vaſtat̄ atrociter· q̄r tēp⁹ miſeraco̅nu̅ venit

Iſte karolus dn̄s magn⁹ cu̅ ia̅ regnaſſꝫ in fra̅cia·z z·a̅nis aſſu̅pt⁹ ē in i̅patore̅ ro̅noꝝ et i̅pauit a̅nis·1ꝫ Q̄n̄te ꝓrogatiue h̄ fuerit i̅ o̅ib⁹ que ꝑncipe̅ laudabile̅ faciu̅t q̄s digne narraꝛ̄ ſuffiaet· hoc vnu̅ ꝑnu̅c ſuffiact q̄ a ꝑnapio vſqꝫ ad finez ta̅ta reꝝ t̄peſtate ſic laudabil̄r ſe h̄uit vt n̄ ſit inuent⁹ q̄ eu̅ in aliq̄ reph̄e̅dere potuiſſꝫ· Reuera q̄d poſſit fragil̄ ho̅ in illo cauſari que̅ diua virt⁹ ꝯtinue direxit et ꝓtexit· Hic ḡ rc̄e laudamus eu̅ ſi in dn̄o opa ei⁹ magnifica glificemus Ta̅de̅ morte ſca̅ ꝯoit⁹ ſepelit̄ Aq̄ſgrani a̅no vite ſue·72 Eius lege̅da̅ ſcripſit Emard⁹·

Imperatores

Iſte Nichefor⁹ auar⁹ fuit plue̅s q̄ꝫ leſit fuitqꝫ ad i̅periu̅ ꝑ grecos ſblimatus h̄ n̄ ꝓfuit q̄r eius t̄pe imperium orientale q̄ſi ad nil ē redactu̅ et romani ad karolu̅ magnu̅ ſe vnanit̄er ꝯtulerit·

Nichefo rus a̅·9·

Iſte michael vir c hatolic⁹ amabil̄ oīb⁹ et vniu̅ſos ſane doctrie adu̅ſa̅tes mirebat̄ ex tingue̅ ac o̅nes q̄s leſerat a uaricia nichefori ꝯſolatus ē ipſos di tando·

Micha el an·z·

Karol⁹ magnus ꝑ·icu̅s a̅·1ꝫ

Tra̅ſlatio imperij fca̅ ē per ſcm̄ Leone̅ papaz tertiu̅ de grecis ad fra̅cos cu̅ vnanimi ꝯſeſu romanoꝝ iuſtis et neccarijs cauſ̄ poſt lo̅ga̅ paciaz ecc̄e dei q̄ diu grecoꝝ emendaco̅ez expectauit· h̄ q̄r nis d̄ſceſſit a ꝑmoꝝ pietate dimiſſi ſunt·

Ogerus dux de Danamarchia princeps xp̄ianiſſimus floruit· Hic t̄pore karoli magni xp̄ianitati obtinuit fere omnes partes tra̅ſmarinas a ihe̅r̅l̅m vſqꝫ ad arbores ſolis ꝯ ſibi ꝑpicio et apertis et magnis miracul̄ exercitu̅ ꝯfortat̄e Et in ſuperiori india ordinauit imperiu̅ cui ꝑfeat io ha̅nem filiu̅ regis friſonu̅ dc̄m ꝑſteriohā ꝓpter deuota̅ et ſca̅ꝫ vita̅ qua̅ duxit· Et ſibi ꝯcedit ei·1ꝫ·baro̅es cognitionis ſue q̄ alia dn̄ia circu̅q̄ꝫ tenebant vt ſic ibid̄e xp̄iana religio permaneret· Aquiſgrani inſtituitur peregrinatio ſeptenalis ſolenniſſima ꝓpter reliquias precioſas quas karolus ibi apportauit·

Gerhard⁹ dux bauarie i̅ pa̅no̅ia ꝯgreſſ⁹ ma̅tiſac̄·
Vſuard⁹ monach⁹ iuſſu karoli collegit oe̅s legendas et act⁹ ſc̄oru̅ de toto orbe in vnu̅ volume̅ p⁹ ihe ronimu̅ beda̅ et floꝝ Et oi̅ die ꝯiecrebat vltra·300 feſta·et io̅ iſtitutu̅ ē vt dicaꝛ̄ Et alioru̅ pluriu̅ ꝛc̄
Paul⁹ dyacon⁹ iuſſu karoli collegit lc̄o̅es cuilibet feſtiuitati ꝯuenie̅tes ex optimis dictis ſc̄oru̅ ꝑrim·
Signu̅ rubeu̅ dn̄ice crucis et iſte haſte apparuerit
Sequitur ſtrages xp̄ianorum·

Amelius comes Aluernenſis gener karoli martir
Amicus et berican⁹ martires occiſi ſu̅t in Ca̅pania· pa̅thaleo̅is
Aaro̅ rex pſaru̅ miſit karolo corp⁹ ſci cipriani et ſpati et caput ſci

Tuellinus rex vngaroꝝ alios ꝑncipes Auerroꝝ ſe et ꝑriam ſuaꝫ karolo dedit et baptiſatus eſt·

Anno mundi·5993· 6003·

Romanus

Pape

Leo·3⁹ ꝯſeſ·a̅· 20·men·

5·die·16

Anno chriſti·799. 809·

1 Spinea corona dn̄i floruit in manu karoli et tra̅ſfertur de Conſtantinopoli pariſi⁹· Et in tranſlaco̅e reliquiaru̅ mortu⁹ eſt reſuſcitatus Aq̄ſgrani

Corpus ſancti Bartholomei tranſfertur beneuentum de Lipertaria·

Iſte Leo fuit vir valde ſanctus totus mitis et ſcientia plenus Cu̅ in die ſancti marci letanias cu̅ clero perageret a quibuſda̅ peruerſis capitur·linguaqꝫ priuatus et oculis effoſſis in carcere̅ mittit̄ Sed pius dn̄s ſeruum ſuum no̅ dereliquit·quinimo per omnia eu̅ ſanauit membra ipſa plene reſtituendo Deinde ad karolu̅ perrexit in franciam ſingula narrans que ſibi illata eſſent a quo etiam honorifice ſuſceptus fuit· Et ſtatim rex cu̅ eo roma̅ reuertitur et vltione̅ de inimicis eius fecit dyademaqꝫ imperij ab eo ſuſcepit romanis adclama̅tib⁹ karolo auguſto a deo coronato vita et victoria de celo ſuminiſtretur· Ta̅de̅ poſt laudabile̅ vitaꝫ idem pontifex ſepelit̄ apud ſcm̄ petrum

1 Spinea corona floruit in manu Karoli

¶ Iſte Lodowicus fuit filiꝰ karoli et magne clemētie ꝓpter qđ dictꝰ eſt pius. Habuit duos filios quos ſupauit et ambo malū habuere finē. In aduerſis paciēs erat et in fine ſemp vincebat q̄r erga deū et eccām eius deuotus permāſit. Etiā filij eius perſeq̄bantur ipſū quos benigne ad pniaz reduxit. Tandē bn̄ ſingulꝭ diſpoſitis bona morte diē clauſit extremū. Et q̄r hūana infirmitas delicias diu ferre non pt̄. filij eiꝰ ad miſeriā declinarūt. Et eſt bn̄ infelix ꝯditio quā totiens ſine ceſſacōe experimur et in hijs que an̄ nos fuerunt id totiens factū legimꝰ vt. ſ. ꝯmuniter paucis exceptis felicitas generacōis vniꝰ raro pariat felicitatē ſubſequentis.

Lodowicus pmꝰ ānis. 25

¶ In roncivallo ocāſi ſunt multi reges et comites xpiani vltra. 15.

¶ Milo de Angleř dux exercitꝰ karoli pr̄ Rolandi cū multis xpianis ocāſus ē in bello ab Aygolādo.

Nota

Sol ſtetit ſpacio triū dierūvt karolꝰ vicēt. Cōpoſtelle eccā et pr̄iarchalis ſedes ordiatur et extruit̄ in honore ſācti Jacobi. Et ipletur petičo Marie zebedei. q̄r Johes a dextris apud Epheſū et Jacobus a ſiniſtris. roma in medio pulcre.

¶ Epatus quinq̄z dotātur per karolū magnificē. ſ. Colonieñ. Magūtineñ. Treuereñ. Salzeburgeñ. zc. Monaſteria ſolēnia tot fūdauit quot in alphabeto litere habent. Cuilibet vna preponebatur.

¶ Signa multa pceſſerūt mortē glorioſi et ſācti imperatoris karoli. Nā eclipſ ſolis et lune vltra ſolitū fuit. Apparuit p. 7. dies macula nigri coloris in ſole. Porticus pcioſa Aqꝰgrani cecidit fūditus. Pōs maximus Magūtie tribꝰ horis ꝯbuſtus eſt. Cernēs autē piiſſimus imperator mortē ſibi imminere ōnes theſauros ſuos platis cōmiſit eccleſijs diſtribuendos. Et Lodowicum primogenitū ꝯſtituit impatorez. aliū teutonicis. terciū hyſpanie pfecit

¶ Rabanus poeta et monachꝰ poſt abbas Vuldenſis. deinde archieps Magūtie doctor magnꝰ claruit et plura ſcripſit. Et Strabus diſcipulus eius etiam notabilis.

¶ Honoldꝰ rex Danorū circa hec tempora baptiſatur Maguntie cū vxore et filijs. cui imperator Friſiam dedit.

¶ Trāſlatio plurimorū ſcōꝝ eſt hoc tpe. ſ. Sebaſtianꝰ et gregorius papa Sueſſioñ. Sctūs Marcellinꝰ et petrus de roma in galliā trāſlati ſūt. Et ſctūs Vitus in ſaxoniā transfertur. Et ſanctus Valentinus et Geneſius in Augiam.

Sciſma. 8. erat inter Eugeniū et zinzinnium ꝓpter diſcordiaz eligentiū. ſed eugenius obtinuit quia pars maior erat cum eo.

¶ Salinus eps Ambianenſ et eius diſcipulus Valentianus martires.

6013 — 6023

¶ Pape.

Stephanus qrtus ā. 3. mē. 7. — Romanus

Paſcalis p. an. 7. die. 17. — Romanus

Eugenius. 2ꝰ mī an. 3. mē. 2. — Romanꝰ

819 — 829

¶ Iſte ſtephanus multos captiuos redemit et Lodowicū imperatorē coronauit. Moritur rome. ſepultus in eccā ſancti petri.

¶ Iſte paſcalis magnam adhibuit diligentiā reliquijs ſcōrū. Et innūera corpora ſacra leuauit et honorifice recondidit ſicut in viſione ſcē Cecilie mandatū ſibi fuit

¶ Iſte Eugenius vir pclarus et magne ſanctitatis fuit et ſimplicitatis mūdi ꝯtēptor et ſola que xpi ſunt ſapuit. Hic martirio coronatus eſt per lapſos romanos. ſepultus in eccleſia ſancti petri.

¶ Cometā apparuit valde ſingularis et terribilis. Vnde imperator Lotharius cū Egmardo pho contulit dicēs ꝙ mutacōem regni morteq3 principis pretenderet. Vex phs nolebat eum ɔtriſtari. ſed verbū ꝓphe allegans ait A ſignis celi nolite timere zc. At imperator deuotus Non aliud inqt timere debemus niſi illū qui noſtri et huius creator eſt ſyderis. ſed eius clementiā laudare tenemur qui noſtrā inerciam cum peccatores ſim⁹ talibꝫ admonere dignat̄ indicijs Quia ergo talia portenta cum apparēt omnes cōiter tangunt oēs pro poſſe ad meliora feſtinare debemus vt miam in illo dñante ɔſequi valeamus Et pie credit̄ ꝙ hac hūilitate dñm placauit q2 non ſuper eū tūc plaga puenit ſ ſuper ytaliā incurſu Saracenoꝝ.

Imperatores

¶ Tempora cruenta iterū ſūt gunt. Tā eſt debilitas imperij. q2 mortuo Lodowico filij eius ſe mutuo ɔtriuerūt Qd̄ audientes Saraceni ⁊ Saxones ⁊ alij occidētales erexerūt ſe contra eos et facta eſt plaga grauis.

Lotharius .j. an. 15. filius

¶ Iſte Lothari⁹ mortuo patre īperiū ſumpſit. hūitq3 duos frēs. ſ. Lodowicū et Karolū quos nitebat̄ excludere ab hereditate paterna. Sed illi ɔtra eum hoc bellū mouerunt in quo tot ab vtraq3 pte ceciderunt ꝙ ſimile nō eſt factum in gente illa et Lotharius fugit.

Lodowici poſt monachus

¶ Annona de celo pluit in vaſconia frumento ſimilis habens tamen grana breuiora.

¶ Tempeſtas maxima oritur in Galliā et terremotus et multe ville et domus celeſti igne cremātur. homines et iumenta ictu fulminū exanimātur. et cum grādine lapides immenſi ponderis cadunt et fragmen glaciei deſcendit. cu⁹ latitudo. 6. pedū. longitudo. 16. pedū. altitudo duorū fuit et peſtilentia magna ſequitur.

¶ Dyoniſij ſancti doctoris libri ſunt tranſlati de greco in latinū. quos Michael imperator miſit lodowico et. 19. egroti ſanati ſunt

¶ Puella quedā. 12. annorū poſt ſacrā cōmunionem ſex menſibꝫ in pane aqua ⁊ ieiunauit De inde per trienniū omnino abſtinuit ab omni cibo et potu.

¶ Plaga horribilis ſuper romā et ſup totam ytaliā facta eſt Nā quidā pfidi xpiani miſerunt clā ad Soldanū Saracenoꝝ vt cito veniret Et roma capit̄ et ecclā aplorū ſtabulū equoꝝ efficitur. Sed lodowicus cū Gallis et Longobardis totam illā infinitam multitudinē fugauit non ſine multa ſanguinis effuſione chriſtianorum. Et Siciliā et Apuliā etiā hoc tēpore Saraceni vaſtarunt et Tuſcia in ſolitudinem redacta eſt. Gloria laus et honor tibi ſit rex xpe zc. cōponitur a quodā epiſcopo captiuo in feſto palmaꝝ. ꝓpter qd ab imperatore dimiſſus fuit et reſtitutus

¶ Saraceni de affrica venientes iterum romā inuadunt et eccleſias aplorū dehoneſtarūt ſpoliātes vndiq3 zc. Redeuntes autē cum ſpolijs ſumerſi ſunt in mari.

¶ Duodecim duces bohemorū ſūt baptiſati pro curacōe lodowici fratris lotharij.

Radulphus epiſcopus Bituricenſis claret ſanctitate.

¶ Anno mundi. 6033.

6983.

Roānus Valenti⁹ die. 40.

Roānus Gregori us. 4. an 12.

Papē.

Roānus Sergius 2. an. 3. mē. 2.

¶ Anno Chriſti. 839.

849.

¶ Iſte Gregorius mortuo Valētino q̄ breuiter poſt electionē e medio ſublatus fuit. eligitur et mlta bona fecit. viditq3 triſtia tēpora ꝓpter varias plagas graſſantes in populo Hic mltorū ſāctorum corpora leuās de terra honorifice repoſuit in altaria Eius peticōe Lodowicus et Guido Marchio longobardie Saracenos de ytalia fugarunt. Morit̄ tandē poſt innumerabilia bona opera eodē tēpore quo et imperator. ſepultus apud ſanctū petrū.

¶ Feſtiuitas omniū ſanctoꝝ eſt traſlata ad kl. nouēbris per Gregoriū quartū. et Galli et Germani inceperunt etiam ipſam celebrare hoc tēpore. Et habetur ſermo Rabani de eodē ſatis pulcer.

¶ Iſte Sergius vocabatur antea os porci et quia nomen erat inhoneſtum et tante dignitati inconueniens. ideo mutato nomine Sergius vocari elegit. Et ab iſto in antea omnes propriū nomen mutauerunt. Sed hoc quibuſdam non placet ſed dicunt ꝙ hoc faciunt exemplo xpi qui apoſtolis nomina impoſuit zc. Similiter et de patriarchis. Et hec videtur melior ratio huius variationis.

¶ Gallia pene tota vaſtat̄ a Normannis et Friſonibꝫ et alijs circū circa ɔcrematis ciuitatibus zc. Hic iterū nota mutabilitatē temporū. q2 per lōga tēpora Galli triūphatores in orbe fuerunt. hij ꝓpter nuntur nec vnq̄ poſtea ad priſtinam redeunt ꝓtātem et gloriā Dominabātur in ytalia in Germania in Hyſpania in ſaxonia imo vltra mare zc.

* Quidam autem magnates eos ꝺpoſuerunt regna diuidendo · nec valuerunt reſiſtere aduerſarijs ſuis ꝓpter hanc ruinam militū · et ideo vndiqꝫ fines eoꝝ inuaſerunt hoſtes · Sic qͥ vult minimū fit minimū Qui hucuſqꝫ alios defenderunt iam ſeipſos defendere nequnt · Quid faciet humil' herba deſerti · ſi ſtare nō valet alta cedrus libani ! Omnia fac cū conſilio · alioqn penitebͦ poſt ſed tarde · Hic eſt grāde exemplū · Tandē Lotharius renuncians ſeculo : monach⁹ effectus eſt · In cuius obitu fuit magna ꝺcertatio inter angelos et demones · ſed orātibus monachis demones fugati ſūt

¶ Iſte Lodowicus filius Lotharij fuit a Sergio papa in regem coronatus et ad tēpus cū patre regnauit · Et poſt ſolus · annis · 11 · Hic hūit filiū nomine Karolum quem dyabolus inuaſit · et vexauit coram patre · q̄ contra eum conſpirationem tractauerat Eius tēpore multa mirabilia contigerunt ·

Lodowicus · 2 · an · 11.

Leonina ciuitas iuſſu Leonis ēdificātur ad defenſionem eccleſie ſancti petri prope Romam ·

¶ Scā Helena impatrix transfert' a roma in Frāciā ·

Octaue aſſumptiōis btē Marie instituunt' a Leone

Sanctus Hermes tranſlatus eſt in Galliam ·

Fames magna in Germania fuit · ita vt pater filium deuorare vellet ·

¶ Aymundus rex Anglie vir ſanctus a Danis martirizatus eſt et Angliam deuaſtauit ·

Magniradus heremita martirizatur ·

Maguntia circa h' tpa in magna afflictione fuit p trienniū ·

Demon publice apparuit et domos incēdebat et ſacerdotes lapidauit · q̄ aquam benedcām aſpergebāt et hoīes fugiūt ·

¶ Cyrillus vir ſanctꝰ pene omniū ſclauorū doctor ⁊ apoſtol⁹ corpus ſancti Clementis pape repperit in Cerſona · mari exiccato · et romā traſtulit et in ſua eccleſia recondit' ·

¶ Johannes anglicus natione Maguntinus circa hec tēpora dr̄ fuiſſe et erat femina habitu veſtita virili · ſic in diuina ſcriptura ꝓfecerat · vt par ei non inueniret' : in papam eligit' · ſed poſt impregnata cū publice in ꝓceſſione pgeret : peperit et moritur · Et h' ſextus videt' fuiſſe papa · q̄ nomen ſāctitatis ſine re habuit vſqꝫ huc · Et ſilr ſicut alij a deo plagatus fuit · nec ponitur in cathalogo pontificū ·

¶ Colonie horribilis tempeſtas orit' et fulmē eccleſiā ſancti petri ſcidit et tres interfecit hoīes et ſex ſemiuiuos reliqt · habuit formam draconis ·

6052 · 6062 ·

Leo ſcūs an · 8 · mē · 3 · die · 6 ·

Romanus quartus ·

Bndcus 3 · an · 2 · men · 6 ·

Romanus ·

Nicolaꝰ 1 · an · 9 · men · 2 ·

Romanus · diebus · 20 ·

859 · 869 ·

¶ Iſte Leo vir ſcūs fuit in quo et ſerpentina prudētia et colūbina ſimplicitas habitauerunt · In monaſterio educatus · primo in ſcientia et ſācta conuerſatione tanꝗ verus monachus ꝓfecit · Hic factus papa ſtatī recuperare ſtuduit eccleſias quas Saracenī pauloantē deſtruxerāt collectaꝫ deus qui beatū petrū · Et deus cuius dextera beatū petꝝ fecit ꝯtra Saracenos · Fuit em̄ ſcripturaꝝ feruentiſſimus p̄dicator et pſcrutator · orōnibus et vigilijs iugiter intētus · Sepelitur tandē poſt ſācta mortē in eccleſia ſancti petri · cuius feſtum · 17 · Kalendas Auguſti agitur ·

Iſte Benedictus nomine et re ab omnibꝰ beatiſſimus eſt dictus Hic ſtatuit vt clerici ordinate incederent et honeſte ·

Iſte Nicolaus tante ſanctitatis extitit vt poſt magnū Gregoriū papā vix vllus in ſede romana apparuit illi ꝯparandus : In eius ordinatiōe Lodowicus pñs fuit · Tādem poſt mlta bona : morte ſāctiſſima potitus · ſepelit' in ecclā ſancti petri aplī ·

¶ Sãguis pluit de celo ĩ ytalia trib⁹ dieb⁹: et locuſta galliã deuaſtat ſicͭ olĩ egiptũ Et ſeqͭtur fames valida vt pene tercia ps hoĩm ibi cõſũpta ſit. Et ſic addit dolor ſup dolorẽ gallicis q bellis laceſſiti: iã fame etiã pereũt. Et in ſaxonia villa qdã cũ oib⁹ perit⁹ abſorbet in momẽto cũ eccleſia et altari et domib⁹ etc.

¶ Iſte karolꝰ hũit frẽm q̃ dicebat lodowicꝰ et erat rex germaĩe q̃ bellũ iſtituit cõtra ipm. ſʒ karolꝰ ĩtoxicatꝰ obijt ante ↄgreſſuʒ. hic multa monaſteria fundauit.

¶ Iſte karolꝰ dcũs ẽ groſſus ſiue iunior q gallia et germaniã pacifice poſſidet a iohãne papa ĩ ĩpatorẽ corona tur. Tandẽ pꝰ glioſã victoriã normãnos ad fidẽ pduxit. q iã frãcis reſiſtere vltra ñ valuerunt.

¶ Vngari gẽs ĩculta oritur exit a ſicilia et a piſcernatis ↄpulſa ĩ pãnoniã venit. ibiqʒ manẽs expellit ĩcolas. carnes crudas comederunt et hũanũ ſanguinẽ biberũt ſicͭ phalangi. Hi pꝰ ea romã et alia bõ ecc̃e p lõgũ tẽpꝰ inuaſerũt ſicͭ olim gothi et ſic ↄtinuatͭ tribulacõ.

¶ Imperatores.

Caluus karolꝰ 2 an. 2 mẽ. 9

Et qͭuor ãnis ſup frãcos regnauit et frãis inutilis abijcit

Karolꝰ tertius ãnis 12.

¶ Bulgaroꝝ rex cũ gente ſua ad xpi fidẽ ↄũtit q̃ eciã intm̃ pfecit vt dimiſſo regno monachꝰ efficeretur. Filiꝰ autẽ eiꝰ apoſtatauit: q̃re reſũpto regno ipm̃ cepit et oculꝰ effoſſis ipm ĩcarcerauit et aliũ ſbſtituit ac ſacrũ habitum omnibus pacatis reſũpſit. Rimenꝰ rex britonũ a ſancto Maurilione interficitur dum franciã vaſtaret. Iohannes ſcotus doctiſſimꝰ in ſcripturis in franciam venit et rogatu lodowici iherarchiam dyoniſij de greco tranſtulit in latinum. Et poſt a diſcipulis confoſſus ſtilis moritur. Et nota q ſepius libri dyoniſij tranſlati ſunt.

¶ Synodꝰ Conſtantinopoli celebratur que octaua eſt in ordine grecorum et quinta conſtantinopolitana.

¶ Caput ſancti Gregorij et brachiũ beati leonis ad zenonẽſeʒ ecc̃aʒ ſunt trãſlata per Iohannem papam.

¶ Iohannes dyaconus ſcripſit vitam beati Gregorij in quatuor libris et miſit Iohanni pape opꝰ laudabile.

¶ Flandria efficitur comitatus. Et Balduinus primus comes

¶ Normãnia ↄuertitur. 3. generacõe. pꝰ hʒ robertus naſcit q̃ Apuliã Calabriã ſiciliã adqͭſiuit. venetoſqʒ et alexiũ ĩpatorẽ grecoꝝ ſupauit. Gallia aũt fuit nimis vaſtata añ fedꝰ rollõis. q germaniuidẽ tes coloniaʒ treuerim etc. exuſtas: ↄiũxerũt ſe frãcis. et ſic rollo dux normãnorũ baptiſatͭ accipiens gillam filiaʒ regis in vxorẽ ↄfirmata ſibi regione normannie.

¶ Anno mundi. 6073.			6083.			6091.
Pape	Adrianꝰ 2ꝰ an. 5.	Romanus.	Iohẽs. ãnis. 10 die. 2.	Martinꝰ 2ꝰ an. 1. men. 5	Adrianꝰ. 3. an. 1. mẽ. 3.	Stephanꝰ qͭntus ã. 6. di. 9
¶ Anno Christi. 879.			889.			899.

¶ Iſte Adrianus excõmunicauit Lotharium fratrem imperatoris regem lothoringie ppter adulterium. ſed cum ille romã veniens vt excuſaret ſe et cõmunicaſſet indigne: cũ optimatib⁹ ſuis, omnes infra annũ mortui ſũt. Et rex in via defunctus eſt cũ venit ſʒ Placentiam.

Iſte Iohẽs vnxit Karolũ imperatorẽ Et iniuriam paſſus fuit a romanis q̃a dicto imperatori non fauebat Et in cuſtodia poſitus fuit. Ipſe formoſũ Portueſe epm̃ eiecit et degradauit qd fuit occaſio mali.

¶ Iſte martinꝰ parũ prefuit Similiter et adrianꝰ Et iſte adrianus ſtatuit vt imperator nullo modo ſe intromittat de ſũmi põtificis electõe Sed appareʒ q hec ↄſtitutio parũ obtinuit imo leo. 8. directe ↄtrariũ ſtatuit poſtea. Forte p varietate temporũ ſic oportuit ſtatuta huiõi variari. Extra de ſpon. Non debet.

¶ Huiꝰ ſtephani tpe corpꝰ ſci martini trãſlatuʒ fuit ppter timorẽ Normannorũ. Et nota q libri ſatis diſcordãt de tpe horũ pontificũ cũ linea impatorũ. ſed nõ ẽ vis Sufficit eñ nob debite tpa diſtinguẽ q̃ q̃ digna ſunt memorie ↄmendare

¶ Caritas refriguit valde circa iſta tempora in omni ſtatu. et iniqͭtas plus ſolito cepit abũdare. Iam eñ gladius et hereſes ex magna parte ceſſarunt. ſʒ ambitio et auaricia et cetera vitia. frena laxãtes amplius q ille hereſũ pſecutõres xpianam fidem perſequebantur.

Heu heu heu domine deus quomodo obſcuratũ eſt aurum mutatus ẽ color optimus. qualia ↄtigiſſe circa hec tempora etiam in ſancta ſede apoſtolica quã vſqʒ huc tãto zelo cuſtodiſti legimꝰ ſcãdala. Quales ↄtẽtiones ſed emulacões. ſecte. inmũdie. ambicões. intruſiones. perſecutões O tẽpus peſſimũ: in quo defecit ſãctus et diminute ſunt veritates a filiis hominũ Verũtamen poſt hec tempora fuerũt multi ſãcti pape. ſed non ſic ↄtinue et in tanto numero ſicut in precedẽtibus Ergo q̃s conuentus: que ↄgregatio: quis homo iam ſecurus erit: ſi ſic defecit ſanctitas primitiua.

¶ Iſte Arnolphus plene compeſcuit normannos qui iam vl‑tra quadraginta annos Galliam vaſtarunt. Tandẽ a me‑dicis deſperatus mirabili infirmitate. ita vt a pediculis conſu‑meretur: defecit et mortuus eſt.

¶ Reformatio prima ordinis ſancti Benedicti qui iam in pleriſq; locis cecidit. facta eſt circa hec tempora p Cluniacenſes. Diuitie fuerunt ſepius cauſa caſus hu‑ius ordinis ſacri et paupertas reformationis.

¶ Impatores.

Arnolphus annis. 12.

¶ Beruo abbas oriundus ex Burgundia de ſtir‑pe comitum conſtruxit primo Gingniacenſe ce‑nobium. deinde Cluniacum.
Cluniacum monaſterium famoſum et ſanctiſſi‑mum dono Aue comitiſſe. etiam a wilhelmo prin‑cipe Burgundie.
Sanctus Odo monachus Cluniacenſis feruo‑rem in monaſterijs reſuſcitauit et plura ſcripſit.
Dyalogum Gregorij ipſo annuente coartauit ſub vno volumine.
Comitatus Bleſenſis oritur ex nobili ſtirpe nor‑mannorum.
Gello primus.

¶ Elphredus rex Anglie vir totus virtuoſus octo horis in orando legendo et ſcribendo expendit. octo in negocijs regni: octo in cu‑ra corporis. Redditus etiam optime diſpenſauit.
Corpus ſancti Calixti transfertur in Franciam.
¶ Hunderoldus eps Maguntie a normannis martiriſatus eſt.
Sanctus Martinus tranſlatus fuit de Turone Autiſiodorum et curauit leproſum. deinde reportatus curauit paraliticum et cecū contra voluntatem eorum et frutecta regionis veſtita ſunt folijs ſupernaturaliter.

¶ Scisma nonum eccleſie et ſcandaloſiſſimū fuit ſcdm quoſdam inter Formoſū et Sergiū. nam Sergius a Formoſo reprobatus a papatu: fugit in Fraciam et tandē papa ſanctus romam reuertitur ſecrete et Xpofe‑rum cepit et Formoſi corp⁹ effoſſum dehoneſtauit. Fuit etiā in ſciſmate iſto aliud minus et breuiſſimū inter Leonē et Xpoferum predictū. nam xpoferus p vim rapuit papatū Leone incarcerato. ſed ſtatim etiam ipſe p Sergiū captus eſt tanq̄ inuaſor. Quidā dicūt q monachus effcūs ſit. Et multiplicata ſunt mala ſup clerū et eccleſiam totam.

		6103. sextus	ſextus	pimus	ſecūd⁹	vndeci⁹	q̄rtus	q̄ntus	pim⁹
Formoſus an. 5. menſ. 6.	die. 15.	Bonifatius	Stepha.	Romān⁹ mē. 3.	Theodorus	Johannes ā.	Bndict⁹ ā.	Leo. diebꝫ	Xpoferus
			ā. j. mē. 3.	die. 12.	die. 20.	2. die. 15.	3. mē. 2.	50.	mē. 7.

909.

¶ Iſte Formoſus fuit primo epiſcopus Portuenſis et a Johanne ꝓpter inobedien‑tiam priuatus erat et dgra‑datus vſq; ad laycalē ſtatū. Sꝫ p Martinū reſtitutus eſt et cōtra iuramentū nō ſolum romam venit ſed eti‑am papatū ſuſcepit ꝓpter qd̾ ſcā ē altricatio magna

¶ Iſti octo pontifices breui tēpore ſederunt neſcio aliquid notabile de hijs dicere. q: non niſi ſcandaloſa de hijs repperi ꝓpter inauditam in ſancta ſede apoſtolica contentionem. vnus contra alium et ſimul contra ſe mutuo. nam Stephanus confirmans facta Johan‑nis octaui. Formoſum damnauit et eius facta irrita decreuit et corpus eius mortuū de‑honeſtauit. digitis duobus abſciſis. manum in Tyberim ꝓijci mandauit. omnino ingra‑tus. contumeliam pro grā reddens. q: Formoſus ipſum antea epm Anagnie fecit. ſꝫ bre‑ue tēpus finem impoſuit negotio. Rurſus theodorus poſt hec omnes actus ſtephani re‑probans facta Formoſi approbauit. Similiter et Johannes nonus ſequens in concilio Rauenne coram. 74. epiſcopis damnauit facta ſtephani et Formoſum confirmauit. Ser‑gius autem directe contrarium ſenſit et Formoſum damnauit.

Transfert[ur] imp[er]ium a gallis in Alamanos

1

¶ Iſte lodowicus nō hūit pa paſē bñdictōem ꝓpter inſolē tias eorū q̄ in ytalia dñaban tur Et berēgariū conabat̄ ex pellere ſʒ cū ꝑ ipſo regnaē ce piſſʒ Verone capit̄ et excecat̄ et berēgarius ēſtituit̄ Et hic vltimus de ſtirpe karolina qui imperiū tenebāt.

¶ Iſte berēgari⁹ prudēs in armis fuit et bellū hūit cū romanis Et etiā cū lo dowico predcō. nec fit a liq̄ mentio de iſto a ſeqñ tibus vſqʒ ad ottonē a pud vincētium in ſpecu lo hiſtoriali.

¶ Iſte cōrad⁹ filius lodowici inter impatores nō cōputat̄. qꝛ non reg̃uit in ytalia ſʒ ī almania tm̄. Iſte Hugo in ytalia regnauit tm̄. nec computatur inter impe ratores ſucceſſit berengario.

¶ De iſto berēgario non ē cōſonantia in libris quā do regnauerit. quidā di cunt poſt berengariū pri mū. alij poſt hugonē. ſʒ non eſt curandū. Tēpo ra iſta ſatis ꝯfuſa fuerūt qui plus potuit plus fecit.

¶ Imperatores

Lodowic⁹ terci⁹ ānis. 6.	Berēgari⁹ pm⁹ ānis. 9.	Cōrad⁹ vel hugo ānis. 7	Almanus.	Berēgarius 2⁹ ānis. 8.

¶ Imperiū iterū trāſfertur et diuiditur Nā frāci nō iuuabāt eccās q̄s pres eorū extruxerāt ſʒ diſſipabāt. nec rōmis ꝑbebant auxiliū ꝯtra lōgobardos q̄ multū infeſtabāt eos. ido de cōi ꝯſenſu excluſi ſūt ab impio Et ytalici in ytalia. et almani in almania ce perūt imperare vſqʒ ad Ottonē q̄ vtrobiqʒ regnauit Frāci āt cogunt̄ nūc manere in terminis ſuis. experiētes omniū rerū eſſe periodū. Sicut alij rotam fortune aſcenderunt et deſcenderunt.

Stephanus epūs Leodienſ clarꝫ ſctitate et ſcīa. fecit hiſtoriā ſcti Lāberti cū notis et alia plura ſcʒ de trinitate et inuētōe ſte phani Monſtrū hñs caput caninū et cetera mēbra huit hō pñtatur lodowico. Et bñ potuit monſtruoſū ſtatū ſignare hui⁹ tpis vbi homines ſine capite quaſi canes latrādo hincinde vacillabāt et ideo vltus ſe fuit hoc modo vocādo barbaros ſic Narſes olim fecit tpe Iuſtini ſcdi. poſtea interfectus eſt.

¶ Ordo cluniacenſiū circa hec tempora inchoatur et ꝓficit in magna humilitate et feruore. et hʒ regulā ſcti bñdicti. Odo vir ſcūs primus pater eorum.

¶ Saraceni qui dñabantur circa hec tēpora ī ytalia deuicti ſunt a Iohe papa et marchione alberico.

¶ Vngari incipiūt romā et cetera bona ecce vaſtare et Ruſſiā deſtruūt interfectis marib⁹ et feīs oīa ſpolia ſecū portātes Taxis eorū rex fuit q̄ decē modios numorum recepit a berengario. Et poſt ſingulis annis redeuntes fines romanorū inuadere ſolebant per multa tēpora. Cauſa hui⁹ mali fuit ingratitudo romanorū. qꝛ ꝑdictum marchionem expuleāt

¶ Anno mundi 6113 | 6123

Pape.	Sergius tercius an. 7. mē. 3.	Roman⁹	Anaſtaſius 2⁹ an. 2. mē. 2.	Romanus.	Laudo mēſibus. 5. diebus. 26.	Romanus.	Iohānes 10. an. 13. m̄. 2. di. 3	Romanus.

¶ Anno chriſti. 913 | 923.

¶ Iſte Sergius cum romam rediſſet auxilio francorū ꝑpoſerum cepit et ſedit ꝓ eo Et in vltionē ſue repulſe corpus formoſi extraxit de ſepulcro. et indutum ſacerdotaliter in pontificali ſede decollari fecit et in tyberim ꝓiicī. Piſcatores autem in eccleſiam ipſum importarunt ſacris imaginib⁹ ſe inclinantib⁹ et ſalutantibus eum venerabiliter cū ctis videntibus qui aderant Omnia inſuper que ipſe formoſus fecerat irrita decreuit.

¶ Anaſtaſius et laudo parū ꝑſederunt.

¶ Iſte iohes fuit filius ſergij pape tam natura q̄ morib⁹ etiā rapuit preſulatum. et tandē miſerabiliter occiditur a militib⁹ Guidonis: poſito puluinari ſup os eius. dum in carcere teneretur. Poſt eum quidam alius Iohes intruſus fuit. ſed ſtatim eiectus eſt. et ido ñ ponitur in cathalago quia non fuit rc.

¶ Iſte henricus dux ſaxonū fuit et totus inclitus· nec ipſe inter imperatores ɔputat᷑· qꝛ tm̄ in almania regnauit Ipſe habuit vxorē ſāctiſſimā nomine Mathildam ex qua genuit duos filios ottonem et henricū· et otto ſucceſſit ei in īperio· et henricus in almania plures terras habuit Tercīū filium genuit nomine brunonē qui etiam ſcūs fuit· et ·13· āñis archieps Coloñ· vir magne perfectōis· qui etiā monaſteriū ſācti panthaleonis fundauit·

Henricus annis ·18·

Almanus

¶ Bohemia ɔuertitur ad fidē xp̄i in praga eccā cathedralis erigit᷑

Scā Mathildis regina vxor henricī claret ſāctitate et ſup̄ modū humilis et miſericors q̄ totā ſtirpē ſaxonū ſua nobilitauit virtute· Hec poſt obitū viri diu in viduitate permanſit ꝛ monaſteria et hoſpitalia plura fundauit· in aduerſis patientiſſima· in oracōibus ita extitit peruigil vt totū pſalterium ante matutinas exoluere ſolita fuerit· Tandē ſpiritu ꝓphetie mortē prediceꝰ migrauit ad xp̄m· ſanctam ſobolem relinquens in conſolationem totius eccleſie :

¶ Sanctus Wibertus qui cenobiū Gemelatenſe fundauit· claret in Lothoringia·

¶ Regino abbas prumienſ cronicam ſcripſit·

¶ Zyptineus dux bohemie ad fidem xp̄i ɔuerſus eſt·

¶ Boleſlaus filius eius ſed peruerſus qui poſtea frēꝫ ſuū ſanctū wenceſlaū occidit· ſ· āno p̄mo ottonis p̄mi Et ob hoc ab ottone cū tota bohemia ſuperatus fuit et vaſtatus per annos ·14·

¶ Fons ſanguinis fluxit ianue· ſignificans cladem ſtatim ſequentem per ſaracenos qui eam ceperunt et occiſis cunctis ſpoliarunt.

Karolus rex francoꝝ a comite hiberto exulat᷑ et martiriſatur·

Patonaꝫ Elthelſcanꝰ rex anglie· vir mire deuotōnis floruit ex mrē humil natōis· ſ· filia paſtoris· q̄ puidit ex ſe ꝓdire lunaꝫ q̄ totā angliā illuſtrabat Qd̄ et fcm̄ eſt· qꝛ iſte rex tantaꝫ habuit deuotōeꝫ ad diuinū cultum vt nullum monaſterium dimitteret indotatum·:

Adamarꝰ vir ſcūs ſucceſſor ſācti odonis abbas Cluniacenſis·

Theodardus abbas ſancti Helpe claret ſanctitate·

Dani ydolatriam poſtponunt vſqꝫ ad hec em̄ tpa xp̄m colēdo etiā ydolis ſacrificabāt dicētes ꝙ dij eſſent antiquiores et potentiores eo· ſed clericus quidā· ſ· Anſgarius cōtradicens ignitum ferrū portauit illeſus· et ſic fuerunt informati·

6122 | 6143

Leo ſextꝰ mē· 6 die· 15.

Romanꝰ·

Stephanꝰ 7ꝰ ā· 2 menſi· 1·

Romanꝰ· di· 2

Iohes 11ꝰ· ā· 4 m̄· 10· d.

Romanꝰ· 15·

Leo· 7ꝰ ā· 3 · mē· 5· di· 10·

Romanꝰ·

Stephanꝰ 8ꝰ· ā· 3· mē· 4·

Germanꝰ·

Martinꝰ 3ꝰ· ā· 3· mē· 6

Romanus die· 14

934· | 944·

¶ Iſte ſtephanus a quibuſdam romanis mutilatus fuit·

¶ Almania circa hec tempora plus ſolito cepit inſignes perſonas habere in vtroqꝫ ſtatu et ſexu· domoſqꝫ eius principales· ſ· Saxonie Bauarie Auſtrie ac cetera fidei lumen valde illuſtrauit· Sed in ſapientia et ꝓbitate plures claruerunt glorioſe et nominati ſunt in orbe· Sic dum vna gens cecidit altera ſuccreuit vt non glorietur omnis caro niſi in patre luminum a quo eſt omne bonum optimum et omne donum perfectum Ipſe eſt qui ad ſamuelem olim loquebatur dicens· Ego glorifico glorificantes me et qui me contemnunt erunt ignobiles·

¶ Iſte Berengarius imperauit in ytalia cuius tēpore fuit magnū ſciſma Et henricus moritur et otto in almania cepit regnare.

¶ Iſte Lotharius moriens q̄n Otto regnauit in almania reliq̄t vxorē nomine Waluidā q̄ poſtea eidē ottoni nupſit.

¶ Iſte Berengarius magna tyrannide p̄mebat ytaliam quare dñs papa et alij romani vocauerunt Ottonem vt liberaret eos Quod et factū eſt. Et capto per vim berengario. bis exulauit eum et. relictaz lotharij ſibi vxorem accepit quam tyrānus incarcerauit.

¶ Imperatores

Henrenga⁹ 37 an. 7

Lotharius. 2⁹ annis. 2.

Beregarius. 9. ānis. 11.

¶ Wenceſla⁹ princeps Bohemie de bono patre melior filius martiriſatus ab iniquo frē ſuo Iſte vir ſanctus fuit humillimus et miſericordiſſim⁹.

¶ Dūſtanus eps Cantuarienſis ſanctus plura monaſteria fundauit. et didicit in die mortis ab angelo. O rex gentium dominator omnium et viſdit beatam mariam ꝛc.

¶ Bruno archiepus Colonienſ. vir ſanctus frater ottonis primi claret in almania. vtrunqz gladium ſtrenue gubernando. et ſancti Panthaleonis monaſterium in Colonia fundauit et epiſcopo ducatum contulit reliquijſqz pluribus ornauit.

Heretis antropomorcitarum in ytaliā repullulat. ſed parum proficiat Racherius epiſcopus et ceteri extirpant eam.

Maiolus vir ſanctus qui fuit tercius abbas Cluniacenſ eximij feruoris et abſtinentie et reparator monaſtice diſcipline claret.

Sanctus Odo eps Cantuarieñ. et ſcūs bruno Colo. ḧ trāſferūt corpa ſcōꝝ Eliſij patrocli priuati. greg̃. cū baculo ſācti petri de roma ad Coloniā. Sanctus Adolinus in anglia reperitur et in ſcrinio poſitus fuit.

¶ Edwinus rex anglie qui oēs monachos expulit a regno. ⁊ ſcm̄ Dunſtanū in flandriā truſit eius de ſācti meritis ab inferis liberat⁹.

¶ Sciſma. x. ecce fuit inter Iohēz. 12. et leonē. 8. q: iohēs cū male intraſſz et peiꝰ vixiſſz depoſit⁹ fuit. et leo ſurrogat⁹ ḧ tn̄ leo obtinuit auxilio ipatoris. licz bis fugat⁹ fuiſſet

¶ Sciſma. xj. fuit inter benedictū. 5. et leonē. 8. ſed leo obtinuit.

¶ Anno mundi 6153 — 6163

Narmienſ

Pape.

Agapitus ſcd̄s. 9 ā. 8. men. 6. — Romanus. di. 7.

Iohēs 12. an. 7. men. 11 — Romanus.

Benedictꝰ 5. m. 2. di. 5.

Leo. 8⁹ anno. j. men. 9.

Iohēs 12. an. 7. die. 10.

¶ Anno chriſti 959 — 969.

¶ Iſti⁹ Agapiti tpe ſcūs odo p̄mus abbas Cluniacenſ in dño obdormiuit.

¶ Iſte iohēs venator fuit et totus lubricus: feīnas publice tenebat quapropt̄ depoſitus fuit p ottonē. ſed non curauit. Tandē cū vxore cuiuſdā ſe oblectās a dyabolo in tympore percuſſus et ſine p̄nia ſubito morit⁹. Ecce deus eterne q̄p diſpares ſunt iſti prioribus. O abiſſus iudicioꝝ dei: quis inueſtigabit ea. Nec fuit iſte digne electus ſed per patrem ſuum intruſus. q̄a potens erat.

Iſte bn̄dict⁹ a romanis eligitur ꝯtra leonē. ḧ ab ottone deponitur et in exiliū apd̄ ſaxones miſſus ē Magdeburg cū p̄ncipū rato bēr bonū finez Timeri eruditus periculo alterius Sactitas papas dimiſit et ad imperatores acceſſit hoc tēpore vt apparz.

Iſte leo comuni voto eligit̄ depoſito iohāne Hic ſtatuit vt nullus papa fierz ſine ꝯſenſu imperatoris ꝓpter maliciā romanoꝝ q̄ ſuos itru debāt. Hic oēs donacōes fcās ecce a iuſtiniano et karolo et alijs ottoni conceſſit et ſuis ſucceſſoribus vt ytaliam ab inuaſoribus defenderet.

¶ Iſte iohānes grauez iniuriam paſſus fuit a romanis captus et exul fcūs Sz otto duriſſime hanc pertulit: nobilib⁹ occiſis ꝛc. et q̄buſdā i exiliū miſſis

¶ Imperium tranſfertur ad almanos· Conſimilis cauſa eſt hic ſicut in ſupiorib⁹ tranſlationibus. Nec poteſt infelix homo informari vt illum ſcopulum inclinet in quo tot iam vidit etiam potentes periclitatos·

Iſte otto pͥmus erat impator alman⁹· totus victorioſus et velut alter karolus ecce dei defenſor ſolicitus et pmotor ſingularis· Ob qd meruit dignitatē imperialē· Multos ↄuertit· bene dictū papā inuaſorē ecce ſecū duxit in ſaxoniā· ibiqȝ in exilio moritur· Omibus tandē pacatis obijt plen⁹ operib⁹ bonis· diuitijs et gl'a ditiſſimus et ꝑle digna Sepultus Magdeburch in eccā ſancti mauricij quam precioſe fundauit·

Otto pͥmus annis· 12·

¶ Iſte otto fuit filius ottonis pͥmi per oīa fidel' et ſtrenu⁹ defenſor ecce Plura bella ↄtra infideles habuit· ſed in vltimo pene totū exercitū amiſit in kalabria Ipſe tn̄ dum tota mente ſcm̄ petrū inuocaſſ3· mirabiliter liberatus fuit· Ipſe habuit filiā impatoris Cōſtantinopolitani de ſanguine romanorū in vxorē Et fuit coronatus a bn̄dicto· 7 moritur rome· ſepultus in eccā ſancti petri honorifice·

Otto ſecundus annis· 9·

¶ Edgarus rex anglie pene omni anno monaſteriū fundauit·

¶ Athelwoldus reuerendus epiſcopus wintonienſis multa fecit·

¶ Oſwaldus reuerendus wingorni: epiſcopus poſt Eboracē archieps Rameſie monaſterium fundauit·

¶ Theodericus eps̄ Metenſ claret et reliquias de ytalia plures ad ſe tranſfert·

Monſtrū in ytalia mulier hn̄s duo capita et cetera mēbra vſqȝ ad vmbilicum vna comedēte vel dormiente alia nūqȝ neutrȝ faciebat· diu vixerūt et pariter tandem obierunt·

¶ Edwardus rex anglie vir ſcūs clarȝ: q̄ poſt a nouerca ſua interficitur· martirqȝ efficitur·

Eccā magdeburgenſ gl'oſe extruitur et dotatꝰ p ottonē pͥmū et archieps̄ eius fit pͥmas almanie Et nota q̄ tēpe ottonis tercij fuit in ea q̄dā archieps̄ noīe Udo q̄ p btā virgīe3 ꝑmotus fuit ſ p⁹ ꝓpe malā vitā horribiliter dānatus eſt·

Ceſſa d' ludo q: luſiſti ſatis v do

Adalbt⁹ vir ſcūs claruit nacōe bohem⁹ et pͥm⁹ eps̄ pragenſ reuelāte do pānoniā venies ſcm̄ ſtephanū pͥmū regē vngarorū cū multis baptiſauit· Deinde polonos in fide ↄfirmauit· Tandē pruthenis p̄dicās ibi martirio coronatus fuit·

¶ Tranſlatio glorioſa ſanctorȝ Laudoaldi Adriani Amancij fit Gandaui·

¶ Vngaria incipit hoc tpe ad fidē ↄuerti· vbi pͥmo p̄dicauit vir dei ſactus Adalbertus eps̄ pragenſ·

¶ Stephan⁹ pͥm⁹ rex vngarie xpian⁹ ſcūs vir ſcūs fuit· Et fit gr'a magna populo barbaro et ydolatrie cultui huiuſqȝ dedito

6173 ... ſecūdus ... ſeptim⁹ ... ſeptimus ... 6183 ... Romanus ... Romanus·

Ron⁹

¶ Pape·

Bn̄dc̄us 6· an· 1· men· 6·

Bon⁹ vl dōn⁹· an· 1· men· 6·

Bonifacius mē· 5· di· 11·

Bn̄dc̄us ā· 10· aliꝯ 5· mē· 6·

Iohes 15⁹ men· octo

Iohes 15⁹ mē· q̄tuor

Iohes 16 ā· 10· mē 10· d· 7·

·979 ... 989·

¶ Iſte benedictus captus fuit et in caſtro ſancti angeli ſtrangulatus·

¶ Iſte bonus vel Donnus parȝ etiam ſedit·

¶ Iſte bonifacius p rōnos ſtrāgulato Bn̄dc̄o in papam erigitur et depredata eccā fugit in Conſtantinopolim· poſt reuerſus Iohanni dyacono cardinali oculos eruit Ipſe deinde ſubito extinctus eſt·

¶ Nota q̄ hic occiduntur ſicut in pͥmitiua eccleſia· ſed non fiunt martires ſicut illi· par pena ſed diſpar cauſa·

¶ Iſte bn̄dc̄us coronauit ottonē ſecūdū⁊ fecit capi plures rōnorȝ Cōgregauit etiā ↄcilium ſnemē ſe ↄtrā regem Frācie vbi gilbertus nigromāticus deponitur et Rodolphus reſtituitur·

¶ Iſte iohes decim⁹ q̄r· t⁹ in caſtro ſācti āgeli fame afflict⁹ per quatuor mēſes ↄfectꝰ moritur·

¶ Iſte iohes decimusq̄n tus parū ſuperuixit·

¶ Iſte iohes decim⁹ſextus fuit ī armis eruditus et plures libros ↄpoſuit Hūc Creſcentius prīci⁹ intim afflixit q̄ vrbē expulerit et p imperatore nūtios mitterȝ· Qd audientes romani ipſuȝ reuocant et vſqȝ ad terrā pſtrati veniam petūt Iamqȝ cū aliquot annis experti fuerit ludum almanorum· vilis conditio hominum nolle obedire niſi cum non poteſt reſiſtere· Tādem pace facta rome obijt·

¶ Iſte Otto per omnia imperio et nomine dignus iuxta paternam probitatem fideliſſimus eccleſie fuit: multa bella proſpere geſſit · ideo deo et ſanctis deuotus extitit · reliquijs ſanctorum venerationem maximam exhibuit. et loca ſancta ſedulo viſitauit · Hic coronatus eſt per Gregoriū quintū qui conſanguineus eius fuit · Tandem poſt multos labores rome vitam finiuit ·

¶ Imperatores · — Otto · 3 · anis · 18 ·

¶ Electores imperij poſt Ottonem tertiū instituti fuerūt non propter aliquam culpam Saxonum: ſed ad precauendum pericula futura · Hij ſunt ſeptem verſus · Maguntinenſis Treuerenſis Colonienſis · Quilibet imperij fit cancellarius horum · Et Palatinus dapifer: dux portitor enſis · Marchio prepoſitus camere pincerna bohem⁹ · Hij ſtatuunt dominū cunctis per ſecula ſummū · Palatin⁹ ē comes ren · Marchio ē Brandeburgenſ dux ſaxonū et rex bohemorū · Verum vt quidam dicunt: hac occaſione aquila multas pēnas amiſit et in fine totaliter denudabitur ·

¶ Karolina ſtirps euātur de regno frantie: comes pariſienſis arripuit regnum circa hec tempora ·
¶ Medericus abbas Eduenſis clarus habetur ·
Annona pluit de celo et piſciculi paruuli in Auſonia ·
Odilio vir ſanctus abbas Cluniacēſis ſucceſſor ſancti Maioli · Hic diem animarum inſtituit poſt feſtum omniū ſanctorum tempore Johannis · 18 · quod poſtea per totam eccleſiam approbatum eſt

¶ Scīſma · 12 · fuit inter Gregorium quintum et Johannem 17 · cauſa fuit tyrannidis creſcencij et ambicō Johānis: ſed paruo tempore durauit: et Gregorius obtinuit

¶ Heribertus archiep̄us Colonienſ vir ſanct⁹ clar⁹ habet
Herigerus abbas Lobienſis
Adelboldus epiſcopus Traiectenſis ·
Fulbertus epiſcopus Carnotenſis ·
Albo abbas Floriacenſis
Elphegus Cātuarienſis ep̄us: poſt martiriſat a Danis
Anſfridus Traiectenſis epiſcopus poſt effect⁹ ē Gherardus Cameratenſis ·
¶ Sanctus Gherardus epiſcopus: poſt martiriſatur ab Vngaris ligatus ſuper bigam et de monte currit ·
¶ Gilla virgo prudētiſſima ſoror Hēnrici imperatoris poſt nupſit ſancto Stephano regi vngarie et multum iuuit ad plenam conuerſionem Vngarie ·

¶ Anno mundi · 6192 · … 6202 ·

Pape · — Gregorius · 5 · ā · 2 · mē — 6 · — Saxo · — Grecus Johes 17 · m · 6 · — Non erat papa ſed intruſus — Silueſter 2⁹ · ā · 4 · mē · 1 · di — 8 · — Johes 18 · mē · 5 die · 26 · — Rōnus Johes 19 · an · 5

¶ Anno xp̄i · 998 · … 1008 ·

¶ Iſte Gregorius factus fuit papa ad inſtantiam imperatoris Ottonis tertij · vir venerabilis et ipſius imperatoris conſanguineus · dictus fuerat antea Bruno · et cum parum ſediſſet et iam imperator ab vrbe receſſiſſet Placentinus intruditur a Creſcencio conſule propter pecuniam · et Johannes · xvij · vocatur · Et factum eſt ſciſma diebus paucis · Nam imperator reuerſus Creſcentium cepit et capite truncauit · Johannem autem antipapā excoculari et ceteris membris mutilari fecit · nihil eum iuuātibus ducatis ſuis Quia enī fecit q̄ non debuit · paſſus ē q̄ meruit · Et nota q̄ iſte Gregorius cū Ottone tertio ordinauit electores imperij: q̄ deinceps permanſerunt vſq̄ nunc · nec potuerunt Franci aut alij infringere ·

¶ Iſte Silueſter ſecundus fact⁹ eſt papa auxilio dyabolicali omagium fecit: vt cuncta ei ad votum ſuccederent Dict⁹ fuit Gilbertus et gratiam regis Francie inimicus ſibi procurauit · Vnde fact⁹ eſt archiepiſcopus Remenſis · tamen electus ſtatim fuit per conſiliū iubente Benedicto · 7 · Deinde gratiam imperatoris adquiſiuit · et fit epiſcopus Rauenne: poſtea papa · Sed finem ſolitum cito habuit · vtputa qui ſpem ſuā fallacibus demonibus commiſit · Speratur tamen de eius ſaluacōne propter certa indicia ſepulcri ipſius et penitentiam quam in fine fecit grauiſſimam membris abſciſis et cunbus datis et cetera ·

¶ Iſti duo Johannes poſt ſe mutuo ſederunt · Et primus parum prefuit · alter annis quinq̄ · Sepultus apud ſanctum Petrum ·

Iſte Henricus vir ſcūs fuit dux Bauarie ꝯcordiće eciā ꝓpter legalē et beatā famā quā habuit. Et plures de domo Bauarie legimꝰ fuiſſe nō ſolū carne ꝫ etiā mente ⁊ virtutibꝰ nobiliſſimos Habuit ſororē eq̄ virtuoſaꝫ quā ſcō Stephano regi vngaroꝝ dedit et totā vngariā ad fidē plenam ꝑduxit. Vxor eius fuit ſacta Kūnegūdis cū q̄ in virginitate ꝑmanens celibem vitam duxit. Plura bella tā in ytalia q̄ȝ in almania ꝯtra rebelles iuſte et ꝓſpere ꝯfecit. Tandeꝫ btō fine. ſepultꝰ in eccā bōburgenſ quā fundauit et cathedralē fecit miraculis coruſcans In vita ſancti Laurencij exemplū ponitur de ipſo et vxore.

Hēricus primus ānis .20

Iheruſalē iterꝫ capit a ſaracenis ꝑmitten te deo ⁊ gl'ioſū ſepulcrum ab infidelibus poſſidet. Iudei in mltis locis metuentes baptiſantur.

Iſte Cōradus multas leges edidit et pacē diſtrictiſſime ſeruare ſb pena capitis iuſſit. ꝫ comes Lupoldꝰ accuſatus de terra ſua fugit cupiēs magis ruſticane viuere q̄ȝ ſolenniter mori. Cuiꝰ tn̄ filiꝰ mirabilit ad ipſū ꝑuenit nutu dīno ꝯtra voluntatē Cōradi etiā filiā eiꝰ accepit vxorē.

Cōradꝰ primus ānis .20

Ropertus rex Frācie ꝯpoſuit ſequentiā ſancti ſpūs et reſponſoria o iuda et ih'rl'm Cornelius centurio cū notis et alleluia Eripe me etc̄. Ipſe fuit vir miſericordiaꝫ. Scā Kūnegūdis vxor henrici virgo perpetua claret opibꝰ bonis. Poſtea monaſterium ingreſſa obijt miracul' coruſcans.

Coriſantes quidaꝫ fuerūt circa h̄ tēpa: qui per totū annū ſaltabant ꝓpter petm̄ inſolentie. qꝛ in vigilia natiuitatis xp̄i in cimiterio q̄dam coriſando ipediebant quendā ſacerdotē in ꝑma miſſa ſua quā duo te faciebat: ꝫ qꝛ nolebant ceſſare maledixit eos cū īprecacōne dicēs Vtinā ſic ꝑ annū ſaltaretis et fecit ē. Fuerūt tandē a btō heriberto abſoluti. Et quidaꝫ valde penituerūt ita vt ſancti effecti fuerūt et miraculis claruerunt Scdm quoſdā ꝯtigit in villa ſaxonie in eccā ſcti Magni et filia ſacerdotis cuiuſdā auulſis brachijs ſaltauit. Fuerūt .19. q̄ꝝ tres femine erāt Oēs breuit obierūt.

Luna in ſāguinē verſa apparuit et terremotꝰ magnꝰ Facula ardēs et fulgur iſtar turris cecidit cū maximo ſplēdorē. ſequit fames valida. In lothoringia fontiulꝰ aq̄ in ſāguinē verſa ē et ſigna circa h̄ tpa ꝯtigerunt. Mortalitas fuit maxima pene ꝑ totum orbeꝫ vt ſepelientiū tedio adhuc viui ſpm̄ trahētes obruerentur cū mortuis. Siccitas magna et ardor ſequitur.

Symeō vir ſcūs Syracuſ monachꝰ claret Treueris Durādꝰ epꝰ Leodieñ fuit de obſcuro genere natꝰ. Haymericus rex vngarie virgo cū ſpōſa ſua obijt miracul' coruſcando fuit qꝫ filiꝰ ſancti ſtephani regis.

Cāpanus doctor inſignis et deuotꝰ maximꝰ qꝫ aſtronomꝰ. Hic inuenit errore; ꝑuū in calculacōne ptolomei q̄ ad mediū motū lūe vicꝫ q̄ȝ i.2760. ānis lunaribꝫ deficit vna dies Et in q̄buſdā alijs ſilr. Excuſat aūt tm̄ virꝫ q̄ȝ h̄ nō ꝓuenerit ei ob defectū igenij ꝫ ob penuriaꝫ tēpis maxie q̄ ad motū octaue ſpere ad quē longum tēpꝰ requirit. Eius rethorica et ꝯputꝰ et cetera: ſunt optima.

6213.

6223.

Pape

Sergius qrtꝰ an. 2. mē. 7.

Bn̄dcūs 8ꝰ. ā. 11. men. 11.

Tuſculanus

Iohēs 20ꝰ an- nis. 11.

die. 21.

Rōnꝰ

Bn̄dcūs nonus ānis. 13.

Tuſculanus.

1015.

1026.

Iſte Sergius fuit ſancte vite et exemplaris conuerſacōnis. ſepultus in eccleſia ſancti Petri.

Iſte Bn̄dcūs habuit ſciſma maximuꝫ. qꝛ eiectus fuit et quidā alter ſurrogatus.

Iſte Iohannes belluꝫ habuit cū romanis.

Iſte Bn̄dictus fuit nepos Bn̄dicti. 8. totꝰ lubricus. et ideo damnatꝰ apparuit cuidā in ſpē mōſtruoſa et horribili Caput et cauda erāt aſinina. reliquū corpus ſicut vrſus et ait. Noli expauēſcere: ſcito me hominē fuiſſe ſicut tu es: ꝫ ſic me repreſento ſicut olim exiſtens infelix papa beſtialiter vixi. Tēpore eius ſciſma ſcandaloſuꝫ mīnis fuit. quia ipſe eiectus erat et iteruꝫ reſtitutus et iterum eiectus.

Hunc poſt mortē vidit quidam epūs in miſerabili ſpecie dicentem ſe grauiter affligi et q̄ȝ nihilominus ſperaret de miſericordia dei et' nihil ſibi ꝓdeſſe q̄d ꝑ ſe factum eēt. qꝛ de rapinis fuit. miſitq; eū ad Iohānem papā vt de tali terra ſummam pecūie acciperet et pauperibꝫ daret. Qd ipſe fideliter implens epatū ceſſit et timore perculſus ſibi ꝓuidens in futurum monaſterium intrauit.

Rogerus epūs beluacenſ totus inclitꝰ claret.

Sciſma. 13. eccleſie fuit inter benedictum. 8. et q̄ndam alium intruſuꝫ. ſed poſt benedictus obtinuit eiecto iterum intruſo.

Sciſma. 14. eccleſie ſcandaloſum et ꝯfuſiōe plenū fuit inter bn̄dcm̄ nonum et alios vt patet infra. Cauſa fuit mala vita benedicti: iniquus introitus. Hic notat ptholomeus q̄ȝ faſtus ſummorum pontificum habuit ſemper malum exitum. Et fuit occaſio et eſt cauſa multorum ſciſmatum. Notabile eſt.

¶ Tēpus effeminatū īcepit circa ānos dn̄i mille in q̄ fides xp̄iana valde cepit deficere et declinare a p̄ſtina virilitate vt3 in ꝓphia ſc̄e hildegardis. Et in multis regionib⁹ xp̄ianitatis nec ſacramēta nec eccl̄ſtica ritus ſuabant. auguriis et maleficiis itēdētes. Et erat ſacdos ſic ppl's. Sz miſericors dn̄s ꝯtra h̄ mala iterū plures apl'icos viros ſuſcitauit q̄ hāc ariditatē bonis exēpl' et p̄dicacōib⁹ irrigarēt dn̄o coopante et ſmonē ꝯfirmāte ſeq̄ntib⁹ ſignis. Et multi ordines nimio feruore ſuccreuerūt vt periculoſū tēp⁹ illuſtrarēt de q̄b⁹ ꝯſeq̄nter fit mencō. Et q2 tā ſepe huiōi rēformacōnes ſc̄e fuerūt p̄ter ſpē et in ſeq̄ntib⁹ future ſint. ideo ſatuū ē determiare ꝙ ātixp̄s tūc vel tūc veiet ꝓpter maliciā

¶ Impatores. tēpis q̄d pleriq3 acceptarūt: q̄s oēs fefellit ſua opinio et euāgelica decifit ſapio et ip̄a tp̄is reprobauit experiēcia. Hor̄ error̄ immenſus eſt numerus.

Gwilhelm⁹ Diuionenſis.
Richardus Virdunēſis.
Popo ſtabulenſis.
Helyas Colonienſis.
Olbertus Leodicenſis.
Stephanus Leodicenſis.
Beruo Augienſis
Omnes iſti abbates venerabiles circa h̄ tēpora floruerūt.

¶ Fulbertus Carnotenſis ep̄us in infirmitate viſitatur a beata virgine et de eius lacte ſanctiſſimo recreatus eſt

¶ Gnotho vir ſpiritu ſapientie et ſcientie clarus epiſcopus Leodicenſis.

¶ Hepla auguriatrix in Anglia fuit quā3 demon de eccleſia extraxit horribiliter.

¶ Adelbertus ſanctus ep̄us Metenſ claret.
Elbertus abbas Gemelacēſis.
Bardo vir ſanct⁹ ep̄us Maguncie claret.

¶ Gwido muſic⁹ in ytalia fuit qui inuenit cantū manualem. ſ. per flexuras digitor̄. notas dinumerando ꝓ pueris informandis.

¶ Egelnotus archiepiſcopus Cantuariēſis miſit brachiū ſancti Auguſtini in Angliā eius epiſtolare habetur.

¶ Iſte Hēricus fuit gener Cōradi. i ſilua nat⁹ erat et bis ad occidēdū tradit⁹: ſ3 tn̄ deo ꝓtegēte illeſus euaſit adhuc puer. Cu3 āt ipator eēt effc̄us mōſteriu3 edificauit i loco natiuitatis ſue. vide pulcrā hiſtoriā i cronica martini vicencij 2c. Hic victorioſus fuit et ytaliā itrās Pandulphū capanie p̄ncipe3 cepit. Abbate3 Wuldenſē ſedauit q̄ tūc potētiſſim⁹ fuit dyabolo cātante. Hūc diem bellicoſu3 fecit: quē etiā incrapauit.

Henricus ſecundus ānis. 17.

¶ Sanctus Theobald⁹ vir nobil' de Francia recluſus heremita claruit.

¶ Karolpus merciorum regis filius martirizatus fuit a matertera

¶ Edmūd⁹ rex ō ſc̄us a dacis martiriſat⁹ fuit

Corpus gigantis rome inuenitur immenſe magnitudinis incorruptum cu3 lucerna que non poterat flatu extingui.

¶ Statua marmorea erat i Apulia cuius caput oſtendit theſaur̄ ſubtiliter.

¶ Palumbus preſbiter rome fuit nigromanticus contra quē dyabolus orauit et obiit

Monſtr̄ due mulieres in Gallia oīa mēbra ſingula vſq3 ad vmbilicum et diuiſim operabantur. vna mortua. alia ſuperuixit: triēnio mortuā portās.

¶ Anno mūdi. 6233 — 6293. — Alman⁹. 6253.

¶ Pape. — Silueſter. 3⁹. die. 56 — Gregorius. 6. an 2. mē. 6. — Clemēs 2⁹. mē. 9 dieb⁹. 7 — Almanus. — Damaſus ſecund⁹ di. 23. — Leo. 9. ā 5. mē. 2. dieb⁹. 6. — Alman⁹. — Victor 2⁹. an. 2. men. 3.

¶ Anno xp̄i. 1039. — 1049. — 1059.

¶ Iſte Silueſter elect⁹ fuit expulſo Bn̄dicto ſ3 eo cōtra eijcitur et Benedictus reſtituit̄. Quo iter̄ eiecto Gregorius ſb̄ſtituitur: q̄ cū eſſet rudis lrār̄ alter̄ papa3 ad eccl̄ſtica officia exequēda ſecu3 ꝯſecrari fecit. Q̄ d' cum multis nō placeret terti⁹ ſuperinduatur qui ſolus vices duor̄ adimpleret. Quib⁹ dimicantibus inter ſe Henricus iperator ſuperueniēs omnes depoſuit ⁊ Clementē ſecūdū ſubſtituit a quo ſtatim ſe coronari fecit ꝓmittentibus romanis ſine ip̄i⁹ ꝯſenſu ſe nūq̄ papā electuros. Et ſic q̄nq3 cedentibus ſextus inſtitutus eſt. Ver̄ de iſto Gregorio Gilbertus dic ꝙ fuerit vir ſanct⁹ et ꝯtra Henricū bellū habuit et raptores ſancti Petri extinxit et cū magno miraculo fit ſepultus 2c. Vide in cronicis.

¶ Iſte Clemēs dict⁹ fuit āte Suidegerus Bōburgēſ epiſcopus q̄ factus fuit papa per iperatorem ꝓpter vnione3 reparandā vt iam dictum eſt.

¶ Iſte Damaſus fuit inuaſor eccl̄e et ſubito defunctus ē. Et ſtatim romani peciērunt ſibi dari pontificē: ſ3 nō teutonicū. ad hoc em̄ nō poterant inclinari ex mala conſuetudine indurati. Tunc ꝯtū Leonē vir̄ ſanctū ad h̄ inclinauit vt papatu3 acceptaret: ſ3 poſtea ſibi de hoc fecit ꝯſcientiā et reſignauit et denuo ē elc̄us. Hic xp̄m in ſpē leproſi nocte in lecto ſuo collocans mane ip̄m nō inuenit. Tandē poſt laudabilē vitā ſancta morte potitus miracul' claret. Ipſe multa ſcripſit et fecit Erat antea ep̄us Tulenſis et audiuit angelos dicētes. Ego cogito cogitacōnes pacis dicit dn̄s.

¶ Iſte Victor vir bon⁹ et venerabilis timore imperiali fc̄us ē papa. ſic em̄ diſpoſita fuit apl'ica ſedes h̄ tēpe ꝙ ſancti viri dupliti timore ſe ſubtraxerunt. ſ. diuino et hūano. q2 tāto officō ſe idignos arbitrabant et tyrānidē romanorum quotidie ſuſtmē reduit. S3 cōpellente imperatore quidam nihilominus acceſſerūt ſimiliter duplici timore. Timebāt em̄ deū offendere ſic vocati et etiā offenſam principis. Iſte victor multos ſymoniacos depoſuit in ꝯcilio Florētino et etiam fornicarios.

¶ De pluralitate beneficior̄ que circa hec tempora nimis inualuiſſe videtur et deinceps ꝯtinuata: multiq3 dolēda ābicione prelator̄ ⁊ ſymoniaca labe ꝙ plurima ſcripta ſanctorū patrū h̄ntur deteſtantia abuſiones iſtas. Et nota ꝙ facile inuenti ſūt paupes clerici et doctores qui pluralitatē bn̄ficiorum et pompa3 eccl̄ſticorū rep̄henderunt donec offerret ſe occaſio participandi. Qua accepta ꝯmuniter auaricia excecauit eos. Fert' de quodā magiſtro magne lrāture qui valde ſb̄limiter diſputauit ꝯtra diuitias platōr̄ et faſtū eorū quaſi oīno ſic viuere nō liceret et c̄. Hec cū nūciata dn̄o pape fuiſſent: plauſibiliter reſpōdit. Dem⁹ ei bonam prepoſiturā: ⁊ hec et illa beneficia et bene pacat⁹ erit. Factū eſt ita. Et ecce ꝓtin⁹ ſententiā mutauit dicens. Nūq̄ intellexi materiā hanc p̄ter modo. Quippe q̄ de inope diues de ꝯtēpti- *

Iſte Henricus vid͛ fuiſſe homo multū inq̄etus et ſatis afflixit virū ſcm̄ Gregoriū .7. papā. Et primo quidē veniā petēs abſoluc̄oem meruit. ſed non pſeuerauit q̄nimo de nouo quēdam antipapā ɔtra eum tanq̄ ydolū erexit et iterū Grego. eū excōicauit. Et elc̄ores imperij ducē Saxonie p ipſo elegerunt. quē Henricus cruento bello ſupauit. Et tunc Romā veniens cū antipapa ſuo Gregoriū et cardinales pſeq̄tur. ſed ſtatim Ropertus rex Apulie eū fugauit et papam cū cardinalib͛ liberauit. Fuit nihilominus vir eleemoſinis deditus et ſexagies et bis acie collata dimicauit. Tandē miſerabili morte vitā finiuit in carcere a pprio filio detentus. Sicut fecit factum eſt ei.

Hēricus tercius annis regnauit quadragintaocto.

Edwardus vir ſcūs rex anglie claret ſpū pphetie. Nec reppeti plurēs aliquos reges in aliquo regno q̄ in Anglia.

Elburga virgo ſancta filia Edwardi regis.

Erghita Edwardi regis filia virgo ſancta claret.

Walpurga virgo ſancta et abbatiſſa fuit.

Berēgarius eps Turonē. errore dogmatiſauit de ſacramēto altaris et poſt īformatus retractauit et ſancte vite fuit. ſed diſcipulos cōuertere neq̄uit. Et ſeq̄tur heresis magna que ſatis afflixit ecclām longo tempore.

Lantfrācus eps Cantuarienſis magiſter Ancelmi ſcripſit librum per modum dyalogi de ſacramento et alia.

Adrianus cronographus et monachus Uuldenſis claruit.

Herlinus abbas monaſteriū Becenſe de ſuo fundauit.

Ciclus magnus annorū finit͛ hoc tpe. ſ. anno dm̄. 1063. ɔtinens annos. 532. q̄ ad rōem omnē paſcalis ɔputi vtilis eſt et ab euo in euū in ſemetipſū ſine errore reuoluitur et ſeq̄nti anno ciclus magnus annorū. 532. a natiuitate dm̄ exactis īcepit. In cuius fine erit labor et dolor vt q̄dam dicit. Terminabit͛. 1595.

Mathildis comitiſſa triūphatrix inclita Normannos expugnat et imperatorē debellauit p eccā glorioſe laborauit et tandē totū ſuum patrimoniū ſuper altare ſancti petri obtulit.

Petrus Damianus doctor grauiſſime autoritatis et religioſus valde.

Ancelmus vir ſcūs epus Cantuarienſ doctor excellens et btē virginī deuotus.

Scisma. 15. eccē fuit inter Alexandrū et Codulū epm p menſē. ſed Alexāder obtinuit licȝ īperator ɔtradiceret iudicio ɔcilij et maior ps fuit ſecū. Diu ſtetit.

Ipſa negat verū corpus et ſaguinem xp̄i eſſe in ſacramento. ſed figurā tm̄ Vide de ɔſe. di. 2. Ego bereg̃.

6262.

Stephanus 9us. mēſi. 9. die. 28. — Almanus ex Lothoringia.

Bn̄dicus decimus men. 9.

Nicolaus 2us an. 2. mēſi. 6. die. 26. — Burgūdus.

Alexāder 2us an. ij. men. 6. die. 25. — Mediolanenſ.

1062.

Iſte Stephanus parū ſupuixit. Et ſequēs Benedicus cum per vim papatū rapuiſſȝ et nouem menſib͛ sediſſet: ceſſit.

Iſte Nicolaus ɔcilium celebrauit contra Berengariū q̄ errore deceptus ɔtra fidē dogmatiſauit. ȝ plene correctus reuocauit vt patet de ɔſe. di. 2. Ego Berēgarius. In eodē cōcilio factū eſt decretū de elc̄one pape In nomine dm̄. di. 23.

Iſte Alexāder ſtatuit vt nullus miſſam audiat presbiteri quem ſcit hr̄e ɔcubinam ſb pena excōicationis vt patet. 32. di. Preter hoc. Et habuit ſciſma cū quodaȝ codulo ſed poſtea purgauit ſe in Mantua corā concilio de ſymonia et codolus tanq̄ Symoniacus inuaſor repudiatur. Hic alexander fuit vir ſanctus.

*bili repente glorioſus apparuerat. Hos btūs Ihero. velut peſtes quaſdā ɔtagioſas vitādos pnūciat. Dixit q̄dam notabile verbū. Qui habet vnū beneficiū ɔpetēs et eo legitime vtit͛ recto calle ad patriā tendit. Qui vnū ſupaddit vno oculo ɔſcie priuat͛. Qui aliq̄d adhuc plus acceptat etiā altero lumine priuatus total͛r excecat͛ et deinceps q̄ncunq̄ȝ poterit coacervat. Hanc maledc̄oem inſaciabilis auaricie olim preſignauit Jeroboā rex Iſrahel. Qui licet diuinitus ad regnū puenerat ſtatim tn̄ a cultu dei receſſit. Fecitq̄ȝ duos vitulos aureos ne populus Iſrahel ad tēplum dm̄ aſcenderet. Factū autē eſt ȝ verbū in pctm̄ ita vt omnes ſeq̄ntes reges hunc cultū ſacrilegū obſeruarēt in deſtructōem regni. Ita de eccaſtico ſtatu timendū eſſe ſacri viri cōiter aſſeuerāt et iam in pluribꝰ mundi ptibus ɔpletū cernimus. Clerici q̄ nihil poſſidere dēbent preter rōnabilem cōpetētiam. neq̄ȝ ſe de tēporalibus intromittere. omnia poſſidere omnia volunt gubernare Idcirco vt btūs Bernhardꝰ dicit q̄ȝ ordinem nullū ſeruant illuc pperāt vbi ſēpiternus horror inhabitat. Olim phariſei ɔtra auariciā diſputantem dn̄m deridebant et inſanū iudicabant. ſed nunc dn̄s ſbſamnat eos Caueas lector q̄ multa occupas bn̄ficia ne idē facias neq̄ȝ eadē paciaris. Deus non irridet͛. ſed q̄ ſeminauerit homo: ȝ et metet. Noli ſeq̄ ɔſuetudinem periculoſā. noli te p pape diſpenſac̄oem excuſare. Ad oculū vides q̄ vituli aurei adorātur ſed ceteri mactant͛. Sed q̄ neceſſitas q̄ reuerētia in hoc eſt deo exhibita q̄ de numero miniſtrorū eius ppe modū medietas ē reſecata. Si em̄ cuilibet bn̄ficio pmitteretur dari ſuus poſſeſſor numerus ſeruorū dei eſſȝ duplex q̄ modo eſt ſimplex. Seq̄re ɔſiliū eorū qui deo iā in celeſtibꝰ ɔiūcti ſunt ne cū vitulis aureis eterno igni cōflēris. Quid pdeſt vltra phibitos bn̄ficiorū titulos coadunare qn̄ etiā ſimplices cōiter videmus in frugali honeſtate āplius abundare.

¶ Godefrid⁹ Bulioen dux Lothoringie victor glorioſus ꝓ ec cleſia velut alter Karolus vndiqꝫ dimicat· q̄ tandē Iherl'm cepit factus ibi rex· Habuit frēm eq̄ victorioſum Balduinum nomine q̄ ei in regno ſucceſſit· Et erat totus inclitus· miraculoſa bella geſſit ꝯtra Saracenos· Finit̄ ſucceſſio regum Anglie· Et Wilhelmus comes Normannorū interfecto Araldo regnat ꝓ eo de quo fit mentio in hiſtoria ꝯceptionis beate marie·

¶ Ordo Grādimōtēſis inchoat̄ hoc tpe p ſcm virū Stephanū nobilē Auernorū ſtirpe ꝓgenitū· ¶ Mures deſinite ꝯuenūt quendā potentē circumuallantes in q̄dam ꝯuiuio et non poterāt abigi donec deuoraſſent eū· Idē cuidam principi Polonie ꝯtigit Mirꝫ valde·

¶ Impatores.

¶ Syracuſana ciuitas magnū terremotuꝫ ſuſtinuit et maior ecc̄a cecidit dn̄ica die oībꝫ oppreſſis· 9· exceptis miraculoſe

¶ Maurilius epiſcopus Rothomagenſis·

¶ Cono ep̄s Treuerorꝫ cuius tēpoē multa corpora martirū inueniuntur: quos olim Rictōuarus occidit·

¶ Arnulphus abbas ſcūs· poſt archiep̄s Lugdunenſ ordinē regularis vite inſtituit:·

¶ Vrſmarus p̄ſul ſcūs eccām ſācti petri fundauit ipſo ſibi reuelante in Flandria· ¶ Ordo canonicus cepit florere in Beluacēn eccā qui primo ab ap̄lis· poſtea a beato Auguſtino regulariter inſtitutus ſub magiſtro yuone prepoſito· poſt Carnotēn epiſcopo

¶ Ordo Carthuſienſ ſāctiſſimus incepit hoc tpe q̄ teſte beato Bernhardo inter oīs eccāſticos ordines primatum tenet non rōe tēporis ſed rigoroſitatis· vnde ipſe vocat eum ſpecioſiſſimā colūnam ecc̄e· Veruꝫ q2 ꝓpter nimiam abſtinentiaꝫ paucis portabilis erat· et ne diu puus maneret· poſtea ab ecc̄a moderatus fuit Nec vnq̄ a ſacto ꝓpoſito cecidit· ſingulariter a ſpūſcō p̄ſeruatus vſqꝫ hodie· ¶ Bruno vir ſcūs nacōe Colonienſ et magiſter in theologia cū ſex alijs venerabilibꝫ viris claret· q̄ Carthuſienſiū ordineꝫ inceperunt in dyoceſi Gracianopolitanenſi· ¶ Hugo vir ſanctiſſime et caſtiſſime vite claruit ep̄s Gracianopolitanus q̄ in· 53· ānis nullius femine faciē vidit vna paupercula excepta cuius q̄tidie pluribꝫ ꝯſiliū et auxiliū dederit ꝯfeſſiones etiā recipiendo· Hic ſācti Carthuſiam ꝓpoſiti p̄cipuus cooperator fuit· Et poſtea etiā habitū a ſcō Brunōe ſuſcepit· inſigneqꝫ exemplū prebuit· ¶ Tranſlacō ſancti Nicolai de mirrea ad Barenſes· Et corpus ſācti Clementis primi ep̄i Metēſis inuentū eſt Metis queꝫ ap̄li ibi ordinarunt· Et decēmilia peregrim occiſi ſūt Iherl'm per Arabes ¶ Solita pericula plura ꝯtigerunt circa hec tēpora· ſ· inundacō aquarꝫ nimia cū damno immēſo· Aues domeſtice ſiluatice fiūt· Peſtilencie maxime et plures ſacro igne ꝯſumpti ſunt exeſis carnibꝫ et membris iſtar carbonū· Terremotus in Anglia vt edificia eminus reſiliēt et furor ventorꝫ q̄· 600· domos confrēgit Londonie Fames et ict⁹ fulgurꝫ vltra modū ꝛc̄· Et fons ſāguinis· 15· diebꝫ emanauit· Et dyabol⁹ palā locutus eſt hoibus in pago q̄dam viſibilr̄ apparēdo.

¶ Anno mundi· 6273· 6282·

¶ Scisma· 16· eccleſie fuit inter Gregoriū et archiep̄m Rauennēn· Cauſa fuit tyrānidis impatoris et diſſenſio quorūdā ep̄orum· Maius fuit omnibꝫ ante habitis· Durauit vſqꝫ ad Vrbanū· 2·

Pape·					
	Grego· 7· ā· 12· m̄· 1· d· 9	Victor 3⁹ ā· 1· mē· 9·	Abbas Caſſinēſis· die· 7·	Vrban⁹ 2⁹ ā· 13· menſi· 9·	Cluniacenſis·

¶ Anno xp̄i· 1079· 1089·

¶ Iſte Gregorius fuit vir ſcūs et multas pſecucōes ꝓ iuſtitia ꝑpeſſus eſt· Hic antea dicebat̄ Hyldebrandus et fuit legatus in Gallia et dure ꝓceſſit ꝯtra ſymoniacos Quendam etiam ep̄m miraculoſe vicit de ſymonia q2 nō potuit dicere ſpirituiſcō. Factus autē papa ſynodum celebrauit in qua ꝯtra eos fil'i zelo ꝓceſſit et ꝯtra p̄ſbiteros vxoratos amouendo eos a diuino officio Fuerunt etiam tēpora ſatis acida· Et q2 iuſtitie rigorē viſus eſt tenere ſolito more ꝯtra eū multi inſurrexerunt. Et primo Cinthius p̄fecti filius eū cepit cū primaꝫ miſſam in nocte natiuitatis xp̄i celebraret et in turri ſua poſuit ſed romani turrim deſtruunt et papā liberāt et miſerꝫ Cinthiū illū extra vrbem eijciūt Deinde imperatorē excōicauit ꝓpter diſcidiū qui poſt veniens ad ipſum et pluribꝫ diebus nudis pedibus ſuper glaciem ſtans vix abſolucōem impetrauit· Sed imperator non pſeuerauit in humili obia quam cepit q̄nimo in wormacia ꝯtra euꝫ p̄tenſum ꝯciliū celebrādo aliū loco ſui eligi fecit ab ep̄is et fit ſciſma longo tēpore· Inſuper adhuc in caſtro Sanctiangeli ab imperatore cū cardinalib⁹ incarcerat̄· ſed per regentē Apulie liberat̄ · Tandeꝫ in Apulia morit̄ miracul' choruſcans·

¶ Iſte victor p ſomniū vidit deum ſue dignationi in ſolitudie carthuſie habitaculū conſtruentē Et d2 q ſpū ꝓphetie pollebat Fuit extinctus per venenū in calice miſſuꝫ:·

¶ Iſte Vrban⁹ dcūs ē antea Odo et fuit monachus Cluniacenſis Multuꝫ laborauit in ecc̄a regem Frācie excōicauit ꝓpter adulteriū Conciliū primo celebrauit apd̄ Clarū montē in quo ſtatuit horas bt̄e marie dici q̄tidie et in ſabbato ſolēniter officiū fieri· Dicit̄ q hoc btā virgo fratribus in carthuſia reuelauit· Aliud ꝯſiliū Turonis celebrauit ꝓ recuperāda terra ſcā· et ꝓuocauit ꝓplm occidētalem ad trāſfretandū qui tunc in lancea dn̄i triūphauit· Hic habuit magiſtrū Brunonē pedagogū q̄ fuit prim⁹ prior carthuſie quē etiam lateri ſuo ſociauit in papatu· Et multū ꝓfectū in ecc̄a fecerunt·

¶ Pariſius horribile miraculū ꝯtigit de quodā magiſtro magni noīs· q̄ ter exclamando dixit ſe damnatū· quapropter multi ſolēnes viri ſeculo abrenūciarunt et diuerſas religiones inſtituentes celebre nomen poſteris reliq̄runt et exēplū·

Terra ſancta hoc tẽpore ex magna parte recuperata eſt et Iheruſalem et ſepulcꝝ dñi glorioſum cũ Antiochia et alijs ci uitatibꝫ multis de manibꝫ Saracenoꝝ. Credunt̃ trãſfretaſſe vltra. 200. milia xp̃ianoꝝ. Quãtus autẽ zelus fuerit in omni populo ad hoc opus pficiendũ et quõ ex omni ſtatu ſenes et iuuenes: diuites et pauperes ↄfluerunt nemine cõ pellente vix aliqs ſine lacrimis aut dicere vel audire poſſet. Paſſagiũ eñi iſtud fuit btẽ virginis Marie q̃ mirabiliter duxit et ꝓtexit ꝓpugnatores ſuos ſicut oſtenſum fuit in viſione. Principes fuerunt plures. ſ. Godefridus Bulion q̃ eti am Leonem interfecit et fratres eius Euſtachius et Balduinus. Boemũdus dux Apulie. Hugo frater regis Frã cie et plures alij qui ꝓ fide ſe diſcrimini dantes et glorioſe vicerunt et nomen ſibi eternũ adq̃ſierunt in omnibꝫ magni fice a dño delectati. Vide hyſtoriam.

Lancea dñi repta eſt in Antiochia a quodã ruſtico cui beatus Andreas apparuit et lo cum oſtendit. Et quidam percurrendo ignez .13. pedũ. cum ea totũ exercitũ letificauit et certificauit eo q̄ minime lederetur ſicut dñs ſibi apparens mandauerat.

Iſte Henri- cus ſatis exceſſiuus fuit in q̃buſdam et pmo erga prẽm ſu um quẽ cepit et in carcere mori fecit. Etiam cõtra pontifi ces romanos eo q̄ deret reſignare inueſturã epoꝝ et ab batũ et nollet ſicut nec pater eius. Tandez ad cor rediens obediuit et multa dãna eccleſijs illata fidel'r reſtituit. Morit̃ tandez fine ꝓle iuſto dei iudicio. q2 prẽm ſuum dehoneſtauit qd valde ſepe ↄtigit alijs filijs

Hẽricus quartus annis. 15.

Yuo Carnotẽſis epũs abbreuiãdo ↄpilauit decreta apl̃ica p9 yſidorũ et p9 eũ Hugo ca talaunenſis poſt quẽ Gracian9.

Helinandus Laudunenſis epiſcopus cla rus habetur.

Hugo Cluniacenſis abbas vir ſanctus cla ruit hoc tempore.

Toletũ ciuitas Hyſpanie nobiliſſima tollit̃ hoc tpe de manibus Saraceno rum per Aldenfonſũ regem octauo an no obſeſſionis.

Ordo Ciſtellenſis incepit ſub Herdin go abbate Et nota q̄ non eq̃ ordines creuerunt.

Ordo Ciſterciẽſis incepit per Robertũ abbatẽ et Al bericũ ſucceſſorẽ eius. Et videtur quaſi ſecũdarij reformatores ordinis ſcti Benedi cti cuius regulam hñt. Et multas curioſitates et abuſiones abdicarunt et ſimpl'r ſm ſcãm ſimpliceẽ regulam viuere ceperunt. Et mirabil'r in breui tẽpore creuerũt in omni bus habuit viros ſctiſſimos et plures numero ꝛc̃.

Soles duo apparuerũt. ter remotus magnus fuit Stel la per diem fulgurauit. In ytalia pluit ſãguis In Antio chia terra abſorbuit plura e dificia. Et porcell9 naſcit̃ cũ capite humano. Pullus na ſcitur q̃drupes. Et mulier q̃ dam enixa fuit monſtꝝ. an te ſicut homo. retro facies ca nis et ceterã membra.

6293.

6303.

Paſcal. ã. 18. m. 5. di. 7.

Tuſcus.

Pape.

Sciſma. 17. ecc̃e fuit inter Paſcalem. 2. et tres prelatos ſcꝫ Albertũ Arnulphũ et Theodericũ qui fauore impato ris erexerunt ſe. ſed mala morte perierũt Et paſcalis ob tinuit. q2 iuſte electus fuit et deus fuit ꝓ eo

1095.

1105.

Iſte paſcalis diligenter laborauit ꝓ ecc̃a contra impatores et reges ſup re ſignacõe inueſture epoꝝ et abbatũ ꝛc̃. et ſatis ꝓfecit. Multa etiam ꝑpeſſus eſt a falſis fratribus. Etiam impator i pſuꝫ cepit cum cardinalibus et per duos menſes in vinculis tenuit. Et ſciſma habuit. In omnibus tñ triũphauit et glorioſum et pacificũ finem habuit. ſepultus rome in ecc̃a ſancti Saluatoris. Et ecc̃a rectiſſime cõparat̃ lune q̃ creſcit et decreſcit et q̃ſi deficere vid'. ſed tñ ad plenũ reuertitur ꝓpter illuminacõez ſolis eterni q̃ eſt xp̃s dñs ſponſus eius.

Hyldebertus Cenomannenſis epũs multa ſcripſit claretq3

Petrus Alfonſus doctor notabilis fuit iudeus natus. ſed conuerſus poſtea ſcripſit aliqua eleganter.

Wilhelmus rex Anglie peſſimus obijt percuſſus a deo. q2 nullum conuentũ fieri pmiſit.

¶ Bernhardus incipit clareſcere adhuc iuuenis qui poſt intrauit ordinem Ciſterſienſis. deinde factus abbas Claràuallem fundauit. Hic creuit in doctorē magnū et apl'icaȝ viꝝ. tot miracula fecit et tm̄ honorē habuit vt filiis ei in hijs nunꝙ credit' fuiſſe. Vide vitā ꝛc̄. Pater. 160. monaſterioꝝ fuit. Et velut alter Moyſes habitus eſt vbiqȝ.:

¶ Iſte Lotharius vir bonus extitit et fidelis eccie. Et coronatus fuit ab Innocēcio. 2. quem etiam fideliter iuuit ɔtra Petꝝ leonis. Hic btūm Bernhardū in maxima reuerētia habuit et alios viros religioſos quoꝝ etiam meritis magnas victorias ſe gloriabat' obtinuiſſe et ſ̄papue ɔtra Rogeriū inuaſorē regni Sicilie quē fugauit ⁊ alterū ſbſtituit de ɔmiſſiōe dn̄i pape

¶ Ordo tēplarioꝝ incepit hoc tpe q̄ pri' albis vſi ſūt mantellis. poſt rubeā cruce ſuperpoſitam portarūt. Et Hugo et Ganfredus fuerunt primi fundatores ei' et btūs Bernhardus regulā ɔpoſuit:.

¶ Malachias vir ſcūs archiep̄s Hibernie claret q̄ totam illaȝ gentē reformauit. Eius vitaȝ Bernhardus ſcripſit.

¶ Imperatores.

Lotharius 2'. an. 12.

Dux Saxonie.

¶ Ordo premonſtratēſis incepit per virum dei Norbertum etc̄.

¶ Stephanus vir venerabil' abbas Ciſtercienſis claret: q̄ beatū Bernhardū cum fratribꝫ ſuis ad ordinem ſuſcepit.

¶ Extra Romam in monaſterio ſācti Laurētij monachus quidā admirās quō ꝛc̄. angulo ſoluto audiuit. Sic potuit xp̄s clauſo ꝓdire ſepulcro.

¶ Hugo de ſācto victore claret Pariſius. natione Saxo. doctor magnus q̄ alter Auguſtin' dicebat' tpe ſ̄uo

¶ Richardus de ſancto Victore pietate plenus et doctor floridiſſimus claret.

¶ Tirus capitur a xp̄ianis. Et Leodiū multis plagis attrit' terremotu etc̄. Et Balduin' rex Iheruſalem capit' Acies in celo apparuerunt. Moſa ſuſpēditur et alia multa mōſtra fuerunt q̄ forte tartarorū tyrannidem ꝓxime futurā ſignarūt. Ventus maximus fuit. turres et edificia ſubruit. Flandria ex pte ſummergitur

Tartari pmiſſione diuina circa hec tēpora montē exiſſe putant' in q̄ clauſi fuerūt in magna miſeria et fame q2 nimis multiplicati erāt. gens vilis et ſterilis et plagauerunt poſt mūdum omnia ſbijcientes iuxta illud Moyſi. In gente ſtulta irritabo illos. Miꝝ valde quō illi q̄ in maxima ſeruitute fuerūt iam nō armis ſed pellicijs ⁊ baculis omnia ꝓſterunt et dn̄antur vniuerſis. Hec iudicia tua dn̄e. Sic olim Aſſyrij Medi et Perſi Greci et Romani Gothi Huni et wādali Saraceni et Arabes Bulgari Affricani Frāci Almani Turci Hiſpani ꝛc̄. flagella inimici tui fuerunt. q̄libet in tēpore ſuo eo q2 hō noluerit obedire tibi etc̄.

¶ Scūs Gherhardus Bituricē̄ et ſcūs Ancelmus Laudunice ciuitatis ep̄s q̄ gloſas interliniares in pſalmis ordinauit.

Bethzelo vir ſanctus in dyoceſi Treuerēſ̄ fuit q̄ etiam brumali tpe in medijs niuibꝫ total'r nudus inceſſit:.

¶ Anno mundi. 6312. — 6322.

Papę.

Gelaſi' 2' an. 2. diebꝫ. 5. — Capanus.

Calixt' 2'. a. 5. mē. 10. die. 15. — Burgūdus.

Honorius 2' ā. 5. mē. 2. die. 8. — Bononienſis.

¶ Anno xp̄i. 1119. — 1129.

¶ Iſte Gelaſi' timore Hinrici imparatoris cū cardinalibꝫ Gaietam acceſſit et deinde p mare veniēs in Burgundiā. apud Cluniacū mortu' eſt et ſepultus. Idem imperator ſciſma contra eum fecit erigendo quendaȝ Benedictū Hyſpanum qd̄ etiaȝ poſtea cum Calixto continuatum eſt.

¶ Iſte Calixtus fuit filius comitis Burgūdie ⁊ electus fuit in locū Gelaſij et dū rediret romā pretenſū Bn̄dictū cepit et eq̄tare ante ſe fecit ſupra mulā ignominioſe ita vt verſa facie cauda ꝓ freno vteretur et vſ̄ ad vrbem ageret' vbi truſus fuit in carcerē. Et papa cū ip̄atore pacē fecit. Hic Tholoſe ſynodū celebrauit in qua dānauit fictos quoſdā religioſos q̄ plures hereſes ſecrete et publicē ſeminabant ɔtra ſacra et bona eccāꝝ. Fecit libellū de miraculis ſācti Jacobi. Statuit etiā hyſtoriā ſancti Karoli deſcriptā a beato Turpino Remenē̄ archiep̄o. Fundauit monaſteriū Boneuallis Ciſtercij ordinis

¶ Iſte Honorius in grām recepit Rugeriū et inueſtiuit eū in ducatu Apulie facto homagio q̄ fuit rex Sicilie et magna poſt ꝓ fide fecit. Hic duos patriarchas depoſuit Aq̄legienē̄ et Venetū q2 reppērit eos fauiſſe ſciſmaticis. Mortu' tādē rome. ſepl'tus in ec̄cā Lateranē̄. Et idē Rogeri' p' ab Inno. remouet' q2 ſibi ɔtrari' fuit

¶ Sciſma. 18. ecc̄e fuit hoc tpe. q2 Benedictus quidam fauore ip̄eratoris erexit ſe ɔtra Gelaſiū et etiā contra Calixtū conſequēter ſ̄ miſerabil'r perijt. et q̄ iuſte electi fuerūt: obtinuerūt more ſolito.

¶ Siccitas magna fuit ut flumina. lacus. fontes. putei. ſiccarētur. Ignis in terra ſbintrās biennio non potuit extingui aq̄ et fuit plaga horribil'. Et quedā mulier q̄tuor maſculos peperit

¶ Ordo ſci Johis baptiſte Iheroſolimitani ichoat' hoc tpē a venerabili Raymūdo viro operibꝫ mīe dedito et valde creuit. Hij vouent ſe pauperibꝫ ſuituros.

¶ Petrus Abaelardus īſignis fuit doctor' ſed ihereſim cadens ab Innocentio dānatur. Precū redēptionis euacuauit.

frater Petrus — Sentenciarum — composuit
Petrus hystoriam scolasticam

¶ Johannes de tempōribꝰ moritur qui vixerat ·361· annis · Fuitenim armiger Karoliꝗ; ad hec tempora durauit·

¶ Iſte Conradus fidelis et inclitus princeps fuit · Et quia hoc tempore fuit bonum regimē in eccleſiaſtico ſtatu · ideo principes ꝓ in parte obediebant ꝓpter exemplaritatē prelatorum · Unde iſte rex cruce ſignatus erat a beato Bernhardo et transfretauit ad multis et miraculoſa bella geſſit ꝓ dilacōne dominij chriſtiani in terra ſacta · Paſſus ē etiā magna diſpēdia ꝓpter dolū grecoꝝ·

¶ Paſſagium magnum contra ſaracenos factuꝫ eſt Lotharius et Lodowicus cruceꝫ ſuſceperunt et beatus Bernhardꝰ diuino doctꝰ ſpiritu crucem predicando plures prouocauit : ſed non tamen contigit ſicut ſperabāt · quia Greci dolum magnum fecerant cū calce farine mixta intoxicantes exercitum·

Cōradꝰ ſecundus āmis ·15·

¶ Imperatores·

¶ Viſiones tōdali facte ſūt in Hybernia horribiles et cetera·

¶ Viſiones ſacte Elizabeth hoc tempore facte fuerunt·

¶ Viſiones ſacte Hyldegardis virginis et ꝓphecie plurime apud Treuerim facte fuerunt·

¶ Sciſma decimumnonū eccleſie fuit inter Innocentiū ſecundum et Petruꝫ leonis ꝓpter diſcordiam eligentium Et Innocētius obtinuit quia maior pars erat ſeni · Et beatus Bernhardus per ſepteꝫ annos laborauit pro vnione fortiter ·cͤ·

¶ Pius Lodowicus rex Francie claruit q̄ magna ꝓ fide fecit et a btō Bernhardo cruce ſignatꝰ et vltra mare trāſiens captꝰ fuit et multa dāna eſt paſſus et multa prelia glioſe geſſit · Et Henricꝰ frater eius monachꝰ efficitꝰ : poſt epiſcopus · ꝫ Comes Anttienſis factus eſt humillimus conuerſus in carthuſia·

¶ Theobaldꝰ comes campanie vir totus miſericors·

¶ Rogerius rex Sicilie Grecos vaſtauit vſq; Conſtantinopolim et Lodowicuꝫ regem Francie a vinculis liberauit·

¶ Hugo Folieti ſcripſit librum de clauſtro anime et cͤ·

¶ Gracianus monachus decretum compilauit et ab Eugenio approbatur et epiſcopus fit in Tuſcia incluſiua vnde oriundus fuit·

¶ Petrus lumbardus epūs pariſienſis frater Graciani librū ſentenciaꝝ edidit Petrus Comeſtor frater Graciani et Petri lumbardi hiſtoriam ſcolaſticā compoſuit et alia·

¶ Edīſſa que olim dicebatꝰ rages Medoꝝ ſemꝑ inuicta et ſcā hoc tēpe deſtruitꝰ·

6333·

6383·

Innocentiꝰ ·2ꝰ· ā ·13· mē ·7· die ·8· — Romanus·

Celeſtinꝰ 2ꝰ · mē ·5· di ·10· — Tuſcus·

Luciꝰ 2ꝰ : men ·11· dieb ·9· — Bononienſis·

Eugeniꝰ 3ꝰ ·ā· 5 · mē ·9· die ·20· — Piſanꝰ

1139·

1145·

¶ Iſte Innocentiꝰ fuit vir valde deuotus et tales ſuo lateri ſociauit Hic habuit ſciſma per ſeptē annos contra petrum leonis qui ſe anacletum nominauit et per vim papatuꝫ rapuit adiutus a ſuis amicis · Quod videns Innocentius cuꝫ duabꝰ galeis fugit in Galliaꝫ vbi fuit glorioſe ſuſceptus a ſancto Bernhardo qui tunc omnes reges et principes in manibus ſuis habuit et ꝓuocauit eos vt reducerent dñm papam ad ſedem ſuā · Et plura de eo narrantꝰ in vita beati Bernhardi Tandeꝫ pacatis omnibus et horribiliter diuino iudicio aduerſarijs conſumptis pacifice et vtiliter eccleſie preſedit · Sepelitur in Laterano glorioſe ·

¶ Iſte Celeſtinus parum ſedit · Sepeliturq; in Laterano·

¶ Iſte Lucius ſimiliter parū prefuit · qꝛ ambo in peſtilentia breuiter obierūt Sepultꝰ i Laterano ·

¶ Iſte Eugenius ante fuit monachus beati Bernhardi in claraualle et miſſus ab eo romam cum alijs ꝓ inſtauratione monaſterij ſācti Anaſtaſij et ibi abbas efficitur et non longe poſt ex inſpirato in papam electus eſt · Hic cuꝫ eſſet ſimplex : deus eū mirabili gracia et eloquentia perfudit · Beatus etiam Bernhardꝰ illum ſolennem libꝝ de conſideracōne ad eum ſcripſit · Romani aūt ſolito more feruеſcentes ſedicōnem faciunt · Quapropter vir ſanctꝰ cedit locum ire et Gallias veniens priſtinum locum dilecte clareuallis humiliter benigneq; viſitauit · Alloquitur fratres non ſine lacrimis memor priſtine et tam pulcre quietis iam ꝑdite miſcēs ſermonibus auulſa a corde ſuſpiria · hortatur et ꝯſolatur et ſe inter eos fratrem et ſociū non dñm exhibet vel magiſtrum · Mirantur omnes in tanta altitudine humilitatē immobilem et in tam excellenti culmine ꝓpoſiti ſancti permanere virtutem vt altitudini ſociata humilitas ꝓ officio exterius fulgeat et ꝓ virtute nequaꝗ̄ interiꝰ maneſcat · Adherebat carni eius lanea tunica : et diebus ac noctibus cucullа veſtitus · Sic ibat ſic cubabat · intus monachi habitum retinens extra ſe pontificem et motibus et veſtibꝰ exhibebat rē difficilem agens diuerſaꝝ in vno homine ꝓprietatem exhibens pſonaꝝ · Sagmenta ei circumferebantur et puluinaria · lectus eius opertus cortina ambiebatur purpurea · Sed ſi reſolueres opermenta inuenires ſuperiectis laneis complosa ſtramina et paleas ꝯglobatas · Homo in facie : deꝰ videt in corde · Ipſe vero bona coram deo et hominibꝰ ꝓuidebat : eternū omnibꝰ monachis et pontificibꝰ exemplū relinquens · Demū valedicens fratribus cū multis lacrimis ſolitis inquietudinibus redditur · romamq; reuerſus glorioſe ſuſcipitur clamantibus vniuerſis · Benedictus qui venit in nomine domini · Obijt tandem in magna ſanctitate ſuis meritis romam illuſtrando miraculis pluribus · Sepultus in baſilica ſancti Petri · Moritur ſtatim etiam beatus Bernhardus eodem anno ·

¶ Iſte Fridericus fuit vir magnoꝝ operum adeo vt quidā dicūt ꝙ poſt karolum magnū in geſtorum magnificentiā nobis ſimilem non habuit. Et nota ꝙ huiōi ꝯparacōnes ſunt cū moderamine accipiende nō ſimpliciter ſicut ſolet dici de ſalomone. Poteſt eīm eſſe ꝙ aliqs ſimplex miles in negocio aliquo ita magnifice ſe habeat ꝙ vere dici poterit de eo ꝙ nunꝙ̄ ſimilē habuerit in illo. ſ. nō in omnibꝰ etc̄. Verꝫ ideꝫ iſte Fridericus in vno crimen glorie ſue intulit ꝙ cū alexādro papa altricauit et ꝯtra p̄has ſciſmaticos fouebat longo tempore. Verum poſt penituit et veniā petens crucem pro ſatiſfactōne ſuſcipiens vltra mare iuit. et poſt magnos triūphos in quodam fluuio ſūmerſus fuit improuiſe.

¶ Imperatores. — Fridericꝰ primꝰ an nis. 33.

¶ Bohemia fit regnum antea ducatus fuit. Sol obſcuratus fuit hoc tempe. Fames magna facta ē. Terremotus maximus fuit. Antiochia cū tripoli et damaſco ceciderunt. 50. milia hominū ſummerguntur. et mare retrogradū verſum eſt. Tres lune apparuerunt et in medio ſignum crucis. et tres ſoles viſi ſunt. et poſt ſol obſcuratus iterꝫ fuit ab hora ſexta vſqꝫ ad horam nonam.

¶ Wilhelmus heremita ſanctiſſimus claruit olim dux aquitanie et comes pictauieñ. Hic primū totus diſcolus fuit ꝓpter ſciſma a beato bernhardo cum venerabili ſacramento territus fuit. Poſt lorica ſuper nudo veſtitur.

¶ Gwilhelmus puer in anglia crucifigitꝰ a iudeis in die ſacto paraſceues. Et erat tunc puer ibidem qui vidit infernum

¶ Peſtilentia ſacri ignis fuit. Et puer quidaꝫ liberatus ab igne qui omnem hiſtoriam mundi. textum euāgelij. actꝰ apl'oꝝ tanꝙ̄ in libro legeret alijs ꝓnunciauit.

¶ Petrus tharentaſienſis ep̄us vir integerrime religionis.

Norwegia conuertitur ad fideꝫ vbi primo predicauit cardinalis albanenſis poſtea papa.

¶ Corpora ſanctorum trium regum tranſtferūtur de mediolano ad coloniam per reynoldum archiepiſcopum colonienſem. Et extunc colonia floruit.

¶ Viſio horrēda facā ſimonienſi ep̄o a qdaꝫ heremita iā defuncto qualiter. 30. milia hoīm deceſſerant ſecū et ꝙ ſanctus

¶ Bernhardꝰ ſtatim euolaſſet tres in purgatoriū deſcenderant. oēs alij in inferno perpetuo cruciādi dimerſi fuerūt

¶ Sanctꝰ thomas cantuarieñs archiep̄us martirisatur hoc tēpore in anglia multis claret miraculis. Et henricus rex anglie miſit ſolennes ambaſiatores et excuſauit ſe de nece eius et crucem ſuſcepit poſt triennium et cetera. Canonizatur ab alexandro.

¶ Sanctus Bernhardus canoniſatur per alexandrum tercium. Et ꝓpter concurſum populi ꝓhibuit eum abbas ne plura miracula faceret et obediuit mortuus.

¶ Anno 6353. mundi. 6363.

Pape. — Roñꝰ. Anaſtaſius. 4. ā. 1. mē. 4. di. 24. — Anglicꝰ. Adrianꝰ quartus annis. 5 — Tuſcus. Alexander. 3. ā. 21. mē. 11 die. 19.

¶ Iſte ordineꝫ carthuſienſiū ꝯfirmauit cū ſubſcripcōne oīm cardinaliū ſuſcipiens eum ſub ꝓtectōne ſancti petri et ſua dando priuilegia aliqua quibꝰ luīcꝰ et alij nūero. 11. plurima ſupaddiderūt et monaſteria erexerūt

¶ Anno 1154. xp̄i. 1164.

¶ Iſte Anaſtaſius fuit abbas ſancti rufi valentinienſis dyoceſis. Et deinde in cardinalem et poſt in papā aſſumitur. Hic fecit palacium nouū apud ſanctaꝫ Mariam rotundam Moritur ſepelitꝰ qꝫ latriano

¶ Iſte Adrianus nacōne anglicus fuit epiſcopus albanēſis vir magnanimus et verbi dei cū zelo p̄dicator egregius. Regeꝫ Italie et romanos ꝯpeſcuit cum cenſuris. Ipſe ante legatꝰ fuit in norwegia et gentem illā barbaricaꝫ cōuertit et inſtituit poſt electꝰ in papā officiū ſuum honorificauit. Et dicitur ꝙ primus papa fuerit qui cū curia in vrbe veteri moram ꝯtraxerit. Hic fecit gironeꝫ in radicofano et turribus muniuit. Et multa comparauit a comitibus circa locum ſancte chriſtine. Sepultus eſt in vaticano.

Iſte Alexander vir ſtrenuus habuit longum ſciſma. 17. annorum. Et quatuor ſciſmaticos vicit ſucceſſiue et excōmunicauit qui omnes mala morte perierunt. Preualuit etiam cōtra imperatorē et ad vnioneꝫ reuocauit. Duo concilia celebrauit vnum turonis. aliud in vrbe. Tandem omnibus nō ſine graui labore compoſitis puta qui aduerſus talem regem dimicauit glorioſe romam ꝯuertitur et eos qui ꝓpter pſeuerantiam eiecti fuerūt reſtituit. Moritꝰ poſt ſepultus in pace xp̄i.

¶ Sciſma. 20. eccleſie fuit inter Alexandrum, et. 4. ſciſmaticos. ſed alexander obtinuit. Grande fuit annorum. 17.

¶ Hereſis waldenſium ſeu pauperum de lugduno incepit cuius inuentor fuit waldenſis ciuis lugdūnenſis. Qui cum diues eſſet relictis omnibus paupertatem euāgelicam ſeruare voluit. Et ſcribi fecit aliquos libros biblie in vulgari cum nonnullis ſanctorum auctoritatibus quas minus ſane intelligens ſuo inflatus ſenſu apoſtolorum officium ſibi vſurpauit predicando vbiqꝫ et ſuos ad predicandum mittendo errores plures ſeminauit. Moniti autem reſponderunt: deo obediendum eſſe magis ꝙ̄ hominibus. p̄latos et clerum aſpernendo. Tandem contumaces excommunicati ſunt et expulſi a patria poſt in concilio hereticā denūciati ſūt. Et factū eſt in grande maluꝫ et laqueum magnum ſimplicibus et deuotis perſonis ſcandalum immenſum. Et vtinam hodie eſſet finis.

¶ Sanct9 Richardus fuit qui a iudeis pariſi9 martiriſatus fuit et iudei expelluntur a regno.
¶ Sanctus Petrus monoculus abbas Clareuallis fuit.
¶ Ordo Wilhelmitarum a ſancto wilhelmo heremita olim duce Aquilegienſi nomen et originem traxit. Cuius diſcipulus fuit ſanct9 albertus heremita qui ordinem iſtum educauit.

¶ Sancta alpiadis virgo ſctiſſima claret que humiliter nata: ſubulca erat in terra Senonenſi cibo ſpirituali vtebatur multas habendo reuelacōnes: ſed nullo corporali tamen venuſta facie.
Sanctus hugo epiſcopus lincolnienſis ordinis carthuſienſiū in Anglia innumeris claret miraculis.

¶ Iſte Henricus fuit filius Friderici et accepit conſtantiam filiam regis ſicilie vxorē: occaſione cuius ſubiugauit ſibi totum regnum Apulie fugatis illis qui illud tenebant.

Henric9 quintus annis. 8.

¶ Iheruſalem iterum permittēte deo capitur a ſaracenis et glorioſum ſepulchrum cum ſancta cruce ꝓpter peccata xpianorum et ꝓpter luxurie et crapule. Et rarus erat in monaſterijs. rariorqꝫ in ſeculo quem non morbus luxurie infeciſſet. Et q2 tota terra ſordeſcebat facinoribus. ideo ꝓiecit dominus populum ſuū. etc̄.
¶ Paſſagiū grande ordinatur tempore Clementis tercij. Et Fridericus imperator crucem accepit et multi principes cum eo et fact9 eſt concurſus maximus. ſed parum profecerunt. nec aliquid recuperauerunt preter ſolam achon
¶ Sctūs Anſelm9 epus Bleſenſis ordinis carthuſieñ claret bō vita.

¶ Abbas Ioachim fuit qui plura predixit et ſcripſit. Et in quibuſdam errauit. vt patet in principio decretalium. Saſcitantibus etiam principibus an ire deberent ad terram ſanctam. reſpōdit non. quia nondum aduemſſet tempus.

¶ Leodium capitur. depredatur. vaſtatur et mulieres ac virgines opprimuntur. Religioſe tamē ac timorate mirabiliter liberate fuerunt nec alicuius pollucōnis contagium paſſe ſūt ſicut dn̄s oſtēdit ſancte Marie de Ognies. vide in vita ipſius.

¶ Regnū tartaroꝝ incepit et creuit valde: et vſqꝫ hodie eſt maius in orbe. Et fecerūt plagā in mūdo maximaꝫ
¶ Ordo dominorū teutonicoꝝ incepit circa h̄ tempora ſub celeſtino papa tertio. Ortū habuit ex ordine ſancti Iohannis baptiſte iheroſolomitani
¶ Ordo trinitatis circa h̄ tēpus incepit

6377.		6383.	Lubard9	Beneuētan9	
¶ Pape.	Tuſcus	Luci9. 3. ā. 4. mē. 2. die. 18	Urban9 3. ā. 1. mē. 10. d. 26	Gregorius octauus. m. 2	Clemens 39. an. 3. die. 16. Ron9
1178.		1188.			

¶ Olim ſancta fides catholica per potētes principes. per argutos philoſophos. per ſbtiles hereticos ac ceteros viros ſpectabiles impugnata fuerat. Diebus autem iſtis per viliſſimos ydeotas ac laycos paupimos extitit non modice tribulata. Quaſi dicat eccleſia. Iam itaqꝫ deo affligi. ſi nec iſti a tribulatione ceſſant: qui vita ipſa putabātur indigni quorum conuerſatio deo et hominibus odibilis eſt: qui ad nihil qd̄ vtile eſt valēt. niſi q2 ſe mentiūtur me zelare vt ſic efficatius nocerent. fuerunt nihilominus poſtea quidam ſubtiliſſimi heretici qui iſtam heresim waldēſium defendere conabantur et plura regna et populos deceperunt: cū quibus tandeꝫ miſerabiliter exterminati perierūt.

¶ Iſte Lucius fuit epus Oſtienſ q̄ poſt verone moritur. h̄ns tale epitaphiū. Luca dedit lucem tibi luci pōtificatū Oſtia papatū roma verona mori. imo verona dedit veꝝ tibi viuere roma Exilium curas. oſtia luca mori. Pulcri verſus quaſi quoddam apologeticum.

¶ Iſte Urbanus fuit oriund9 de ciuitate Mediolanenſi. Ad euꝫ venit ioachim d̄ calabria Hic cum audiſſet captaꝫ iheruſalem a ſaracenis nimio dolorē tactus obijt ſepult9 in ferraria.

¶ Iſte Gregorius magnū zelum habuit ꝓ terra ſancta et cepit practicare de modo recuperandi eaꝫ ſ̄ ſtatiꝫ obijt. Piſis.

¶ Iſte Clemēs ordinauit monaſterium extra muꝝ qd̄ d2 ſancti laurentij et quedaꝫ alia edificia Ei9 tempe factū eſt paſſagium magnū cōtradicēte abbate ioachim. q2 nonduꝫ veniſſet tempus.

¶ Sciſma oritur in imꝑio poſt morte͂ henrici ꝓpter diſcordia͂ electorū. Na͂ quida͂ elegerūt philippū duce͂ ſueuie fr̄em eiuſ de͂ hērici. Alij ottone͂ filiū ducis ſaxonie Et ſic ſr̄a e͂ altricatio magna et bella in almania. Tande͂ otto ꝑualuit. q2 papa Innocēti⁹ tenuit cum eo. Philipp⁹ eni͂ ſtatim poſt pace͂ qua͂ cū ottone fecit interfect⁹ e͂ doloſe a la͂tgrauio et ſic otto obtinuit et roma͂ veniens ab innocētio coronat̄ ↄtra ↄſiliū multoꝝ et voluntate͂ Et verſa eſt bn̄dictō in maledictōem. q2 eodem die fracto iurame͂to ↄtra ecc͂am cepit tyrannizare ſtolidiſſime: quare ſtatim excōmunicatur et deponitur et tande͂ in contumacia moritur.

Philippus an: ins. 12.

¶ Imperatores.

¶ Liuonia regio ſepte͂trionalis magna ↄuertit̄ ad xp̄m ꝑ pte Maria de oegnies claret miracul̄ in dyoceſi leodieñ. obijt. 1213. circa annū etatis ſue. 37. Et multe alie virgines et vidue et ſacte maritate fuerūt ibide͂

¶ Dominicus hiſpanus vir ſcūs ac apoſtolice pfectōis emulator mirabili zelo pſeq̄t̄ hereticos. miracul̄ clar̄t et ordine͂ Jacobitaꝝ ſiue p̄dicatoꝝ iſtituit. Helimand⁹ monach⁹ Beluacēſis ſācte vite ſcripſit cronica͂ ab origine mūdi et de reparacōne lapſi et alia.

¶ Conſtantinopol̄ recuperatur a xp̄ianis et balduinus comes flandrie imperator ibi efficitur

¶ Wilhelm⁹ pariſienſis icepit ordine͂ auguſtinenſiū qui etia͂ dicitur medicantes Crux predicatur q̄nq2 vicibꝰ et hoc in aere oñſum fuit. q2 cruces diuerſoꝝ coloꝝ q̄nq2 nūero in aere patenter reſple͂duerūt. Albertus patriarcha iherosolomitanus ordine͂ carmelitaꝝ inſtituit i mo͂te carmeli

Scūs Petr⁹ mediolaneñ poſtea martir clar⁹ habetur adhuc pr..

Scā clara fulget virtutibꝰ Cruceſignati plures glioſiſſime euolar̄t ad celū. Et quida͂ ſimilitus pūitus fuit q͂ crucez predicare noluit.

¶ Franciſcus ytalic⁹ vir incōparabil̄ feruoris ac ſumme pfectōis. paupertatis euangelice quaſi quoddam exemplar ꝑluſtrandum multis claret miraculis: et ordinem minorum inſtituit.

Otto. 5. an. 2. p⁹ mor. phi

¶ Pueri de almania. 20. milia et amplı⁹ dyabolica machinacōe decepti cruce ſignant̄ q̄ſi p eos vellz de⁹ recuparare t̄ra͂ ſca͂z ꝑ illō Ex ore infantiū etc͂. Sz cū ad mare veniſſent a piratis doloſe in nauibꝰ rapiūt̄ quaſi eos ad ihr̄lm duce͂ ꝑmittentibꝰ. Veni multo s ſūmerſerūt: alios ve͂diderūt ſaracenis. et ſic pz q̄d de filib⁹ i futuꝝ facie͂dū ſit ſi ſilis caſus occurreret.

¶ Paſtores pecoꝝ ſiliter de hiſpania ↄuenientes cū turba graui piſius venerunt et oia bō cleri vaſtarūt mundis plebib⁹ gratulantibꝰ: ſꝫ cum etia͂ layoꝝ bō cepiſſent deuorare: ſtatim expugnati fuerunt et peremptı. Et ſic pꝫ quomodo dyabolus etiam ſuas cruces predicauit.

¶ Almeric⁹ hereticus ↄburit̄ piſ⁹ cū ſuis etc͂ Stephan⁹ ſcūs pr̄ et ꝑor dom⁹ portaꝝ ordinis carthuſieñ. et p⁹ ep̄us digenſis Simō comes mo͂tiſfortis velut alt̄ karol⁹ mirabilit̄ triūphauit ↄtra he͂ticos h̄ns ſecū ep̄os et abbates ſcōs et p̄cipue ſanctum Dominicū. Fugauit aliquando centummilia hereticoꝝ cū paucis puta octomilibꝰ catholicis.

¶ Anno mundi. 6393. 6907.

Romanus. Capanus.

Pape

Celeſtinus. 7. a͂. 6. me͂. 8.

Innocētius. 3. a͂. 18. me͂. 5. di 19.

¶ Rex affrice xp̄ianis bellum intulit et fugatus eſt perierūtq2 amplius q͂ centummilia ſaracenoꝝ.

¶ Anno xp̄i. 1198. 1208.

¶ Iſte Celeſtinus in die ſancto paſche coronatur et die ſequenti coronauit henricū imperatorem. Ipſe etiam fecit fieri pallacium apud ſanctumpetrū.

¶ Jacobus de vitriaco ſcripſit multa vtilia et precipue de ſanctis mulieribus que tūc fuerunt plures in dyoceſi leodienſi Et fuerūt tempora ſatis ſancta. Hic predicauit crucem contra albienſes cum gloria miraculorum multorum.

¶ Iſte Innocentius magnis laudibus extollitur. q2 vtilis valde fuit eccleſie dei qd̄ opera eius teſtantur. Nam fecit fieri hoſpitale ſancti ſp̄us. Et renouauit eccleſiam ſancti Sixti. Compoſuit decretales ſermones ac libꝛ de miſeria humane condicōnis et multa alia glorioſa. Ipſe coronauit ottonem et etiam depoſuit: quia non ſeruauit fidelitate͂. hereſes plures da͂nauit. ſ. albienſem contra quos crucem predicari fecit. Item almeria͂ et libꝛ abbatis ioachim contra petrū lumbardum. Confirmauit ſanctum hugonem lincolnienſem carthuſienſiū ordinis. Tandez poſt plura bona pacez faciendo inter piſanos et ianuenſes: moritur apud peruſium et ibidem ſepelitur.

¶ Nota q͂ circa hec tempora leguntur miracula glorioſa: et plurime relatiōes Facte ſunt de iniquis mercancijs et vſuris. Et in vita ſancte Marie de oegnies fit mencō de quadam vidua optime vite cui beata virgo cum ſancto Petro et multitudine angelorum aſtitit in agonia et vix demones abigerunt. et tandem dn̄s met aduenit et officium funeris adimpleuit. Nec tamen ꝓpter hec penas purgatorij euaſit. Maritus eni͂ eius mercator fuit et q̄daz p fraude͂ adquiſierat quoſdam etiam de familia ducis lauonie hoſpicō receperat. qui de iniuſte adquiſitis in eius domo multa expendebāt de quibus nondum perfecte reſtitucōnem fecerant. Ideo anima huius taz ſancte vidue purgatorij ignibus exurebatur. Nota lector graciosam ꝓuidentiam dei. Quando hec mulier erat in ſtatu mutabilitatis: ne ex vehementia doloris vel timoris in peccatum decideret. conſolata eſt a beata virgine et ſancto petro. Quando autez poſt mortem euaſit periculum amplius peccandi: iuſtitie rigorem experta eſt. pena enim eius erat dilata non ſoluta. Alia quedaz mulier h̄ ordine in purgatorio cruciabatur Aliquando enim vehementi calore torquebatur eo q͂ mundu2 et eius voluptates nimis ardenter dilexiſſet. Aliquando frigore maximo. quia pigra ad bonum fuerat et maxime quia filios et ꝓpriam familiam nimis negligenter correxerat. Sitiuit ꝓpter potacōnes. nuditate confundebatur ꝓpter veſtes ſuperfluas.

¶ Iſte Fridericus fuit fili⁹ henrici p̄dc̄i et electus fuit ꝯtra ottonē vt eū expugnaret qđ et fecit. Et ex tūc incepit eccīaꝫ lacerare: quare excōmunicatur et deponit̄ p honoriū qui eū coronauit. Et multa mala fecit et ꝯtumax diu permanſit et morte p̄uentus ſine ſacramētis a ꝓprio filio ſuffocatur. Hic iteruꝫ multa exēpla h̄ ſūt de pſecutoribus ecc̄e q̄ miſerabiliter pereunt. Ip̄e etiam filiuꝫ ſuum henricum ſuffocauit: quapropter ab alio filio ſuo cū egrotaret ſuffocatus fuit tempore Innocencij quarti.

Fridericus 2⁹ an. 30 rex Cicilie vixit ꝯtumax

1215.

¶ Guilhelm⁹ riuerenſ epus vir ſcīs et doctiſſimus claēt. qui duo milia pauperꝫ tēpore famis q̄tidie paſcebat.

Sancta elizabeth filia regis vngarie vidua. omni virtute pleniſſima claret ſanctitate vite.

¶ Concilium latranenſe celebratur in vrbe. 1215. plat oꝝ ſūma fuit ibidē ꝯgregatorum.

¶ Lodowicus filius regis Cicilie frater minor vir ſanctus clarus habetur.

¶ Iheruſalem deſtruitur vſqꝫ ad ſolum excepto templo et ciuitate dauid a Corradino filio ſtaphadim. Quatuor ordines mendicancium. videlicet predicatores. minores. auguſtinenſes et carmelite confirmantur ab honorio.

¶ Ordo cruciferorum circa hec tempora renouatus eſt per Innocentium tertium anno pontificatus ſui. 18. iam deuicta hereſi Albienſium per cruceſignatos. Fertur Quiriacum iheroſolimorum epm olim huius ordinis primicerium extitiſſe ſtatim poſtea q̄ ſancta Helena crucem inuenit: ſed Julianus apoſtata eundeꝫ quiriacū cū fratribus occidit et ſic longo tempore idē ordo abolitus fuit. Tempore autē Innocencij quarti apud Lugdunū creuit et priuilegijs dotatus ē ab eodē.

¶ Lapis grādis cecidit in monaſterio ſcī gabriel h̄ns ſignum crucis et ymaginem xp̄i expreſſam et deſuper aureis litteris habens ſcriptum. Iheſus nazarenus rex iudeorum. Et cecum illuminauit.

¶ Friſia tota pene ſūmergitur fluctib⁹ marinis in qua perierunt hoīm pluſq̄ centummilia ꝓpter irreuerenciam factam ſacramento a quodam pugile ſicut p⁹ea reuelauit beata virgo maria Et ꝯſtructa eſt eccleſia in eodeꝫ loco vbi hoſtie ceciderūt et ceſſauit quaſſatio.

Vacat imperiū multo tempore poſt depoſitionē Friderici et etiam poſt eius mortē. Et ideo plurēs anni aſſcribunt̄ Friderico. licet paucis iuſte in obedientia eccleſie regnauerit. quia non ſtatim alius in locum eius electus fuit.

¶ Tartari deuaſtant horribiliter vngariam et poloniaꝫ Et fit ingens error in xp̄ianitate: ſed p̄cibus ſanctorum impediti ſunt ne procederent.

¶ Mons quidam maximus in burgundia imperiali diuiditur et circuit per multa miliaria et quinqꝫ milia hominum ſuffocauit et tandem ad alios mōtes acceſſit mirabiliter.

¶ Decretales compilantur per Raymundū ordinis predicatorꝫ de mandato Gregorij noni et ad ſtudia mittuntur.

6913.

6923.

¶ Pape.

Honorius. 3. an 10. mē.

Romanus.

Gregorius nonus āns. 18.

Capuanus.

1218.

1228

Iſte Honorius multos honorauit et canonizauit plures ſanctos. Fridericum coronauit et etiaꝫ depoſuit propter rebellionem. Eccleſiam ſancti Laurencij extra muros et baſilicaꝫ que dicitur ſanctaſanctorꝫ renouauit. Decretales compoſuit. ordinem predicatorum et minorum confirmauit Tandem moritur et ſepelitur rome in eccleſia beate Marie maioris

¶ Iſte Gregorius plures canoniſauit. Et contra Fridericum conſtanter eccleſiam defendit et romanos corruptos pecunia facta ꝓceſſione ſolenni a Laterano vſqꝫ ad ſanctum petrum cū capitibus apoſtoloꝝ mirabiliter reuocauit. ita vt contra Fridericuꝫ pene omnes cruceſignarētur. quapropter idem Fridericus ab vrbe receſſit longius. Ipſe librum decretalium per Raymundum compilari fecit Tandem plenus tribulacōibus ꝓpter tyrannidem Friderici et alioꝝ moriens migrauit ad xp̄m

¶ Iudeus q̄dam in Hyſpania apud Toletū fodiendo iuenit lapidē in quo erat liber vetuſtiſſimus in quo ſic ſcriptū erat inter cetera: In tercio mūdo filius dei naſcet̄ de virgine Maria et ꝓ ſalute hominū patiet̄· Et ꝙ liber dereт inueniri iſto tpe· ſ· Ferādi virginis caſtelle· Et ſtatim iudeus baptiſatur cum omni domo ſua·

¶ Iſti duo fuerunt electi ex mandato dn̄i pape cōtra Fridericū ſucceſſiue· ſed non ꝓualuerūt tyrānidē eius ſuperare· q2 potēs nimis erat· nec fuerunt coronati morte preueniente·

¶ Impatores·

uius Turingie·

Hinric⁹
6· an· 9·
lantgra

Wilhel
m⁹ ā· 9·

Comes Hollandie interfect⁹ a Friſonibus·

¶ Thomas de Aquino doctor ſanctus
Albertus magnus epiſcopus Raſponenſis
Euſtachius qui et Bonauentura doctor deuotus·
Alexander de Halis doctor irrefragabilis·
Hugo cardinalis qui et totam bibliam poſtillauit
Vincentius ſpeculator omnem materiam ſcibilem collegit
Magiſter Iordanus ſanctus et doctor miraculis claret·
Magiſter Vlricus diſcipulus Alberti·
Petrus de Tharentaſia poſtea papa Et plures alij ſancti et literati floruerunt in diuerſis mundi ptibꝫ quos diuina bonitas miſit ꝓ fidei defenſione· alioq̄n tota pene fides periſſet ꝓpter hereticorū multiplicatē et ſubtilitatē ſimul et potētiam:·

¶ Bonus xp̄ianus morit̄ in Turquia miraculis clarens·

¶ Edmūdus archieps̄ Cātuarienſ canoniſatur ab Innocentio·

¶ Ludowicus rex frācie vir ſcūs crucē accepit et trāſiuit mare et capit̄· et multa de ipſo laude digna inuenies·

¶ Petrus nou⁹ martir ab hereticis occidit̄ mltis clarus miracul̄ canoniſat̄·

¶ Stanislaus eps̄ Cracouienſ ab iniquo ꝓncipe interfectus ē et canoniſat̄·

¶ Vaticiniū quoddā ſacrilegū de ceſſacōne euangelij xp̄i et euacuacōe ſacramentorum eccleſie ꝛc̄· aū annos dn̄i· 1260· Q̄d experientia tpis exſufflauit· Plura talia totalr̄ mēdoſa reperies facta a dcā·

¶ Anno mundi· 6977· — 6992·

Pape·

Mediolanenſis·

Celeſtinus 9⁹· die· 17·

Ianuenſis de comitibus Lauanie·

Innocē ā⁹ 9⁹ ā· ij· m̄· 6·

¶ Sedes cardinaliū diu vacue reſtaurantur de pſonis ex diuerſis mūdi partibꝫ electis per Innocentium

¶ Anno chriſti· 1239· — 1299·

¶ Iſte Celeſtinus vita et ſciētia laudabilis: ſenex et debilis moritur· ſepultus in eccā ſancti petri· fuit epiſcopus Sabinenſis·

¶ Iſte Innocētius plures canoniſauit Fredericū per ſententiā diffinitiuā depoſuit et anathematiſauit tanq̄ hoſtem eccē anno· 3· ſui pōtificatus adiutus a Ianuēſibꝫ Tandē mortuo Frederico idē dn̄s papa Apuliā cū magno exercitu igredit̄ et poſt paululū Neapoli morit̄ et ſepelit̄·

¶ Contra pluralitatē bn̄ficiorꝫ facta eſt illa ſolēnis diſputatio pariſius Anno dn̄i· 1238· in qua determinatū eſt per ſāctos doctores ꝙ nemo ſine periculo peccati mortalis tenere pt̄ duo bn̄ficia quorū alterꝫ ſufficeret ad ſuſtentationē ſuaꝫ ꝛc̄· Et q̄dam aliter opinati fecerunt ꝯtrariū· quos diuina iuſtitia horribilr̄ damnauit De h̄ ſunt plura ſcripta et exēpla in diuerſis locis ꝛc̄· Dicit q̄dam ſcūs doctor ꝙ medietas miniſtrorū dei eſt quaſi reſecta per hoc genus auaricie ꝙ vnus plura beneficia ꝑmittitur habere· Sed quis vel vnum poteſt digne adminiſtrare· aut proprijs ꝓ peccatis ſatiſfacere?

¶ Peregrinus q̄dam btē Marie occiditur clam i dyoceſi Andegauēſi Et ſtatī cultellus homicide n̄ ceſſauit ſtillare ſāguinem donec ſuſpenderetur interfector ipſe ꝛc̄·

1 Contra pluralitatē bñficiorum

Poſt longam imperij vacacõem electores in duo ſe diuidẽtes hos duos elegerunt et fuit ſciſma annis multis. Tandẽ mortuo Richardo Alphonſus corã Gregorio decimo intuitu pacis voluntarie ceſſit omni iuri ſi qđ habebat. erat eñ vir prudẽs et maximus aſtronomus Eius tabule famoſe ſunt quas fecit. q̄ cõpendioſe ꝛc.

Iſte Rodulphus fuit cõmes Haueſburch ꝓbus in armis ſtrenuus et prudẽs elcus apđ Baſileã. crucẽ ſuſcepit ꝓ terra ſcã. bñdcõem tñ imperialẽ non hñit. dominus tñ papa electionem approbauit in fauorẽ terre ſcẽ.

Rodulphus an nis. 18.

Alphonſus rex Caſtelle et Legionis.

Simul iſti duo ã. 15. Sciſma.

Richardus frater regis Anglie comes Cornubie

Era Alphonſi famoſiſſima apud aſtronomos. Et eſt anno xp̄i. 1251. Qđ nota diligenter. q̄ ad multa deſeruit in aſtronomia.

Martin' cardinal' q̄ Cronicã abbreuiauit Alexãder de villa dei ordinis minorum q̄ doctrinale cõpilauit vir ſcũs theologie ſacre ꝓfeſſor

Paſſagiũ grãde factũ eſt in quo ſcũs Ludowicus rex Frãcie fuit. parum profecit.

Feſtũ venerabilis ſacramẽti inſtituit' per Vrbanũ quartum cum indulgentijs.

Scã Hedwigis quondã duxiſſa Polonie. vidua miẽ ſãctitatis canoniſat' per Clementẽ.

Bñdictũ ſit dulce nom dñi noſtri Jhu xp̄i et glorioſiſſime virginis Marie matris e' in eternũ et vltra Amen. Nos cũ ꝓle pia bñdicat virgo Maria Amen. Quicũqz h legerit totiens q̄tiens habet tres annos indulgentiaꝝ quos Clemens cõceſſit ob rogatum Ludowicũ ſancti regis Francie ſolenniter.

Sancta clara canoniſatur ab Alexandro. 1255.

Speculum hyſtorie Vincentij hic finit.

Conciliũ Lugduni celebrat' per Grego. 10. in quo fuerũt 500. ep̄i. 60. abbates et alij prelati circa mille et Greci et quidam Tartari ſolẽnes ibi fuerunt baptiſati.

6952. Guilhelmus Prouincial' 6963. Longob. Lũbard' Januenſ Hyſpanus de Vrinis.

Alexander 4' ã. 7. mẽ. 5. Capanus. di. 5.

Vrban' 4' ã. 3. m. 1. 8. 7

Clemẽs 4' ã. 3. m. 9. di.

Gregorius 10' ã. 5. di. 10.

Innocẽ. 5' m. 5. die. 2.

Adrian' q̄nt' m. 1. die. 9.

Johes 21'. mẽ. ſiu. 8.

Rõnus Nicola' 2' an. 1.

1255. 25. 1265. men. 9.

Iſte Alexander quedam Mãfredũ pſeudo regẽ Cicilie excõicauit duos falſos libros cõdẽnauit loq̄ntes contra mẽdicitatẽ et euangeliũ xp̄i ꝛc. ſcãm Claraꝫ canoniſauit. Moritur tãdẽ Viterbij et ibidẽ ſepelitur.

Iſte Vrban' fugauit exercitũ Saracenoꝝ ꝑ crucẽ ſignatos quẽ Manfredus cõtra eccãm miſerat Et contulit regnũ Cicilie comiti ꝓuincie q̄ fuit frat' regis Frãcie vt fugaret Mãfredũ Tandẽ morit' Peruſij et ibi dẽ ſepelit' Et Mãfredus poſtea vita et regno priuat' p Karolũ

Iſte Clemẽs ſcũs fuit et ꝓphetico ſpiritu ꝑdixit hoſtes eccẽ tanꝙ fumũ peritutos Vñ creditur ꝙ deus eius meritis tribulacõnes eccẽ plurimas extinxit. Hic habuit ãtea vxorẽ et liberos ꝛc fuit ꝓuincial' nacõe

Iſte Gregorius ſatis acãdẽtalr venit ad papatũ. q̄ cũ eẽt archidyacon' Leodienſ et iuiſſet vltra mare cũ deuocõis exñs ibi dẽ in papaꝫ eligit'. Per ſus. Papatus mun' tulit archidyacon' vn'. Hũc prẽm patꝝ fecit diſcordia fratꝝ. Verꝫ hoc a ſpũſcõ factũ non dubiũ eſt. q̄ valde bene ſe habuit. non intẽdens pecuniarũ lucris. ſꝫ elemoſinis pauperꝝ Fecit etiã ordinacõem vnam quoqz epoꝝ cardinaliũ ꝙ plurimũ laudabilẽ. q̄ honeſtas et valẽtes pſonas aſſumpſit. Morit' Arecij ſepultus ibidem.

Iſte Innocẽtius fuit de ordine ꝑdicatorũ famoſus doctor ãtea vocatus Petrus de Tharẽthaſia. Lũbardus nacõne Morit' ſtatiꝫ Rome ſepultus in Laterano.

Iſte Adrianus fuit nepos Innocẽtij quarti et etiaꝫ ſtatim morit' Viterbij ibiqꝫ ſepelitur.

Iſte Johãnes fuit in ſcientijs diuerſ famoſus. ſꝫ moribus ſtolid' omnibus tñ odioſus. ſꝫ cũ diceret ſe diu victurũ ſtatim cũ camera noua corruit et mortuus eſt Viterbij.

Iſte nicolaus magnificus fuit in edificijs extruẽdis et bñ rexit vrbem diebus ſuis et ordinacõem cardinaliũ fecit anno 1. pontificatus ſui. Et ſcãdo moritur. vñ ſe q̄tur turbatio romanoꝝ ꝓpter partiã Vrſinoꝝ et Hanibaldeñ. et homicidia.

Piſcis marinus in ſilitudine leonis captus fuit anno .j. Martini pape et da
bat plactus horribiles et adductus in vrbem veterem cunctis oſtēſus eſt qm̄
monſtrū hoc vulgo interp̄tante eſſet ſignū futuri diſcidij q̄d ꝗ factū eſt
qꝛ ſtatī poſt Sicilia interfectis alienigenis ꝗ fetibꝰ in materno vtero oc
ciſis crudeliter ab obia Karoli ſui regis et p̄ ꝯñs ecc̄e receſſit . et Petruz
Aragonū regez aſſumpſit . et multa mala ſecuta ſūt Et in vrbe partia
ſurrexit . qꝛ Vrſini ꝯtra Hanibaldos cū multa ſāguinis effuſiōe pugna
runt . Itē et inter Saracenos multa milia occiſa fuerūt . Et ideo non mi
rum ꝙ patrimoniū ecc̄e patitur ſolito more . qꝛ tēpus ē

Impatores.

vt iudiciū incipiat ab ecc̄a dei . Rex Karolus non lōgo
ante Martinū obijt bene diſpoſitis ſingul' et deuote ſa-
cramentatus Petrus vero inobis filius infeliciter mortuus eſt ex vulne
re quod in bello ſuſcepit ſicut ſolent mori p̄ſecutores ecc̄e . qꝛ duruz eſt
fragili homini contra ſtimulū calcitrare .

Frāciſcus petrarcha poeta et heremita ſcripſit plura ſtilo eleganti .

Tartari inuadunt regnū Conſtātinopolitanū multaſqꝫ terras
imperij occupāt ſtragem indicibilem de hominibus facientes .
villa eſt .

Nicolaus de Lyra doctor theologie clarus habetur Pariſius . h̄ fuit Iudeus
nacōe Conuerſus autē valde p̄fecit in ordine minorū et ſcripſit ſup̄ to
tam bibliā et alia . vel fuit anno dn̄i . 1330 . vide in libris ſuis . Alij dicūt ꝙ
fuit de Brabātia de p̄ntibus xp̄ianis . ſed ob paupertatem viſitauit ſcolas
Iudeoꝝ et ſic didicit linguā illā . Vel iſte Nicolaus a Iudeis informa
tus eſt ī puericia .

Wernherus puer ſcūs ruſticanꝰ mar
tiriſat' a Iudeis et requieſcit in Veraco .

Tripolis capitur a Saracenis et xp̄ianita
tis nomen ibidē deletur .

Achon illa fortiſſima et inexpugnabil' ci-
uitas capit' a Soldano et Saracenis p̄p-
ter diſcordiā variaqꝫ nationū in ea ꝯmorā
tium et deleta fuit et ꝯñr tota ſimul terra
ſcā occupat' a ſaracenis p̄pter nimia pc̄tā
xp̄ianorum qui ibidem tunc morabantur .

Ordo Celeſtinoꝝ inchoat' p̄ viꝝ ſcm̄ Ce
leſtinū qui in papā elcūs fuit nec vnꝗ̄ ceci
dit a p̄poſito ſacto vſqꝫ hodie .

Iubileus inſtituit' a Bonifacio de cen
teſimo in centeſimū ſemp̄ duraturus .
Et fuit primus Iubileꝰ anno domini
1300 .

Liber ſextus decretaliū publicat' . et fu
it miſſus ꝯ ad ſtudia vl'ia p̄ Bonifaciū
octauum .

Feſta . 4 . euāgeliſtarū et . 4 . doctorum
inſtituūtur Ieronimi Auguſtini Am
broſij Gregorij .

Anno mundi . 6473 . — 6483 .

Gallicus . — Romanus . — Iubardus . — Campanꝰ .

Pape . — Martinꝰ 4ꝰ ā . 4 . men . j . — Honorius 4ꝰ ā . 2 die . j . — Nicolaꝰ 4ꝰ . ā . 4 . men . j . — Celeſtinꝰ 5 . m . 5 . di . 5 . — Bonifacius 8ꝰ . an . 8 . mē . 9 .

Anno chriſti . 1279 . — 1289 .

Iſte Martinus fuit religio
ſorū amator et p̄ns operibꝰ
valde intētus . Hic excōica-
uit impatorē Conſtātinopo
litanū eo ꝙ non redierat ad
fidē ſicut p̄miſit in ꝯcilio Lu
gdunenſi p̄pter quod multa
paſſus fuit et tota ecc̄a ſiml'
Sicil' et petrū regem Arra
gonie inuaſorē regni Sicilie
excōicauit Tandē poſt mul
ta bella q̄ inſtruxit cōtra p̄fi
dos ꝗ tribulacōes . morit' Pe
ruſij miraculis clarens

Iſte Honorius fuit
hō temꝑatus ꝗ magne
diſcrecōis libēter ha
bens pacez nulli leſi
uus . Hic p̄dicari fe-
cit crucē ꝯtra Petrū
inuaſorē regni Sici
lie .

Carmelite huiꝰ tp̄e
dimiſſis mantellis
varijs cappas albas
ſuſceperunt .

Cometa viſus eſt ſi
gnū mali . qꝛ plura
ſecuta ſunt afflicti-
ua chriſtianitatis .

Iſte Nicolaus fuit
dcūs frater Ieroni
mus miniſter gene
ralis in ordīe mino
rum q̄ licet bonꝰ ho
mo in ſe fuerit tn̄ ml'
ta infelicia ecc̄e ſuo
tp̄e acciderūt . Naz
multa bella orta fue
runt in vrbe ipſius
occaſione qꝛ nimis
adheſit vni p̄ti Ptꝰ
hūc vacauit ſedes ā
nis . 2 . menſibꝰ . 6 .

Iſte Celeſtinus to
tus ſcūs fuit ꝗ ob
hoc cū p̄ annos du
os cū medio cardi
nales ꝯcordari nō
poſſent : ipſū tandē
de heremo vocan
tes elegerunt . Et
ſtatī p̄pē onꝰ papa
tus reſignauit . Et
ab eo dcūs ē ordo
Celeſtinoꝝ . Cano
niſatus ē primꝰ p̄
Clementē ſb̄ noīe
ſci petri ꝯfeſſoris .

Iſte Bonifacꝰ fuit
vir in hijs q̄ ad curiā
p̄tinent experientiſſi
mus et qꝛ parē non
habuit nō poſuit pru
dētie ſue modū . in tā
tam arrogantiā erex
it ſeipſū vt dn̄m tociꝰ
mūdi ſe dicēt taz
in tp̄alibꝰ ꝙ̄ in ſp̄ūa
libꝰ Et multa magni
fice fecit q̄ in fine mi
ſerabil'r defecerūt de
ditqꝫ exēplū cunctis
prelatis ne alta ſape
rent . ſed forma facti
gregis magis ſtude

rēt amari a ſb̄ditis ꝙ̄ timeri Hic eſt de quo dr̄ ꝙ intrauit vt vulpes . vixit vt leo . et morit' vt canis ꝗc̄

¶ Iſte Adulphus fuit cōmes de Anaxone. Et nō fuit coronatus p papā quia obijt in bello quod cum Alberto duce Auſtrie habuit.

¶ Iſte Albertus fuit dux Auſtrie filius Adulphi pdcī. Hic primū a Bonifacio reprobatus deinde ab eodē ↄfirmatus ꝓpter regem Frācie tūc inimicū eccleſie. Cui etiā ſcȝ alberto idē papa regnū Frācie ſbiecit ſicut et alia regna. ſed nihil ꝓfuit. Tandē occiditur a nepote ſuo.

¶ Iſte Henricus fuit comes Lebureñ. in militaribꝰ actibꝰ ſtrenuiſſimus pacē per terrā et aquā tenere ↄcupiuit victor glorioſus et bellator iuict⁹ extitit. coronatus fuit a Clemente. 5. Tandē intoxicatus fuit ſumendo eucariſtiā. Hec legunt̄ in libris et fama fertur per quendā de ordine predicatoꝝ facta. ſꝫ mihi pñtate fuerunt lrē teſtimoniales in q̄bus excuſat̄ ordo de hijs et ꝙ falſe hec impoſita fuerūt venerabili viro dn̄o Bernhardo de monte Politano q̄ erat frater eiuſdē ordinis homo prudens et religioſus ſacerdos de claro genere natus in curia imperiali pncipibꝰ equalis. Obtulit etiā ſe in ciuitate Arecij inter amicos impatoris ſtatē iuri et ad omnē obiectōem fiducialr̄ rñdere. Cui placet requirat huiōi apud ꝓfeſſores eiuſdē ordīs et plene informabit̄ de hijs ad omnem copiam.

Adulphus an. 6. — Albertus ānis. 10. — Henricus ſeptimus ānis. 5.

¶ Cometa apparuit et ſeq̄tur ſtatim bellū flādrēſe vbi cecidit flos militie Gallicane. 1302.
Terremotus magni fuerūt nec auſi fuerūt hoīes manē in ciuitatibꝰ. Et papa Bonifacius ſilr̄ in prato q̄ſcebat.

¶ Ludouicus olim rex Frācie canonizat̄ p Bonifaciū. 8.

Alanus doctor vlīs.
Johannes Scotus doctor ſubtilis.
Johēs andree iuriſta maxim⁹ claret Bonomie plura ſcripſit ſolenniter

¶ Rhodus inſula capit̄ de manibꝰ Turcoꝝ per dn̄os ordinis ſancti Johis Iheroſolimitani cū. 5. adiacētibus. Et fuit bellatū annis. 9. et xpiani finalr̄ obtinuerunt

¶ Iudei expellunt̄ de regno Frācie omnibꝰ eoꝝ bonis confiſcatis illic minime reuerſuri.

¶ Tēplarij deſtruunt̄ ſbito miratibus vniuerſis q̄uo tanti dn̄i ſic inſperate perimunt̄. Magiſter ordinis ↄburit̄ Pariſius. Cauſa autē publica fuit poſtea q̄ fuit ꝓphana ꝓfeſſio cū abnegacōe xpi et expuicōe ſup crucē in obprobriū crucifixi ꝑut plures eoꝝ ↄfeſſi fuerunt. Et ſtetit ordo iſte annis. 189.

¶ Dulanus herefiarcha Nouarienſ cū Margareta vxore ſua heretica et cōplicibꝰ ſuis ↄbuſti fuerunt. ſed prius membratim cōſciſi fuerunt. crux pdicata fuit.

6493. — 6502.

¶ Pape. — Bonifacius 8⁹ ān. 8 men. 9 die. 17. — Vaſco. Clemēs 5⁹ an. 8. men. 10. die. 15. — Johēs. 22⁹ ā. 18

1299. — 1309.

¶ Iſte Bonifacius vir ſciūs fuit de ordie pdicatorū paꝝ ſupuixit et obijt Peruſij. ibidē ſepultus in eccā pdicatoꝝ miraculis choruſcās. Hic subortū diſcidiū inter regē Frācoꝝ et Bonifaciū ſedauit et pruilegia reſtituit et libtates q̄bꝰ rex priuatus erat. Et vacauit ſedes p annū ſequentē et plus ꝓpter diſcordiā cardinaliū.

¶ Iſte Clemens fuit tante prerogatiue in expediendis negocijs eccē que tūc plurima fuerunt vt etiā abſēs eligeret̄. Hic ↄcíliū celebrauit Vienēſe et libꝝ ſeptimū decretaliū q̄ vulgariter Clemētinaꝝ dr ↄpilari fecit. inq̄ſitores ↄtra tēplarios miſit. venetos ſupauit. regulā minoruȝ declarauit tēplarios dānauit et ordineȝ ſcī Johis Jeroſolimitani exaltauit. Tandē poſt multa q̄ laudabilr̄ egit morit̄. Et vacauit ſedes annis. 2. menſibꝰ. 3.

¶ Iſte Johēs totus glorioſus fuit quo ad ea q̄ in actiua vita exercēda ſūt. ↄſtitutiones Clemētis publicauit et ad vniuerſalia ſtudia miſit. multos ſcōs canoniſauit. Epiſcopatus pingues diuiſit. ↄtra pluralitateȝ bn̄ficiorū multa bona inſtituit et hereticos plures pāpuo zelo dānauit. 7c. An autē ſaluatus ſit an nō. dn̄s etiā ſuis deuotiſſimis reuelare noluit. Ipſe etiā fundauit domum Bonipaſſus ordinis Carhuſ̄ ſuper Durētiam ꝓpe Auinionem.

1311.

¶ Conciliū Vienenſe in quo preſedit Clemens. 5. multa ibi ſūt ſtatuta ꝓ ſalubri regimine eccē et hereſū extirpacōe. Et minores inter ſe tumultuantes cōcordati fuerunt. pars vna dcā fuit ſpūalium alia vtiq; non habuit vocabulū hoc.

¶ Iſte Ludowicus fuit dux Bauarie et ↄtẽpſit coronacõem dñi pape quapropter ab eo depoſitus eſt et multus ſibi labor et pericula ſucceſſerunt. Niſus eſt etiã ſcindere vnitatẽ eccẽ. Et Fredericum ducẽ Auſtrie ↄtra ſe electũ vicit in tribulacõe et ↄtumacia vſq; ad finẽ durus pmãſit. grãde periculũ anime ſue reportãdo. Tandẽ Karolus ↄtra eum eligit᷑ qui pualuit. et Ludowicus de equo cadens ſbito morit᷑

¶ Ordo nouorũ militũ Jhu xpi inſtituit᷑ in Portigalia per Johem. 22. contra Saracenos.

¶ Aſtronomi maximi fuerũt Pariſius hoc tpẽ videlicet Johes de Ligneriis Johes de Saxonia Johes de Muris et Buridanus maximus phs q̃ inuenit viam modernoꝝ.

¶ Impatores.

Ludowicus 9⁹. āñis. 31.

¶ Thomas de Aquino doctor ſcũs canoniſatur. 50. anno poſt obitũ ſuum.

¶ Thomas eps Erfordeñs canoniſat᷑.

¶ Ludowicus Toloſanus epũs canoniſat᷑ filius regis Sicilie ordinis minorũ.

Clemẽtinarũ liber publicat᷑ et ad ſtudia vlia dirigit᷑ per Johem. 22.

¶ Pauperes de Lugduno q̃ ſe dixerunt de tercia regula Frãciſci tanq̃ heretici dãnati ſunt et ↄbuſti pluribꝰ locis et vicibꝰ cũ ſuis articul᷑ erroneis. Vnus articulus fuit q xps et apli nihil habuerũt in ꝓprio vel cõi. et q nullũ ius habuerint in hiis que ſcriptura dicit eos habuiſſe.

¶ Johes Mandeuil doctor in mediciña et miles in armis nacõe Anglicus fuit circa hec tpa Et mirabilez peregrinacõem quaſi tocius mũdi pfecit Et ſcripſit eam tribus linguis.

Odericus vir ſcũs de ordine minoꝝ in Aſia et India euangeliſãdo diſcurrit miraculis clarus Et. 9. ſcõꝝ martirum corpora ſui ordinis de ciuitate Hormes trãſtulit per mare ad ſuperiorẽ Indiã in ciuitate Cariã non ſine miracul᷑ Et dſcripſit pegrinacõez ſuã.

Begardi multi ↄbuſti ſũt Pariſ? ꝓpter hereſim pauperũ. qui ſub ſpecie boni mala ſuſcitar᷑ conabant᷑ Et Michael general᷑ minoꝝ fuit cũ ſibi adherẽtibus declaratus hereticus. Numerus ↄbuſtoꝝ tam de ordine eodem q̃ aliorum. 139.

¶ Spũs Guidonis multa reuelat in ciuitate Alexij ppe Romaꝝ. et de hoc pulcer libellus eſt ſcriptus.

Ventus magnus fuit q̃ terras mouit et vndas et edificia ſubruit. Viſio flebil᷑ facta eſt cuidã heremite i pñia dñi Innocẽcij pape. 6. dũ adhuc cardinal᷑ eſſet. vñ aiebat Vidi animas in infernũ deſcendere ſicut niues denſiſſimas. in purgatoriũ ſicut niuem rariſſimã. ſed ad paradiſum tñ tres vidi introire. ſ. illius epi ac illius vidue romane et illius prioris Carthuſienſ᷑. q̃ omnia ſic poſt reppenit vera. Et maximam deuocõem ad ſacꝝ ordinem Carthuſienſiũ deinceps habuit.

¶ Ludolphus Carthuſienſis prior Argentineñs q̃ vitam Jhu ↄpilauit egregie et alia.

¶ Anno mundi. 6513. — 6523. Toloſanus.

¶ Declaratũ eſt per Johem. 22. edicto ꝑpetuo hereticum eſſe cẽſendum aſſerere xpm et aplos nihil habuiſſe in ꝓprio nec in commum Itẽ affirmare q in xpo eiuſq; aplis in hiis q̃ eos habuiſſe ſacra ſcriptura teſtatur nequaq̃ ius ipſis vtẽdi ↄpetierit nec illa donandi. aut ex ipſis alia adq̃rendi. erroneum et hereticũ idem Johes papa declarauit.

Bñdcus. 12⁹. ã. 7. m. 3. di. 18

¶ Declaratũ eſt per Bñdictũ q anime ſancte q̃ nihil habent purgabile: primo ſtatim vt decedunt faciem dei vider᷑. aliter ſentire aut dogmatiſare eſt hereticũ.

¶ Anno Chriſti. 1319. — 1329.

¶ Nota q Johes. 22⁹. collegit de libris pdeceſſorũ ſuoꝝ ex ordine beati Bñdcĩ ſumos põtifices. 19. fuiſſe cardiales. 183. Archiepos 1369. Epos. 3502. Abbates inſignes. 15070. habuitq; canoniſatos ſanctos. 5555.

¶ Sciſma. 25. inter Johem. 22. et quendã Petꝝ de Carbario de ordine minoꝝ. Cã fuit tyrãnidis Ludowici q̃ ſcindere nitebatur vnionem eccẽ eo q Johes papa eũ excõicauit. et ideo iſtũ Petrũ in ydolũ erexit et veneratus eſt eũ. ſed nihil pfecit. quia ſtatim ſuccisum eſt et petrus venit ad pedes Johis veniam petens et obtinuit. tñ fuit ↄſeruatus vt hoſtis omnibꝰ diebꝰ vite ſue.

¶ Iſte Bñdcus fuit monachus monaſterij Bollenſis ordinis Ciſtercij et vocabat᷑ Jacobꝰ de Furno ab infantia bone vite et magiſter in theologia Factus autẽ papa: reformauit ordinẽ ſancti Bñdcĩ et Ciſterſienſiũ quod neccẽ fuit. In largiẽdis bñficiis durus fuit. et ne indignis ↄferrẽtur decretalẽ edidit q̃ ſic incipit. Bñdcus deus in donis. et multos priuauit Erat enĩ feruidus fidei cũ ſeueritate zelator. et ob hoc multis minus carus. Tante ĩ rigoroſitatis fuit q ↄſãguineos vix cognoſcere voluit dicẽs papam ↄſanguineos non habere.

¶ Judei per totam Almaniā fuerunt combuſti· q2 fontes et puteos intoxicarunt· ſicut plures eoꝝ confeſſi fuerunt id eſſe verꝝ·

¶ Iſte Karolus fuit rex Bohemie vir prudēs et aſtutus· Hic iuſſu Clementis fuit elcūs adhuc viuente Ludowico contumace Et q2 hūiliter ſci petri bn̄dictōez ac pape coronatōem expecijt more alioꝝ bonoꝝ regum· ideo in omnibꝫ bn̄ directus fuit et ꝑualuit contra oīs aduerſarios ſuos· Ipſe multa ſtatuit et precipue legem fauorabilem ꝓ perſonis et rebus ſpūalibꝫ que adhuc Karolina dr· Tandē moritur diuicijs plenus et gloria· ſepultus Prage

¶ Anno xp̄i· 1335· fundata eſt domus ſacte Barbare ordinis Carthuſienſ· in Colonia Agrippina illo in loco vt pie creditur vbi olim beatus Seuerinus ſancti Martini animaz in celum conſpexit angelico cum concentu·

Karolus quartus· ānis· 31.

Portētū ignis ī celo viſum eſt· qd a phīs vocat̄ candela rotunda Et eodē anno ſurrexerunt· 1351. cruciflagellatores Hec ſecta peſtifera ſurrexit in ſuperiori Almania et ad inferiorē deſcendit· demū ad partes Gallicas ɔfluebant huiōi ex diuerſis doctis ꝗ indoctis· nobilibꝫ et ignobilibꝫ· Flagellabant aūt ſe cū flagellis nodoſis acubus inſitis ꝛc· Et niſi papa ꝓhibuiſſꝫ multa mala attēptaſſent·

¶ Aquarū inundatio fuit maxima ñ ex pluuijs ſed ſcaturientiū terre venaꝝ· damna fecit infinita toto orbe·

¶ Bellū maximuz inter Phylippū regem Frāce et Edwardū regem Anglie fuit et tanta ſtrages vt mare Flandrenſe aliquot diebus tinctum ſanguine videretur·

¶ Peſtilēcia grauiſſima fuit ita q vix viui ſufficiebant ad ſepeliendū mortuos·

¶ Itē multe ville deſerte diu manſerunt·

¶ Jubileꝰ mutatur per Clementē de quinquageſimo in quinquageſimuz propter breuitatē humane vite·

¶ Sanctus Iuo Brito· doctor iuris canoniſatur· quia fuit aduocatus pauperum et ſancte vite· Hic ſolus inter omnes iuriſtas modernos ſcūs reputatur

¶ Talyarandus cardinalis ſancti petri ad vincula prelatus deuotus et amicus religioſorum et promotor bonorum fuit

1350·

¶ Lector qdam paulus noīe negando btām virginis ɔceptā fuiſſe ſine originali peccato corā toto clero et populo in Cracouia cecidit et expirauit· ſermone nondū finito vt teſtat̄ magiſter Henricus de Haſſia· Quod factum plures terruit in hac materia ſcribentes·

¶ Johanna regina Francie virtuoſiſſima et humilima et vt pie creditur ſancte obijt· 1339·

6513· 6393·

¶ Pape·

Clemēs 6ꝰ· ā· 10 men· 6.

Lemonicenſis· diebus 19·

Innocēcius ſextus ānis· 10·

Lemonicenſ·

1338· 1339·

¶ Iſte Clemens fuit nomine et re totus victorioſus· multaqꝫ per Benedictū rigoroſe facta mitigauit et quoſdā priuatos reſtituit· Laudabil̄ fuit rigor ſeueritatis Benedc̄i· ſed mľto amabilior fuit benignitas Clementis Hic erat ſermocinator egregius et ſermones mľtos collegit· Nullum īconſolatum a ſe abire ꝑmiſit· Elcūs fuit anno Chriſti· 1343· vt ī bulla quadam reperi·

¶ Iſte Innocenciꝰ amator fuit religioſoꝝ Et fecit fabricari in regno Francie ꝓpe ſanctum Andream ex oppoſito Auinionis monaſterium ordis Carthuſienſ· Et multa priuilegia eidem ſancto ordini conceſſit· ibidemqꝫ ſepelitur· Fuit etiam canoniſta maximus·

¶ Terremotus maximi fuerunt per diuerſa loca et Baſilea tota ce cidit cū multis caſtris in circuitu. Tunc homines velut beſtie in ſiluis cōmorabātur nec ciuitates intrare audēt. Bella etiā plura et peſtilentie et fames fuerūt. Terraqꝫ in multis locis aquā albam et fetentē euomuit. q̄ caſtra et loca fortia caſui dedit. Tpa peccamī noſa ꝓpter hereſes et ſectas plures et ſupbia et iniq̄tas nimis inualuit. Unde in libro btē Brigitte primo ca. 95. dr q̄ ſm rigorē iuſtitie mūdus merito deberet perire. q̄ peius eſt q̄ tēpore diluuij. ſed p̄cibus ſanctorum mīa pcit ei.

¶ Imperatores. ¶ Brigitta vidua ſanctiſſima de regno Suetie clara habetur. multas reuelacōes habuit informatiuas ad omnē ſtatū ecclē et ordinem inſtituit cuius ipſa patrona ē. Feſtum eius agitur. 23. Julij.

¶ Ordo Saluatoris q̄ vulgariter dr ordo Brigitte circa hec tēpora inchoat cuius regulā ipſe ſaluator met dictauit.

¶ Studiū Prage inſtitutū ē. Et priuilegijs dotat ab Innocētio ſexto intuitu Karoli

¶ Johēs de Rupeciſſa de ordine minorū multa p̄dixit mox futura de duobꝫ antixp̄is et de ſolacōe terrarū et generali conculcatione cleri et reductōe totius orbꝫ ad fidē xp̄i. Pluraqꝫ alia ante annū dnī 1370. q̄ dixit ſibi reuelata a dño Jhū. ſed non euenerūt. Et diu in vincul tentus grādia ſcripſit de futuris. Et nota q̄ pene ab initio fidei huiōi p̄noſticatores fuerunt. et q̄tq̄t tēpus determinatū predixerūt de huiōi archanis q̄ pater poſuit in ſua ptāte decepti ſūt. Et ideo non eſt huiōi reuelationibꝫ fides amplius adhibenda.

¶ Eclipſ ſolis fuit in principio Marcij et durauit q̄ſi duabꝫ hoīs. Tpa mltū ſupſtitioſa et curioſa et pplus leuis nimis.

¶ Katherina de Senis virgo incōparabilis ſanctitatis fuit. cuius vitam ſcripſit magiſter Jordan' ordinis predicatorū confeſſor eius. obijt anno 1380. Multū iuſtificauit ꝑem Urbam ſexti dicēdo ipſum eſſe verum papam et de ſciſmate prophetauit 2c.

¶ Habuit ſecū virginem ſcāꝫ Katherinā filiā btē Birgitte et alias plures vtriuſqꝫ ſexus perſonas venerabiles.

¶ Cauſa humane malitie a doctis viris mltiplex aſſignat. inter q̄ nō minima ē q̄ parētes filios non educāt diſciplinate. ſed ꝑmittunt eos ad placitum delicijs affluere. Petulantia igit cum ex conſuetudine in naturam tranſierit nec erubeſcere nec timere pñt. Fitqꝫ cor eius dura donec paupertate. bellis laboribus et alijs tribulationibus molleſcat attrita. Flagella ergo ſibi preparat: qui filios non caſtigat.

¶ Anno mundi	6552.		6563.	
Pape.	Urban' quintus ānis. 8.	¶ Cōſtitutio ne in vinea publicatur cōtra ſymoniacam prauitatē primo anno Urbani in vrbe apud ſanctū Petrū.		Gregori' us. 11'. ānis. 8.
¶ Anno xp̄i.	1358.		1369.	

¶ Iſte Urbanus fuit abbas Maſſilienſ ordinis ſancti Benedicti decretorū doctor et ſcūs reputatur. Fecit crucē predicari contra Thurcos et paſſagiū ordinauit. intoxicatus obijt 2c. Ad ipſū beata Birgitta fuit miſſa a xp̄o ꝓ confirmatione regule.

¶ Iſte Gregorius fuit dñs petrus de belle forte lemomcēſis dyocēſis dyaconus cardinalis obijt Rome in pace xp̄i. Poſt eum ſeq̄tur tribulatio quā dñs beate Birgitte preoſtendit ꝓpter peccata cleri.

¶ Circa hec tpa ꝑmiſit Karol' quartus electoribꝫ theolonea et vectigalia imperialia q̄ ſita fuerunt i terris ipſorū. Et ſurgit diſputatio gradis ꝓ et ↄtra.

¶ Nam vna poſitio ꝓbare contēdit q̄ hoc non liceat neqꝫ expediat ſic exoſſare imperiū vt nullas vires ↄtra aduerſates retineat. Alia econtra putat racōnabile hoc factū ne ipſorū electorū regiones grauent ſtante ꝓ nunc tot aliorū principū violenta incurſione nihilqꝫ curātium de imperialium fulminatiōe p̄ceptorū. Quare ergo ipſi electores p̄ ceteris exactionari deberent cū nō eſſet q̄ defenderet aut manū auxiliatricē afflictis porrigeret. Que autē iſtarū firmior ſit videant quorū intereſt. Quid vero de hijs Eneas poeta laureatus ſenſerit: in hyſtoria Bohemorū plenius continet. Hoc ꝓ certo ſcimus q̄ ſiue ſic ſiue aliter diſputatio concludat mundus iſte curſum ſuum a ſolita vanitate et iſtabilitate non retrahet. Nihil ſtabile ſub ſole. ſed cūcta ſubiacent vanitati vt ſapiens dicit.

Wenceſ laus an nis. 29.

Iſte Wenceſlaus filius predicti karoli regis Bohemie fuit et adhuc patre viuente electus eſt in regē cum puer eſſet. ſed non curauit de imperio et ideo poſt multas admonitiones tādem depoſitus fuit. Nobilem eius indolem libidinoſa vita polluit et fuit finis eius ſine honore. nimis eñ degener erat a moribus et virtutib9 ſui genitoris nec vnq̄ imperiali dyademate coronatus eſt. Paterna autem pbitas in Sigiſmundū fratrem eius tranſiſſe fertur. vt patet infra.

¶ Secta choriſantiū trāſiuit anno dñi. 1373. Et fuit renus magnus incōpabil'r.

¶ Bartholus et Baldus fuerunt h' tpe maximi legiſte

¶ Feſtū viſitacōis btē Marie inſtituit' ab Vrbano. 6. ſm formā ſacramti eucariſtie ꝓpter impetrādam vnionem meritis btē Marie virginis.

¶ Vincētius de Valentia alias de Ferra vir ſcūs ordinis predicatoꝝ claret miracul' mltis canoniſatus eſt poſt a Calixto. 3. anno dñi. 1455. quod et ſibi in ſpiritu ꝓphetico pdixit Bernhardus diſcipulus eius fuit.

¶ Sciſma. 22. oim ſciſmatū que añ fuerunt peſſimū et ſbtiliſſimū. Adeo eñ ꝑplexū fuit ut etiā doctiſſimi et cōſcientioſi viri nō valerēt diſcutere cui eſſet magis adherēdum. Et fuit ꝯtinuatū p ānos. 40. cū graui ſcādalo totius cleri et grādi iactura aīaꝝ. ꝓpter hereſes et alia deuia q̄ tunc pullularunt eo q' non eſſ; diſciplina in ecca ꝯtra huiōi. Et ideo ab iſto Vrbano. 6. vſq; ad Martinū neſcio q̄s fuerit papa.

¶ Iſte Bonifaci9 eligit' ſnome loco Vrbani. Dicus fuit Petrus de Thomacellis et continuat' ſciſma.

6572. 6583

Vrbanus 6. annis. 11. Bonifaci9 9. annis. 15.

¶ Sciſma peſſimū quod durauit annis. 40.

Clemens 7. annis. 15. Bñdcūs 13' annis. 21.

1378. 1389.

Iſte Vrbanus electus fuit in vrbe ꝓpter vim Romanorū. ſed cardinales hoc metu fecerunt et non ex animo. Quapropter fugiētes ad ciuitatē fundoꝝ. dixerunt eū non eſſe papā. Et elegerūt loco eius dñm Robtū de Gebennis eodē anno q̄ dcūs eſt Clemens. 7. Et h' ortum ſciſma.

¶ Iſte Benedcūs fuit elcūs in Auinione in locū Clementis et dicebat' Petrus de luna et pdurauit vſq; ad ꝯcilū Conſtāciense ſed nec tunc quidē obedire voluit ſed ſēper manſit ptinax. Moriens tandem in regno Arragonie iuſſit ſuis cardinalib9 q' ſtatim aliū loco ſui eligerent. Quod et fecerunt et ydolū eleuantes Clementē. 8. vocauerunt ſed nihil ꝓfecerunt.

¶ Iſte Ruptus fuit dux Bauarie et comes palatin⁹ Reni vir iuſtus et catholicus coronatus a Bonifacio·9· Hic cū grandi exercitu Almanorū intrauit Ytaliam contra Johannem ducem Galiaſe· ſed cum iactura graui rediit· dignus habitus vt ꝓ iuſtitia pateretur·

Ruptus annis·9·

1908·

Cometa apparuit et ſtatim poſt Leodiū ceciderūt·90·milibꝫ interfectis Et dn̄i Pruthenī cōtra regez Polonie bellātes ſupati ſūt occiſ·90·milibꝫ·

¶ Impatores·

¶ Gherardus groet claret ſanctitate et ſcientia et incepit ꝯgregacōnem fratꝝ in Dauantria et plura ſcripſit·

¶ Johes Ruſbroch vir clarus habet͛· vir admoduz deuotus et illuminatus· Etiam multa ſcripta in teutonico reliquit·

¶ Henricus Oyta ſacre theologie ꝓfeſſor famoſus·

¶ Henricus de Haſſia etiā doctor theologie· fuerunt in Vienna duo lumina ecclesie·

¶ Heresis peruerſa Johis wycleff in Anglia et Johes hus in Bohemia ac Jeronimi de Praga pullulauit et multos infecit et ſub habitu ouino lupinam crudelitatē abſcondētes· totū eccaſticū ſtatum ſubuertere nitebant͛· Adiuuit eos tēpus peſſimū ꝓpter ſcandaloſū ſciſma·

¶ Heresis Adamitarū pullulare cepit in Bohemia· ſed ſtatim extincta ab hereticis fuit· ſcz Huſſitis· Erat enī nimis groſſa et inuerecūda Nam nudi incedebant et indifferēter cum feminis luxuriabantur·

¶ Petrus de Elia eo theolog⁹ Johes Gerſon diſcipul⁹ eius etiā doctor theologie clarēt Pariſius·

¶ Concilium Piſanū in quo īchoata fuit materia de mōfacīēde vnionis· Duos enī depoſuit et terciū ſubſtituit et ſic peior ſciſſura facta eſt· qꝛ non ꝓualuit exequi bonū qd decreuit·

1907·

¶ Ludowicus dux Aurelianenſis frater regis Francie occiſus eſt Pariſius inſidioſe· Et fuit occaſio multorū maloꝝ· Cauſa acta eſt in concilio Conſtan̄·

¶ Anno mūdi· 6593· 6603·

Innocēcius 7⁹ an·2· · Gregorius·12· an·12· · Grecus· Alexander·5· an·1·

Pape·

¶ Anno xp̄i· 1399· 1909·

¶ Iſte Innocencius fuit electus Rome in locū Bonifacij dicebatur Coſmarus de Apruſio·

¶ Trifarius curſus tēpoꝝ reperitur q̄ ſe miro ordine alternat et ſm̄ hunc omnis ſtatus omnis condicō ſe gubernat· primus eſt abundantie· Secundus īdigentie· Tercius tēperantie Cum enī temporalium abundantia arridet hoīes fiunt animoſi et grādia attēptant pleſqꝫ velut futuri ſublimes delicate et pōpoſe educāt· Sequitur ex hiis ſcandalū et diſcordia qm̄ nullus alteri cedere didicit· donec apta bella cūcta ad pauptatē deducant· Indigentes igit͛ effecti prudētiā addiſcimus moleſte experti ꝙ non vt volumus ſed ut permittimur operamur· tēperate deinceps viuere ac meticuloſe ſolemus· Generat deniqꝫ tēperātia hec paulatim diuitias que iteꝝ vt prius aīm tumidū reddunt et eum ī circuitu ſempiterne īſtabilitatis ambulare cogunt· Iuxta cōe prouerbiū· Diuitie pariunt aīoſitates· aīoſitates bella· bella paupertatē· paupertas mediocritatē· mediocritas diuitias· diuitie iteꝝ aīoſitates ⁊c̄ Hoc eſt qd ꝑs· notat dicēs In circuitu ipſi ambulant·

¶ Iſte Gregorius fuit electus Rome loco Innocēcij vocabat͛ angelus Corarius ceſſit in concilio Conſtan̄·

¶ Iſte Alexander fuit elcūs in cōcilio Piſano dicebat͛ petrus de Cādia· Et ſic additū eſt ſciſma ſciſmati· qꝛ tres gerebant ſe ꝓ ſummis pontificibus·

Trifarius temporis curſus — Abundantie / Indigentie / temperantie

¶ Iſte Sigiſmūdus fuit rex Vngarie vir xpianiſſimus et humillimus adeo deuotus vt merito canonizari debuiſſꝫ iuxta q̄rundaꝫ pioꝝ vota Hic afflicte ecclē ꝛ pene deſolate ſua mirabili ſapiā et induſtria ſuccurrit · nec in aliq̄ ſibi ac ſuis pepcit donec plena vnio fieret Contra turcos noue bella habuit · vbiqꝫ triūphādo q̄d vltra: Que de Cōſtantino Theodoſio Karolo Ottone ceteriſqꝫ imperatoribꝰ laude digna ſcribunt · huic ſecure pn̄t applicari · eligit̄ anno · 1409 · cū iā · 22 · annis regnaſſꝫ in Vngaria · Coronatus fuit ab Eugenio ·

Sigiſmū dꝰ ā · 27 · filiꝰ Karoli ·

¶ Bohemia vaſtatur atrociter p Sigiſmūdū et principes Almanie ꝓpter heresim Huſſitaꝝ · Et crux fuit data ꝛ p̄dicata contra eos ·

1415 ·

¶ Concilium Conſtāciense magnū in quo fides xpiana q̄ iam multis annis q̄ſi titubare videbat̄ fortiter reſurrexit · ibi ſciſma peſſimū 40 · annoꝝ terminatū eſt · ibi hereſes dāpnate ꝛ duo hereſiarche ſcꝫ Johes Hus et Jeronimus ꝯbuſti fuerunt et plura bona inſtituta · Determinauit eciā eadē ſcā ſynodus ꝙ ꝯciliū legitime cōgregatū repn̄tans ecclām vniuerſalē ptātem habet a xp̄o immediate · cui oīs ſtatus eciā papalis obedire tenetur in hijs q̄ ſunt ad generalem reformacōem ecclē · ſ. in fide et moribꝰ tam in capite q̄ꝫ in mēbris · Itē ꝙ deinceps ꝯciliū de decennio in decennium deberet celebrari ꝛc ·

¶ Frācia ante hec tēpora diu in flore · ſꝫ in merore et ꝯculcacōe fuit iuxta morē variabilitatis tpaliū · Et nota ꝙ Frāci etiā extra patriā · ſ. in Turcia miſerabiliſſime ceciderunt in bello q̄ noluerunt audire cū filiū Sigiſmūdi et captus fuit dux Burgūdie alijs interfectis ·

¶ Regnū Frācie florētiſſimū miſerabilr̄ ſupra modū vaſtat̄ p Henricū regem Anglie q̄ etiaꝫ non valēs q̄etos dies in delicijs ſufferre · poſtq̄ꝫ alios afflixit nō ſine grādi iactura ſuorū infeliciſſime morbo peſſimo vitā finiuit · Itēqꝫ Johes dux Burgūdie idē regnū eq̄ lacerauit et ipſe eciā poſt occidit̄ q̄d fuit i finitorū malorū occaſio · Tandē dn̄s cardinal̄ ſancte crucis ordinis carthuſieñ pacis modū inter eos repperit · ſꝫ Anglici noluerunt recipere ſꝫ Burgūdi tm̄ ·

¶ Johes dux Burgūdie atrociter occidit̄ in cōſpectu regis Frācie ſtatī poſt treugas initas cū ſacramentū diuinū ambo ſumpſiſſent · Et ſequuntur multa mala longo tēpore ·

¶ Duo amātes in pn̄tia Sigiſmūdi fatuo amore cōglobati cū ſe ad libitū frui non poſſent horribili infirmitate paſſi ſunt ita vt mulier expiraret · vir eciā vix curari poterat · vn̄ apparet q̄ntū ſit hoc malū vitāduꝫ q̄d nullo ꝯſilio adq̄ſcere ſc̄t ·

6617 · — 6623 ·

Romanus · — Venetus ·

Johes 23ꝰ · an · 5 · dūis — Balthaſar de Coxa ·

Martinꝰ quintus an · 14 ·

dñs Gabriel de Venecijs · — Eugenius 4ꝰ · ānis · 17

1419 · — 1429 ·

¶ Iſte Johannes ſucceſſit Alexandro Et primū quidē bene ichoauit ꝓ vnione et fuit in ꝯcilio cōſtañ et obtulit ceſſionē papatus · ſꝫ poſtꝰ deprauatꝰ lanter fugit ꝛ tn̄ nihil ꝓfecit ei · capit̄ tandē et ſic ceſſauit coactus · fc̄us etiā iterū cardinal̄ · ſepultus Florētie ·

¶ Iſte Martinus fuit electus per ꝯciliū conſtañ · depoſitis alijs ꝯtendentibꝰ q̄ diu ſciſma habuerunt · Et ſic rediit vnio diu deſiderata et neccāria ꝓ fidei defenſione · Hic fuit papa potētiſſimꝰ ſuper oms̄ duces et iuſticiarius magnus plateas ꝛ ſtratas publicas ſecuras reddidit · hereticos deleuit · multa bona patrauit · adiuuante ſibi inclito principe Sigiſmundo · ꝓ terra ſacta recuperāda multos theſauros congregauit · ſed morte p̄uentus res impedita fuit · Et ꝯcilium breuiter ante mortē congregari iuſſit in Baſilea ·

¶ Iſte Eugenius fuit electus pacifice in vrbe mortuo Martino et indubitatus papa habitus · ſed poſtea breuiter expulſus de roma fuit ita vt nudus fugeret · Itēꝫ a ꝯcilio Baſilienſi citatꝰ et etiā depoſitus fuit ſed non curauit · Et ob hoc iterꝝ ſciſma oritur quod ſtetit vſqꝫ ad mortē eius · Qui fauebant ſibi multa laude digna de eo dixerunt · Econtra q̄ aduerſabant̄ plura enormia ſibi impoſuerunt · ꝛc · vt moris eſt · Tn̄ quicq̄d eſt ante ſuſceptā dignitatem fuit vir abſtracte vite puta fratricella et bone fame · Quod poſtea fertur feciſſe diuino iudicio relinquo · Ipſe etiā Romā recuperauit adiutus a Venetis et maiorē obedientiam habuit ·

Iſte Albert⁹ fuit dux Auſtrie et gener Sigiſmūdi et iō aſſumpt⁹ fuit in regē Bohemie et Vngarie ꝓpter filiā ſ. eius q: aliū heredē non reliqt. Hic elcūs fuit in regē Almanie. ſ; stati intoxicatus obijt. Alij dicūt ꝙ ꝑ fluuio vētris. Vir vtiq; totaliter virtuoſus et adeo pius vt tota plebs diceret ꝙ mūdus eius pñſētia non eēt dign⁹ Reliquit vnū filiū puulū cui ſimile contigit et duas filias.

Iſte Frederic⁹ dux Auſtrie elcūs fuit in regē Almanie et diu diſtulit coronari a papa ꝓpter ſciſma. Tandē fcā vniōne a Nicolao cū magna glia. impiali dyademate extitit in vrbe coronat⁹. vir vtiq; pacific⁹ et qet⁹ et paciē ſingularis nec odiens cleꝝ. Filiāq; regis Portugalie ſupſit in vxorē. Anno autē. 1471. magnā fecit ꝯuocacōez pncipū in Ratiſpona ꝓpter incurſuz Thurcoꝝ: ꝓponens eis ꝙ iā infra. 20. ānos xpianitas diminuta eēt ad cētum leucas vel qſi. Et monuit vt ad reſiſtēdū ſe pararēt.

Impatores elcūs ē Fracfordie 1438. 8. 18. marcij | Albertus anno. j. | Fridericus. 3⁹.

Conſtātinopol' ciuitas ipeial' capit' ab īfidel. bꝫ Thurcis tradita p quēdam Ianuenſē cui p tradiciū a thurco ꝯſtituit' rex iuxta ꝓmiſſuz et die 3. decollat'. Et fit planctus in tota xpianitate et timor grādis. Multi xpiani trucidati ſūt et innūerabiles vēditi. Impatoris corpus iā mortuū decapitatū fuit ex liuore turci ꝛc. Et perijt pene total' fides in Grecia.

Tres ſoles viſi ſūt in celo. Et ſeqtur stati triplex regimē in ecclā. ſ. Eugenij Concilij et Neutralitatis. Multa dicūtur.

Item anno xpi. 1448. fuit ventus maximus ꝛc.

Conciliū Baſilieñ. in quo multa bona inſtituta fuerūt ꝓ reformacōne eccē in capite et in mēbris. Habuit principiū glorioſū ſed finē hūilem ac tribulatione plenū ꝓpter ſciſma. Mirabil' reꝝ euentus. ꝓualuit ꝯciliū Conſtantienſe ꝯtra tres papas eos deponendo et quartū inſtituendo. cū tot hēret aduerſitates. et a nullo ꝯfirmatū fuiſſ;. Iſtud autē tāta auctoritate collectū et firmatū. nec vnū potuit vel in modico reducere ad normā ſui ꝓpoſiti. imo ecōtra proceſſus eius ipeditus fuit ab vno. Ibi debile principiū et finis glorioſus ꝭ econtra preceſſe.

Ligwit virgo ſcā in Hollādia fuit q̄ mirabili infirmitate diu detēta vbiq; pati' et in toto corpe iuxta nomē ſuū.

Ludowicus Arelateñs eps cardinal' morit' vir ſcē vite ac mire paciē. miracul' choruſcās. ſingularis colūna ꝯcilij Baſilieñ. cui diu preſedit

Bernhardin⁹ frater minor q̄ nouā reformacōez inchoāuit morit'. miraculis fulgens. cuius feſtū agitur. 20. Maij.

Iohes de Capeſtrano frater minor diſcipulus Bernhardini poſt obitū eius ꝑfuit reformacōni noue claret miraculis moritur. 1456. habita victoria contra turcos.

Anno mundi. 6637. — 6653.

Pape. 1439. die. 17. Nouembris. | Felix. 5. annis. 9. eligitur. | Eugenius depoſitus fuit decima die Iulij. 1439. Et ꝭ orit' ſciſma vſq; ad annū. 1448. | Nicola⁹ quintus. annis. 8. | Ianuenſis electus fuit anno. 1447. et moritur anno. 1455.

Anno Chriſti. 1438. — 1449.

Iſte Felix fuit dux Sabaudie princeps deuotus et ſenex. vidit filios filioꝝ ſuoꝝ. Hic cū iā celibē vitā duceret: elcūs ē in papā a ꝯcilio Baſilieñ. depoſito Eugenio et fuit ſciſma longo tpe et non habuit magnā obīam q: neutralitas ſubintrauit. Tandē defuncto Eugenio ceſſit Nicolao ꝓpter fauorē vnionis factus legatus Frācie et cardinal' Sabinian⁹.

Sciſma. 23. inter Eugeniū et Felicē et durauit annis. 16. Cā fuit ſatis noua nec an̄ hec tpa viſa. q: ꝯciliū Baſilieñ. depoſuit Eugeniū vnicū et indubitatū papā. ideo ꝙ non ſeruaret decreta ꝯcilij Conſtañ. vt dicebat'. nec obedire curauit ꝯcilio Baſilieñ. aſſerēs magis econtra dēre fieri. Vñ orit' grādis altercatio ſcribentiū de hac materia ꝓ et cōtra nec poterāt ꝯcordari vſ; hodie. Vna pars dic̄ ꝯciliū ē ſupra papā. Alia pars econtra dicit nō ſed papa eſt ſupra ꝯciliū. De⁹ ſup oīa bñdcūs det pacē ſuā in ecclā ſcā ſpōſa xpi ſep.

Iſte Nicolaus elcūs in vrbe loco Eugenij adhuc pendēte ſciſmate. paulatim vbiq; obtinuit obīam mirātibus omnibꝫ ꝙ vir humillime nacōis ſic ꝑualeret ꝯtra ducē Sabaudie q̄ fuit qſi affinis cūctis pncipibꝫ xpianitatis et tñ dimiſſus ab omnibꝫ. Sed stati ſeqnti āno vnio reddijt cedēte Felice. q: placuit dño p abiecta mūdi glorificare nomen ſuum. Hic fuit magiſter in theologia totus actiu⁹ et in ꝯceptibꝫ locuples. multa diruta reedificauit. et grādem murū rome in circuitu palacij ꝯſtruxit. et totū murū romanū reintegrauit ꝓpter timorē turcoꝝ. Item verſus de vnione in vrbe publicatus. Lux fulſit mundo: ceſſit Felix Nicolao. videlicet anno. 1449.

Bella plura in diuerſis partibus diu continuatā. in Weſtphalia. in Pruſſia. in Flādria. in Romania. in Suewia. Magūtia ꝛc. et ſāpue i Anglia ſtrages grādis. Et poſt āno. 1461. Magūtia capit'.

Iubileus cū magna deuocōe per totā xpianitatē celebratur et ingens multitudo ad limina apl'oꝝ confluit. Hic etiā papa roſā in dñica Letare conſecratā inclito principi Lantgrauio Haſſie trāſmiſit multis virtutibꝫ redimito q̄ ab Elyſabeth ſācta mr̄e ſua fuit ꝓles ſexta.

¶ Pueri ſacti Michaelis peregrinãtur cũ magno feruore p turmas viam longã ad mare Et fit timor cũctis ne ſpũs neq̃ agitaret eos. Sed ſtatiʒ ceſſaunt ꝓpter tediũ itineris et famẽ quam patiebantᷣ 1457. et anno ꝑcedẽti fuit maxim⁹ terremotus in Neapoli et perierũt multi. 30. milia Artifices mira celeritate ſcribẽdi libros ſolito fiũt Et impſſiões librorum multiplicãtᷣ in terra orbe ſue artis hñtes i Maguntia

Leodiũ multis tribulacõibus atteritᷣ et poſt ãno. 1468. deſtruitᷣ totalᷣr p Karolũ ducẽ Burgũdie. Et Dynant ãno ꝑcedẽti. Etiã ideʒ anno. 73. intrauit terrã Gelrie et obtinuit eam.

¶ Reformacõ magna plurimorũ monaſterioꝝ in diuerſis mũdi ptibus fit Et nota q huiõi reformacões crebro leguntur facte ſʒ pene nulla remãſit q̃n ſolito more p ſucceſſuʒ tpis ad priſtmũ relaberetᷣ languorẽ poſt venerabiliũ patrũ mortẽ.

¶ Feſtũ trãſfiguracõis inſtituitᷣ a Calixto ꝓ grãꝝactione illius victorie miraculoſe fcẽ contra Turcũ in Vngaria eodẽ die. ſ. ſacti Sixti. 1457.

¶ Victoria miraculoſa celitus datᷣ xpianis in Vngaria trãs Danubiũ contra Turcũ magnũ Et pdidit multos et fugit turpiter timore hoſtiũ pulſus cũ nemo eũ pſeq̃retur. Sola manus dei terruit eũ in die ſancti Sixti anno xpi. 1456. Lũis Johes de Capeſtrano pñs fuit ibi et prouocauit pplm trepidantẽ ad pſequendũ infideles fugientes et facta eſt vltio magna. Dixerunt eñi Turcũ q tã immenſus nũerus armigeroꝝ inſeq̃bantᷣ eos q vix auſi fuerunt reſpicere et ideo fugiſſent relictis omnibus. Ipſi fuerunt ſancti angeli.

¶ Jubile⁹ mutatᷣ in fauorem animarũ p Paulũ de. 25. in. 25. annũ. vt q̃ abũdat iniq̃tas: ſuꝑabundet et gracia.

¶ Cometa apparuit in principio ãni. 1472. circa feſtum ſancte Agnetis trãſiuit ſup Coloniaʒ in oppoſito libre Et caudã longam q̃ſi graduũ. 30. miſit ad occidentẽ In feſto ſacti Blaſij ſtetit in Ariete et miſit caudaʒ q̃ſi ad Pliades verſus orienteʒ Paga nimis erat alba q̃ñq̃ʒ et flãmea cauda q̃ʒ valde. Sequũtur bella et epidimie in diuerſ ptibus. Et anno. 73. fuit eſtas feruentiſſima et ſiccitas inaudita et in q̃buſdã terris ignis ſb terra ſucceſſus vſʒ ad arenã fuit

6653.			6663.				6673.	
						Venetus filius ſororis Eugenij.		
¶ Pape. ã. 3. m. 5.	Calix t⁹. 3⁹	Cathalanus.	Pius 2⁹ ã 6	Tuſcus de ſenis	Paulus 2⁹	an. 7.	Sixt⁹ 4⁹	Januenſis ordinis minorum.
1458			1465.				1474.	

¶ Iſte Calixtus vir valde ſenex elc̃us fuit et contínue infirmus nec potuit pficere zelũ ſuum quẽ contra Turcos conceperat ipediẽte ſenio morteq̃ʒ ꝑuenientẽ Elc̃us fuit. 1455. et moritᷣ. 1458. ipſo die Sixti in quo feſtũ trãſfiguracõis inſtituit anno vno elapſo. Ipſe etiã canoniſauit ſcm̃ Vincẽciũ ordinis predicatoꝝ.

¶ Iſte Pius elc̃us eſt anno dñi. 1458. et vocabatᷣ Eneas vir eloquens et orator magn⁹ poetaq̃ʒ laureatus Imperatoris ambaſiator ãn fuit. et in concilio Baſilienſ notabilem tractatũ ſcripſit ꝓ auctoritate eiuſdẽ. Hic paſſagiũ ordinare cupiens cũ plures ex Alamania veniſſent Romã ipſos cũ bñdccõe remiſit ad ꝓpria. eo q ñ ſuffecíſſent. Et ſtatim ipſe poſt moritᷣ. 1464. diebus 14. menſis Auguſti. Ipſe etiã canoniſauit ſcãm Katherinam de Senis.

¶ Iſte Paulus elc̃us eſt anno dñi. 1464. Et ſtatim approbauit celebracõem feſti pñtationis bte virginis glorioſe ſicut Pius. Hic in ſignãdis peticõibus maturus fuit et iuſtitie tenax. q̃ſi melius foret pauca condonare et ea firmiter ſeruareᷣ q̃ plura ſignare et ſtatim reuocare Grãde palaciũ conſtruxit apud ſcm̃ Marcũ ãn cuius conplecõem moritᷣ anno 1471. 14. Julij.

Hic ante cardinalatũ fuit generalᷣ in ordine minoꝝ. elc̃us anno 1471. vocabatᷣ autẽ Frãciſcus de Sauona ꝓpe ianuã bone fame et moꝝ Fuit etiã vocatus ad cardinalatũ abſʒ ſcitu ſuo. Eodẽ anno orator v. legatus Venetoꝝ recitauit corã eo q turcus abſtuliſſʒ xpianitati duo ip̃eria. 4. regna. 20. prouincias. et. 200. vrbes pplmq̃ʒ abſʒ numero vtriuſq̃ʒ ſexus. Portabatᷣ q̃ʒ vt ad reſiſtendũ ſe diſponeret.

¶ Opuſculũ vtiq̃ʒ omni ſtatui. atq̃ʒ hominũ gradui ad vitã exemplandam ꝑutile. cõtinens ſuccincte ꝓgreſſum patꝝ ab inicõ mundi vſq̃ʒ ad hoc noſtꝝ tẽpus. cũ actis notabilioribus eorundẽ. Q. d deuotus q̃dam Carthuſienſ. eius autor. j. Faſciculũ tpm nũcupauit Impſſum p me Henricũ quentel Et admiſſuʒ ab alma vniuerſitate Colonienſ. Explicit feliciter Sub anno dñi. 1480. LAVS. DEO.